

73. møde

Onsdag den 22. maj 2002 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forhandling om redegørelse nr. R 8:

Økonomi- og erhvervsministerens redegørelse af 8. maj 2002 om udflytning af statslige arbejdspladser.

(Redegørelsen anmeldt 8/5 2002. Redegørelsen givet 8/5 2002. Meddelelse om forhandling 8/5 2002).

2) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren [om udflytning af statslige arbejdspladser]. Af Kristen Touborg (SF) og Aage Frandsen (SF). (Forespørgslen anmeldt 1/3 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/3 2002).

3) Spørgsmål til ministrene.

(Spørgetiden).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og forskellige andre love. (Forbedring af vilkårene for medarbejderaktieordninger). (Lovforslag nr. L 206).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 8:

Økonomi- og erhvervsministerens redegørelse af 8. maj 2002 om udflytning af statslige arbejdspladser.

(Redegørelsen anmeldt 8/5 2002. Redegørelsen givet 8/5 2002. Meddelelse om forhandling 8/5 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

2) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren:

»Hvilke konkrete planer har regeringen for udflytning af statslige arbejdspladser med henblik på at styrke udviklingen i de dele af landet, hvor udviklingen er svagest?«

Af Kristen Touborg (SF) og Aage Frandsen (SF). (Forespørgslen anmeldt 1/3 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/3 2002).

Begrundelse

Kristen Touborg (SF):

Når SF rejser denne forespørgselsdebat i dag om udflytning af statslige arbejdspladser, skal det ses i forlængelse af den debat, vi havde for godt et år siden om udflytning af statslige arbejdspladser.

Et enigt Folketing pålagde dengang regeringen ved vedtagelse nr. V 69, at regeringen ved placeringen af nye og ved nedlæggelse af eksisterende statslige arbejdspladser og institutioner skulle prioritere hensynet til en ligelig regional udvikling i Danmark højt, sådan at der bliver taget særligt hensyn til de egne af landet, som har en svag økonomisk udvikling.

Derudover blev regeringen pålagt inden udgangen af år 2001 at udarbejde en analyse, som skulle påvise mulighederne for udflytning af eksisterende statslige institutioner og arbejdspladser fra hovedstadsområdet til den øvrige del af landet.

Samtidig skulle regeringen fremlægge nogle konkrete planer for udflytningen af et antal eksisterende statslige arbejdspladser med henblik på netop at styrke udviklingen i disse særligt udsatte områder.

Det var en god og klar vedtagelse, som var væsentligt mere handlingsorienteret end det, vi har set de foregående år. Der er især grund til at glæde sig over, at der blev sat en fast tidsgrænse for, hvornår regeringen skulle levere sin redegø-

relse om udflytning. Den tidsgrænse blev godt nok ikke helt overholdt. Det var jo den 1. januar 2002, og vi har så fået den nu her først i maj. Men man må jo sige bedre sent end aldrig, og jeg kunne godt forudse, at havde vi fået den den 1. januar, kort efter et regeringsskifte, ville den jo nok have været endnu tyndere, end den er i dag.

Jeg synes ikke, det er for godt. Redegørelsen lever op til V 69, men den kan sammen med analysen blive et udmærket grundlag for en god debat her i dag, håber jeg.

Besvarelse

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Et enstemmigt Folketing pålagde i marts sidste år regeringen at udarbejde en analyse af mulighederne for udflytning af statslige institutioner og fremlægge konkrete planer for udflytningen af statslige institutioner. Dette arbejde er nu afsluttet, og regeringen har den 7. maj 2002 fremlagt redegørelsen om udflytningen af statslige arbejdspladser. Jeg synes, at vi har fået et godt udgangspunkt for på et solidt, gennemarbejdet grundlag at debattere den regionale udvikling og de statslige arbejdspladseres rolle heri.

I de senere år er der sket en betydelig indsnævring af forskellene i velstandsfordelingen mellem hovedstaden og det øvrige land. Forskellene i regionernes beskatningsgrundlag er således væsentligt mindre end for 30 år siden. Der er fortsat forskelle, og der er områder, som i forhold til gennemsnittet er svage:

Kl. 10.05

Nogle områder vil naturligt også være svage områder, når regionerne ikke er fuldstændig ens stillede. Forskellene er imidlertid små, når vi sammenligner os med andre lande. Faktisk ligger Danmark på en andenplads, når velstandsfordelingen mellem storby og opland i en række europæiske regioner sammenlignes. Danmark overgås kun af Skotland, der har et lavere BNP end Danmark.

Hvordan ser det så ud med fordelingen af de statslige arbejdspladser? Folketinget diskuterer med jævne mellemrum de statslige arbejdspladseres fordeling, men grundlaget for netop denne debat har gennem de senere år løbende ændret sig.

Fra 1994 til 2000 er den statslige andel af beskæftigelsen inden for den offentlige sektor i gennemsnit blevet reduceret med 0,2 pct. hvert

år. Staten fylder således mindre i den samlede offentlige beskæftigelse. Dette hænger bl.a. sammen med, at der er gennemført en meget betydelig udlægning af opgaver fra staten til amter og kommuner. Dernæst er der gennemført en række privatiseringer.

Beskæftigelsen i den offentlige sektor er i de seneste 30 år steget med ca. en kvart million ansatte. Langt den største del af denne stigning har fundet sted i kommunerne og amterne. I de seneste år har den årlige vækst i amterne været 3 pct. og i kommunerne 0,5 pct. Derimod har der op gennem 1990'erne været et årligt fald i den statslige sektor på 0,2 pct. Den samlede offentlige beskæftigelse er dermed blevet bedre fordelt mellem stat, amter og kommuner. Regeringen vil fortsætte denne udvikling.

Den vedtagne finanslov opprioriterer ældreomsorgen og sundhedssektoren. Den stigning i den offentlige beskæftigelse, som det vil medføre, vil finde sted i amter og kommuner. Vi vil derfor i de kommende år få en yderligere udjævning af den offentlige beskæftigelse. Oveni kommer den slankning af den statslige sektor, som regeringen har igangsat. Den vil sammen med den allerede gennemførte sanering af råd og nævn trække i samme retning. Vi er altså på rette spor.

Det afspejler sig også i opgørelser af udviklingen i den statslige beskæftigelse. I perioden fra 1994 til 2000 er der sket to ting: For det første er den samlede statslige beskæftigelse faldet. For det andet er de statslige arbejdspladser blevet mere jævnt fordelt over landet. I perioden fra 1994 til 2000 har hovedstaden således oplevet et fald i antallet af statslige arbejdspladser på 1 pct. pr. år, og i det øvrige land er antallet af statslige arbejdspladser omvendt steget med 0,5 pct. i hvert af årene. Tallene for den aktuelle situation og udvikling peger altså i den rigtige retning, men vi skal fortsat gøre det bedre. Det kan vi, og det skal vi.

Den gunstige udvikling giver os i imidlertid nogle muligheder, så også andre nødvendige hensyn kan inddrages i overvejelserne. Vi har i regeringsgrundlaget slået fast, at alle borgere i landet skal sikres gode og ligelige levevilkår, uanset hvor de bor. Alle områder skal være attraktive områder for udvikling og bosætning, således at der kan oppebæres en geografisk spredning af befolkningen og den økonomiske aktivitet.

Jeg vil godt understrege, at det er den enkelte region, der er det centrale omdrejningspunkt,

når vi taler om regional udvikling. Det er de lokale aktører – private eller offentlige – der må tage fat og skabe udviklingen, men betingelserne skal også være til stede, og her har staten en vigtig rolle.

Det må sikres, at det private erhvervsliv kan udvikle sig i alle egne af landet. Det er det private erhvervsliv, der er og skal være den absolut vigtigste drivkraft ude i regionerne, men det er afgørende, at erhvervslivet har de bedst mulige rammer i amter, kommuner og staten.

Der er en fælles udfordring i forhold til at sikre virksomhederne de rette vækstbetingelser. Regeringen fremlagde i sidste uge sin vækststrategi, »Vækst med Vilje«. Vækststrategien indeholder en række initiativer, der sikrer optimale rammer for erhvervslivets nødvendige vækst.

Regeringens vækststrategi vil blive fulgt op af en regional vækststrategi i foråret 2003, som særligt vil rette fokus på den regionale erhvervsudvikling. Alle dele af landet rummer værdifulde ressourcer og kompetencer med et betydeligt økonomisk potentiale. Danmarks samlede vækst og velstand afhænger i høj grad af, hvor dygtige vi er til at udnytte de styrkepositioner, som allerede findes i regionerne.

Den regionale vækststrategi skal styrke vækst- og beskæftigelsesmulighederne i hele Danmark, både i storbyregioner, som f.eks. hovedstadsregionen, og i områder, som oplever en større risiko for økonomisk afmatning og tab af arbejdspladser.

Kl. 10.10

For regeringen handler det ikke om at opfinde nye regionale puljer og ordninger, heller ikke om at putte nye småbeløb i eksisterende ordninger. Udfordringen er i stedet at få de betydelige midler, som vi allerede i dag anvender til regionale udvikling, bragt i spil på en ny og bedre måde. Vi vil ikke være bundet af den tidligere regerings politik på regionalområdet.

Som led i strategiarbejdet vil regeringen bl.a. se nærmere på, hvordan man har håndteret den regionale udfordring i lande som Sverige, Norge og England. Disse lande har bl.a. gjort en del for at sikre en bedre koordinering af de statslige politikker med regionale effekter. Det er et område, hvor jeg tror, at vi kan blive bedre i Danmark.

Regeringen ønsker, at der skabes større gennemsigtighed, bedre koordinering, en klarere ansvarsfordeling i den statslige regionalpolitik. Regeringens regionale vækststrategi vil blive udarbejdet af en arbejdsgruppe med deltagelse af de ministerier, der har aktiviteter med regio-

nal effekt. Strategien vil blive offentliggjort i foråret 2003. Målet med den regionale vækststrategi er at sikre størst mulig effekt af de midler, som vi i dag bruger til regional erhvervsudvikling.

Såvel den netop fremlagte vækststrategi som den kommende regionale vækststrategi er de første i en række af regeringens initiativer til styrkelse af udviklingen i hele Danmark, også i de dele af landet, hvor udviklingen ligger under gennemsnittet.

Samtidig vil vi etablere en overvågning af den regionale udvikling. Overvågningen skal sikre, at statslige initiativer bliver koordineret, så de forskellige ministeriers initiativer ikke rammer eller begunstiger de samme områder, og derudover skal vi holde øje med udviklingen i regionerne, så vi kan sætte ind rettidigt og præcist, hvis noget skulle gå skævt.

Der er jo heller ikke tvivl om, at statslige arbejdspladser kan bidrage til en regions vækst og beskæftigelse. Det er der to gode grunde til: For det første kan og skal staten ikke overtage ansvaret for udviklingen. Det ligger som sagt i den enkelte region. Det er de lokale myndigheder og først og fremmest det lokale erhvervsliv, der må sikre regionens fremtid, udvikling og velstand. For det andet skal vi ikke skabe en situation, hvor enhver region, der ligger lidt bag ved de øvrige regioners udvikling, får krav på lokalisering af en eller flere statslige institutioner.

Jeg vil gerne understrege, at lokaliseringen af især nye statslige institutioner får større opmærksomhed end hidtil. Regeringen ønsker at slå fast, at nye statslige institutioner som udgangspunkt placeres uden for hovedstadsområdet medmindre konkrete grunde, herunder hensyn til kompetence og effektiv administration, taler imod en sådan placering.

Med henblik på at sikre en konkret stillingtagen til lokaliseringsspørgsmål finder regeringen derfor, at der i aktstykker og lovforslag om nye institutioner skal gøres rede for overvejelser om institutionens fremtidige placering. Regeringen har sat navn på tre statslige institutioner, som fremover helt eller delvist placeres uden for hovedstadsområdet.

Udflytningen af statslige institutioner kan have både fordele og ulemper. Fordelene er, at tilflytningen af en statslig institution kan øge en regions beskæftigelse og styrke den regionale erhvervsudvikling gennem positive samspilseffekter med regionens erhvervsliv. Udflytningen kan imidlertid også medføre betydelige ulemper

ikke alene for den konkrete institution, men også for de mere overordnede bestræbelser på at effektivisere centraladministrationen.

Svenske og hollandske erfaringer viser, at der i forbindelse med udflytning kan ske et meget stort tab af medarbejdere. Det er klart, at det i så fald kan blive vanskeligere for en udflyttet institution at opretholde det hidtidige kompetence-niveau. Dermed kan der vise sig klare ulemper i forbindelse med udflytningen af en statslig arbejdsplads. Udflytningen kan medføre merudgifter og nok så vigtigt problemer med at fastholde og rekruttere kvalificeret arbejdskraft til den udflyttende institution.

I den aktuelle situation, hvor vi har udsigt til små ungdomsårgange, og hvor der er en tendens til fornyet tilflytning til de større byer, kan det også blive vanskeligt for en udflyttet institution at rekruttere ny og kvalificeret arbejdskraft lokalt. Det er ikke kun et problem for den pågældende institution, men også for de mere overordnede bestræbelser på at effektivisere statsforvaltningen.

Der er derfor ikke tvivl om, at regeringen, inden vi træffer en beslutning om udflytning, nøje vil afveje fordele og ulemper ved den konkrete udflytning. Her må vi selvfølgelig også vurdere institutionens muligheder for at sikre sig kvalificerede medarbejdere.

Kl. 10.15

I redegørelsen har vi lagt op til en åben debat om, hvor den optimale placering kan findes. I redegørelsen kaldes det at udbyde placeringen blandt interesserede kommuner i regionerne, men udtrykket er nogle steder blevet misforstået. Det er ikke meningen, at kommunerne skal kaste sig ud i en hidsig konkurrence f.eks. på billige byggegrunde eller lignende. Der er derfor ikke tale om et traditionelt udbud på penge. Vi ønsker at give kommunerne lejlighed til at tjekke, hvad de har at byde på af infrastruktur, boligudbud, offentlig service, kulturtilbud osv.

På det grundlag kan der gives et bud på, om der er gode rammer for institutionen, herunder institutionens muligheder for at fastholde og tiltrække medarbejdere i forbindelse med udflytningen. Også flere kommuner kan gå sammen og byde på placeringen. Jeg håber, at kommunerne i forskellige regioner vil tage handsken op, så vi får en konstruktiv debat, der vil være til gavn for os alle og for de institutioner, der er omfattet af beslutningen.

Regeringen har besluttet helt eller delvis at udflytte tre institutioner fra hovedstaden. Det

har tilsyneladende givet anledning til en del bekymring i hovedstaden. Vi får nemlig ikke ved udflytningen en vækst i modtagerområdet beskæftigelse uden samtidig at påføre hovedstaden et tilsvarende tab.

Derfor vil jeg gerne slå fast, at regeringen med beslutningen om udflytning af statslige arbejdspladser ikke ønsker at ændre ved Københavns status som en stærk og dynamisk hovedstad. København skal fortsat være og udvikle sig som en stærk metropol, der kan tage konkurrencen op med Europas øvrige metropoler. Der vil derfor også fremover være et stort antal statslige arbejdspladser placeret i København.

Vi opretter en ny sikkerhedsstyrelse. Det endelige navn ligger ikke helt fast. Der arbejdes stadig med den endelige sammensætning af den ny styrelse, men vi har fundet det hensigtsmæssigt at samle de områder, der beskæftiger sig med forskellige myndighedsreguleringer på sikkerhedsområdet. Det væsentlige er her, at forbrugerne får den bedste og den mest koordinerede betjening og kun skal henvende sig ét sted, når det drejer sig om sikkerheden. Jeg har besluttet, at styrelsen, der i dag ligger i Økonomi- og Erhvervsministeriet, skal placeres i Jylland.

Regionaliseringen af Skov- og Naturstyrelsen går ud på at kunne yde den bedst mulige service til lokale offentlige myndigheder, borgere og erhvervslivet, samtidig med at den overordnede koordination kan fastholdes i en central placeret enhed her i København, bl.a. til betjening af ministeren og Folketinget. Der pågår et udredningsarbejde om Skov- og Naturstyrelsen, som afsluttes den 1. oktober.

Og så er der Rigsarkivet, som kulturministeren har besluttet skal placeres i Odense. Rigsarkivet får en central beliggenhed med mulighed for samdrift med andre arkiver. Der er gode trafikale forbindelser og nærhed til universitetet. Løsningen er billigere og mere fremtidssikret end det oprindelige forslag om en placering i Ørestaden. Herudover har de otte jysk/fynske amtsborgmestres enstemmige anbefaling af Odense som kommende hjemby for det nye Rigsarkiv spillet en rolle i kulturministerens overvejelser og endelige beslutning.

Endelig kan jeg sige, at regeringen fastholder den tidligere aftalte udflytning af Flyvestation Værløse til Aalborg og Karup.

Samlet har vi truffet beslutning om den største udflytning af statslige administrative arbejdspladser i 10 år. Det er derfor min opfattelse,

at regeringen med redegørelsens initiativer på fornuftig vis lever op til Folketingets vedtagelse fra sidste år.

Jeg håber, at vi i dag får en god debat om den statslige udflytning.

Forhandling

Kristen Touborg (SF):

Allerførst tak til ministeren for redegørelsen. Jeg kan tilslutte mig ministerens sidste bemærkninger om, at vi forhåbentlig kan få en god og konstruktiv debat om emnet her i dag.

Der er snakket kolossalt meget om udflytning af statslige arbejdspladser i de seneste 20 år, men det er desværre stort set blevet ved snakken. Det er ikke blevet til meget med udflytning af de statslige arbejdspladser, hverken under Schlüterregeringerne eller under Nyrupregeringerne. I den retning har de såmænd ikke så meget at lade hinanden høre. Og indtil videre vil jeg påstå, at det heller ikke er blevet til særlig meget under denne regering. Jeg må dog medgive, at ministerens tale her giver toner og giver løfter om en udvikling, der kunne pege i den rigtige retning, og det vil jeg da gerne kvittere for, i alt fald hvis det ikke også denne gang kun bliver ved ordene.

Kl. 10.20

Redegørelsen peger på, at der har været en større stigning i antallet af statslige arbejdspladser uden for hovedstadsområdet, hvor der har været et mindre fald. Det er selvfølgelig ikke løgn, at det er sådan, men det er jo på en måde en udlægning af statistikken, som Fanden læser Bibelen. Når sandheden er, at op mod halvdelen af samtlige statslige arbejdspladser findes inden for HT-området, må man jo sige, at den omstændighed, at der er et lille bitte fald i hovedstaden og en lille bitte stigning i det øvrige land, jo ikke ændrer ret meget på de forhold.

Redegørelsen byder på tal for år 2000. Jeg vil da godt spørge: Hvordan forventer ministeren, at tallet ser ud for år 2003, efter at regeringens nedskæringspolitik er slået igennem? Vil det betyde en bedre balance mellem antallet af statslige arbejdspladser, eller vil vi tværtimod opleve en yderligere centralisering?

Nu sagde ministeren jo her i dag, at han var overbevist om, at det ville give en bedre balance, og det håber jeg da er rigtigt. Men jeg må samtidig sige, at hvis den balance mest opnås ved, at man nedlægger mange arbejdspladser i hoved-

stadsområdet og knap så mange i udkantssområderne og i de områder, som er særlig udsatte, er det jo ikke, fordi det er nogen voldsom god løsning, for så får man jo ikke rundtomkring synergieffekten, ved at der bliver oprettet nogle arbejdspladser.

Så jeg vil helt konkret godt høre lidt nærmere, om ministeren kunne oplyse, hvad konsekvenserne af finanslov 2002 vil være.

Hovedstadsområdet fik et tiltrængt løft gennem 1990'erne, men nu er det altså regionernes tur. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at den afledte virkning af at oprette statslige arbejdspladser i et område er særdeles stor. Der er absolut ikke kun tale om en øget lønindkomst. De afledte virkninger er givetvis den langt største effekt ved at udlægge arbejdspladserne.

Det er vigtigt at påpege, at der ikke først og fremmest er tale om et skel mellem hovedstaden på den ene side og resten af landet på den anden. Det er de særlig udsatte områder, der har behov for at blive styrket. Der findes en række større byer, som klarer sig ganske udmærket. Det gælder f.eks. Aalborg, Århus og Odense.

Derfor er udflytningen af Rigsarkivet til Odense også ret irrelevant i den her forbindelse, fordi det jo flyttes til et område, som i hvert fald ikke kan anses for at være blandt de særlig udsatte. At bruge sagen om udflytning af statslige arbejdspladser til at flytte Rigsarkivet til Odense, i hvert fald at inddrage det som et element i det her, er en måde at lave grin med de udsatte områder på.

Det virker, som om ministeren har lyst til at give sine vælgere en særlig gave, som samtidig styrker ministerens popularitet på hjemmebanen. Jeg lagde godt mærke til, at ministeren gjorde meget ud af at sige, at det var kulturministeren, der havde flyttet Rigsarkivet. Men den afledte virkning kan man vel ikke helt se bort fra.

Jeg mener derfor, at det er forkert at tale om hele regioner i stedet for om delområder. Problemerne er af vidt forskellig omfang og art. Det er absolut ikke de samme problemer, der er i Odense som i Det Fynske Øhav. Derfor er jeg også glad for, at analysen, som kom ret sent, nemlig på den oprindelig fastsatte dato for vores forespørgselsdebat, opererer med mindre enheder, end redegørelsen gør. Det vil jeg gerne hilse velkommen, for det er vigtigt, at vi når hen til at anskue tingene på den måde.

Kl. 10.25

Det er nemlig sådan, og det fremgår også af analysen, at man kan afgrænse områderne, som

kan betegnes som svage, ud fra nogle indikatorer, hvor Maribo, Nakskov, Bornholm, Lange-land, Ærø, Læsø og Skagen opfylder den betingelse, da de ligger 10 pct. eller mere under landsgennemsnittet. De kommuner er altså i en særlig kategori af udsatte kommuner – eller regioner for at sige det sådan. Derudover er der 10 regioner, og det er Møn, Falster, Svendborg, Samsø, Grenaa, Lemvig, Morsø, Sydthy, Frederikshavn og Hjørring, som er i en anden kategori, som ligger 5-10 pct. under landsgennemsnittet.

Jeg mener, det er vigtigt at holde sig for øje, at det især er disse udsatte områder, man skal koncentrere indsatsen om og altså ikke tage det med den helt brede pensel.

Ved oprettelse af nye statslige institutioner samt ved omstruktureringer skal der tages særlige hensyn til de områder. Ved omstruktureringer skal funktionerne samles i de udsatte områder og ikke nedlægges eller centraliseres, f.eks. bør de nuværende omlægninger i Told og Skat ikke medføre nedlæggelse og fraflytning af institutionernes enheder i de udsatte områder. Man kan nøjagtig lige så godt decentralisere som centralisere, hvis der skal rationaliseres. Det er jo ingen naturlov, at alting skal ligge i hovedstadsområdet eller i de tre største byer, Aalborg, Århus eller Odense.

Jeg vil godt i den forbindelse nævne problemet med rets- og politikredsene og den debat, vi vil få i fremtiden. Også på det område er det vigtigt at have sig for øje, at det ikke kun er et spørgsmål om, at man har hovedstaden på det ene område og resten af landet på det andet, eller man kan sige de fire største byer i Danmark på den ene side og resten af landet på den anden. Det er efter min opfattelse ikke det, det her handler om. Det handler nemlig også om, at vi sikrer, at vi ikke giver os til at centralisere ude i amterne, for centraliseringen kan jo også foregå dér. Og jeg kan jo frygte, at man i forbindelse med rets- og politirapporterne, altså de rapporter, der forelå, kan gå ind og få de samme problemer.

Jeg vil gerne give et par eksempler på nogle udflytningsmuligheder, som jeg mener bør undersøges nærmere. Et eksempel er udflytning af dele af fængselsvæsenet fra hovedstadsområdet til f.eks. Lolland-Falster. Et andet eksempel er administrationen af fiskeriområdet, som meget udmærket kunne flyttes til Vestjylland. Jeg hæftede mig også ved, at ministeren sagde, at det ville være godt, at de statslige institutioner lig-

ger de steder, hvor de skal virke, så det ville i hvert fald hænge godt sammen her.

Arbejdsskadestyrelsen kunne flyttes til et af de udsatte områder i Jylland. Administrationen af udbetaling af tilskud og kontrol inden for landbrugs- og fødevarerområdet ville også med stor rimelighed kunne udflyttes fra hovedstadsområdet. Arbejdstilsynets organisering bør bibeholdes decentralt, og det vil sige, at den igangværende centralisering af arbejdstilsynet bør ændres, så man bibeholder områdekontorerne i de udsatte områder i stedet for at lægge dem i de store byer.

Uddannelsesområdet er måske det allervigtigste at styrke. Erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser skæres voldsomt ned i disse års finanslove, og dermed fratages befolkningen i store dele af de svageste områder reelt mulighederne for en ordentlig uddannelse.

Inden for vindenergien, hvor Danmark faktisk står for 50 pct. af de vindmøller, der bliver produceret i verden, kunne det være meget oplagt at placere ressourcer, som afsættes til udvikling og afprøvning, i de områder, hvor produktionen foregår, f.eks. Ringkjøbing Amt.

Endelig vil jeg påpege, at den udflytning af statslige institutioner på markedsvilkår, som regeringen har lanceret, finder vi er en meget dårlig idé. Jeg havde sådan lagt op til en større remse om det, men jeg kan forstå, at pressen har misforstået ministeren, eller også er der på anden vis opstået en misforståelse, i hvert fald gav ministeren her et klart udsagn om, at det ikke er den rå markedsökonomi, der skal komme til at gælde, men derimod nærmere en status for kommunens tilstand, og det beroliger mig en del på det område.

Jeg håber, at vi får en god debat.

Kl. 10.30

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg skal på vegne af samtlige partier fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen ved fremtidig placering af nye statslige arbejdspladser, ved nedlæggelse af statslige arbejdspladser, ved omstrukturering af statslige institutioner samt set i sammenhæng med de overordnede bestræbel-

ser på at skabe vækst i hele landet såvel som i de enkelte områder,

- at arbejde på at alle områder af landet bliver attraktive for udviklingen og bosætning, således at der kan oppebæres geografisk spredning af befolkningen og den økonomiske aktivitet,
- at sammentænke placeringen med andre initiativer for erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen i det pågældende område og
- efter anmodning fra Folketinget at begrunde konkrete beslutninger om placering/nedlæggelse/omstrukturering af statslige arbejdspladser.

Regeringen pålægges endvidere årligt at fremlægge en redegørelse for udviklingen i lokaliseringen af statslige arbejdspladser.

Endelig pålægges regeringen ved udarbejdelse af den regionale vækststrategi at tage særligt hensyn til de områder/kommuner, der har det dårligste beskatningsgrundlag.«
(Forslag til vedtagelse nr. V73).

Forslaget til vedtagelse er som nævnt fremsat på samtlige partiers vegne, og det kunne jo tyde på, at det var tyndt, men det synes jeg faktisk ikke det er. Der er helt konkrete ting heri, som vi lægger vægt på, nemlig det, at man skal tage stilling til hver enkelt omstrukturering, nedlæggelse, placering osv. Det er faktisk nyt, at man her pålægger regeringen at give en forklaring i hvert enkelt tilfælde.

Så vil jeg gerne lægge vægt på, at vi ikke kun snakker om udflytning, men om placering af statslige arbejdspladser, og jeg ville meget gerne have, om vi kunne udvide debatten til hele det spekter.

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Hr. Kristen Touborg gjorde en del ud af, at det var for meget, hvis man skulle vurdere en hel region, for man skulle bare tage nogle små delområder.

Så vil jeg da godt stille et spørgsmål til hr. Kristen Touborg. I oplægget »Vækst med vilje« vil regeringen klart gå ind og finde de regionale styrker og derved lave en vækststrategi. Kan hr. Kristen Touborg ikke bekræfte, at der er nødt til

at være et vist område at vurdere ud fra, og her taler vi om regioner, for at finde de styrker, for der er styrker i alle regioner, og for at finde den vækst, der kan give mulighed dér?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan bekræfte, at det er vigtigt, at man går i mindre enheder end amter, for det er ikke de samme problemer, der er f.eks. i den nordlige del af Storstrøms Amt og i den sydlige del. Det er ikke de samme problemer, der er i den nordlige del af Nordjyllands Amt og i den sydlige del. Derfor er det meget vigtigt, at man går ind og ser på mindre enheder, og jeg mener egentlig, at analysen med at tage arbejdsmarkedsregionerne, 44 tror jeg der er, er udmærket. Man kigger på dem, for dermed får man indsnavret området.

Så skal jeg gerne sige, at selvfølgelig kigger vi på flere forhold. Det her gælder ikke kun om at få statslige arbejdspladser, altså støtte fra statens side, men det gælder naturligvis også om, at det lokale område har noget at støde til med. Men synergieffekten af, at vi får statslige arbejdspladser tilført i stedet for at få dem frataget, er uendelig vigtig. Derfor er det så vigtigt, at vi sikrer os, at vi altså ikke udelukkende lægger ansvaret for det her over på de lokale. Det er desværre det, der har været en tilbøjelighed til i en lang række år.

Kl. 10.35

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil gerne spørge hr. Touborg om det, som fru Else Winther Andersen også nævnte, nemlig det her med at støtte op om eller styrke de lokale kompetencer.

Jeg selv er lidt skeptisk over for den idé, som var meget gennemgående i den tidligere regerings politik og nu også i det, vi hører fra denne regering. Det er klart, at det er lettest, og det er også nyttigt og praktisk og fornuftigt at slutte op om de kompetencer, man har lokalt, men lige nøjagtig i det område, jeg kommer fra, er det jo helt tydeligt, hvad det betyder, når man kun har én kompetence, nemlig sort industri, svejsere, eller når man har to skibsværfter i en by som Frederikshavn og en stor motorfabrik osv. Når det lige pludselig ikke er noget, der er aktuelt længere, har den der stærke kompetence været spærrende for, at man opbyggede andre kompetencer. Jeg ved ikke, om hr. Touborg har en hold-

ning til, om man ikke også skal differentiere, diversificere hedder det vist, i den enkelte region.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg skal ikke kunne sige, om hr. Ole M. Nielsen skal bruge det ene fremmedord eller det andet, det vil jeg lade stå hen. Jeg forstod godt spørgsmålet alligevel.

Jeg mener, at det er vigtigt, og jeg mener sådan set også, at jeg sagde det i mit svar til fru Else Winther Andersen. Jeg mener, det er vigtigt, at det er noget, man kører sammen. Man giver en støtte fra statslig side ved at flytte nogle arbejdspladser ud, f.eks. også omkring regional udvikling og forskellige muligheder, men naturligvis er det sådan, at det skal være selv bærende.

Det er indlysende, at det er ude i regionerne, at man skal tage initiativerne, men problemet er bare, når staten, selv om man tager initiativer, ligesom vender det døve øre til og flytter de aktiviteter og aktiver, der er, væk fra området i stedet for ud til området. Så er det, at det går galt, og derfor er det noget med, at de to områder skal støtte op om hinanden og ikke modarbejde hinanden.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Jeg synes, at hr. Kristen Touborg modsiger sig selv lidt, når man både taler om det lokale og samtidig taler om statslige arbejdspladser. For er det ikke i de lokale og regionale styrker med de kompetencer, der kan ligge deri, vi skal sætte ind med hoved og vækst, i stedet for at det altid skal være udflytning af en mindre statslig arbejdsplads? Dermed har jeg ikke sagt, at vi ikke skal fortsætte udlægningen af statslige arbejdspladser. Jeg taler meget om den lokale styrke.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Til fru Else Winther Andersen vil jeg sige, at jeg i virkeligheden ikke mener, at vi er særlig uenige om det her. Jeg har sagt et par gange, at jeg i virkeligheden mener, at de lokale kompetencer også er vigtige at styrke, men det ene udelukker jo ikke det andet, tværtimod.

Det er jo netop sådan, at det jo, hvis man har de lokale kompetencer, og der er initiativer i gang, kan understøttes af, at der bliver flyttet nogle statslige arbejdspladser ud til området, så de initiativer, der er i gang, kan blive styrket i

stedet for at blive nedbrudt af, at man flytter de statslige arbejdspladser og dermed jo også det miljø, der er omkring dem, så der er nogle højtuddannede i et område. Det skal ikke være sådan, at alle de højtuddannede mennesker sidder i de store byer, og uden for de store byer er det udelukkende fagligt uddannede. Vi skulle gerne have en bred og en ligelig udvikling. Så jeg kan altså ikke se, at det ene skulle udelukke det andet. Tværtimod skal det ene styrke det andet.

Kl. 10.40

Formanden:

Fru Else Winther Andersen som ordfører.

Else Winther Andersen (V):

Venstre ser positivt på regeringens initiativ til udflytning af statslige institutioner. Udflytning af statslige arbejdspladser er resultatet af det beslutningsforslag, som også Venstre var med til at vedtage sidste år. Vi vil dermed være med til at sprede de statslige arbejdspladser.

Venstre tror på, at udflytningen af statslige arbejdspladser fra hovedstadsområdet til provinsen er en af måderne at få arbejdspladser ud på. Og det seneste initiativ er jo nu, at regeringen har peget på de tre områder, man for nuværende vil flytte: Rigsarkivet, opgaver i Skov- og Naturstyrelsen samt etablering af Økonomiministeriets nye sikkerhedsstyrelse. I Venstre bakker vi det fuldt op, og vi tror, at det kan være med til at skabe nye arbejdspladser rundt om i Danmark.

Men vi siger også, at vi jo ikke bare skal flytte på må og få. Det må nøje overvejes, og det skal ses som en proces, så vi får en samfundsmæssig, økonomisk og regionaløkonomisk effekt af det, vi gør. For Venstre ønsker et Danmark i balance. Det handler nemlig ikke bare om udflytning af statslige arbejdspladser. Vi ønsker, at alle områder af landet bliver attraktive områder for udvikling og bosætning, og det indebærer en geografisk spredning af befolkningen og af den økonomiske aktivitet.

Et af de punkter, som er utrolig vigtige for en udvikling i yderområderne, er, at der er en god infrastruktur. Virksomheder i yderområderne er afhængige af en god infrastruktur. Det gælder bl.a., når de skal have transporteret deres varer til og fra virksomhederne. Hvis vejen er for lang og for besværlig, så dør der med at kunne klare sig konkurrencemæssigt. Så hvis forholdene ikke er i orden, kan det knibe for virksomhederne også med at kunne få den uddannede ar-

bejdskraft. Der skal være en fornuftig løsning på, hvordan man kommer frem og tilbage.

Man ser bl.a. et område som Sydfoyn som et af udkantsområderne i Danmark, og jeg er ikke i tvivl om, at motorvejsprojektet mellem Odense og Svendborg vil få en meget gavnlig indflydelse på regionen. Vi kan jo også tage sådan noget som møllefabrikken Vestas, der har lavet en filial i området ved Nakskov. Det er jo store, tunge elementer, man der skal transportere, og det bliver altså vigtigt, at motorvejsprojektet Ønslev-Sakskøbing på den måde vil komme til at reducere transporttiden, men det vil bestemt også få betydning for udviklingen af erhvervsvirksomhederne på Lolland-Falster.

Udflytning af statslige institutioner skal selvfølgelig ses i sammenhæng med de øvrige tiltag, der påvirker den regionale fordeling af økonomi og beskæftigelse. Udflytning kan jo ikke stå alene. Det er de private virksomheder, der er drivkraften for vækst og udvikling, og derfor er det også vigtigt, at der bliver skabt de bedst mulige rammer for virksomhedernes udfoldelse og virkelyst. Det er også vigtigt, at de enkelte regioner påtager sig det ansvar, som er påkrævet for at udvikle sig og benytte deres styrker, og alle har nogle styrker. De centrale omdrejningspunkter er i den regionale udvikling.

Det skal være mere attraktivt at drive virksomhed, og det skal være fordelagtigt at gøre en god indsats. Vi skal forbedre iværksætternes vilkår og styrke deres økonomiske råderum, så det kan betale sig at starte en virksomhed, og så det fortsat kan være inspirerende at drive den. Og det er de små og de mellemstore virksomheder, som er hyppigst repræsenteret ude i regionerne, og det er vigtigt, at de oplever en lettelse, så de også føler sig motiveret til at fortsætte.

Men også samspillet mellem de private virksomheder og de offentlige institutioner er med til at styrke regionerne. Der kommer vi ikke uden om, at f.eks. udflytning kan komme ind i billedet. Men en region er også utrolig afhængig af, at der findes gode uddannelsesmuligheder.

Kl. 10.45

Placering af uddannelsesinstitutioner har en stor betydning for udbuddet af arbejdskraft i regionerne og dermed også for regionernes indkomstudvikling. Uddannelsesinstitutioner er med til at trække unge til området. De unge, som vælger en videregående uddannelse, flytter væk, og de bliver tit boende det nye sted og flytter ikke tilbage.

Uddannelsesinstitutionerne er med til at skabe nye virksomheder, som igen tiltrækker iværksættere. CVU-loven er også et eksempel på det. Her er der taget hensyn til institutionernes geografiske placering og muligheder for at tilgode behøvet for videregående uddannelse, og det er vel at mærke uden for universitetsbyerne.

Det, vi gør for øjeblikket ved at sammenlægge AMU-centrene og erhvervsskolerne, kan også have en positiv regional effekt. Ved at man foretager en målrettet efteruddannelse af præcis den arbejdskraft, der er brug for i de enkelte regioner, og ved at videreuddanne inden for de områder, hvori regioner har specialiseret sig, styrker man regionens udviklingsmuligheder og hjælper også dermed til at øge regionens konkurrenceevne.

De regionale vækstmiljøer, som er et samarbejde imellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner, er også et godt eksempel på, hvordan man har kunnet fremme udviklingen og væksten især i små og mellemstore virksomheder, som har begrænsede ressourcer til selv at hjemtage ny viden og udvikle medarbejdere. Det har en positiv regional konsekvens inden for erhvervsudvikling og forskning og uddannelsesstilbud.

Vigtigheden af samarbejde mellem uddannelse, erhverv og forskning er meget stor. Jeg kan ikke lade være med at tænke på Nordjylland, og hvor stor arbejdsløsheden i grunden var dér, da jeg for godt 20 år siden begyndte at læse på Aalborg Universitetscenter. Og så ser jeg, hvad det har udviklet sig til i dag, hvor Nordjylland er blevet et kerneområde for mobiltelefonindustrien. Det er i kraft af det samarbejde, der er opstået imellem uddannelsesinstitutionerne, herunder universitetet, og erhvervslivet og forskningen.

Vi kan såmænd også tage et andet eksempel som Tønder, hvor det er aluminiumsindustrien, der har trukket andre entreprenørvirksomheder til, og hvor der er opstået en privat forskning.

Regeringen satser også på at styrke regionerne netop ved overskriften »It til alle«. Regeringens it- og telepolitiske handlingsplan for 2002 fokuserer jo bl.a. på vækstområderne i Danmark. Der tales om vækstområder i Nordjylland, som jeg nævnte, med hensyn til mobiltelefonområdet med et meget stort antal fuldtidsansatte beskæftigede.

It-vækstområderne eller -klyngerne er centrale for den fremtidige erhvervsudvikling i Danmark. Deres udvikling bør fremmes mest mu-

ligt, samtidig med at der skabes sammenhæng til andre særlige it-erhvervsområder i Danmark.

Regeringen er gået målrettet efter den håndsrækning til mindre og mellemstore virksomheder bl.a. på it-området, og det er Venstres holdning, at en mere effektiv vidensspredning i Danmark både kan og skal være med til at modvirke en økonomisk og social skævvridning af landet. Vi ser i Venstre med tilfredshed på, at regeringen afsætter 20 mio. kr. i perioden 2002-2005 med henblik på at skabe grundlag for en regional udvikling.

Udflytning af statslige institutioner er en begyndelse på at få skabt gode rammer for væksten ude i regionerne, og det ser vi absolut som noget positivt, og vi støtter en videreudvikling af det. Vi ønsker i Venstre, at den regionale vækst og udvikling får de bedste vilkår, så vi får et Danmark, hvor der er sikret gode og ligelige levevilkår, uanset hvor i landet man bor. Vi ønsker et Danmark i balance.

Sluttelig vil jeg af gode årsager, da vi er medforlagsstillere, selvfølgelig være med til at anbefale det forslag til vedtagelse, der er fremsat.

Formanden:

Jeg har nu seks anmodninger om korte bemærkninger, og de første tre er fru Pernille Rosenkrantz-Theil, hr. Ole Vagn Christensen og hr. Arne Toft.

Kl. 10.50

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg citerer fra regeringens regionalpolitiske redegørelse til Folketinget:

»Finansloven for 2002 er efter regeringens opfattelse et første skridt til sikring af den prioritering af de offentlige udgifter, som skal muliggøre en holdbar udvikling af velfærd til gavn for alle regioner i landet. Samlet set vurderes disse omprioriteringer at have en klar positiv regional effekt.«

Så står der nedenunder:

»Derimod bærer Hovedstadsområdet en forholdsvis stor andel af de besparelser, der gennemføres på finansloven vedrørende bl.a. råd og nævn og centraladministration. F.eks. vil den største del af reduktionen af statsligt ansatte foregå i Hovedstadsregionen. Alt i alt forventes finansloven at bidrage til en større lighed mellem de danske regioner.«

Det synes altså som om, at Venstres strategi er at skære mest på de driftige områder, så de kom-

mer lige så langt ned som de mindre driftige områder. Jeg vil gerne bede fru Else Winther Andersen svare på følgende spørgsmål: Har det sin rigtighed, at det er den måde, Venstre vil skabe lighed på?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil også gerne stille fru Else Winther Andersen et par enkelte spørgsmål. Det ene drejer sig om, at ministeren var inde på, at forskellene er blevet indsnævret. Synes fru Else Winther Andersen også, at det illustreres i det, der står om indkomster? For i København er der en indkomst på 148.000 kr., og i Sydthy er der en indkomst på 107.000 kr.

Er fru Else Winther Andersen enig med ministeren, når han siger, at der vil blive en bedre fordeling, fordi der nu sker noget omkring de ældre og de syge? For man har jo ikke noget at gøre godt med i netop de kommuner, som jo sådan set har oplevet, at de ikke har haft den samme indkomstfremgang som det øvrige land.

Derfor er mine spørgsmål meget enkle. Synes fru Else Winther Andersen, at forskellen er indsnævret, og at man har mulighederne ude i kommunerne?

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Både ministeren og fru Else Winther Andersen gjorde meget ud af at sige, at de særlig udsatte områder ville blive tilgodeset. Jeg tror også, at mange af de her 150 kommuner, som har et skattegrundlag i nærheden af 100.000 kr., har set hen til det her.

Ministeren og fru Else Winther Andersen opremser, hvad man skal have for at få del i de muligheder. Der skal være gode rammer, infrastruktur, arbejdskraft, beliggenhed, og der skal være uddannelsesmuligheder, helst videregående uddannelser. Jamen det er jo netop det, de særlig svage kommuner ikke har. Betyder det så, vil jeg spørge fru Else Winther Andersen, at de svage områder ingen muligheder har for at få del i den her udvikling?

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Først et svar til fru Pernille Rosenkrantz-Theil, der spørger, om det er en måde at skabe lighed på. De tre spørgsmål, jeg har fået, ligner faktisk hinanden meget. Det drejer sig meget om at skabe lighed i yderområderne. Den måde, der er

lagt op til her, mener jeg så afgjort kan være med til at skabe en begyndende større lighed. En af baggrundene for, at man ønsker at finde de styrker, der er ude i de enkelte regioner, er, at man derefter kan være med til at pege på en vækststrategi. Det er jo ret væsentligt, at man ved, hvad det er, man er med til at styrke.

Hr. Ole Vagn Christensen spørger, om forskellene er indsnævrede, og om man ude lokalt vil have en mulighed for at gøre det på den måde, som man ønsker at gøre det på. Ja, jeg mener, at det er en indsnævring, der er sket, hvad angår indkomstgrundlaget. Men det er da rigtigt, at indkomsten er højere i hovedstaden, og det vil den formodentlig også altid være. Men ude i yderområderne er der måske til gengæld nogle andre kvaliteter på serviceområdet.

Kl. 10.55

Vedrørende de ældre og de syge spørges der: Har man muligheder for at give dem det tilbud? Jamen de kommuner, der ligger i yderområderne, får jo lige så vel del i de ekstra penge, der er på finansloven, så de kan gøre det bedre i ældreplejen og i områdets sygehusbehandling. Så det vil være det samme.

Nu lyser lampen rødt. Hr. Arne Toft må vente på svar til næste gang.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg var nødt til at se gentagne gange på dagens dagsorden, for jeg blev meget stærkt i tvivl om, hvad det var, vi var i gang med. Jeg synes, at Venstres ordfører taler udenom. Det var en udmærket regionalpolitisk redegørelse om regional centralisering. Det var det, den handlede om. Den var gennemført, den fik alle aspekter med; ingen klandring for det. Det er bare ikke det, vi diskuterer i dag. Derfor synes jeg, at vi savner svar på, hvad Venstre reelt mener om udflytning af statslige arbejdspladser. Er det tomme løfter; er det bare ord; er det kriterier, som skal vise, at det faktisk i virkelighedens verden ikke kan lade sig gøre, så det er regionalpolitikken generelt, man må støtte sig til og ikke det, som denne forespørgsel faktisk handler om? For den handler netop om konkrete planer.

Hvad er Venstres bidrag? Hvad vil Venstre i forhold til udflytning af statslige arbejdspladser?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil stille et spørgsmål til fru Else Winther Andersen, der siger, at Venstre er positive over for regeringens beslutning om udflytning, og det er altså de her tre institutioner, der er tale om. Jeg er også meget positiv over for de to, men den store klump, den, der vejer noget, nemlig udflytning af Rigsarkivet, vil jeg gerne spørge fru Else Winther Andersen om. Har den noget som helst med vores beslutning fra sidste år at gøre? Er Odense et udkantområde? Er Odense et område med en økonomisk udvikling, der er under gennemsnittet, hvilket jo helt klart var intentionerne i den beslutning, vi traf sidste år i den vedtagelse, der hedder V 69?

Jeg skal ikke tage stilling til det rent faglige i at udflytte Rigsarkivet. Det vil jeg lade kulturpolitikkerne om. Det har de sikkert forstand på. Man kan godt være i tvivl om, hvorvidt det overhovedet egner sig til udflytning til den plads i forhold til så mange andre, men det har bare ikke noget med vores vedtagelse fra sidste år at gøre, vil jeg sige til fru Winther Andersen.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg må sige, at jeg er ret forundret over, at Venstres ordfører tør nævne ordet Tønder i en debat om udflytning af statslige arbejdspladser, for hvis der er nogen by eller område, der er blevet mishandlet i forbindelse med statslige arbejdspladser, er det vel Tønder. Så jeg tror sådan set ikke, at man nede i Tønder er særlig enig i det, ministeren siger om netop det område.

Men jeg vil godt høre, om fru Else Winther Andersen kan bekræfte ministerens oplysninger om, at der altså er tale om en misforståelse, når vi snakker rå markedsøkonomi i forbindelse med udflytning af statslige arbejdspladser. Kan det bekræftes? Samtidig vil jeg bede fru Else Winther Andersen om at oplyse, hvad det rent konkret er, man vil se på, når man beslutter, hvortil der skal ske udflytning af statslige arbejdspladser. For jeg er meget enig i, at der med de kriterier, Venstre hidtil har remset op, jo ikke bliver nogen statslige arbejdspladser i de områder, de 16-17 kommuner, som jeg nævnte tidligere.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Fru Margrethe Vestager spørger, om Venstre vil arbejde på udflytningen af statslige arbejdsplad-

ser: Ja, vi ønsker at arbejde videre med udflytning af statslige arbejdspladser, og selvfølgelig vil vi arbejde også ud fra den vedtagelse, som vi jo sidste år var med til at behandle. Men samtidig mener vi, at det også er vigtigt, at man, samtidig med at vi får en regional vurdering på styrker og vækst, får tingene til at hænge sammen, for skal der en statslig arbejdsplads ud, der lige nøjagtig kan passe i det område med de kompetencer, der også kan ligge der, så vil det være vigtigt. Når vi lægger en statslig arbejdsplads ud, så skal det også passe med, om den arbejdskraft, der eventuelt skal ansættes til den, også kan skaffes inden for et rimeligt område.

Kl. 11.00

Det er meget vigtigt, at vi ser på helheden i de her ting, også for at det kan blive nogle vellykkede udflytninger af statslige arbejdspladser.

Hr. Ole M. Nielsen spørger, om jeg mener, Rigsarkivets udflytning til Fyn hører ind under vedtagelsen fra sidste år. Ja, undskyld, det kan jeg altså ikke se at den ikke gør. Den bliver flyttet fra hovedstadsområdet og kommer til at ligge midt i landet, og den vil automatisk få en afsmittende virkning. Det er en stor ting, der bliver flyttet. Der er et universitet, det kan samarbejde med, og det får betydning for Fyn, og det får betydning for Jylland. Jeg kan ikke se andet, end at det også afledt vil komme til at give nogle arbejdspladser til yderområderne på Fyn omkring universitetet.

Til hr. Kristen Touborg: Jamen Tønder har vi jo lige stemt om her. Regeringen har gennemført en ny uddannelse, naturforvalteruddannelsen i Tønder, som vi er med til at styrke, og hvis ikke en uddannelse er en styrkelse, så ved jeg ikke, hvad det er. Så vi har i og for sig flyttet en ting mere, end der er med i de der tre områder.

Med hensyn til det med arbejdsmarked og markedsøkonomi, og hvor det er, man vil placere dem, har jeg i og for sig svaret på det i kraft af det, jeg svarede fru Margrethe Vestager. Det er helheden, det drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jeg har bemærket i debatten, at det er, som om det er det private erhvervsliv, der skal være den væsentlige drivkraft ude i regionerne, og det synes jeg da bestemt er en god idé. Men har man nogle bud på, hvordan de rammevilkår for de erhvervsvirksomheder, der eventuelt skal flytte ud eller starte op helt fra grunden af, skal være,

for det er da ikke dem, vi har i dag? Der må være nogle andre.

Hvis en erhvervsvirksomhed skal flytte ud, så er det et af de vigtigste punkter, at der i hvert fald er et uddannelsessted og i øvrigt også, at der er noget så almindeligt som et sygehus. Hvem ønsker at drive en virksomhed i en by, hvor man ikke kan komme på sygehus? Sågar i går læste jeg, at et lille sygehus nu igen skal slagtes.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil blot spørge Venstres ordfører, også af ren nysgerrighed, der er jo mange fine og flotte hensigtserklæringer i Venstres ordførertale, som jeg synes er vigtige at lytte til, men helt konkret: Hvilke initiativer ved udflytning af statslige arbejdspladser påtænker Venstre at tage i forhold til de svagstillede udkantsområder som f.eks. Bornholm, Lolland-Falster og andre steder? Det tror jeg er vigtigt at få svar på her. Vi har tidligere haft mange af de her debatter i Folketinget, men vi har haft få konkrete svar. Det er det ene.

Det andet er, at jeg må gentage det spørgsmål, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil stillede tidligere: Når man læser regeringens regionalpolitiske redegørelse, så ser man, at samlet set vurderes finansloven at have en positiv regional effekt. Men jeg skal høre, om fru Else Winther Andersen er bekendt med, at amtsborgmesteren på Bornholm, partifælle til Venstres ordfører, her den 20. februar 2002 skrev et brev til statsministeren, hvor han opgjorde tabet af statslige arbejdspladser på Bornholm til 30 som følge af regeringens finanslov.

Så jeg forstår ikke, hvordan man kan vurdere, at finansloven har positiv regional effekt, når man f.eks. ser, at man på Bornholm taber 30 statslige arbejdspladser. Der må være gået et eller andet galt i analyserne for regeringen.

Kl. 11.05

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Nu vil jeg forsøge at sætte det lidt på spidsen for at få skåret tingene helt ud i pap. Hvis der nu er en kommune, der har 1.000 arbejdspladser, og en anden kommune har 500 arbejdspladser, og Venstre-regeringen ønsker at skabe lighed, så gør Venstre det ved at nuppe 500 arbejdspladser fra den kommune, der havde de 1.000. Jamen jeg kan da godt forstå, at Venstre altid har været så

fuldstændig allergisk over for lighed, hvis det er det, man forstår ved lighed.

Jeg vil gerne bede fru Else Winther Andersen bekræfte, at det er det, der står i redegørelsen. Det, der står i redegørelsen, er, at hovedstadsområdet bærer den største del af de besparelser, der gennemføres på finansloven bl.a. vedrørende råd, nævn og centraladministration. Det vil sige, at her fjernes det største antal statslige arbejdspladser, og på den måde vil der være øget regional lighed.

Jeg vil gerne bede fru Else Winther Andersen bekræfte, at det er den type lighed, Venstre forstår, når der tales om regional lighed.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Fru Colette Brix spørger om rammevilkår, om der skal andre til end dem, der er i dag. Jamen jeg sagde i min ordførertale, at der er afsat 20 mio. kr. over de kommende år til at hjælpe den regionale udvikling i gang, og man kunne godt forestille sig her, at de selvfølgelig også kan bruges i forhold til virksomhederne. Men derudover har vi jo hele regeringens it-strategi, som også nystartede virksomheder i den grad vil have brug for. Og samarbejdet med erhvervslivet og uddannelse vil også få betydning for yderområderne.

Hr. Jeppe Kofod spørger, om jeg er opmærksom på, om Bornholm også bliver tilgodeset her, og om jeg er bekendt med et brev, amtsborgmesteren har sendt til statsministeren. Ja, det er jeg bekendt med. Og de initiativer, der skal tages på Bornholm, skal jo ses som en helhed i det, der skal sættes i værk. Det her er et godt eksempel på, at det er vigtigt, vi får vurderet, hvad det er for nogle styrker, Bornholm har, så man specielt kan være med til at støtte den vækst og de kompetencer, som ligger derovre. Det vil komme til at indgå i den undersøgelse og i den rapport, man vil komme med til foråret.

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil vil gerne have bekræftet, om det, vi forstår ved lighed, er, at man lukker arbejdspladser i København og flytter dem til Jylland eller andre steder.

Det, vi forstår ved lighed, er, at selv om de arbejdspladser lukkes herovre, er det da ikke ensbetydende med, at der skal oprettes nøjagtig lige så mange andre steder. Samfundet er i dynamisk udvikling, og derfor vil der altid være nogle ting, der bliver flyttet. Og regeringen har vurderet, at der er ting, der ikke har været brug for på den samme måde, som tidligere regeringer har

lagt vægt på, bl.a. visse råd og nævn. De fleste af de råd og nævn lå i København, og derved er det dér, at man kommer til at lukke de arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Arne Tofft (S):

Man snakker meget om regioner. Jeg tror, at det, der optager kommunerne, jo er, om de kommuner, som har det dårligst, får nogle muligheder. Når Venstres ordfører siger, at der skal være gode uddannelsesmuligheder og nævner CVU, videregående uddannelser, og at der skal være infrastruktur, der skal være arbejdskraft, der skal være beliggenhed, tror fru Else Winther Andersen så, at de kommuner, som jeg taler om, de 150 kommuner der har et skattegrundlag på ca. 100.000 kr., og som ikke har de ting her, vil få mulighed for en udvikling? Vil de få mulighed for at få statslige institutioner? Vil de få mulighed for at få private virksomheder til at etablere sig?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil takke fru Else Winther Andersen for svaret, for det var jo en bekræftelse af, at vi jo ikke har fået den ligelige udvikling i Danmark, der ligesom blev lagt op til.

40.000 kr. mellem hovedstaden og Sydthy er mange penge, og endvidere er det jo heller ikke sådan, at nedlæggelserne af råd og nævn kun ramte i hovedstaden. Nej, de ramte i særdeleshed virkelig Sydthy Kommune med de angreb, der blev gjort på Nordvestjysk Folkecenter.

Kl. 11.10

Det, der ydermere ligger, er sådan set – det fik jeg intet svar på – det, at når økonomiministeren står frem her og siger, at det er ældrepuljer, det er puljer til sygehuse, der sådan set skal løse noget af den omfordeling, der skal være omkring det at skabe flere arbejdspladser ude i regionerne, så har de intet at skabe det med. Derfor har vi behov for at vide, hvad det er for nogle alternativer, man ønsker at stille op for disse områder.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Fru Else Winther Andersen siger, at man skal støtte de styrker, man har lokalt. Det får mig til at tænke på historien om den der med »ingen hænder, ingen småkager«. Der er jo altså nogle,

der ikke har nogen styrker eller kompetencer. Bornholm, f.eks.

Jeg vil gerne spørge helt konkret, nu hvor der er snak om, at beredskabscentre, som vi har seks af her i landet, måske skal reduceres til tre – et af dem ligger på Bornholm, der er 60 arbejdspladser: Vil Venstre garantere os, at de ikke bliver fjernet fra Bornholm? Det er jo nemlig det, vi snakker om i det forslag til vedtagelse, hvori vi er enige om, at man ved omstrukturering skal begrunde sin vurdering.

Helt konkret for sådan et svagt område som Bornholm, som sikkert nok har nogle styrker, men bare ikke nogen med arbejdspladser i: Vil man beskytte de statslige arbejdspladser, der har været mange af på Bornholm, men som der nu kun er nogle få tilbage af?

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Til hr. Arne Toft: En måde at få svar på er jo at gå op og stille spørgsmålet igen, det synes jeg er relevant. Jeg synes, at antallet af kommuner stiger for hver gang. Gangen talte vi om, at det var 105 kommuner med et lavt indkomstgrundlag, men lad det nu være.

Vi taler da ikke om, at der skal ligge en CVU eller en højere uddannelse i hver eneste kommune. Jeg har derimod i min ordførertale talt om, at det også er meget vigtigt, at der er en god infrastruktur, så man også kan komme frem til de uddannelsesstilbud for de unge, og at de unge også kommer tilbage til de områder, de lever i.

Men det er også meget vigtigt, at man har en god efteruddannelse, og derfor er det vigtigt, at de AMU-centre, der nu kommer til at skulle arbejde sammen med tekniske skoler, giver en kvalitet og lige nøjagtig de tilbud, der passer til kommunen – hvis man absolut vil snakke kommuner, jeg vil meget hellere snakke regioner – for det er jo ikke bare én kommune, der har nogle arbejdspladser, det er jo flere. Og de har det jo med at yngle.

Til hr. Ole Vagn Christensen vedrørende ældrepuljen, at vi ikke har noget at skabe den med, og hvad man så skal gøre: Jamen det er jo her, det er så vigtigt, at man får det belyst. Det skal ordentligt belyses, hvad det er for nogle ting, man har en særlig kompetence i, og hvad det er, man er god til i det område, for at man kan være med til at styrke det.

Vedrørende hr. Ole M. Nielsen og om Venstre vil være med til at sige, at beredskabet skal blive

på Bornholm: Svaret er, at der er lagt op til i en af de redegørelser, vi har fået, at hvis der er noget, der tages, så skal det vurderes, hvad der skal oprettes i stedet for.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg er sådan set ked af at være nødt til at tilslutte mig en tidligere spørger, der sagde, at Venstres ordfører snakkede udenom. Men jeg er nødt til at konstatere, at det jo i virkeligheden er helt klart, at det er det, der er tilfældet.

Fru Else Winther Andersen bliver ved med at snakke om, at vi skal tænke i helheder. Ja, det skal vi, men vi skal altså også have lidt mere. Det kan ikke nytte noget at blive ved med at snakke om, at vi skal have helheder, og vi skal undersøge, og vi skal gøre ved. Vi må have det nok så konkret.

Kl. 11.15

Jeg vil godt spørge Venstres ordfører: Er der nogen konkrete eksempler på, hvad man kunne tænke sig, der skulle flyttes ud til f.eks. de 17 områder, som regeringen selv har oplyst er de 17 områder, der er mest udsat overhovedet med hensyn til de statslige arbejdspladser? Det er det, man har nævnt her fra talerstolen.

Jeg forstår godt, at fru Else Winther Andersen siger, hun meget hellere vil snakke regioner end delområder. Det er ikke så sært, når man kun ønsker sig at holde sig til det helt overordnede, for så kan man jo blive fri for at snakke om konkrete tiltag. Men det er faktisk det, debatten her i dag helst skulle handle om, så det håber jeg vi kan komme frem til.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil gerne takke Venstres ordfører for det svar, jeg fik før, som var meget i stil med svaret til hr. Kristen Touborg.

Jeg er meget enig i den linje, som er lagt, nemlig at det er et spørgsmål om en helhedsvurdering. Det var jo sådan set også det, den foregående regering stod for. Men jeg har ikke helt kunnet frigøre mig fra det indtryk, at Venstre gerne vil præsentere noget andet end det, SR-regeringen stod for, og derfor synes jeg stadig, vi savner at høre, hvilke konkrete ideer Venstre har om udflytning af statsinstitutioner. Hvilke konkrete institutioner er det, der bør flyttes ud? Er det de tre, der er nævnt i redegørelsen, som er Venstres bud, og er det så udtømt?

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg vil nu fortsat helst holde mig til det lidt overordnede plan, for jeg er bange for, at fru Else Winther Andersen misforstod mit spørgsmål lidt.

Jeg taler ikke om udflytningen af de konkrete arbejdspladser. Jeg taler om den redegørelse, regeringen er kommet med, hvor der bliver talt om at skabe regional lighed gennem finansloven. Den måde, man taler regional lighed på, er ved at fremhæve, at der bliver skåret mere i hovedstaden, end der bliver skåret andre steder, og fru Else Winther Andersen siger, at det er et tilfælde. Men i redegørelsen virker det altså ikke som et tilfælde. Det virker som en bevidst regional strategi, sådan er det i hvert fald lagt frem.

Jeg vil spørge fru Else Winther Andersen, om det ikke er sådan, at man med den strategi trækker de stærke regioner ned på de svageste regioners niveau i stedet for, som vi gerne vil i Enhedslisten, at trække de svageste regioner op på de stærkeste regioners niveau. Skal man ikke netop skabe en øget vækst i de svage regioner, så man opnår et lige højt niveau og ikke et lige lavt niveau?

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Hr. Kristen Touborg ønsker helt konkrete eksempler på, hvilke statslige institutioner der skal udflyttes. Jamen hvorfor skulle vi lave en undersøgelse af, hvad det er, der kan styrke de enkelte regioner, så vi kan se, hvilke vækstmuligheder der foreligger, hvis vi på forhånd har bestemt, hvad det er, der skal flyttes ud? Det må helt klart ske, efter at man har set på, hvor de kan ligge, og så må det i hvert fald også ske i et samarbejde med de pågældende områder. Det er ikke noget, vi ensidigt skal vedtage i Folketinget i dag.

Fru Margrethe Vestager spurgte vedrørende fortsat udflytning ligesom hr. Kristen Touborg: Hvad er det for nogle institutioner, vi kunne tænke os at flytte ud? Jamen det er jo en proces, der arbejdes med i regeringen, og vi siger ikke på forhånd, at nu er det den og den og den. Der kan også være forskellige størrelser af institutioner, der skal flyttes. Det kan være, at en mindre institution bliver flyttet til et bestemt område, hvor man vil være specielt god til at tackle den, og det kan også være andre og større institutioner. Selvfølgelig arbejder man fortsat med det, men man kan ikke sige noget bestemt for nærværende.

Til fru Pernille Rosenkrantz-Theil: Det er en konstatering, at der er sket en større nedskæring i hovedstadsområdet, men det er ikke bevidst, at det er sket her, og det er ikke bevidst, at der lige nøjagtig skal skæres mere her, for at vi kan lægge noget ud til regionerne.

Kl. 11.20

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg takker for det svar, jeg fik før fra Venstres ordfører, men jeg savner egentlig også nogle konkrete bud.

Det er blevet sagt, at man må tage udgangspunkt i regionernes styrkepositioner. Det er jeg sådan set meget enig i, og det er også sådan, at den forrige regering allerede i 1999 lavede en tværministeriel arbejdsgruppe, som har identificeret Bornholms styrkepositioner, så det er meget klart.

Der er kommet talrige ideer det sidste halvår fra Bornholm om, hvad man kunne gøre for at støtte udflytning af statslige arbejdspladser. Når man omstrukturerer Told og Skat-regionerne, kunne man f.eks. lægge nogle opgaver ude i udkantssområderne i stedet for bare at nedlægge med grønthøstermetoden, som vi f.eks. har set med hensyn til statsskovvæsenet. Her har man f.eks. på Bornholm netop fyret otte ud af 20 skovarbejdere, og det vil sige, at man bliver virkelig hårdt ramt af den politik, som regeringen fører.

Jeg savner bare ét konkret svar fra Venstres ordfører: Hvad vil man gøre for at sikre og tilgodese, at udflytning og omstrukturering af statslige arbejdspladser kommer de svagt stillede regioner som f.eks. Bornholm til gode? Det kunne jeg godt tænke mig et konkret svar på.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jeg siger også tak til Venstres ordfører for svaret. Det er dog bedre, at der er lidt penge end slet ikke nogen penge, og 20 mio. kr. er da bedre end ingen millioner.

Men jeg vil godt advare meget imod, at man lægger størstedelen af ansvaret for den regionale udvikling på det lokale erhvervsliv. Der skal være et samarbejde mellem staten og det lokale erhvervsliv, ellers lykkes det ikke.

Så vil jeg også godt sige, at jeg tror bestemt ikke, det er nemt at udflytte statslige arbejdspladser. Man flytter nogle folk og siger til dem: Nu skal din arbejdsplads ligge et andet sted i landet.

Vi kan godt være enige om, at 1 time ikke er noget at tale om, for der er masser, der pendler frem og tilbage hver dag, og selv om togene ligner togene fra dengang, man var inde og se Doktor Zivago, holder folk til det alligevel, for der skal jo brød på bordet.

Men jeg vil også godt sige at med hensyn til udflytning af statslige arbejdspladser kiggede jeg bagest i redegørelsen, og så kunne jeg faktisk give mig til at synge i vilden sky: København, København, København! Det står der faktisk ved så at sige alle de statslige virksomheder, så mon vi dog ikke kunne gøre et eller andet? Jeg siger ikke, vi skal flytte dem alle sammen, men der er egne udkantsområder.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Først vil jeg lige tage tråden op fra den tidligere taler, der kritiserede fru Else Winther Andersen for at gøre så meget ud af, at det var det lokale erhvervsliv, der skulle bære udviklingen.

Min kritik mod fru Else Winther Andersens ordførertale gik på, at den mere handlede om det regionale end gik på spørgsmålet om placering og udflytning af statslige arbejdspladser. Regionaldebatten om infrastruktur og uddannelsespladser osv. skal vi jo have på mandag. Men så fik jeg et svar vedrørende beredskabscentret på Bornholm, som var meget utilfredsstillende.

Fru Else Winther Andersen sagde, at der står noget om det i redegørelsen. Jeg har nu ikke lige lagt mærke til, hvor det står, men det er stærkt beklageligt, hvis der står, at når man har flyttet noget og har taget arbejdspladser fra et sted, skal man sørge for at give noget andet tilbage. Det er lige nøjagtig det allermost vanskelige, der overhovedet eksisterer, og det duer slet ikke med hensyn til Bornholm. Hvis man nedlægger beredskabscentret på Bornholm med 60 arbejdspladser og 250 uddannelsespladser, hvordan i alverden vil man så give Bornholm noget tilbage, der kan erstatte det?

Det er meget svært at reparere en dårlig beslutning med noget nyt. Det er meget bedre at tænke sig om, inden man træffer den forkerte beslutning, og i stedet træffe den rigtige beslutning. Det er dét, det allermost handler om, og det er meget lettere.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Jeg vil gerne svare hr. Jeppe Kofod og hr. Ole M. Nielsen samtidig.

Nu har man valgt at se på Bornholm, og det er jo ikke noget nyt, for også den tidligere regering havde store muligheder for at gøre noget på Bornholm. Det er ikke et nyt problem.

Kl. 11.25

Én ting vil jeg give hr. Ole M. Nielsen ret i, nemlig at det er svært. Med hensyn til Bornholm kan vi ikke sige, at det er lige nøjagtig sådan og sådan, vi skal gøre. Vi bliver nødt til at se på det som en helhed, og derfor er det også vigtigt, at vi ser på, hvad der findes af uddannelser på Bornholm, og om der er mulighed for at udanne den arbejdskraft, der er brug for derovre. Men man får mig ikke til at sige i dag, at der lige nøjagtig skal bevares det og det, eller at der skal gives noget andet til Bornholm.

Der er et spørgsmål, der slet ikke er blevet nævnt her, og det er om hele personalsituationen. Jeg har stor forståelse for, at vi skal se på, hvilke muligheder der er på Bornholm, men det er altså vigtigt, at vi får at vide, hvad Bornholms specielle styrke er. Det bliver jeg nødt til at gentage.

Til fru Colette Brix om udflytning til Vestsjællands og Storstrøms Amter: Her er vi i hvert fald uenige. Jeg mener, det er det lokale erhvervsliv, man skal satse på. Vestsjællands og Storstrøms Amter er jo gået ind i et samarbejde, og i løbet af sommeren kommer der en erhvervsreddegørelse, hvor de selv peger på, hvad de er gode til, og hvad de eventuelt kan have brug for hjælp til.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Fru Else Winther Andersen kunne ikke forstå, at jeg sagde 105 kommuner, men de 105 kommuner er med i sammenslutningen Det Skæve Danmark. Der er selvfølgelig andre kommuner end netop de 105 kommuner, der har et dårligt skattegrundlag, men jeg ser da hen til, at fru Else Winther Andersen vil sørge for, at der bliver en god infrastruktur, som hun sætter så stor pris på, og som der skal være, for at man kan få den udvikling.

Men sagen har to sider, og en af grundene til, at de svage kommuner er meget interesserede i at få statslige arbejdspladser og få en erhvervsudvikling, er, at så har de mulighed for at tiltrække højtuddannede. Højtuddannede indbyggere betyder ofte, at der bliver mere aktivitet, og

at der sker noget. Så bliver huspriserne også højere, og så får man en mindre tilflytning af folk på overførselsindkomst.

Kan fru Else Winther Andersen ikke være enig med mig i, at i stedet for som nu at slås om at tage noget væk fra det ene område og føre noget til et andet område, ville det være bedre at gøre noget i de pågældende områder, så man forhindrer, at det er de samme kommuner, der skal bære de store byrder og ikke har penge nok til det?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg har nu med to spørgsmål fået konstateret, at det, ministeren sagde, var ren luft, og jeg er selvfølgelig meget glad for, at det er blevet bekræftet.

Jeg har ikke modtaget ét eneste svar på, hvad man har tænkt sig at gøre i det område, der har den laveste indkomst, nemlig Sydthy, bare for at tage det. Jeg har fået at vide, at man vil få problemerne belyst, og at man vil prøve at se på, hvad der er af muligheder. Men jeg må konstatere, at når man taler om forbedring i beskæftigelsen og om at gøre noget for de ældre og de syge, er der ikke nogen økonomi at gøre godt med, og jeg har sådan set heller ikke hørt, hvordan man vil sørge for, at der bliver skabt en økonomi, så man kan få den forbedrede beskæftigelse, ministeren talte om i sit indlæg.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg må desværre konstatere, at debatten med Venstres ordfører har rejst flere spørgsmål, end den har givet svar, og det er jo ret ærgerligt.

Et af de spørgsmål, jeg meget gerne vil have et svar på, er stillet af flere andre: Hvor meget vil seancen med nedlæggelse af råd og nævn komme til at påvirke de statslige arbejdspladser i udkantsområderne? Fru Else Winther Andersen ville ikke rigtig gå til bidet, men sagde, at vi skal have undersøgt alting først. Jeg synes, det er o.k., at tingene skal undersøges, men jeg kan bare ikke se, at der skulle være noget i vejen for, at man også har nogle tanker om, hvad man kunne tænke sig skulle udflyttes.

Kl. 11.30

Jeg nævnte selv en række eksempler heroppe. Kunne jeg ikke få bare en lille smule nærmere belyst, hvad Venstre mener f.eks. om de ting? Især synes jeg, det kunne være meget, meget vigtigt at få at vide, om regeringen seriøst over-

vejer at placere nogle statslige arbejdspladser i de 17 kommuner, som regeringen selv har udnevnt som de dårligst stillede, eller om det kun er, som hr. Ole Vagn Christensen siger, varm luft.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Hr. Arne Toft medgiver, at infrastrukturen er vigtig, men siger så også, det er vigtigt med et andet ben. Ja, det er nemlig meget vigtigt. Det er meget vigtigt, at de kommuner, der er vækst i, også får den højtuddannede arbejdskraft, og de uddannelses- og CVU-centre, vi laver, giver da en mulighed for at beholde den uddannede arbejdskraft »hjemme«, så man bliver i området.

Men kommunerne er jo også nødt til selv at sørge for, at der er nogle attraktive skoler, og at der er nogle kulturtilbud. Vi ser jo ganske tydeligt med f.eks. Grenaa, som blevet nævnt fra denne her talerstol som et yderområde, der er i minusvækst, at de bevidst går ind og tager fat på de her områder, og det gør, at det bliver et attraktivt område både at bo i og arbejde i og etablere sig i. Vi kan sikkert også finde andre områder, der gør ligesådan.

Hr. Ole Vagn Christensen nævner Sydthy, og hvad der er af muligheder og vil have regeringen til at gå hen og sige, at vi vil flytte den og den statslige arbejdsplads ud, og vi vil give de muligheder.

Jamen jeg fatter slet ikke, hvordan hr. Ole Vagn Christensen kan spørge sådan. Jeg har altid ment, at Socialdemokratiet er meget lydhøre over for og opmærksomme på, at de medarbejdere, som hører til i de enkelte institutioner, som der kan blive tale om at flytte, i hvert fald er medinddraget, og at de er orienteret. Der ville i hvert fald lyde et ramaskrig, hvis man nu fra Folketingets talerstol sagde, at lige nøjagtig de og de institutioner flytter vi inden for det næste halve år.

Til hr. Kristen Touborg med hensyn til at bruge nogle af de eksempler, jamen så har jeg jo svaret. Det er akkurat det samme. Det må komme an på en helhedsvurdering og også et samarbejde med de medarbejdere, vi taler om at flytte.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil gerne igen efterspørge et konkret svar med hensyn til Bornholm. Det eneste, man kunne få af svar fra Venstres ordfører, var, at da I var i regering, hvad gjorde I så?

Jo, jeg sagde tidligere, at i 1999 nedsatte den daværende statsminister, Poul Nyrup Rasmussen, en tværministeriel arbejdsgruppe, hvor man identificerede styrkepositionerne for regionen. Siden hen har man bl.a. fået en læreruddannelse i 2000, en socialrådgiveruddannelse i 2001; man har oprettet et Center for Turisme- og Regionalforskning osv., osv.

Hvad ser vi så, når den nye regering kommer til? Jo, det første man gør, er så at nedlægge det turisme- og regionalforskningscenter, vi har på Bornholm, som en sektorforskningsinstitution i Danmark. Det er det første, man gør. 20 statslige arbejdspladser. Så nævnte jeg også, at på en række andre områder betyder finansloven, at man taber 30 statslige arbejdspladser som følge af nedskæringer.

Bornholm er jo et eksempel på en region, som har behov for hjælp, det er godt som indikator for, hvordan regeringen vil tackle det her konkret, så derfor er mit spørgsmål bare: Hvad har man i posen til Bornholm? Det er det første. Det andet er med hensyn til Beredskabscenter Bornholm. Er det sådan, at Venstre her i dag ikke vil garantere, at man vil beholde Beredskabscenter Bornholm? Skal man forstå de udtalelser, der har været fra Venstres ordfører, sådan, at man ikke vil gå ind og sikre, at beredskabscenteret fortsat er på Bornholm, ja eller nej?

Formanden:

Fru Colette Brix. Så har jeg ikke flere på listen i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Venstres ordfører siger, at kommunerne skal selv, og de må også selv gøre noget. Selvfølgelig skal de det, men man kan jo også gøre et dybt indhug og indtryk på en kommune. Nu har vi nævnt så mange navne i dag, Bornholm og Storstrøms Amt, og der vil jeg måske godt blive.

Kl. 11.35

Det er blevet så moderne at flytte alle de her forskellige kaserne, og så tænker jeg – nu vi snakker 25, 30, 40 arbejdspladser – på gardehusarkasernen i Næstved. Her skal flere hundrede arbejdspladser flyttes lige hen ved siden af til Slagelse.

Efter min forstand, og den er måske ikke god nok, så forstår jeg det bare simpelt hen ikke. Hvorfor i alverden kunne de ikke bare være blevet?

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Til hr. Jeppe Kofod vedrørende Bornholm, og vi kan tage spørgsmålene bagfra: Beredskabet generelt skal jo til debat i næste samling, og der vil der blive taget en stilling til, hvordan det fremtidige beredskab vil komme til at se ud. Der indgår Bornholm selvfølgelig på lige fod. Men det er ikke før i næste samling, at det er til debat.

Så forstår jeg ikke rigtig udmeldingen om, at regeringen har nedlagt det forskningscenter. Jeg synes, jeg er orienteret om, at det ikke sker.

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken, hr. Ole Vagn Christensen.

Ole Vagn Christensen (S):

Redegørelsen om udflytningen af statslige institutioner har jo været på trapperne længe, og den blev sat i værk af den forrige regering på baggrund af et bredt flertal i Folketinget. Folketingsbeslutningen pålagde regeringen at fremlægge konkrete planer om udflytningen af et antal eksisterende statslige arbejdspladser med det formål at styrke udviklingen i de dele af landet, hvor udviklingen er svagest.

Baggrunden er, at der er meget stor forskel på, hvordan de enkelte landsdele har været i stand til at udnytte det opsving, som har præget den seneste årrække. Mens hovedstadsområdet, trekantområdet og de største byer generelt har haft fremgang, er der fortsat områder i landet, hvor man oplever stagnation og enkelte steder også tilbagegang i erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen.

Bornholm og Lolland-Falster og den vestlige del fra Nord- til Sydjylland er eksempler på områder, som ikke har haft den samme gavn af den positive udvikling, som landet generelt har været igennem i de forløbne år. Der skal gøres en konkret indsats for at vende udviklingen i de områder, for man opnår ikke udvikling ved at tale om udvikling på landet.

Hver landsdel har sit særpræg, har sine styrker. Tænk blot her på legetøjsindustrien i Billund, levnedsmiddelindustrien i Thy, skaldyrsindustrien på Mors, beklædningsindustrien i Herning-Ikast, mobiltelefonien i Nordjylland og møbelindustrien i Salling. Og den internationale godstransport i Padborg, turismen på Bornholm og medicindustrien i hovedstadsområdet.

Det er klart, at disse styrkepunkter – vækstpunkter – har betydning for hele det område, de

findes i. Ja, de er jo nærmest knudepunkter både i by og i de omgivende landområder, men styrkepunkterne har også en positiv indflydelse for hele landets udvikling.

Men det kræver også, at der er videnscentre omkring dem, og det er jo her, at man virkelig kan gøre en forskel. Det var jo det, der var lagt op fra SR-regeringen, at der skulle ske en styrkelse af disse styrkepositioner, og at her kunne staten medvirke med de forskellige tiltag, som der jo er, når det drejer sig om at skabe udvikling, uddannelse og ikke mindst på forskningsområdet.

Derfor kan Danmarks udvikling blive god, der kan ske en god udvikling for hele Danmark, men den afhænger af, at der er den fornødne helhed, at der er den fornødne vilje, både fra stat, amter og kommuner og ikke mindst fra det private erhvervsliv.

Kl. 11.40

Man må dog skelne mellem de eksisterende institutioner og så fremtidige institutioner, også når man taler om de statslige arbejdspladser, og hvordan de skal fordeles, og hvordan de skal medvirke til, at man virkelig kan få vækst og man kan få styrke i de knudepunkter, som er så mange steder i vort land.

Der er altså dels et hensyn at tage i ligestillingen mellem de forskellige geografiske områder, og dels er der et hensyn at tage til institutionernes samspil med lokalområdets erhvervs- og vækstmuligheder. Begge disse hensyn må indgå i overvejelserne. Overvejelserne om at flytte f.eks. dele af Danmarks Fiskeriundersøgelser ud af hovedstaden giver eksempelvis en god mening, da institutionens funktioner kan knyttes meningsfuldt til det område, hvor tingene sådan set foregår. Her vil fiskeriet kulturelt og erhvervsmæssigt spille en vigtig rolle både i dagligdagen og også i den forskning, i den udvikling, der foregår.

Omvendt kan de økonomiske omkostninger, som er forbundet med en udflytning, være uforholdsmæssigt store. F.eks. er Landbohøjskolen på Frederiksberg et godt eksempel herpå, fordi man her har lavet nye avancerede forskningsfaciliteter for mange hundrede millioner kroner, og disse ville jo faktisk være spildt, hvis man gav sig til at flytte fra hovedstaden.

Der er altså ikke noget, der tyder på, at man ikke kan medvirke til, at statslige arbejdspladser vil kunne være med til at styrke knudepunkterne i Danmark og dermed også beskæftigelsen lokalt i disse områder. De ville endvidere jo kun-

ne bidrage til at styrke den generelle erhvervsudvikling i knudeområderne, for det er jo sådan, at når der skabes noget, fører det altid noget nyt med sig, fordi man hele tiden skal finde ud af, hvordan man bliver bedre og dygtigere til at håndtere de råvarer, de produkter, vi har med at gøre, og også hvordan bliver vi dygtigere, når det drejer sig om markedsføringen af dem. Så der er en lang række ting, der breder sig som – kunne man kalde det – ringe i vandet.

Men vi må også erkende, at det ikke er gjort med pæne planer. I dag er 45 pct. af de arealer, der er udlagt til byerhverv, ubebyggede, så den tid er altså også forbi, hvor man bare på en bar mark kunne sige, at her skulle være et erhvervsområde. Her ønsker vi en erhvervsudvikling, og at dette er ensbetydende med, at man så også kunne se, at det her ville medføre, at man fik en gylden udvikling.

På samme måde kan ingen statslig arbejdsplads eller for den sags skyld en ny motorvej alene være en garant for en udvikling. Derfor burde det være indlysende, at en pløjemark næppe bliver et moderne erhvervscentrum, uden at der er en sammenhængende og gennemtænkt plan. Her synes jeg, at den måde, man greb det an på fra den tidligere regering omkring de regionale knudepunkter, som man fik opstillet, nemlig at man havde en række vækstområder, er et godt fundament.

Jeg har da heller ikke kunnet konstatere ved det, regeringen hidtil har kunnet præstere, at regeringen har været i stand til at komme med noget. Selv om ministeren faktisk sagde, at han mente, at man måtte gøre op med tidligere tider, så er det jo faktisk den samme strategi som den, der lå i den jysk-fynske redegørelse, som også ligger i det dokument, vi har fået fra økonomi- og erhvervsministeren, som jo netop taler om disse knudepunkter og denne vækststrategi og påpeger, at man her har nogle styrkeområder.

Kl. 11.45

Men det, vi forventer, er selvfølgelig, at disse styrkeområder ikke kommer til at opleve det, vi har set på Fyn, hvor gartnerierhvervet, som det er omtalt i redegørelsen, er et væsentligt erhverv. Forskningscenter Årslev har oplevet en kraftig reduktion, så det ikke kan medvirke til at være det gode videncentret, der skulle være med til at sikre, at man også kunne leve op til tingene.

Det er Socialdemokratiets ambition, at vi får lov til at uddybe samspillet mellem fysisk planlægning, erhvervspolitik, trafikplanlægning og

miljø, for kun på den måde kan vi være med til at skabe den dynamik i områderne, som gavner Danmark som helhed. Kommunerne, amterne og staten kan i fællesskab fremlægge en sådan udviklingsstrategi for hvert enkelt område, hvor der også er klart langsigtede mål med konkrete bud på, hvordan de opstillede mål kan realiseres inden for en aftalt tidsperiode.

Får vi dette samarbejde om disse ting, samtidig med at erhvervslivet tages med, er jeg helt sikker på, at vi får en række fremtidsorienterede videntcentre. Der er megen god viden i de etablere, og får de det rigtige skub og de rigtige muligheder, ved at der sker en tilknytning af de statslige opgaver, er jeg også helt sikker på, at vi vil komme til at opleve en god udvikling.

Vi er altså af den opfattelse, at spørgsmålet om statslige institutioner skal ses i bred sammenhæng, og at der skal gøres op med, hvilke prioriteringer som skal være de centrale for udviklingen i netop vores egen kommune, og hvordan vi kan bidrage til, at vores strategi kan føre til, at det også bliver en holdbar udvikling for Danmark.

Da jeg selv har været med til at forhandle om det foreliggende forslag til vedtagelse, skal jeg på Socialdemokratiets vegne give den vor fulde anbefaling.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg er utrolig glad for de positive resultater, der er blevet konsekvensen af regeringsskiftet i november/december. Et af de positive resultater er, at Socialdemokraterne er blevet meget kloge, end de var, mens de var i regering. Nu er de om muligt endnu mere positive over for udflytning og placering af statslige arbejdspladser, end Venstre var, dengang de var i opposition. Til gengæld er Venstre ikke nær så modtagelig for argumentation om placering af statslige arbejdspladser, som Socialdemokraterne var, dengang de var i regering. Der sker noget, og vi må nok konstatere, at tingene er lettere, når man er i opposition.

Men jeg vil gerne bede hr. Ole Vagn Christensen bekræfte, at det kneb noget mere med at få Socialdemokratiet til at stemme for de vedtagelsesforslag, vi arbejdede med, mens vi havde en SR-regering, og at det var noget småt med statslige udflytninger i SR-regeringens seneste år, hvor man f.eks. placerede Måltidets Hus i København med den udmærkede begrundelse, at

godt nok lå det ikke lige i nærheden af Kongens Nytorv, men i hvert fald i nærheden af Landbohøjskolen, osv.? Det var ikke så flot med visionerne dengang.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg er ikke helt så imponeret af den tidligere regerings initiativer, som hr. Ole Vagn Christensen er. Jeg synes, den tidligere regering ikke var ret meget udfarende på området, men det er jo godt, at man er kommet på bedre tanker. Udmærket.

Hr. Ole Vagn Christensen sagde mange overordnede ting, men jeg tror kun, han nævnte et enkelt konkret eksempel, nemlig at Statens Fiskeriundersøgelser kunne flyttes til et eller andet sted i Vestjylland. Jeg kunne godt tænke mig at vide: Har Socialdemokraterne nogle flere konkrete eksempler, man gerne vil kigge nærmere på? Jeg siger ikke, at man her i dag skal sige: Vi flytter sådan og sådan og sådan. Sådan spiller klaveret ikke, og sådan skal det heller ikke spille. Men det, vi kan gøre, er jo at gøre os nogle tanker om, på hvilke områder det kunne være nyttigt at undersøge, om noget kunne flyttes ud. Har Socialdemokraterne sådanne tanker?

Kl. 11.50

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Jeg er nu heller ikke så imponeret af den tidligere SR-regerings politik på området.

Der blev talt om alt det positive, SR-regeringen gjorde med at skabe videnscentre og udviklingscentre, men det havde jo sine omkostninger. Det er jo en realitet, at den tidligere regering skabte en meget stor grad af centralisering på mange områder. Den nedlagde utrolig mange statslige arbejdspladser ude i yderområderne, så vi nu er nødt til at tage fat på at få retableret yderområderne. Man lavede en skævvridning af Danmark i kampen for at lave vækst og skabe dynamikområder i Danmark, og det er absolut et problem for Danmark som helhed.

Er det sådan, at hr. Ole Vagn Christensen vil være med til at rette op på den skævhed, SR-regeringen skabte, ved at lave nogle udflytninger til nogle områder, og vil man også senere i det politiske arbejde være med til at rette op på de skævheder, der blev lavet dengang? Vil Socialdemokratiet være med til det?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil gerne give hr. Ole M. Nielsen fuldstændig ret i, at det var en hård kamp at få gennemført vedtagelserne dengang. Men når det er sagt, vil jeg ikke give hr. Ole M. Nielsen ret i, at den statslige beskæftigelse faldt mere ude i landet end i hovedstadsområdet. Det har vi sådan set været inde på, og faktisk viser tallene, at der er et meget lille fald i hele landet i forhold til det store fald i hovedstadsområdet. Men det var ministeren også inde på, og han gav nogle af forklaringerne.

Angående det, som blev sagt om skævvridning fra den tidligere regerings side, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at da vi fik den sidste vedtagelse om, hvordan vi ønskede, at udviklingen skulle være, sagde fru Ritt Bjerregaard, som var fødevarerminister dengang, da man ville nedlægge Silstrup og Rønhave: Det vil jeg ikke være med til, for i henhold til vedtagelsen er det sådan, at der skal tages de nødvendige hensyn. Det blev så Foulum, der blev nedlagt, fordi man måtte tage de nødvendige hensyn.

Men det er ikke helt de samme signaler, vi hører nu, og derfor: Hvordan vi skal gøre op med, hvem der har skævvredet hvad, vil jeg godt vende tilbage til, når vi har set regeringens kommende politik, og om regeringen i virkeligheden vil stå ved det forslag til vedtagelse, der nu er lagt op til, eller vi skal se noget andet. Der er jo ikke nogen udvikling i det, der er sket med Rigsarkivet. Det er jo ikke i overensstemmelse med den tidligere vedtagelse, det er ikke engang med til styrke Danmark, men er måske med til at svække Danmark, for Skåne, Halland og Blekinge hører efter min mening sådan set også med til Danmark, efter at vi har fået Øresundsbroen. Der ligger nogle universiteter dér, og vi har også nogle fælles interesser.

Formanden:

Nu begynder det jo at blive interessant, og så er det fru Else Winther Andersen.

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Jeg vil da godt starte med at sige tak til hr. Ole Vagn Christensen for de positive elementer, der var i talen. Men der var bestemt også nogle meget firkantede ting.

Der blev bl.a. sagt, at det var rigtigt, at vi skulle have en fysisk planlægning og se den som en helhed, og at det ville være godt for udviklin-

gen. Så tror jeg, det er godt for Sydthy og områderne ude i Vestjylland, at der nu bliver en regulær motorvej i Herning/Brandeområdet og ikke det, den tidligere regering lavede, hvor man ikke kunne få den rigtige infrastruktur gennemført.

Men når man taler om, at man skal have de ting på plads, hvorfor taler man så også om, at der ude lokalt skal laves en målrettet indsats, og der skal laves en nøjagtig tidsramme for, hvornår den skal være gennemført? Jeg vil gerne spørge hr. Ole Vagn Christensen: Er det ikke ude lokalt, man skal være med til at styrke de vækstområder, man har mulighed for? Kan vi her fra Folketinget sige, hvornår man skal være færdig med at lave de ting?

Kl. 11.55

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes, hr. Ole Vagn Christensen var meget uklar i sit svar til hr. Ole M. Nielsen, og derfor vil jeg godt spørge hr. Ole Vagn Christensen, om han ikke kan bekræfte, at hvis vi ser på perioden 1994-2000, kan vi konstatere, at i den periode faldt mængden af statslige arbejdspladser, fordi væksten i det offentlige skete i kommuner og amter.

Der er sådan set bred enighed om, at det har haft som konsekvens, at der i den periode har været en tilbagegang i antallet af offentlige arbejdspladser i Københavnsområdet på godt 5.000, og at der i provinsen har været en fremgang i antallet af statslige arbejdspladser på lige knap 3.000 – hvis vi skal være helt nøjagtige 2.912. Derfor er den antagelse, som nogle har om, at den tidligere regering ikke fulgte op på det, den sagde, også en forkert antagelse. Kan hr. Ole Vagn Christensen bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil godt sige tak til hr. Ole Vagn Christensen, for det var egentlig rart at sidde her og høre, at Socialdemokratiet er med. Det er faktisk første gang i lang tid, jeg har følt, at nu skal vi til at samarbejde om det skæve Danmark, og det var egentlig rart. Nu kan der ske noget, og alle er jo enige i, at der bør og skal gøres noget.

Så hørte jeg også hr. Ole Vagn Christensen lidt nølende indrømme: Ja, vi sad jo i mange år, og vi kunne måske godt have strammet den en ekstra tand, og vi kunne måske godt have gjort noget mere. Men kommer tid kommer råd. Den

tid, der er gået, er gået, og nu skal vi frem, og vi skal videre. Nu håber vi, at vi kan gøre noget for det skæve Danmark, og det er jo faktisk derfor, vi sidder her i dag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil godt starte med at erklære mig helt enig i hr. Ole Stavads vurdering af tallene, men det bortforklarer ikke, at selv om de tal, jeg gav, var uklare, var de rigtige, når man ser på det, der var sket.

Så vil jeg godt sige til fru Colette Brix: Det er klart, vi er med, når vi er i den situation, at vi faktisk kan se, at den vedtagelse, vi fik strikket sammen sidste gang, var en fornuftig vedtagelse, som netop byggede på det, som var efterlyst: at man fik sat en udvikling i gang om, hvad man kan gøre for at styrke regionalpolitikken og også det, jeg vil kalde vækstkraften i lokalområderne. Det er jo det, der har gjort, at virksomheder har udviklet sig til at blive større, og hvorfor skulle vi ikke også kunne medvirke til det? Fra statslig side bør vi også være med til at styrke disse viden- og kompetencecentre, og når spørgsmålet er om udflytning af en arbejdsplads, er der derfor en stor diskussion om, hvor den skal ligge, som vi har set med Rigsarkivet.

Kl. 12.00

Det er jo ikke en udflytning – det tror jeg, fru Colette Brix er enig med mig i – der batter noget, når det drejer sig om at leve op til det forslag til vedtagelse, som vi har vedtaget ved den sidste debat, vi havde. Så derfor vil jeg sige til fru Colette Brix, at vi ønsker at stå ved det, vi gerne vil foretage os, og derfor er det nødvendigt med gode undersøgelser, inden man kommer så langt.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne først give et velment råd til hr. Ole Vagn Christensen: Lad regeringen om at slå med svenskerne om flygtningespørgsmålet. Jeg vil fraråde Socialdemokratiet at åbne en ny front ved at overtage dele af Sverige.

Så vil jeg godt minde hr. Ole Vagn Christensen om, at der ikke blev tid til at besvare mine spørgsmål. Spørgsmålet var, om Socialdemokratiet har nogle eksempler ud over det med Danmarks Fiskeriundersøgelser, som man godt kunne tænke sig at undersøge, om det vil være egnet til at blive flyttet ud. Om Socialdemokraterne har gjort sig sådanne tanker, herunder spe-

cielt om man agter at lade de 17 kommuner, som i analysen er fremhævet som havende særlige problemer, få en fortrinsstilling.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jer anerkender det, som hr. Ole Stavad gjorde opmærksom på om nedgangen i antallet af arbejdspladser i hovedstaden, og jeg har da også gået og filosoferet lidt over, hvad det skyldes, for der var mig bekendt ikke tale om en beslutning om udflytning i den periode dér.

Nej, jeg tror sådan set, jeg har fundet forklaringen. Jeg tror, der i Københavnsområdet var betydelig større potentiale for effektiviseringer, end der ville være i provinsen.

Så vil jeg minde hr. Ole Vagn Christensen om, at den tidligere regering brugte som argument imod udflytning, at det var kedeligt og ødelæggende for familierne. Det er også et argument, som er fremført i den nye regerings tid, og jeg anerkender, at der er et problem.

Men jeg vil gerne have hr. Ole Vagn Christensen til at bekræfte, at det er lige så stort et problem, når folk fra udkantområderne skal flytte til centrale dele af landet, fordi der ikke længere er job i udkantområder, som det er, når folk fra de centrale dele skal flytte til udkantområdet. Der er bare den forskel, at de, der flytter fra hovedstaden, fra vækstområderne til udkantområderne, får penge i bytte. De kan få to huse for det ene, de sælger på det centrale sted, hvorimod det modsatte gør sig gældende, når man flytter modsat.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det, jeg nævnte omkring Rigsarkivet og Skåne, Halland og Blekinge, havde selvfølgelig ikke noget med flygtninge at gøre. Den diskussion er jeg enig med hr. Kristen Touborg i, at den overlader vi til regeringen.

Derimod var det en påpejning af, at deres rigsarkiv jo faktisk også er vores rigsarkiv, og at man gør afstandene længere og dermed måske også potentialet til Rigsarkivet mindre. Man gør i hvert fald ikke pendlingen mindre.

Men det, der så blev spurgt om direkte fra hr. Kristen Touborgs side, var spørgsmålet om de der 17 kommuner. Jeg mener, at en del af dem er dækket ind af det, man kan kalde den jysk/fynske redegørelse, hvor man er gået ind og har påpeget – og det er det, som så nu er gjort til vækstcentre – at hvis de opgaver, der ligger her,

får tilknyttet et kompetencecenter, et videnscenter, hvor der kommer folk, som har de kvalifikationer, der skal til som forskere og udviklere, så er det jo sådan set en måde at gennemføre en statslig udflytning på. Samtidig er det en måde, som er i overensstemmelse med det, der foregår i området.

Kl. 12.05

Når der så bliver spurgt om det her med, at der er lige langt, så er jeg helt enig, og det bør vi altid have for øje, at der er lige langt. Men vi skulle også gerne nå dertil, at det var målene, vi ønskede at gøre lidt ved.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet til kl. 13.00, hvor vi først går til punkt 3 på dagsordenen: Spørgsmål til ministrene.

Mødet udsat kl. 12.06

Mødet genoptaget kl. 13.00

Man gik først til dagsordenens punkt 3, som var:
3) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg skal meddele, at det af fru Ritt Bjerregaard under nr. 12 opførte spørgsmål til fødevareministeren, spørgsmål nr. S 2116, udsættes til næste spørgetid.

Det første spørgsmål er stillet til statsministeren af fru Lone Møller.

Spm. nr. S 2119

1) Til statsministeren af:

Lone Møller (S):

»Mener statsministeren stadig væk, at Farums aktiveringspolitik er forbilledlig?«

Skriftlig begrundelse

Statsministeren har tidligere udtalt stor anerkendelse af Farum Kommunes resultater inden for aktivering. I den senere tid er der dog blevet sat spørgsmålstegn ved kommunens aktiveringspolitik.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har ved flere lejligheder, herunder i spørgetiden den 19. februar i år, fremhævet effekten af Farums Kommunes indsats for at bringe svage, ledige og indvandrere i arbejde. Effekten er i øvrigt blevet belyst i besvarelsen af flere § 20-spørgsmål til beskæftigelsesministeren i år.

Jeg kan oplyse, at Det Regionale Arbejdsmarkedsråd i en sag fra 2001 ikke har fundet anledning til at kritisere Farum Kommunes aktiveringspraksis, som den finder sted i Produktionshuset.

Jeg kan så i øvrigt oplyse, at Beskæftigelsesministeriet som følge af den vedvarende kritik har bedt kommunalbestyrelsen i Farum om en nærmere redegørelse for administration af og praksis i relation til den arbejdsmarkedsrettede indsats, herunder integrationsindsatsen, samt en redegørelse for kommunalbestyrelsens dispositioner og beslutninger i den forbindelse.

Lone Møller (S):

Ja, nu havde jeg spurgt, om statsministeren stadig mente, at aktiveringspolitikken i Farum var forbilledlig. Så fik jeg en redegørelse, og det kan jeg jo være glad for.

Så vil jeg spørge, om statsministeren mener, at den meget store forbilledlighed er, at alle kommuner under ét i Frederiksborg Amt har haft et fald på 42 pct. i antallet af kontanthjælpsmodtagere siden 1994, og faldet i Farum har været på 44 pct. Kan ministeren redegøre for, hvad det er, der er så forbilledligt ved den aktiveringspolitik i forhold til de andre kommuner?

Line Barfod (EL):

Nu henviser statsministeren til Arbejdsmarkedsrådets afgørelse i 2001, og der har jeg lige fået svar fra beskæftigelsesministeren i dag om, hvad grundlag Arbejdsmarkedsrådet har haft. Arbejdsmarkedsrådets begrundelse for ikke at have kritiseret forholdene i Produktionshuset i Farum er, at de er gået ud fra, at Farum Kommunes oplysninger er korrekte.

Med alt det, der i øvrigt er kommet frem omkring Farum Kommune og den måde, tilsyns-

og klageorganer normalt skal fungere på, mener statsministeren så, at man kan lægge til grund, at fordi Farum Kommune selv har oplyst, at der ikke er nogen problemer med Farum Kommunes egen praksis, at så kan man også bare gå ud fra, at sådan er det? Eller mener statsministeren, at man måske skulle være en lille smule mere kritisk?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil sige til fru Line Barfod, at jeg overhovedet ingen kommentarer har til en sag, hvis baggrund jeg ikke kender. Jeg har ikke noget kendskab til Det Regionale Arbejdsråds begrundelser for den afgørelse, der er truffet. Jeg refererer kun, hvad Det Regionale Arbejdsrådsråd har afgjort.

Så skal jeg sige til fru Lone Møller, at jeg ved såmænd ikke, om jeg har brugt udtrykket forbilligt, men det er da rigtigt, at jeg har fremhævet den aktiveringsindsats, der har fundet sted i Farum Kommune. Men det har jeg jo bl.a. gjort med støtte i en redegørelse, som den tidligere regering har udgivet. Jeg har her Budgetredegørelse 2000/2001, som jo altså er udgivet af en socialdemokratisk ledet regering, hvor man på side 184, bare for at tage et enkelt eksempel, kan læse, at der er en række kommuner især i den nordlige del af hovedstadsområdet, f.eks. Farum, som synes at have ydet en god indsats. Der er andre steder i rapporten, hvor man kan læse, at Farum Kommune faktisk har nået gode resultater, når det gælder integrationen af indvandrede og dermed beskæftigelse af indvandrede.

Så det er ikke noget, jeg bare rejser rundt og siger. Det kan man læse. Og fru Lone Møller kan læse det i en officiel publikation udgivet af den regering, som fru Lone Møllers parti stod bag indtil den 20. november sidste år. Så dér kan fru Lone Møller altså læse det.

Lone Møller (S):

Det har jeg skam læst. Det, jeg gerne ville have ministeren til at svare på, var, om statsministeren syntes, at der var så stor forskel på Farum Kommunes aktiveringspolitik og andre kommuner i Frederiksborg Amt, når fremtrædende Venstrefolk gentagne gange har fremhævet, at forskellen er på 2 pct.

Så vil jeg gerne spørge, om statsministeren ikke finder det ret bekymrende, hvis det passer, det, man har kunnet læse, at én af årsagerne til, at man måske har en god politik, er, at man har udbetalt uberettigede tilskud?

Kl. 13.05

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, hvad statsministeren bygger det på, at der skulle være en forbillig aktiveringspolitik i Farum, og om statsministeren stadig mener, at man kan kalde Farum en mønsterkommune, som Venstre har gjort flere gange.

Jeg har stillet indenrigsministeren og beskæftigelsesministeren en del spørgsmål, og der har ikke været lavet nogen undersøgelser, der er ikke noget talmæssigt belæg for, at Farum skulle være bedre end andre, og det har fået indenrigsministeren til at svare, at grunden til, at indenrigsministeren har fremhævet Farum Kommune som mønsterkommune, er værdigrundlaget.

Så vil jeg gerne høre, om statsministeren også mener, at grunden til at fremhæve Farum Kommune som mønsterkommune er værdigrundlaget i Farum, og hvad det så er for et værdigrundlag, statsministeren mener, der er grund til at fremhæve i Farum Kommune.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For det første vil jeg sige til fru Lone Møller, at jeg ikke har kendskab til nogen sag om uberettigede tilskud. Jeg skal blot henvise til, hvad jeg allerede har svaret, nemlig at Beskæftigelsesministeriet faktisk har bedt om en redegørelse på baggrund af den kritik, der er fremsat.

Med hensyn til fru Line Barfods... Nej, jeg skal lige sige også til fru Lone Møller, at jeg ikke har noget detailkendskab til forholdene i andre kommuner i Frederiksborg Amt, men når jeg nu læser den redegørelse, som er udgivet af en tidligere minister fra det parti, som fru Lone Møller tilhører, så kan jeg se her, at der er en redegørelse for aktiveringsindsatsen i forskellige kommuner, og det er rigtigt, at der på toptilisten over integrationsindsats optræder, som jeg lige kan overskue det, to kommuner fra Frederiksborg Amt, hvoraf den ene er Farum, og den anden er Frederiksværk.

Så det er da rigtigt, at der sikkert også er andre, der har gjort det godt, men den tidligere regering har altså fremhævet Farum Kommune som et eksempel på, at man har ført en fornuftig integrationspolitik og ført en fornuftig beskæftigelsespolitik, og det er også det, jeg har fremhævet.

Derfor vil jeg bare sige til fru Line Barfod, der så spørger, om man kan kalde Farum Kommune en mønsterkommune – bare for at undgå enhver

misforståelse: Jeg tager stærkt afstand fra de eksempler, der her på det seneste er draget frem om den måde, som offentlige midler er blevet forvaltet på i Farum Kommune. Det er bestemt ikke nogen mønsterkommune, der forvalter borgernes penge på den måde. Men det, jeg har holdt mig til og altid har holdt mig til, har været spørgsmålet om beskæftigelsespolitikken og integrationspolitikken, og det er jeg ikke den eneste, der har, det har den tidligere regering også gjort.

Lone Møller (S):

Statsministeren oplyser, at han ikke har noget kendskab til nogen uberettiget udbetalte tilskud, eller om beskæftigelsesministeren har sat en undersøgelse i gang.

Når nu statsministeren siger, at han tager stærkt afstand, så vil jeg også spørge: Indebærer det så også, at statsministeren, i tilfælde af at vi kan se, at der er udbetalt 100 pct. i tilskud i strid med lovgivningen til virksomheder, som jo klart er lovbrud, vil iværksætte, at man bliver forpligtet til at betale de penge tilbage?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som jeg sagde før, har jeg overhovedet ikke noget kendskab til detaljerne i Farum Kommunes aktiveringspolitik, men jeg kan oplyse fru Lone Møller om, at den redegørelse, som Beskæftigelsesministeriet har bedt om fra Farum Kommune, bl.a. skal indeholde en redegørelse for anvendelsen af de instrumenter, som angives i lov om aktiv socialpolitik, herunder anvendelse og omfang af løntilskud til private virksomheder i forbindelse med arbejdsprøvning, aktivering, revalidering og fleksjob.

Lone Møller (S):

Det er klart, at statsministeren på stående fod, hvor der ikke ligger en redegørelse, ikke kan give en orientering, men det, jeg spurgte om, var, om statsministeren i tilfælde af at redegørelsen nu viser, at der rent faktisk er begået en omgåelse af loven, så vil være den, der sikrer, at pengene bliver tilbagebetalt.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil overhovedet ikke på det foreliggende grundlag tage stilling til sanktioner i en sag, hvis udfald ingen kender i dag.

Nu beder beskæftigelsesministeren altså om en redegørelse, og når redegørelsen foreligger, vil beskæftigelsesministeren tage stilling til,

hvad der så måtte være at foretage i den anledning, men lad mig sætte en tyk streg under, at det selvfølgelig er sådan, at loven her i landet skal overholdes, også af landets kommuner.

Kl. 13.10

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2121

2) Til statsministeren af:

Pia Gjellerup (S):

»Vil statsministeren redegøre for, hvordan han specifikt påregner at sikre åbenhed i processen om forhandlingerne til finansloven for 2003, sådan som han lovede på sit pressemøde den 3. april 2002?«

Pia Gjellerup (S):

Under stor offentlighed blev det bekendtgjort fra statsministerens side i begyndelsen af april, at ved næste års finanslov ville grønthøsteren være kørt i garagen, og at der ville blive større åbenhed om forberedelse af finansloven.

Vi har siden haft lejlighed til at bore lidt i det med grønthøsteren og den forprogrammerede høst på 3, 5 og 7 pct. Den opgives ikke, det gør den heller ikke i forbindelse med ministerierne, men man vil så trække sig lidt tilbage, og man vil ikke bruge grønthøsteren mod de enkelte styrelser. Det bliver de enkelte ministres opgave.

Derfor er spørgsmålet i dag: Hvad så med åbenheden? Er det lige så hult? Er åbenhed et spørgsmål om, at man er kommet til at sige meget til offentligheden, som i virkeligheden ikke var møntet på offentligheden, men som var møntet på interne arbejdsprocedurer? Ønsker regeringen at lægge forberedelsen af finansloven ud i en større åbenhed end det, vi har set tidligere?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Spørgsmålet om åbenhed omhandler mange forskellige ting. Det, jeg har tænkt på i forbindelse med åbenhed omkring forberedelsen af næste års finanslov, er, at der i sammenligning med forberedelsen af finansloven for 2002 bliver mere tid til rådighed. På grund af valget blev processen frem mod finanslov 2002 meget force-ret.

Det, at der bliver bedre tid, giver også mulighed for, at flere kan inddrages i forberedelsen af finansloven. Og her har fru Pia Gjellerup fuld-

stændig ret i, at jeg dér i første omgang naturligvis tænker på den forberedelse, som regeringen og regeringspartierne helt efter normal praksis gør. Den kan nu finde sted med anvendelse af mere tid og dermed også med inddragelse af flere. Det er i sig selv udtryk for en åbenhed, men i en helt sædvanlig forberedelsesprocedure.

Så kommer spørgsmålet om næste fase. Finanslovforslaget vil blive præsenteret den 27. august, og efter at finanslovforslaget er blevet præsenteret, agter regeringen naturligvis at inddrage alle Folketingets partier. Det bliver der så også god tid til i forhandlingerne om finansloven for 2003.

Så kan jeg endelig sige til fru Pia Gjellerup, at regeringen vil bestræbe sig på i udvidet omfang at begrunde, forklare, beskrive de budgetændringer, der lægges op til, både de nye initiativer, der tages, og de budgetforbedringer, der skal til for at finansiere dem. Jeg tror, det vil være en god tradition at indføre i forhold til det, vi har set gennem mange, mange år, at man gør sig megen umage med også ned i enkeltheder at forklare, hvad det egentlig er, nye initiativer går ud på, og hvad der er baggrunden for dem. Det er også åbenhed.

Pia Gjellerup (S):

Jeg takker for svaret. Jeg har da selvfølgelig stor respekt for, at man i den situation, regeringen var i efter valget, ikke havde en utrolig lang tid og derfor måtte gennemføre nogle processer, som også her i Folketinget blev noget klemte.

Men jeg kan faktisk forstå, at åbenheds-spørgsmålet ikke skal fortolkes som en melding til offentligheden om en større åbenhed, men skal ses som en offentlig undskyldning, især til regeringspartierne, måske også til nogle af ministrene, og at det i øvrigt ikke var møntet på nogen offentlighed, sådan som det kom til at fremstå i april måned.

Jeg vil gerne høre, om det er rigtigt forstået, at der ikke i forberedelsen af finanslovforslaget er tale om at inddrage yderligere. Det ville jo nemlig være spændende, hvis det var sådan, at regeringen ville forsøge at inddrage offentligheden yderligere. Det ville jo gøre, som statsministeren ved, også oppositionspartier og mange, mange mennesker i den store offentlighed ganske meget bedre til at deltage i diskussionerne efter den 27. august. Var det bare en offentlig undskyldning, eller var der også tale om en øget offentlighed?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige til fru Pia Gjellerup, at der aldeles ikke var tale om nogen undskyldning i de udtalelser, jeg kom med den 3. april, så meget mere som der ikke er behov for nogen undskyldning.

Kl. 13.15

Der er tale om, at når man har mere tid til rådighed, så bliver der også mulighed for at bruge mere tid på at inddrage flere både i forberedelsen af en finanslov og forhandlingen af en finanslov. Sådan er det jo, og det ved fru Pia Gjellerup også, og det lå fuldstændig klart, da jeg fremsatte min udtalelse den 3. april, at det var det, jeg tænkte på.

Pia Gjellerup (S):

Jeg kan forstå, at det ikke handler om, at der skal være en øget åbenhed i forhold til offentligheden, så står det fast. Så der kan kun være tale om en øget offentlighed i forhold til den interne regeringsproces, og det skulle offentligheden så have at vide.

Hvad er det så for en ændring, der sker i forhold til den interne regeringsproces? Jo, det er en proces, hvor man så gør det, man sædvanligvis må forvente, og som man synes, man havde dårlig tid til. Men det skal jo altså ikke forstås, kan jeg forstå på statsministeren, som en offentlig undskyldning. Sådan bliver den ellers modtaget, har jeg kunnet se, i hvert fald af konservative politikere.

Jeg er egentlig lidt skuffet over, at det ikke er nogen af delene, for så henstår det ganske uklart, hvad bemærkningen i virkeligheden var. Hvis det ikke var en offentlig undskyldning, og det ikke var øget offentlighed i forhold til alle andre, hvad var bemærkningerne så overhovedet møntet på?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Formålet var meget klart. Det var at beskrive en forskel på den situation, som regeringen lige havde været igennem, nemlig et meget forceret forløb som følge af en valgkamp, der afbrød forhandlingerne om finansloven, og så et kommende forløb, hvor der bliver ganske mange måneder i det hele til rådighed både til forberedelse af finansloven og efterfølgende behandling af finansloven. Og der ved fru Pia Gjellerup lige så godt som mig, at et sådant udvidet rum af tid også giver mulighed for, at flere drages ind, og dermed bliver der til syvende og sidst også mere offentlighed omkring det.

Og som jeg sagde til fru Pia Gjellerup, så kan det nye være, at regeringen i en meget udvidet form vil give en indgående beskrivelse af de nye initiativer, der ligger i finanslovsforslaget, og begrundelsen for dem.

Alle vi, der har været med til de processer i mange år, ved, at den type, både nye initiativer og finansieringen af dem, altid har været, skal vi sige, nødtørftigt beskrevet i de første præsentationer af finanslovsforslaget. Det vil vi prøve at gøre bedre.

Pia Gjellerup (S):

Jeg skal så her til sidst samlet takke statsministeren for at have beskrevet meget tydeligt nu her efter nogle ugers forløb fra starten af april, at grønthøsteren, som skulle være kørt i garage, kører lystigt, forprogrammeret med 3, 5 og 7 pct. i de kommende år, og at der ikke bliver nogen større åbenhed om finanslovsprocessen op til fremsættelsen, ikke andet end at man i hvert tilfælde ikke vil gentage den, kan man sige, noget ubehagelige procedure, som under alle omstændigheder var et problem for alle i forbindelse med en så kort proces, som der var tid til efter valget.

Så man vil vende tilbage til en god håndtering, som vi har kendt den før, men i øvrigt er der ikke noget nyt under solen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Den konklusion må stå fuldstændig for fru Pia Gjellerups egen regning, for den er fuldstændig modsat af, hvad jeg har sagt. I øvrigt har jeg i hvert fald ikke i dag udtalt mig om den såkaldte grønthøstermetode, men på den givne foranledning skal jeg da gerne sige til fru Pia Gjellerup, at regeringen agter at tilrettelægge finansieringen af nye initiativer i det nye finanslovsforslag efter en langt mere differentieret metode end bare at køre en grønthøster. Så derfor er der slet ikke noget om fru Pia Gjellerups konklusion.

For så vidt angår åbenhed, drog fru Pia Gjellerup også den modsatte konklusion af det, der var i mit svar, for der *bliver* tale om større åbenhed i betragtning af, at der bliver meget mere tid til rådighed, og at flere derfor bliver inddraget både i forberedelsen af finanslovsforslaget og for handlingen af det endelige forslag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2126

3) Til statsministeren af:

Nicolai Wammen (S):

»Vil statsministeren redegøre for, hvorvidt EU's miljøkommisærers, Margot Wallströms, klare kritik af regeringens dramatiske nedskæringer i miljøstøtten til Østeuropa vil få regeringen til at genoverveje sin beslutning?«

Nicolai Wammen (S):

Et af de mest sørgelige kapitler i forbindelse med den nye regerings tiltræden har været nedprioriteringen af det danske ansvar for udviklingen af de central- og østeuropæiske demokratier. Og der har da også over en bred front været fremsat kritik af regeringens håndtering af det her spørgsmål.

Kl. 13.20

Dette budskab fik ny og markant støtte i torsdags, da EU-Kommissionen i skikkelse af den højt respekterede svenske miljøkommisær, Margot Wallström, meget klart og meget direkte rettede en skarp kritik af de danske nedskæringer på Øststøtten. Jeg vil gerne citere Margot Wallström fra Politiken den 16. maj 2002, hvor hun beskriver konsekvenserne af de danske skridt:

»Ansøgerlandene har et kolossalt behov for støtte, især til opbygning af en administrativ kapacitet på miljøområdet. Derfor kan jeg kun beklage, at Danmark ikke kan eller ikke ønsker at opretholde støtten på det tidligere niveau.«

Jeg vil gerne høre, om statsministeren, få uger før vi overtager EU-formandskabet, vil lytte til EU-Kommissionen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hvis hr. Nicolai Wammen med sit spørgsmål mener, om vi bredt vil lytte til EU-Kommissionen, så er svaret selvfølgelig ja, for vi skal samarbejde med EU-Kommissionen. Men hvis hr. Nicolai Wammen med sit spørgsmål mener eller spørger, om det, miljøkommisæren var citeret for i Politiken, får regeringen til at ændre sin Øststøttestrategi, så er svaret klart nej.

Nicolai Wammen (S):

Nu har statsministeren jo i disse dage lagt sig ud med stærke svenske damer, må man sige. Og jeg kan så forstå, at det ikke har påvirket regeringens politik meget. Men man fik da det indtryk, da statsministeren kommenterede, at det var noget, der kom lidt bag på statsministeren. Han er

citeret for at have sagt, at han spærrede øjnene op, da han så kritikken. Men det er jo ikke nok bare at spærre øjnene op, hvis man ikke derefter vil handle.

Jeg vil derfor meget direkte spørge statsministeren, om han mener, at kritikken af Danmark fra kommissæren er usaglig, er urimelig, er uden hold i virkeligheden, for så synes jeg da, det er væsentligt, at vi får det frem, når en så hård kritik bliver rettet mod Danmark fra EU's miljøkommissær. Eller er problemet i virkeligheden, at statsministeren er kommet i en situation, der minder lidt om H.C. Andersens dejlige eventyr »Kejserens nye klæder«: at der var en miljøkommissær, der kom til at fortælle, at regeringen ikke havde noget tøj på, da den skulle forklare, hvad det var, der var sket med Øststøtten?

Jeg synes, at statsministeren skylder at komme med et lidt mere tilbunds gående svar på, hvordan den danske regering opfatter den kritik, som er blevet rejst fra Kommissionen. Det er jo ikke bare sådan en fru hvem-som-helst, der har udtalt sig. Det er en af de meget nære samarbejdspartnere, som statsministeren i de kommende uger og det næste halve års tid skal lægge strategier sammen med, der har rettet en hård kritik. Jeg synes, at statsministeren slipper for billigt om det ved at sige, at han ikke vil lytte specielt til det i forhold til det her.

Jeg kan godt forstå, statsministeren synes, det er en ubehagelig situation, at vi får en hård kritik fra EU. Men jeg synes også, at statsministeren skylder både kommissæren og Folketinget og befolkningen at forholde sig lidt mere dybtgående til kritikken.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg må skuffe hr. Nicolai Wammen og sige, at jeg overhovedet ikke føler det ubehageligt. Når jeg spærrede øjnene op den 16. maj om morgenen, da jeg så Politikens artikel, så var det kun, fordi det er helt usædvanligt, at en EU-kommissær overhovedet går ind og blander sig i et lands finanslov. Derfor havde jeg samme dag også en ganske god samtale med miljøkommissæren, der var på besøg her i København. Det var nemlig meget frugtbar, fordi miljøkommissæren over for mig understregede, at Kommissionen ikke på nogen som helst måde ville blande sig i den danske finanslov, og det synes jeg jo var godt. Så kunne jeg jo spærre øjnene ned igen, om jeg så må sige.

Dernæst oplyste Margot Wallström, at hun ikke kunne genkende sine udtalelser i Politiken. Hun var glad for at få en orientering om regeringens hensigter med hensyn til Øststøtten og var bekendt med den store danske indsats. Det var det, der kom ud af det møde.

Det må måske være lidt skuffende for hr. Nicolai Wammen, men jeg følte mig overhovedet ikke ubehagelig til mode over det. Jeg var tværtimod glad for at få en god anledning til at forklare miljøkommissæren, hvad der er realiteterne omkring den danske Øststøttestrategi, for den havde vi jo lejlighed til at diskutere i detaljer her i Folketingssalen her i går.

Kl. 13.25

Nicolai Wammen (S):

Nu fremgik det faktisk også af den artikel, der fik statsministeren til at spærre øjnene op, at kommissæren ikke havde noget ønske om at blande sig specifikt i finansloven, men så det som et stort problem med det signal, der kom fra Danmark. Så det var sådan set ikke nogen stor nyhed. Men jeg vil gerne for at være helt sikker på, at jeg har forstået statsministeren rigtigt, have afklaring på:

Gav kommissæren over for statsministeren udtryk for at være fejlciteret i den artikel, der er i Politiken, og skal vi forstå det sådan, at kommissæren på baggrund af det møde, hun havde med statsministeren, ikke længere har kritik af Danmark i forhold til de punkter, der bl.a. fremgik af Politiken-artiklen?

Jeppe Kofod (S):

Jeg synes også, at det er et meget interessant svar, som statsministeren giver til hr. Nicolai Wammen. Skal man så forstå det sådan, at miljøkommissæren har udsendt et dementi til Politiken om, at de udtalelser, som hun er blevet citeret for, er fejlagtige, og dermed har rettet dem efter mødet med statsministeren – det lyder jo, som om der er foregået en kæmpe misforståelse – eller hvordan skal vi tolke statsministerens udsagn her? Er det sådan, at miljøkommissæren sagde, at det, der stod i Politiken, simpelt hen var usandt og forkert citeret, og at hun vil udsende et dementi for at få det rettet?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Både til hr. Nicolai Wammen og hr. Jeppe Kofod kan jeg sige, at spørgsmålet, om miljøkommissæren føler sig fejlciteret eller ej, er en sag mellem miljøkommissæren og Politiken, som jeg

ikke vil blande mig i. Men det, jeg kan referere, er, at miljøkommissæren over for mig på mødet sagde, at hun ikke kunne genkende sine udtalelser i Politiken.

Jeg kan så i øvrigt oplyse til de to spørgere, at miljøkommissæren ingen kritik fremførte af den danske Øststøttepolitik under mødet med mig.

Nicolai Wammen (S):

Så må jeg spørge statsministeren, om det er fremgået nogen som helst andre steder end på statsministerens møde med den svenske kommissær, at hun har ændret holdning til de her spørgsmål.

Der var et Ritzautelegram, der kom samme eftermiddag, som mødet havde fundet sted mellem statsministeren og kommissæren, og af det fremgik det i hvert fald ikke, at kommissæren havde ændret holdning. Der var nogle betragtninger fra statsministeren, men ikke et dementi fra kommissæren.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om statsministeren kan give os indblik i, hvor – om nogen steder – kommissæren skulle have trukket sin kritik tilbage, for det er i hvert fald helt nyt for mig. Men det får vi jo nok anledning til at diskutere, også i de kommende dage.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Ja, det er hr. Nicolai Wammen da selvfølgelig meget velkommen til at bruge sin tid på, hvis ikke han vil bruge sin tid på at fremføre politiske synspunkter, som befolkningen går op i. Det er jo helt op til hr. Nicolai Wammen selv.

Det, jeg kan fortælle hr. Nicolai Wammen, er, hvad der skete på mødet hos mig, nemlig at miljøkommissæren for det første sagde, at hun ikke kunne genkende sine udtalelser i Politiken, og for det andet at der ikke under mødet hos mig blev fremført nogen kritik fra miljøkommissærens side af den danske Øststøttestrategi, hvilket i øvrigt også ville have været mærkeligt, for det er slet ikke noget, Kommissionen skal blande sig i.

Det er overhovedet ikke Kommissionens anliggende at have nogen mening om den danske Øststøttestrategi. Det er kommissæren da også godt klar over, og derfor fremfører kommissæren selvfølgelig ingen kritik. Det er et dansk anliggende. Og som vi havde lejlighed til at diskutere i går, er det sådan, at når ansøgerlandene bliver medlemslande, så overgår Øststøtten til at blive EU-anliggende. Og det er selvfølgelig også i Kommissionens interesse. Sådan er det bare.

Nicolai Wammen (S):

Jeg må konstatere af statsministerens svar, at statsministeren heller ikke er opmærksom på, at det nogen andre steder end af den samtale, der har fundet sted i Statsministeriet, skulle have fremgået, at miljøkommissæren har ændret synspunkt i forhold til den meget hårde kritik, der blev rettet mod Danmark i den pågældende avis.

Med hensyn til at statsministeren mener, at vi burde beskæftige os med sager, der optager befolkningen mere, så vil jeg minde statsministeren om den meningsmåling, der var den 16. februar 2002, hvoraf det klart fremgik, at et meget stort flertal af den danske befolkning ikke bare var bekymrede, men var imod den miljøpolitik, som regeringen fører. Og jeg kan måske også for yderligere at illustrere, at det er et spørgsmål, der optager folk, citere statsministerens egen ordfører, hr. Eyvind Vesselbo, der tidligere har sagt, at der er blevet skåret meget dybt og måske også for dybt på miljøstanden. Så det er noget, der optager mange mennesker helt ind i Venstre.

Kl. 13.30

Jeppe Kofod (S):

Jeg må også sige, at jeg studsede over statsministerens svar til hr. Nicolai Wammen om det her med, at dansk Øststøtte og også niveauet for den ikke optager befolkningen i Danmark, som den optager befolkningen i Østeuropa. Det synes jeg er en underlig kommentar. Den kunne jeg godt tænke mig at få statsministeren til at uddybe.

Jeg havde netop på fornemmelsen efter vores lange debat i går, at der noget, som regeringen er bekymret over, så er det det billede, den har givet af sig selv i forhold til den nedprioritering af Øststøtten, som den har foretaget efter at have fået regeringsmagten. Man har ikke sagt noget om det i valgkampen, men så når man kommer til, så gør man det.

Jeg tror, at der, ikke kun i regeringen, men også i befolkningen, er en stor optagethed af det spørgsmål her. Det er da klart, det er beklageligt, at også andre nu kan se, at Danmark skifter kurs, at vi ikke er med til aktivt nok at understøtte demokratierne, understøtte, at nye lande kommer med i EU. Derfor tror jeg, det er noget, der optager befolkningen meget, og der må statsministeren have misforstået et eller andet, når han kan svare, som han gør.

Jens Rohde (V):

Når man nu hører de to ordførere dernede, så synes jeg måske lige, det var på sin plads, om statsministeren kunne bekræfte, at der i år 2002 og 2003 i faktiske udbetalinger bliver givet mere i støtte end i år 2001, og at mange af de tilsagn, som vi jo har oplevet, flotte tilsagn fra den tidligere regering, jo reelt aldrig nogen sinde er kommet til udbetaling og derfor er ren pyntemaskiner.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det eneste, som denne her ordveksling kortlægger, er en fantastisk udviklet resistens over for argumenter hos spørgeren.

Vi havde i går, jeg ved ikke hvor mange timers debat her i Folketingssalen, hvor det blev gjort fuldstændigt klart, hvad hr. Jens Rohde netop nu fremhæver, nemlig at den danske Øststøtteaktivitet i 2002 og 2003 vil ligge på et højere niveau end i 2001, hvor de to spørgeres parti havde regeringsansvar. Der vil være mere Øststøtteaktivitet i 2002 og 2003 end i 2001. Nu gentager vi det igen, selv om vi har sagt det mange gange i går, men til ære for hr. Nicolai Wammen og hr. Jeppe Kofod, så tager vi den en gang til. Der er mere aktivitet under Øststøtten nu, end der var, da de to spørgeres parti var i regering.

Min bemærkning om, hvad man bruger sin tid på, går bare på, at jeg egentlig tror, befolkningen hellere vil høre, hvad et politisk parti gerne vil, end altid at høre sur og negativ kritik. Jeg synes, at de to unge folketingsmedlemmer burde tænke lidt over, at det, der måske bærer fremad, er, hvis man er konstruktiv; det er hvis man har noget at byde på; det er hvis man kan fortælle befolkningen, hvad man vil med det danske samfund, i stedet for hele tiden bare at være sur, negativ, kritisk. Og så kan jeg kun sige til hr. Nicolai Wammen: Det kan godt være, at hr. Nicolai Wammen lader sig styre af EU-kommissærer fra Bruxelles – jeg gør ikke.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2128

4) Til statsministeren af:

Villy Søvnald (SF):

»Hvad vil statsministeren gøre for at undgå, at to ud af tre kommuner i direkte modstrid med regeringens valglofter er i fuld gang med at re-

ducere servicen over for borgerne, jf. Jyllands-Posten den 12. maj 2002, Ejgil W. Rasmussen, KL's formand?«

Villy Søvnald (SF):

Jeg håber, statsministeren under det her spørgsmål er i stand til at bevare sit gode humør. Jeg vil sætte meget pris på, at han ikke sådan mister besindelsen. Det er jo nemlig sådan, at valgkampen nu er slut, og det betyder også, at de gyldne løfter skal stå deres prøve i forhold til den hårde, brutale virkelighed.

Jyllands-Posten er bestemt ikke SF's hoforgan. Den skriver den 12. maj 2002, og jeg citerer:

»To ud af tre kommuner er i fuld gang med at reducere servicen over for borgerne.«

Og man fortsætter lidt senere:

»Det går især ud over de store serviceområder: børnepasning, folkeskolen og ældreområdet, siger Ejgil W. Rasmussen, Venstreformand for Kommunernes Landsforening.«

Mit spørgsmål er så: Er det ikke allerede nu, mindre end et halvt år efter at regeringen er trådt til, ved at blive et problem for regeringen, at der er så kolossalt langt mellem løfterne og virkeligheden, og er det mon ikke derfor, at folk vender sig mod regeringen i meningsmålingerne?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der er ikke nogen afstand mellem de løfter, der blev givet før valget, og det, regeringen så rent faktisk har gennemført efterfølgende, tværtimod har regeringen til punkt og prikke levet op til alle valglofterne.

Når vi tager den kommunale sektor, så er der faktisk også afsat penge til en endda ganske betydelig udvidelse af serviceniveauet fra 2001 til 2002. Allerede de gamle økonomiaftaler havde for primærkommunernes vedkommende givet et løft på 1,4 mia. kr. Oven i det har den nuværende regering lagt 0,5 mia. kr. til ældreomsorg. Det er altså næsten 2 mia. kr. i ekstra udgifter.

KL 13.35

For amtskommunernes vedkommende havde de gamle økonomiaftaler givet 2,3 mia. kr. i løft, og på toppen af det har den nuværende regering givet yderligere 1,5 mia. kr. Så alt i alt er det næsten 4 mia. kr. i løft. Så der er altså ikke tale om, at der skæres ned på udgifterne i den kommunale sektor, tværtimod. Der er tale om, at udgifterne vokser.

Villy Søvndal (SF):

Det er interessant, hvordan virkeligheden kan ses forskelligt.

Med al respekt for statsministeren, så tror jeg, at han bærer præg af i det halve år at have været meget bundet til huset her – det har jeg også selv været medvirkende årsag til – men også af at rejse meget rundt i verden. For det er da utroligt at høre, når to tredjedele af kommunerne melder ud med, at de er på vej mod massive besparelser. Jeg vil godt levere et citat mere fra Jyllands-Posten:

»Efter næsten 10 år med uafbrudt vækst og fremgang, er kommunerne i disse måneder ved at forberede de største og mest omfattende besparelser i mange år. Der bliver mindre service, der skal skæres i hjemmehjælpen, flere elever i klasserne, flere børn i børnehaveklasserne.«

Det siger borgmestrene. En stor del af dem er Venstreborgmestre, og der er ingen grund til at have fordomme mod Venstreborgmestre generelt, hvad angår, at de ikke skulle udtale sig i forhold til sandheden. Hvorfor skulle de have en interesse i at genere regeringen? Det er deres melding.

Så vil jeg sige til statsministeren: Hvis man var anklaget i en retssag og fik så mange beviser lagt foran sig, ville selv en hærdet kriminel så ikke bryde sammen og tilstå, at det er rigtigt, at der sker voldsomme beskæringer? Vi er på vej mod en situation, hvor der er lodret modstrid mellem valgløfterne og det, der kommer til at ske.

Det lader sig jo ikke skjule. Det kan tælles sammen i løbet af det næste halve år. Var det så ikke klogere at tilstå nu i stedet for meget ynkeligt at vente? Det er jo ikke pynteligt for en statsminister først at tilstå i det øjeblik, man står klistet fuldstændig op mod muren. Er det ikke klogere at komme med indrømmelsen allerede nu?

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg vil prøve at spørge statsministeren, om han ikke kunne være behjælpelig med et godt råd til nogle af sine partikolleger ude i amterne, når man nu siger, at der ikke bliver nogen nedskæringer.

De penge, som regeringen nu vil tilføre sygehusene, betyder jo en rimelig vækst i amternes budgetter. Sygehusudgifterne fylder så meget på amternes budgetter, at man vel stadig væk skal holde sig inden for denne her 1-pct.s-vækstramme, der ligger i øjeblikket.

Så tænker jeg på sådan et eksempel, som vi har i dag, hvor vi har et stigende antal børn, som tvangsfjernes, og hvor bl.a. amterne bærer en del af udgifterne. Det, der er lagt op til mange steder nu, er vel netop at skære i de sociale budgetter i amterne, fordi man skal opfylde denne her 1-pct.s-vækstramme, der i regeringens plan ligger for amterne. Derfor bliver konsekvensen af regeringens økonomiske politik, at man kommer til at opleve nedskæringer. Det kan statsministeren ikke komme uden om. Hvad skal de her stakkels mennesker gøre?

Ole Vagn Christensen (S):

Det er jo ikke første gang, at det her spørgsmål bliver drøftet, og derfor kommer det som lidt af en overraskelse, at statsministeren vil prøve på at bilde os ind, at der ikke foregår nedskæringer rundt omkring i kommunerne.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om han mener, at det, som kommunerne giver udtryk for ved de drøftelser og de forhandlinger, de har i kommunalbestyrelserne, er fuldstændig urimeligt. For det medfører, at der sker nedskæringer på ældreområdet, på børneområdet og på de andre kommunale områder.

Så mit spørgsmål er meget enkelt: Hvorfor skal vi blive ved med at høre disse påstande om, at der ikke sker nedskæringer, når det er den dagligdag, folk oplever?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg må sige til både hr. Henrik Sass Larsen og hr. Ole Vagn Christensen, at der jo altid i den offentlige sektor vil kunne og skulle ske omprioriteringer. Derfor kan man meget vel komme ud for både hos staten, amterne og kommunerne, at der er nogle steder, man foretager reduktioner, fordi der er nogle andre steder, hvor man gerne vil bruge flere penge. Sådan vil det jo være. Man kan næsten sige, at sådan skal det jo være i et dynamisk samfund.

Kl. 13.40

Men det, vi taler om her, er altså den kendsgerning, at der rent faktisk sker en vækst i de kommunale og amtskommunale udgifter. Jeg har beskrevet tallene for væksten fra 2001 til 2002, så hvis der er kommuner eller amter, som er i gang med sparerunder, og det tør jeg ikke udelukke at der er – og det ved vi godt, at der er – så har det ikke noget at gøre med, at der foretages nedskæringer. Så har det noget at gøre med, at man i den enkelte kommune og i det enkelte amt afgør, hvor stor væksten må være. For

vækst det er der. Det er et spørgsmål om vækstens størrelse.

Så kan jeg sige, at for 2003 har regeringen jo sagt, at der er plads til en vækst i de samlede offentlige udgifter på 2,5 mia. kr. Det er ny vækst. Jeg kan i øvrigt sige, at de rammer, som regeringen har lagt for, hvad de offentlige udgifter må vokse hvert år, fuldstændig svarer til de rammer, som den tidligere regering har lagt frem. Dem har den nye regering jo overtaget. Vi har sagt, at vi er enige i fremskrivningerne frem til 2010, og det fortæller noget om, hvad der er til rådighed hvert år.

Så hvis hr. Ole Vagn Christensen og andre fra hr. Ole Vagn Christensens parti er utilfredse med disse rammer, må man sende utilfredsheden tilbage til den socialdemokratiske finansminister, der lavede rammerne.

Villy Søvnald (SF):

Statsministeren sagde, at han ikke turde udelukke, at der skete nedskæringer rundtomkring. Det tror jeg er meget klogt af statsministeren ikke at udelukke.

Jeg kan fortælle, at jeg i aftes deltog i et møde i Vordingborg. Der var mødt 490 mennesker op sådan en almindelig pæn og lys forårsaften. Der var meget vrede, vil jeg sige til statsministeren. Hvorfor det? Fordi man skulle skære 14 pct. af de sociale udgifter i amtet, hvilket svarer til 400 stillinger. Det er i lodret modstrid med, hvad man kan læse i regeringens handlingsprogram, hvor der står:

»Regeringen vil forstærke det fælles ansvar for de svageste i vort samfund. Der vil blive afsat flere ressourcer til hjemløse, sindslidende og handicappede samt til at forebygge narko- og alkoholisbrug.«

De her 400 stillinger, der skal spares dér, vedrører det første amt, der er ved at gøre det færdigt. Det er lige præcis på de her områder. Efterfølgende vil hvert eneste amt i Danmark gøre det samme.

Så er det bare, jeg spørger: Er det så ikke dumt af en statsminister i dag at stå forhærdet og benægte, at der er noget som helst om de ting, når hvert eneste menneske i det her land ude i virkelighedens verden kan konstatere – ligesom Jyllands-Posten har konstateret – at to ud af tre danske kommuner er i færd med at beskære på omme sociale områder, på ældre, på børn, på skoler, og når hvert eneste amt i Danmark inden for det næste halve år vil kunne berette om,

at de har været nødt til at skære for at leve op til regeringens hårdhændede økonomiske politik? Er det så ikke dumt og kortsynet af en statsminister i dag i maj måned at stå og benægte det, som vi alle sammen ved bliver virkelighed inden for det næste halve år?

Jeg forstår simpelt hen ikke, hvad statsministeren vil med det, for det bliver det største tilbage tog siden Dybbøl i 1864.

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan jo ikke takke for svaret. Jeg fik et svar, det må jeg erkende, og det gik på omstruktureringer. Det er jo ikke det, der foregår derude. Det er jo ikke den oplevelse, som folk har derude. Der er jo ikke den situation, at der her er noget at bytte med. Nej, situationen er den, at der foregår skinbarlige nedskæringer på de vitale områder, som vi har nævnt nogle gange, og som også har været nævnt af hr. Villy Søvnald.

Så hvornår får vi en mulighed for at få et realistisk svar på, hvordan virkeligheden også ser ud, når den skal ses i forhold til det samspil, der skal være mellem kommunerne og statsministeren? Der mangler sandelig noget. Men det kunne jo være, at man skulle bevæge sig ud.

Ole Stavvad (S):

Jeg tror, at det billede, som statsministeren forsøger at tegne af det kommunale og amtskommunale økonomiske råderum, er meget svært at genkende ude i kommunerne og amterne, hvor man konkret sidder med problemerne.

Kl. 13.45

Men statsministeren henviste til, at de rammer, man forhandler inden for, svarer til de rammer, som også var udgangspunktet for den tidligere regering. Det får mig til at spørge statsministeren, om statsministeren her i dag vil give et tilsagn om, at regeringen vil være lige så fleksibel i forhandlingerne med kommunerne og med amterne, som den tidligere regering var, når man sad i den konkrete forhandling.

Selvfølger er man nødt til at have et udgangspunkt, og selvfølger er det også en slags overenskomstforhandling, om jeg så må sige, man står over for. Men der, hvor der er uoverensstemmelse mellem kort og terræn, må man følge terrænet i stedet for det kort, som regeringen har lagt, uanset at det betyder, at der skal gives noget økonomi til at sikre, at kommunerne og amterne også kan løse opgaverne.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Først ganske kort til hr. Villy Søvndal: Jeg gentager, at tallene og realiteterne altså er, at for 2001-2002 stiger amternes udgifter med næsten 4 mia. kr. i henhold til truffe aftaler, og at primærkommunernes budgetter stiger med næsten 2 mia. kr. i henhold til indgåede aftaler.

Jeg ved ikke, hvordan hr. Villy Søvndal kan få stigninger på næsten 2 plus næsten 4 mia. kr. til at blive nedskæringer. Man skal altså have gået i den skole, som hr. Villy Søvndal har gået i, for at kunne få det til at blive til nedskæringer.

Så til hr. Ole Vagn Christensen: Regeringen har intet problem med sit samspil med kommunerne. Vi har givet det klare løfte, at hvis vi vælter nye opgaver over på kommuner og amter, så følger der penge med. Sådan skal det være.

Det fører mig frem til svaret til hr. Ole Stavad: Ja, naturligvis vil regeringen være fleksibel. Jeg tror egentlig, at hr. Stavad antyder, hvad der egentlig er baggrunden for alt dette her, ved at han siger, at det naturligvis også er en forhandlingssituation, vi står over for.

Mon ikke også det er baggrunden for, at der er nogle, der i pressen har varmet op? Det tror jeg ikke man kan se helt væk fra. Derfor kræves der naturligvis fleksibilitet og realisme fra alle sider, når man skal indgå økonomiaftaler mellem regeringen og kommunerne. Men jeg må gentage, at den økonomiske ramme, der er til rådighed for denne regering, er nøjagtig den samme økonomiske ramme, som den tidligere regering havde og ville have til rådighed.

Villy Søvndal (SF):

Vedrørende det dér med min skole kan jeg åbne for statsministeren, at jeg har gået i skole i Holstebro. Der har de en udmærket borgmester, som er partifælle med statsministeren. Han hedder Arne Lægaard, og han udtaler følgende i Jyllands-Posten den 12. maj:

»Det mest trælse er, at de siger, vi skal spare, og så samtidig siger, at vi skal bruge flere penge på de samte områder – folkeskolen, de sociale institutioner, de ældre og sygedagpenge.«

Jeg synes egentlig, det er overraskende, at statsministeren så hurtigt er kommet fuldstændig væk fra virkeligheden. Det er trods alt mindre end et halvt år, statsministeren har været statsminister. Selv gode Venstreborgmestre rundt omkring, to ud af tre, siger – og jeg tror ikke, at de mener, at deres hovedopgave i verden er at genere den nuværende regering – at de

kommer til at skære på ømme områder, hvilket er i lodret modstrid med, hvad statsministeren har lovet befolkningen.

Det er jo ikke et spørgsmål om, hvor jeg har gået i skole, men spørgsmålet er: Hvem er det, der har mest ret, de, der er ude i nærheden af virkeligheden, eller statsministeren?

Ole Stavad (S):

Jeg tror da, at mange med glæde lyttede til, at statsministeren sagde, at regeringen ville udvise fleksibilitet. Men jeg synes så, at statsministeren havde en afslutning i sin fleksibilitetserklæring, der lød som en besværgelse om, at regeringen ville være fleksibel, men at man ikke under nogen omstændigheder ville forlade den ramme, som regeringen har meldt ud, og at regeringen i øvrigt fastholder det, som indenrigsministeren har meddelt meget firkantet, at hvis der skulle være kommuner, som forhøjer skatten for at løse opgaven, ville de pågældende blive straffet.

Må jeg spørge statsministeren: Betyder den fleksibilitet, han nu har erklæret, at kommunerne også vil få en økonomi, der kan løse de opgaver, kommunerne skal løse, også selv om man skal gå på kompromis med den økonomiske ramme, som regeringen har meldt ud?

Kl. 13.50

Henrik Sass Larsen (S):

Lidt i forlængelse af hr. Ole Stavad vil jeg spørge statsministeren: Er det ikke sådan, at hvis kommunerne skal fastholde den økonomiske ramme, sådan som der er meldt ud, og man kommer med en gave til kommunerne, lad os sige til sygehusene eller til de ældre, og siger: Værsgo, her har I en pose penge – så er de pinedød nødt til at tvinge væksten ned nogle andre steder eller endda indføre besparelser?

Jeg tror, jeg har set beregninger på, at de gaver, der ligger til amterne i øjeblikket, betyder en realvækst på omkring 8 pct. Det vil sige, at det er på alle de andre konti, man skal hente pengene, hvis man skal holde sig på 1 pct.s vækst. Synes statsministeren ikke, at man er meget tæt på at sætte et meget rigt og meget velfungerende land i krise, fordi man har de meget rigide grænser? Eller vil man vise fleksibilitet ved at sige: I kan få nogle penge, men I får også videre grænser for, hvor meget vækst I må have. Var det ikke også en mulighed, at man kunne gøre det på den måde, hr. statsminister?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Ikke mindst når jeg hører hr. Henrik Sass Larsens fremstilling, må jeg nok sige, at det er gået meget, meget hurtigt for Socialdemokratiet med at komme i opposition. Vi skal kun ganske få måneder tilbage, før det var en socialdemokratisk finansminister, der behårdt holdt på, at den årlige vækst i de offentlige udgifter skulle ligge inden for en ramme på 0,5-1 pct. om året, for at man overhovedet kunne opfylde målene om at finansiere et velfærdssamfund i fremtiden, hvor der bliver flere ældre i forhold til antallet af erhvervsaktive, altså den fremskrivning, der ligger i redegørelsen »2010«.

Vi skal kun nogle få måneder tilbage, før det var officiel socialdemokratisk politik. Vi var enige i, at det var en saglig og seriøs politik, og derfor har vi videreført den. Men nu kan vi altså høre hr. Henrik Sass Larsen, ganske vist lidt mere forsigtigt end den tidligere minister, hr. Ole Stavad, antyde, at man skal bare blæse på, hvilke rammer den tidligere regering havde lagt. Men sådan leger vi altså ikke, når vi fører økonomisk politik.

Selvfølgelig skal man inden for de rammer, der samfundsøkonomisk er plads til, vise fleksibilitet for at finde løsninger. Naturligvis er regeringen indstillet på det, og derfor må jeg sige, at konklusionen er, at ingen kan bestride, at der er tale om, at de kommunale og amtskommunale udgifter vokser fra 2001 til 2002, endda ganske meget, som følge af en kombination af den økonomiaftale, som den tidligere regering har lavet, og det, vi har lagt på toppen af den. Udgifterne vokser, det er en kendsgerning.

Det, der så er tale om, er, at nogle steder barberer man lidt af væksten, men det ændrer da ikke på, at totalt set stiger udgifterne. Det er kendsgerningen i den sag.

Villy Søvnald (SF):

Jeg er glad for, at statsministeren i dag fastholdt besindelsen under vores debat, men jeg må sige, at jeg er ked af, at statsministeren benægter fakta, i det omfang det er tilfældet. Det synes jeg er dumt af statsministeren, for virkeligheden taler sit tydelige sprog.

Jeg skal ikke gentage, hvad to ud af tre borgmestre siger, deriblandt en god del Venstreborgmestre. Det er ikke kun taktik før de kommende forhandlinger, det er rå virkelighed, og derfor synes jeg, det er overraskende, at statsministeren så hurtigt har mistet blikket for, hvad der sker ude i virkeligheden. Det klares ikke med

nye benævnelser og ved at kalde nedskæringer for omprioriteringer, det er også forsøgt før.

Jeg tror, det bliver smertefuldt for statsministeren og hans parti og hans støttepartier, når det går op for folk, hvilket gigantisk bedrag der er blevet udsat for i en valgkamp, hvor løfterne bare svulmede helt op. Man vil kunne konstatere – ikke på grund af, hvad jeg siger, men på grund af virkeligheden selv – hvad virkeligheden er. Så får statsministeren problemer, og derfor er det klogere at tilstå.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Vi når nok ikke så meget videre, for hr. Villy Søvnald og jeg vi har mange års frugtbar uenighed at bygge på, og jeg tror, det er i gensidig interesse at vedligeholde dem.

Jeg har gennem årene dannet mig det indtryk, at hr. Villy Søvnald kun vil være stillet tilfreds, hvis alle offentlige kasser bliver slået op på vid gab, og man uden hensyntagen til, at der også gælder nogle samfundsøkonomiske rammer, kan tage pengene. Lige gyldigt hvad jeg svarer her i Folketingssalen, vil jeg derfor aldrig kunne tilfredsstille hr. Villy Søvnald.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2129

5) Til statsministeren af:

Villy Søvnald (SF):

»Vil regeringen som efterlyst af KL's formand, Ejgil W. Rasmussen, støtte de besparelser i servicen over for borgerne, som kommunerne bebuder at ville gennemføre?«

KL 13.55

Villy Søvnald (SF):

Jeg skal sige helt stiltfærdigt, at der er offentlige kasser, jeg meget gerne så reduceret, og at det næste spørgsmål er i samme boldgade.

Det, vi har oplevet under det første spørgsmål, er, at statsministeren benægter enhver sammenhæng mellem regeringens stramme økonomiske politik over for kommunerne og de konsekvenser, den får, og jeg er jo ikke den eneste, der har konstateret, at statsministeren totalt benægter den sammenhæng. Det har også formanden for Kommunernes Landsforening. Han hedder Ejgil W. Rasmussen og er valgt for partiet Venstre, og han siger til Jyllands-Posten den 12. maj, at han nu gerne vil have regeringen til at

blåstemple nedskæringerne i servicen. Jeg citerer:

»Vi efterlyser en klar melding om, at regeringen er tilfreds med det, vi har gjort, og at man støtter de besparelser, kommunerne nu skal gennemføre.«

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det, der er sagen her, er, at der mellem finansministeren og de kommunale organisationer er indgået en aftale om, at man overholder indgåede aftaler.

Kommuner og amter havde indgået nogle økonomiaftaler med den tidligere regering sidste år, og noget tyder på, at i hvert fald visse kommuner og visse amter havde overskredet de rammer, der lå i de aftaler. Derfor er der indgået en aftale mellem finansministeren og de kommunale organisationer om, at man prøver at overholde de aftaler, der blev indgået med den tidligere regering. Det er såmænd bare det, der ligger i det, og det værdsætter vi da i allerhøjeste grad.

Men det ændrer jo ikke på, at der stadig er tale om, at de kommunale og amtskommunale udgifter vokser, og det, der så er spørgsmålet, er, hvor meget de må vokse. Må de vokse så meget, eller må de kun vokse så meget? Det er det, det handler om, og vi værdsætter i høj grad den indsats, som kommuner og amter gør for at prøve at overholde indgåede aftaler.

Villy Søvnald (SF):

Når man tvinger væksten i kommunerne ned fra en realvækst på 2,2 pct., som den var sidste år, til en realvækst på 0,7 pct. plus den halve milliard, man giver til ældreområdet, er det jo oplagt, at der er tale om en reel sænkning af ambitionsniveauet, og jeg forstår simpelt hen ikke, at statsministeren synes, det er formålstjenligt for nogen som helst debat at blive ved med at benægte det.

Det er jo ikke mig, der ser spøgelse. To ud af tre borgmestre i dette land, inklusive en række Venstreborgmestre, og formanden for Kommunernes Landsforening – som er valgt af Venstre, hvorfor jeg ingen grund har til at tvivle på, at han ikke mener, hans hovedopgave er at genere denne regering – siger samstemmende, at alle de centrale velfærdsområder kommer til at lide, når regeringen absolut vil gennemtvinge denne meget skarpe økonomiaftale.

Er det ikke klogere, hr. statsminister, at indrømme, at sådan er det? Regeringen tager gevin-

sten af skattestoppet, og det er fint nok, men hvorfor ikke også tage konsekvensen og anerkende, at det i sagens natur har nogle konsekvenser, som også Venstreborgmestre påpeger og påpeger og påpeger og påpeger?

Det, hr. Ejgil W. Rasmussen efterlyser, er oven i købet ikke, at regeringen ikke skal gøre det, for han anerkender, at det er regeringens ret at gøre det. Han synes bare, det er et underligt spil, hvis regeringen tager æren for de flotte ting, og kommunernes rolle bliver at være prygelknabe for regeringens økonomiske politik. Forstår statsministeren ikke, at KL's formand synes, det er en yderst ubehagelig rolle, at statsministeren skal have hele æren for de ting, der sker, og Kommunernes Landsforenings formand skal have alle skældudene i sin egen kommune og på vegne af samtlige kommuner, når det regner med nedskæringer over for de gamle, børnene i folkeskolen og børnene i daginstitutionerne? Er det en hæderlig rolle at tildele en Venstremand, hr. statsminister?

Karen Jespersen (S):

Hvis regeringen ikke er indstillet på at gøre noget ved de nedskæringer, der finder sted rundt omkring i kommunerne, kunne man måske omvendt spørge, om regeringen har tænkt sig at holde op med den strøm af løfter, som den alligevel ikke er i stand til at overholde.

Lad mig give et eksempel: Regeringen har lovet en handlingsplan for voldsramte kvinder, og at vilkårene for voldsramte kvinder og deres børn skal blive bedre. Men samtidig sker der i flere amter nedskæringer på krisecentre for kvinder, og Landsorganisationen af Kvindekrisecentre i Danmark siger, at de nu er i gang med at fyre folk på alle krisecentre. Det er altså stik imod de løfter, regeringen kom med, da den fremlagde sin handlingsplan den 8. marts, så enten må man vel gøre noget ved de nedskæringer, eller også må man vel holde op med at fremstille sig selv som nogle, der vil gøre det bedre på områder, hvor det faktisk går den modsatte vej.

Kl. 14.00

Ole Stavad (S):

Det er jo et meget centralt spørgsmål, som KL's formand, statsministerens partifælle Ejgil W. Rasmussen, stiller, nemlig spørgsmålet: Vil regeringen vedstå ansvaret for sin egen politik, eller vil regeringen tørre alle problemerne af på de kommunale folk, så det er dem, der må gøre, om man så må sige, det beskidte arbejde? Det er det

spørgsmål, statsministerens partifælle stiller regeringen, og jeg synes, vi må bede statsministeren om at give sin partifælle, KL's formand, et svar, så man ved, hvad det er for en forhandling, man just er ved at påbegynde med regeringen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Kun ganske kort til fru Karen Jespersen: Principet vil ganske klart være sådan, at hvis regeringen afgiver løfter, eller hvis regeringen læsser opgaver over på kommuner og amter, så følger der penge med, krone til krone. Sådan skal det være. Vi læsser ikke opgaver over og lader andre betale regningen.

Til hr. Villy Søvndal: I hr. Villy Søvndals univers kan man altså bare blive ved i al evighed med at sætte skatterne i vejret, og jeg spørger nogle gange mig selv: Kender hr. Villy Søvndal overhovedet nogen grænser? Det har jeg i hvert fald aldrig hørt. Jeg tror aldrig, hr. Villy Søvndal har syntes, at der er nogen grænse for, hvor meget man kan og skal betale i skat, og det er klart, at her er vi dybt uenige rent politisk. Vi mener faktisk, at folk betaler mere end nok i skat i Danmark, og derfor er det rimeligt at sige: Nu er det slut med stigningen i skatter og afgifter.

Men der er jo ikke noget om, at vi sænker ambitionsniveauet. Når man på toppen af den vækst, der er i de kommunale og amtskommunale udgifter fra 2001 til 2002, lægger yderligere 2,5 mia. kr. i 2003, er der da ikke tale om at sænke ambitionsniveauet; så er der da tale om at øge det. Det er igen hr. Villy Søvndals måde at regne på, der er problematisk, og som jeg havde lejlighed til at sige i en anden sammenhæng i går, understreger det kun behovet for undervisningsministerens planer om at øge det faglige niveau i folkeskolen, ikke mindst i matematikundervisningen, når hr. Villy Søvndal kan få en stigning til at blive en nedskæring.

Så endelig til hr. Ole Stavad: Naturligvis vil regeringen vedstå sin politik. Regeringen tager det fulde ansvar for sin politik, og jeg mener bestemt, vi har grund til at være tilfredse med og stolte af en politik, hvor der er plads til at øge amternes udgifter med næsten 4 mia. kr. og de primærkommunale udgifter med næsten 2 mia. kr.

Villy Søvndal (SF):

Jeg kan garantere statsministeren, at vi får det mest hektiske efterår, som statsministeren har været igennem, hvis det virkelig er sådan, at

statsministeren hver eneste gang benægter virkeligheden.

Fru Karen Jespersen tog det meget udmærkede eksempel med krisecentrene, og det er en kendsgerning, hr. statsminister. Jeg pegede på eksemplerne fra Storstrøms Amt, hvor jeg i øvrigt havde forsøgt at få nogle folketingsmedlemmer fra både Venstre og De Konservative til at deltage i mødet med 500 tilhørere. Det havde de ikke lyst til, og det kan jeg sådan set godt forstå, for stemningen var ikke munter over for regeringspartierne. Tidligere var der eksemplet fra Frederiksborg Amt, hvor man ville pille lønnen fra de handicappede, der arbejdede på værksteder, osv., osv., osv., osv.

Hvorfor skal vi blive ved med at høre statsministeren benægte alt, hvad der er i nærheden af virkeligheden? Det er da at udøve unødigt trætte.

Ole Stavad (S):

Statsministeren undlod meget behændigt at svare på det spørgsmål, KL's formand og statsministerens partifælle, hr. Ejgil W. Rasmussen, har stillet. Det går på, at de økonomiaftaler, regeringen lægger op til, har som konsekvens, at kommunerne og amterne skal skære ned på helt vitale velfærdsområder, hvis man ikke vil udvise fleksibilitet.

KL 14.05

Det, hr. Ejgil W. Rasmussen beder statsministeren om, er så at anvise, hvor konsekvensen af regeringens politik skal føres ud i livet. Altså hvilke af de vitale velfærdsområder skal der skæres ned på? Er det de ældre? Er det folkeskolen? Eller hvor er det, regeringen vil skære?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Bare for at gentage det over for hr. Stavad så er der altså tale om, at udgifterne stiger. Det er ikke sådan, at de falder. De vokser.

For det andet: Hvordan de så skal fordeles i 2003, er så det, der nu skal forhandles. Forhandlingerne starter nu og vil så løbe de næste uger, og ud af det håber jeg, der kommer en god aftale mellem regeringen og amter og kommuner om fordelingen af væksten i 2003.

Må jeg så bare lige sige til sidst til hr. Villy Søvndal, som taler om unødigt trætte, at det jo er sådan, at når jeg hele tiden får stillet de samme spørgsmål, bør det jo ikke overraske hr. Villy Søvndal, at han også får de samme svar. Jeg har ikke mere nyt at føje til. Så kan man i høj grad

diskutere, hvem det er, der udøver unødigt trætte.

Villy Søvnald (SF):

Jeg veksler skam meget med mine spørgsmål. Uge efter uge har jeg stillet forskellige spørgsmål i det håb, at det kan være med til at åbne statsministerens øjne for den virkelighed, som jeg synes, han i stadig stigende bevæger sig grad på afstand af.

Men jeg forstår som konklusion på det her spørgsmål, at regeringens linje er, at statsministerens med fleres linje er: Vi tager alle roserne, vi overlader alt det beskidte arbejde til kommunerne, der har påpeget, at de bliver placeret i en hel umulig situation.

Regeringen er blevet bedt om af formanden for Kommunernes Landsforening at tage ansvar på de områder, som nu bliver ramt: ældreområdet, skoleområdet, daginstitutionerne. Det vil regeringen ikke.

Oven i det synes jeg så, at Venstres politiske ordfører, hr. Jens Rohde, håner kommunerne ved at sige til dem, at nu må de lære at prioritere og kalder det pression, hvad de udøver. Er det virkelig acceptabelt i en samtaleform med kommuner, der af regeringen placeres i en umulig situation, hr. statsminister?

Karen Jespersen (S):

Så vil jeg gerne spørge statsministeren, hvordan han vil forklare den modstrid, der er mellem det, regeringen siger, og det, regeringen gør, eller i hvert tilfælde det, der er realiteterne.

Eksemplet er altså, at regeringen den 8. marts stiller voldsramte kvinder og deres børn bedre vilkår i udsigt. Det drejer sig f.eks. om, at man mangler pladser på krisecentre, og det skal undersøges, og der bliver sat nogle puljer af, som amterne kan søge.

Det, der så sker, er ordene. I realiteten sker der det som følge af den økonomiske politik, at der bliver skåret ned på krisecentrene, og der er ingen amter, der vil søge de puljer, for man har simpelt hen ikke råd til at betale den del, man skal, fordi man ikke får det hele af staten.

Så der er altså klar modstrid mellem det, regeringen siger, og det, der er realiteten, og det afspejler sig bl.a. i, at Landsforeningen for Voldsramte Kvinder var glade den 8. marts. Og i dag er de dybt bekymrede.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte over for fru Karen Jespersen, at en forstærket indsats over for voldsramte kvinder har en høj prioritering for regeringen, og generelt vil der gælde det princip, at hvis vi med kommuner og amter aftaler en forstærket indsats på et bestemt område, så følger der selvfølgelig også de nødvendige ressourcer med, så sådan en indsats kan føres ud i livet.

Og endelig til hr. Villy Søvnald: Regeringen løber ikke fra noget ansvar; regeringen er naturligvis parat til at tage ansvar for både surt og sødt.

Villy Søvnald (SF):

Det betyder så, at hvis det her ender op i en aftale, som jeg forstår, regeringen har lagt sig fast på, der hedder en stigning på højst 0,7 pct., hvilket er under en tredjedel af stigningen i de hidtidige år, så er regeringen også villig til at træde frem og sige, at det her får konsekvenser, det kommer til at gøre ondt. I virkelighedens verden kan det ikke lade sig gøre at lave kommunale budgetter, uden at det også kommer til at gøre ondt på nogle afgørende områder: de gamle, folkeskolerne, børnene, men det mod har vi jo fuldstændig savnet også i debatten i dag.

Er regeringen villig til at indrømme det? For så synes jeg, debatten i dag har bragt os et stykke videre, og så har det ikke været unødigt trætte, så tog det bare lidt lang tid. Vi skulle frem til de sidste spørgsmål, før indrømmelsen kom fra statsministeren. Men det er jo ikke unødigt trætte. Det er bare lidt langsommeligt som arbejdsfacen.

Kl. 14.10

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er klart regeringens opfattelse, at det er muligt inden for den ramme på mellem 0,5 og 1 pct. vækst om året at finansiere fremtidens velfærdsopgaver. Der er netop ikke tale om, at man skærer ned, men der er tværtimod tale om, at der er en vækst i de offentlige udgifter til at finansiere velfærdsopgaverne. Det er ikke at sænke ambitionsniveauet. Det er at øge ambitionsniveauet. Og som også hr. Villy Søvnald vil kunne se af regeringens egne publikationer, forudses der en vækst i den offentlige beskæftigelse i de kommende år for at varetage velfærdsopgaverne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2134

6) Til statsministeren af:

Jeppe Kofod (S):

»Vil statsministeren dokumentere påstanden i regeringens regionalpolitiske redegørelse om, at finansloven for 2002 vurderes til »at have en klart positiv regional effekt« (jf. Regionalpolitisk Redegørelse 2002 side 9), set i forhold til, at erhvervsknudepunktet på Bornholm i brev af 20. februar 2002 til statsministeren underskrevet af Venstres amtsborgmester, Knud Andersen, i et bilag opregner regeringens finanslov til umiddelbart at betyde tab af 30 bornholmske statslige arbejdspladser?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til bilag (Finanslovens virkninger på Bornholm) vedlagt brev af 20. februar 2002 til statsministeren fra Erhvervsknudepunktet på Bornholm samt regeringsbesparelser i det kommunale bloktilskud, der betyder tab på 25 mio. kroner for de fem bornholmske kommuner.

Jeppe Kofod (S):

Jeg er også glad for at kunne berette fra virkeligheden, som man oplever den ude i kommunerne, og i det her tilfælde er det et spørgsmål til ting, først til den regionalpolitiske redegørelse, som regeringen netop har udgivet, hvor man vurderer, at de samlede omprioriteringer af finansloven har en klar positiv regional effekt.

Det vil jeg godt have statsministerens kommentar til set i lyset af, at han i et brev af 20. februar får oplyst, at på Bornholm er konsekvenserne af finansloven umiddelbart nedlæggelse af 30 statslige arbejdspladser. Brevet er oven i købet underskrevet af statsministerens partifælle, amtsborgmester på Bornholm, Knud Andersen, og der står et enigt Bornholm bagved, et erhvervsknudepunkt, både erhvervsliv og lønmodtagerorganisationer.

Derfor undrer det mig dybt, at man kan skrive det her i den regionalpolitiske redegørelse. Oven i købet hedder det videre: Alt i alt forventes finansloven at bidrage til større lighed mellem de danske regioner. Jeg savner simpelt hen statsministerens kommentar til, hvordan det kan lade sig gøre at få det her til at hænge sammen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For det første vil jeg sige til hr. Jeppe Kofod, at jeg stiller mig stærkt tvivlende over for det tal, som er oplyst i brevet fra Bornholm, men det er så en hel anden diskussion.

Indledningsvis vil jeg i øvrigt gerne sige, at regionalpolitikken skal betragtes under ét, som en helhed, og det er summen af forskellige initiativer, som samlet bidrager til en positiv regional udvikling.

Det er da korrekt, at der på finansloven for 2002 foretages omprioriteringer, som betyder nedlæggelse af visse statslige arbejdspladser. Der er det i øvrigt sådan, at i det omfang det sker, så sker den største reduktion af statsligt ansatte i hovedstadsområdet, hvor jo den væsentligste del af statsadministrationen er beliggende. Men naturligvis er der institutioner ude omkring i landet, som oplever resultatet af sådanne omprioriteringer.

Men her er det så, at helhedssynet kommer ind, for de besparelser, vi har foretaget på finansloven for 2002, går jo til at finansiere andre initiativer, initiativer, som betyder øgede udgifter i den amtskommunale og kommunale sektor, bl.a. til sygehusene og til ældreplejen. Det giver jo mulighed for, at der så bliver flere ansatte inden for de sektorer, og det er i høj grad noget, der kommer hele landet til gode.

Jeppe Kofod (S):

Tak for svaret. Man må forstå det sådan, at når man skriver det her i den regionalpolitiske redegørelse, så siger statsministeren, man skal betragte det som en helhed. Det vil sige, at statsministeren erkender, at det er korrekt, det, der står i det brev, der er kommet fra Bornholm underskrevet af statsministerens partifælle, at man står foran massive nedskæringer i statslige arbejdspladser på en i forvejen hårdt arbejdsløshedspræget ø. Det erkender man, og derfor har finansloven haft negativ regional effekt for Bornholm. Det synes jeg er interessant. Det er det første.

Det er jo også en anden del af spørgsmålet, der handler om de kommunale udgifter. Kommuneforeningen på Bornholm kan oplyse, at de står til at skulle spare 25 mio. kr., og med hensyn til den her såkaldte pulje til sygehuse kan man oplyse fra Bornholms Amt, at de i bedste fald regner med at få måske op til 1 mio. kr., fra den her pulje her. Men det står slet ikke mål med de mange nedskæringer, som man bl.a. selv peger på at regeringen har foretaget på Bornholm.

Men jeg takker for, at statsministeren nu har erkendt, at finansloven har haft en negativ effekt for Bornholm, at man har nedlagt statslige arbejdspladser, fordi man siger, at man ser det her i en helhed. Så savner jeg bare konkrete initiativer til, hvad man vil gøre ved situationen, som er katastrofal.

Kl. 14.15

Ole Vagn Christensen (S):

Ja, jeg synes også, at vi fik et interessant svar her. Det her med helheder betyder jo, at man også har økonomi til at kunne gøre det, som statsministeren her foreslog.

Tidligere har hans ministerkollega, økonomiministeren, fremført de samme synspunkter under den debat, vi har haft om de statslige udflytninger. Det er lidt svært at forstå, hvad det er, der gør, at statsministeren kan stå her og sige, at Bornholm har haft en økonomisk udvikling, der betyder, at de vil kunne nyde godt af økonomi til både ældre og sygehuse. At der faktisk ikke er tale om, at man er nødt til at foretage nedskæringer her.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Ja, det sidste har vi jo lige haft lejlighed til at udveksle synspunkter om. Der er altså tale om en vækst i både amtskommunernes og kommunernes udgifter. Det har vi udvekslet synspunkter om.

Så må jeg bare sige til hr. Jeppe Kofod, at hr. Jeppe Kofods konklusion står fuldstændig for hr. Jeppe Kofods egen regning, for han drog den modsatte konklusion af, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at jeg betvivlede tallene fra Bornholm. Men bortset fra det, så er der også positive effekter for Bornholm af den omstrukturering, der sker, for når man flytter penge fra den statslige sektor til den amtskommunale og kommunale sektor, kommer det selvfølgelig også Bornholm til gode.

Så kan jeg i øvrigt konkret i forhold til Bornholm sige, at regeringens politik ligger i forlængelse af regeringens erklæring fra september 2001, og et centralt element i det er sikringen af en optimal trafikbetjening af Bornholm, og det er baggrunden for, at trafikministeren nu vil søge tilslutning til, at der ydes støtte til drift af godsruuten mellem Rønne og Køge. Det er en forsøgsordning, som vil løbe i perioden fra sommeren 2002 til april 2003, og jeg ved, at det er et stort bornholmsk ønske, der derved bliver opfyldt.

Desuden viderefører vi det tværministerielle arbejde med udvikling og prioritering af forskellige initiativer til fremme af erhvervsudviklingen på Bornholm.

Så der er overhovedet ikke noget om, at Bornholm skulle blive ladt i stikken af den nuværende regering. Tværtimod er det regeringens allerhøjeste prioritet at sikre en selv bærende økonomisk og erhvervsmæssig udvikling på Bornholm.

Jeppe Kofod (S):

Jeg takker selvfølgelig for svaret, også de positive tilkendegivelser om, hvad man vil med Bornholm. Jeg forstår bare ikke, når man får et brev, der er afsendt 20. februar i år, hvor et samlet Bornholm vurderer, at finanslovens negative effekter koster det bornholmske samfund i hvert fald 30 statslige arbejdspladser, at kommuneforeningen på Bornholm vurderer, at regeringens politik koster øens kommuner mindst 25 mio. kr., hvordan man så kan skrive i en regionalpolitisk redegørelse, at samlet set vurderes disse omprioriteringer at have klar positiv regional effekt, og at finansloven forventes at bidrage til større lighed mellem de danske regioner. Der vil jeg bare oplyse statsministeren om, at den tolkning, der ligger her, er ikke den virkelighed, som man oplever ude omkring i landet, heller ikke på Bornholm.

Jeg synes egentlig, at man skulle opfordre statsministeren til én ting, nemlig at lytte også til de partifæller, som jo ikke har nogen interesse i at kritisere regeringen, men som i et brev påpeger – hvor statsministeren betvivler, at det er rigtigt det, der står i brevet – at regeringens politik har store konsekvenser. Hvorfor lytter man ikke til de mennesker, der oplever den her virkelighed? Det synes jeg regeringen kunne lære lidt af.

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil også godt takke statsministeren for svaret. Jeg forstod statsministerens svar sådan, at det var ud fra den bornholmske helhed, og derfor var mit spørgsmål meget enkelt: Når man vil prøve at fremføre, at flere penge til ældreomsorgen, flere penge til sygehusene har betydet, at man på Bornholm har fået en kompensation, der svarer til de nedskæringer, som der har været lagt op til, så har man jo her et enkelt område, som er nemt at rette fokus mod og sige: Ser virkeligheden sådan ud, og er det helt forkert, det, der bliver fremført, at der ikke er økonomi til at gøre de større tiltag, og derfor er der ingen, der

har fået nogen forbedringer ud af disse ting, når det handler om Bornholm.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er helt fantastisk at stå og høre på hr. Jeppe Kofod og hr. Ole Vagn Christensen. Nu har Socialdemokratiet været i regering siden 1993, og hvad har Socialdemokratiet i den tid overhovedet gjort for Bornholm? Hvad har Socialdemokratiet gjort for Bornholm i den periode?

Det er velkendt for alle, at der er særlige, vanskelige vilkår for erhvervsudviklingen på Bornholm, og nu er der endelig kommet en regering, der tager det alvorligt og netop sætter fokus på at få en selv bærende økonomisk og erhvervs-mæssig udvikling i gang på Bornholm. Det tror jeg på lang sigt er det, der skal til for at styrke det bornholmske samfund.

Kl. 14.20

Lad mig så blot gentage, at når man skal gøre konsekvensen af omstruktureringer på de offentlige budgetter op, er det jo ikke nok, som hr. Jeppe Kofod gør, kun at se på, hvad der isoleret set sker på det statslige område. Man skal tage det hele med, og regeringen har jo ikke skåret ned på de offentlige budgetter. Regeringen har flyttet penge fra statens budget over på de kommunale budgetter for at sætte mere fokus på centrale velfærdsområder som sygehuse og de ældre, og det er selvfølgelig også til gavn for det bornholmske samfund.

Jeppe Kofod (S):

Nu tilkommer det ikke mig at svare på statsministerens spørgsmål, men jeg kan da sige, at da den forrige regering trådte til i 1993, gennemførte den en bornholmerpakke, der på det tidspunkt kostede omkring ½ mia. kr. Det er bare til oplysning for statsministeren, hvis han ikke var vidende om det.

Så vil jeg slutte af med at stille to konkrete spørgsmål, og det ene er: Nu står man over for at skulle lave et forlig om beredskabscentrene i Danmark, og der er nogle, der siger, at beredskabscentret på Bornholm står over for en lukning. Jeg vil bare have regeringens holdning til det spørgsmål. Det var det første.

For det andet har jeg set, at erhvervsministeren på en konference er citeret for at have sagt:

»Der skal være vækst i alle danske regioner, men den siddende regering vil ikke afsætte øremærkede puljer til hverken Jylland, Fyn, København eller for den sags skyld Bornholm.«

Jeg har meget svært ved at se, at der ligger konkrete tiltag fra regeringens side over for Bornholm, tværtimod. Statsministeren nævnte puljen til sygehuse og ældre, men her må jeg bare sige, at oplevelsen på Bornholm er en helt anden, nemlig en nedskæring af de kommunale og amtskommunale udgifter.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige til hr. Jeppe Kofod, at det, denne regering i modsætning til den tidligere regering har gjort, netop er at inddrage regionalpolitiske hensyn, når der skal træffes beslutninger om fremtidige strukturændringer inden for det offentlige.

Hvor der i den tidligere regerings tid skete det, at man centraliserede en række statslige institutioner og strukturer med den virkning, at der blev nedlagt institutioner rundtomkring og ofte i de samme bysamfund hver eneste gang, vil denne regering gøre det, at når en minister har planer om at lave strukturændringer på et bestemt område, skal disse strukturændringer ses i en helhed, så det ikke går ud over bestemte regionale områder hver eneste gang. Det vil være en stor fordel, at vi fører en sådan mere afbalanceret regional politik, og det vil selvfølgelig også være til fordel for Bornholm.

Så kan jeg sige, at når det gælder Bornholm specielt, har vi altså taget initiativ til at få løst et længe næret ønske på trafikområdet. Vi har ligeledes god gang i arbejdet med at sætte en række erhvervs-mæssige initiativer i gang på Bornholm, bl.a. på fire indsatsområder arbejdes der intensivt: uddannelsesområdet, forskning og innovation, fødevarerområdet og en diversekasse af erhvervsfremmende initiativer, så der er masser af ting i gang. Men jeg kan også tydeligt høre, at hr. Jeppe Kofod har gang i noget, nemlig valgkampen på Bornholm.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2123

7) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Henrik Sass Larsen (S):

»Vil ministeren redegøre for sin holdning til udbudseffekter og indregningen af dynamiske effekter, jf. regeringens planer om at sænke skatten på arbejde?«

Skriftlig begrundelse

Ved fremlæggelsen af regeringens vækststrategi den 15. maj 2002 lagde økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen vægt på, at en sænkning af skatten på arbejde vil give en udbudseffekt (positiv virkning på arbejdsudbuddet). Ministeren udtrykte samtidig, at der vil blive taget hensyn til de dynamiske effekter (flere skatteindtægter fra et større arbejdsudbud), når en kommende skattereform skal iværksættes. Statsminister Anders Fogh Rasmussen har tidligere meldt ud, at en nedsættelse af skatten på arbejde skal finansieres krone for krone.

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg har lagt mærke til, at ministeren har holdt pressemøder og har fremlagt en stor plan om vækstvilkår i Danmark, og derfor har jeg stillet to spørgsmål.

Kan ministeren redegøre for sin holdning til udbudseffekter af, at man sænker skatten på diverse indkomster? I den forbindelse tænker jeg på, hvilke indkomstgrupper vi især skal hæfte os ved, for jeg har lagt mærke til, at mens Venstre er gået meget ind for, at vi skal lette bundskatten, har jeg hørt Det Konservative Folkeparti sige meget om mellemskatten. Men nu har jeg læst denne vækststrategi, og dér står søreme, at det er topskatten, man skal lette, fordi det vil give det største arbejdsudbud. Hvis ministeren kunne præcisere det lidt, kunne det være utrolig rart.

Det andet spørgsmål er angående de dynamiske effekter. Der gik jo ikke så lang tid, før statsministeren gav et bud på, at han ikke syntes, man skulle regne de dynamiske effekter med i finansieringsgrundlaget. Man skal have penge i hånden, sagde han, og det skal finansieres krone til krone. Så er det jo nærliggende for oppositionen at spørge meget kort, om økonomi- og erhvervsministeren er blevet trynet af det store parti Venstre.

Kl. 14.25

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Først mange tak for spørgsmålet.

Det er sådan, at det er helt centralt for regeringens samlede vækststrategi, at tendensen til et fald i arbejdstiden i Danmark brydes, og at flere personer kommer i arbejde. Det var den tidligere regering også optaget af, og derfor lægger vi i vækststrategien »Vækst med vilje« og i

regeringsgrundlaget op til, at der gennemføres skattelettelser på arbejdsindkomst senest i 2004. Men som jeg har sagt tidligere onsdage og også i dag, forudsætter det imidlertid, at det fornødne råderum er til stede.

Når vi skal udmønte dette, er det imidlertid vigtigt, at vi gør det ud fra det samlede billede af den danske økonomi på det pågældende tidspunkt. Det indbefatter både hensynet til de offentlige finanser og den samlede konjunktursituation, og lad mig fjerne enhver tvivl: Skattelettelsen i 2004 skal være fuldt ud finansieret. Vi ved, at en lavere skat på arbejdsindkomst vil betyde et større arbejdsudbud på længere sigt, og dette vil øge skattegrundlaget og dermed skatteindtægterne. Talrige undersøgelser har vist, at sænkning af skatten på arbejdsindkomst vil øge arbejdsudbuddet, og senest har de økonomiske vismænd beregnet, at udbudseffekterne ikke vil være uvæsentlige.

Det er også selve ideen bag at sænke skatten på arbejde, hvilket også fremgår af »Vækst med vilje«. Lavere skat på arbejdsindkomst er jo ikke et mål, men et middel, et redskab til sikre et større arbejdsudbud. Det vil være naturligt ikke at inddrage disse udbudseffekter, når vi skal se på, hvordan vi sikrer en markant lavere skat på arbejdsindkomst frem mod 2010, men jeg vil gerne sige, at det skal ske på en forsigtig og forsvarlig måde.

Jeg kan sige til slut, at da Folketingets partier diskuterede udvidelse af barselorloven, blev der også taget hensyn til udbudseffekterne på skattegrundlaget.

Henrik Sass Larsen (S):

Tak for svaret.

Det vil altså sige, at al den snak om dynamiske effekter er noget, der kun foregår i Det Konservative Folkeparti. Det sker hverken hos partiet Venstre eller regeringen som sådan. Det har vi fået helt og fuldstændig afklaret nu, og det er meget rart at vide, når man skal finde finansiering.

Så er der arbejdsudbuddet. Vismændenes rapport siger, ligesom der står i vækststrategien, at det for alvor vil batte at sænke topskatten, og så spørger jeg ministeren, om vi ikke kunne komme en anelse nærmere opklaringen. Indtil videre har vi nemlig hørt, at Venstre vil sænke bundskatten, og at De Konservative gerne vil sænke mellemskatten, og nu kommer så regeringen eller embedsmændene, eller hvem det nu er, og siger, at det skal søreme være topskatten.

Kunne ministeren komme nærmere ind på, om han giver sin egen publikation ret i, at det skal ske i toppen, hvis det virkelig skal batte noget, eller om det også er en god idé at lave skattesænkninger for mellemindkomstgruppen og lavindkomstgruppen? Vil det også have en positiv effekt på udbuddet?

Ole Stavad (S):

Jeg lyttede interesseret til økonomi- og erhvervsministerens svar på spørgsmålet fra hr. Henrik Sass Larsen, og jeg kunne ikke drage nogen anden konklusion, end at det skatteudspil, som Det Konservative Folkeparti gik til valg på, er taget af bordet, og at det ikke længere indgår i regeringens overvejelser.

Det pågældende udspil var for det første med lettelser i toppen, mens folk med små og jævne indkomster skulle af med mere i skat, og for det andet var det i meget stor udstrækning finansieret over såkaldte dynamiske effekter, som økonomi- og erhvervsministeren nu afviser. Kan ministeren bekræfte, at det er rigtigt forstået?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Nej, jeg kan ikke bekræfte hr. Ole Stavads sondringer, men jeg vil gerne slå fast: Nu kommer regeringen med en vækststrategi, på næsten 400 sider har vi analyseret de stærke sider og analyseret de svage sider, og så spørger vi: Hvad gør vi ved det?

Jeg har godt nok hørt i pressen, at jeg skulle begynde at manipulere med undersøgelserne vedrørende vækstvilkår. Nej, der står netop det, som økonomer og andre kan regne sig frem til, og man behøver ikke at være så overrasket, for man kan jo tage vismændenes rapport fra foråret 2001, slå op i den og se, hvordan det står til med hensyn til arbejdsudbud, der skal afvejes i forbindelse med skatteteknikken.

Kl. 14.30

Vismændene skriver også, at det er i toppen, det største udbud er, og at der er lidt mindre på mellemskatten og lign. Men det er jo sådan, at hensynet til arbejdsudbuddet skal afvejes over for fordelingshensyn. Det skrev DØR på daværende tidspunkt, og jeg vil gerne sige, at med hensyn til om vi skal bruge det ene eller det andet udtryk, vil jeg hellere bruge udtrykket »udbudseffekter«, for det er efterhånden snart sådan i dette Folketing, at når vi taler om dynamiske effekter, er det noget uklart, men når vi taler om udbudseffekter, er vi meget mere præcise.

Udbudseffekter handler om, at vi øger det økonomiske potentiale i form af et øget arbejdsudbud og øget beskæftigelse. Det vil altså sige, at samfundet bliver rigere, og vi får et øget råderum, som netop er det, vi taler om. Arbejdsudbudseffekter kan også måles, vi kan skønne over dem, og det gør man altså også i andre lande, vil jeg gerne sige til hr. Ole Stavad. Det er jo heller ikke noget nyt, at regeringer arbejder med udbudseffekter. Det gør økonomerne, og det gjorde den tidligere regering i øvrigt også.

Jacob Buksti (S):

Jeg forstår økonomi- og erhvervsministeren sådan, at økonomi- og erhvervsministeren mener, at man ikke kan gennemføre ufinansierede skattelettelser, og at det er råderummet, det drejer sig om.

Så siger økonomi- og erhvervsministeren også, at der er nogle dynamiske effekter på sigt. Men spørgsmålet er, hvorvidt man indregner dem fra start, og jeg kan forstå, at det mener økonomi- og erhvervsministeren ikke man kan. Skal det forstås sådan, at økonomi- og erhvervsministeren har den direkte modsatte opfattelse af De Konservatives politiske ordfører, fru Pia Christmas-Møllers, som både til dagbladet Børsen og til TV 2-nyhederne lørdag efter Kristi Himmelfartsdag sagde, at man blev nødt til at indregne dynamiske effekter, altså at man ikke skulle finansiere alle skattelettelserne, fordi det råderum, regeringen var i stand til at skaffe til skattelettelser, ikke ville være stort nok?

Det må da være det modsatte af det, økonomi- og erhvervsministeren står og siger. Økonomi- og erhvervsministeren kan selv slå efter i dagbladet Børsen.

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg ved ikke, om ministeren måske kunne komme lidt nærmere ind på udbudseffekten, effektiviteten af den og problemet med at skulle lave skattesænkninger i den forbindelse. Hvor er det helt specifikt, problemet er størst? Hvor vil det give størst effekt? Og hvor vil regeringen lægge sig? Det vil jeg prøve at spørge om.

Jeg tænker på, om der er et problem i bunden. Er der problemer i forbindelse med marginalskatten på lavindkomsterne? Har vi problemer med marginalskatte i mellemindkomstgruppen, eller er det kun i de højeste grupper? Hvordan ser regeringen på det? Det er den ene ting, som jeg godt kunne tænke mig at vide.

Jeg vil også godt spørge med hensyn til, hvor meget der skal til, før vi får nogle ret store og positive effekter. Har man gjort sig nogen overvejelser om, hvor stor en skattesænkning skal være, for at den giver pote?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne gentage, hvad jeg allerede har sagt én gang til hr. Buksti: når vi taler om skattelettelser i det regeringsgrundlag, vi har fremlagt, skal skattelettelserne først være fuldt finansierede i januar 2004.

Men det er jo sådan, når man taler om udbudseffekt, at på lidt længere sigt giver de udbuddet. Det kan alle økonomer regne sig frem til, og det er også sådan, ligegyldigt om man tager den ene eller den anden publikation, at hvis man øger arbejdsudbuddet med 2 pct., forbedrer man den offentlige saldo med ca. 0,7 pct., og det svarer til godt 10 mia. kr. Vi har også noteret os, at øger vi udbuddet yderligere, ved vi også, hvad det giver, og på sigt er det klart, at det skal være med til at finansiere.

Så spørger hr. Henrik Sass Larsen, hvor det giver den største udbudseffekt. Det kan man jo læse sig til i vækststrategien, det kan man læse sig til hos DØR, og det kan man læse sig til mange forskellige steder. Men som man også gør opmærksom på i Det Økonomiske Råd, er der en fordelingsmæssig profil, der også skal tages hensyn til, men der er da udbudseffekter i det.

Til hr. Buksti må jeg sige, at med hensyn til hvad der har stået i Børsen og lignende, er det klart, at i Det Konservative Folkepartis skattepolitik før valget har vi opereret med de effekter. Vi har det standpunkt i regeringen, skal jeg sige endnu en gang, at de skal være fuldt ud finansierede den 1. januar 2004, og der er udbudseffekter i det på sigt. Det er der jo heller ingen økonomer og ikke nogen publikationer overhovedet, der er uenige med regeringen i.

Kl. 14.35

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg tror, at ministeren bander den dag langt væk, da han måtte tilslutte sig det her skattestop, for jeg tror på en eller anden måde, at der er kommet meget med de her dynamiske effekter. Man har siddet og kigget på det og sagt: Gisp, nu har vi brugt alle pengene inden for det finanspolitiske råderum, der ligger i 2004. Og når vi kommer frem til 2004 og skal have råd til det her, kan det aldrig lade sig gøre, for der er jo ikke penge

nok til det. Derfor havde man, hvis man lige kunne regne lidt dynamiske effekter med ind i det, måske en mulighed. Jeg skal bare forstå det sådan.

Men kunne ministeren give et bud på, hvor meget der egentlig skal til? Hvad er det for et råderum, vi taler om, at der skal være, før vi kan få skattelettelser, som er ordentlige, og som også Det Konservative Folkeparti kan leve med i regeringen? Hvor meget skal der til? Det er det ene.

Det andet er: Kunne vi komme det lidt nærmere? Ud over at der er de der fordelingspolitiske ting i forhold til, hvor vi skal sænke skatten, hvad er så egentlig regeringens holdning nu? Man siger, at der er den største effekt på de højeste indkomster, men så vil man det måske ikke alligevel af fordelingspolitiske hensyn eller andet. Hvor er det henne? Er det i forhold til høj indtægt, mellem indtægt eller lav indtægt, at man vil sætte ind?

Jacob Buksti (S):

Til ministeren vil jeg bare sige, at det sådan set ikke er et spørgsmål om, hvorvidt der er dynamiske effekter af eventuelle skattelettelser eller ej. Det afgørende spørgsmål er, hvorvidt man skal indregne dem på forhånd. Skal man indregne de dynamiske effekter, hvilket den konservative politiske ordfører sagde i TV 2-nyhederne og til dagbladet Børsen til citat? Det betyder altså, at der er nogle skattelettelser, der efter den konservative politiske ordførers mening er selvfinansierende; det er altså ufinansierede skattelettelser. Det må da være rigtigt forstået, at det er det, økonomi- og erhvervsministeren står og siger, nemlig at det kan man ikke indregne.

Ole Stavad (S):

Vi interesserer os for økonomi- og erhvervsministeren her, men det er jo ikke, fordi der er lagt skjul på, at det konservative fingeraftryk i regeringsgrundlaget var de eventuelle skattelettelser i 2004. Vi spørger ministeren, fordi vi jo bliver mere og mere forvirrede over, hvad det så er, ministeren og regeringen mener. Han siger, at det konservative skatteudspil ikke er taget af bordet. Samtidig siger han, som også statsministeren har understreget, at dynamiske effekter ikke kan indregnes. For det tredje siger økonomi- og erhvervsministeren, at man skal vurdere, om der skal tages udbudshensyn, og hvor meget fordelingshensyn. Men det, vi godt vil vide, er: Hvor lægger Det Konservative Folkeparti eller

først og fremmest økonomi- og erhvervsministeren vægten på de spørgsmål, som her er stillet?

Frode Sørensen (S):

Jeg tror, at alle jo gerne vil have skattelettelser, om man så skal vente til 2004. Jeg bider mærke i, at de skal være fuldt finansierede uden dynamiske effekter. Jeg vil gerne spørge økonomi- og erhvervsministeren: I hvor høj grad tror han selv på, at dét vil være muligt at gennemføre også under hensyntagen til bortfald af 24-timers-reglen, hvor skatteministeren jo har bebudet, at der skal findes penge til sænkning af afgifter på øl, vin, spiritus og eventuelt cigaretter?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Der blev sagt for det første, for det andet og for det tredje af alle spørgerne.

Punkt 1 er jo skattestop. Det er regeringen i fuld gang med. Vi har sagt, at så skal der føres en økonomisk politik, så der er et økonomisk råderum, som kan give lettelse af skatten på arbejde. Det ligger fuldstændig klart.

Det er, som om man skal gentage igen og igen i denne her sag, at vi har sagt, at den 1. januar 2004 må vi se på, hvor stort det økonomiske råderum er. Det er der jo ingen der kan se på nuværende tidspunkt. Det er der, vi er nødt til at se på det, og der skal vi have en fuldt finansieret skattelettelser. Det har jeg sagt for tredje gang i dag. Jeg kan ikke blive ved med at sige det, selv om der er spørgsmål, der peger på det samme.

Jeg har også sagt, at på længere sigt, for det kommer ikke lige med det samme, indregner vi de her udbudseffekter. Jeg har også sagt, at ordene dynamiske effekter er sådan lidt mere løst. Men det er da klart, at i alle beregningsmetoder har da også den tidligere regering regnet med afledte effekter. Jeg erindrer faktisk, at der, da man gennemførte skattereforen i sin tid, Ny kurs, var et parti, der regnede med afledte effekter på godt 5 mia. kr. på daværende tidspunkt, og fremskrevet til i dag ville det være 7 mia. kr.

Vi har sagt, at det her skal være forsigtigt. Det var ikke det, man gjorde på daværende tidspunkt, men i regeringen har vi gjort det forsigtigt. I vækststrategien gør vi jo netop noget for at øge arbejdsudbuddet, så vi kan få nogle flere mennesker i arbejde, for det har så stor positiv effekt på, hvor meget der bliver indbetalt i A-skat.

Er det sådan, at vi kunne få familien Danmark til at arbejde 2 pct. mere, var der lige pludselig et råderum på 9 mia. kr. på grund af mere indbetaling af A-skat.

Kl. 14.40

Henrik Sass Larsen (S):

Det er udmærket, at vi kunne få de her 2 pct. mere i arbejde, bortset fra at alt det, som regeringen gør med barsel og med deltid og sådan noget, jo går lidt i den anden retning. Men lad det nu ligge.

Hvor er det så, at vi for alvor skal målrette det her? Kunne vi ikke få et svar på det? Så mange penge bliver der formentlig heller ikke som råderum den 1. januar 2004, og hvis ministeren så skulle prioritere og sige, at her er det helt rigtige sted at sætte ind, og det er lige præcis den her gruppe, vi skal have til at arbejde mere, kunne ministeren så løfte sløret for, hvor han ville sætte ind i den forbindelse?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg synes alligevel, at vi skal tage den med barsel, for da Folketingets partier diskuterede at udvide barselorloven, blev der også taget hensyn til udbudseffekter på skattegrundlaget. Her sænkede vi arbejdsudbuddet, og det gav et lavere skattegrundlag, og så er det, at jeg siger: Hvorfor skulle vi så ikke tage hensyn til det, når arbejdsudbuddet stiger? Det ville da være fuldstændig forkert ikke at gøre det; jeg var lige ved at bruge et andet ord.

Vi skal naturligvis regne på samme måde, uafhængigt af om vi ser på initiativer, der øger eller sænker arbejdsudbuddet. Det er det, man kalder symmetri. Det er jo det, som vi siger skal bruges i de her beregninger.

Med hensyn til hvor jeg vil prioritere råderummet den 1. januar 2004: Det vil jeg prioritere på en måde, så vi får flere mennesker i arbejde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2124

8) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Henrik Sass Larsen (S):

»Hvordan vil ministeren sikre, at jord- og betonarbejdere får lov til at beholde halvdelen af deres løn ved en ekstra arbejdsindsats?«

Skriftlig begrundelse

I Pengemagasinet den 15. maj 2002 sagde ministeren, at han gerne ville spørge en jord- og betonarbejder, om han ikke ville arbejde mere, hvis han fik lov til at beholde halvdelen af det, han tjente mere i løn.

Henrik Sass Larsen (S):

Med det meget lidt præcise svar, vi lige fik som afslutning, kan det være, at vi kan komme det lidt nærmere nu. For jeg lagde mærke til, at ministeren var i tv og bekymrede sig en del om jord- og betonarbejderne og muligheden for, at de bare kunne få lov til at beholde halvdelen af den løn, som de kunne tjene ved en ekstra arbejdsindsats.

Så er det, at jeg tænker på, at det her jo var alle tiders udsagn og måske en god hjælp til jord- og betonarbejderne. Nu er der lidt forskel på, hvad de tjener rundtomkring. Hvordan vil ministeren hjælpe ham jord- og betonarbejderen? Det kunne da være interessant at få opklaret her.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg kan sige, at jeg håber, at det, vi hører fra hr. Henrik Sass Larsen onsdag efter onsdag, er ved at brede sig i Socialdemokratiet. Jeg ville være meget glad for, hvis Socialdemokratiet vil udvise så stor interesse for beskattningen af arbejdsindkomst, og at interessen holder ved, og at den er lige så stor, når vi nu i de kommende år skal til at strikke aftaler sammen, der skal sikre en lavere skat på arbejdsindkomster.

Det, jeg sagde i fjernsynet, var sådan set blot, at skatten på arbejdsindkomst – der er vi igen – og ikke mindst skatten på den sidst tjente krone er vigtig for tilskyndelsen til at bestille noget.

Henrik Sass Larsen (S):

Nej, ministeren sagde jo også, at han havde sidset i en bil og været lidt ked af at høre ham jord- og betonarbejderen i radioen sige, at han i hvert fald ikke gad arbejde mere. Og så var det, at ministeren var kommet i tanker om at stille ham et spørgsmål: Men jeg kunne godt have tænkt mig at stille ham det spørgsmål, at hvis du nu gik nogle timer ekstra på arbejde og var sikker på at få halvdelen af det, du tjente, mere i løn, så kunne det jo godt være, at du havde lyst til en ekstra indsats.

Jeg tænker på, at det jo er et udsagn; det er jo næsten et konkret løfte at stille folk i udsigt. Men hvad vil ministeren gøre ved det? Og så kan ministeren bare stille sig op og svare: Jeg kan ikke gøre noget som helst ved det, for jeg er medlem af regeringen sammen med Venstre, som prioriterer skattestop frem for alle de andre ting.

Det er en slags svar, og det kan jeg godt hjælpe ministeren med at formulere. Men kunne vi måske komme det lidt nærmere og hjælpe den her stakkels jord- og betonarbejder? Det vil jo være rart nok.

Ole Stavad (S):

Jeg sad også og så på økonomi- og erhvervsministeren og lyttede til ham, da han kom med det pågældende udsagn. Jeg tænkte, at hvis man nu lyttede grundigt efter det, økonomi- og erhvervsministeren siger, får man jo meget at vide, som man ikke kan få at vide, når man spørger ham i spørgetiden. For det var jo et stærkt udsagn fra økonomi- og erhvervsministeren om, at det eneste, han er optaget af, er topskatten, fordi for alle, der ikke betaler topskat – hvis man altså tjener under de der ca. 310.000 kr. om året – er den højeste beskatningsprocent af en arbejdskrone 48,5 pct. inklusive arbejdsmarkedsbidraget. Derfor er det kun, når man kommer op og betaler topskat og tjener over ca. 310.000 kr., at man betaler over 50 pct. Ellers betaler man på grund af de nedsættelser, den tidligere regering gennemførte, under 50 pct.

Derfor ville jeg godt spørge økonomi- og erhvervsministeren: Ligger der ikke i det udsagn, at det, økonomi- og erhvervsministeren er optaget af, er topskatten, nemlig at den skal ned, og at alle andre ikke skal regne med noget?

Kl. 14.45

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det er til både hr. Ole Stavad og hr. Henrik Sass Larsen: En måde at sikre, at en jord- og betonarbejder kan beholde halvdelen af lønnen af eventuelt ekstraarbejde, er jo at reformere skattesystemet, således at den samlede marginalskat for en fuldtidsbeskæftiget arbejder ikke overstiger de her 50 pct.

Det er regeringens mål at sænke skatten på arbejde mærkbart i perioden frem til 2010, herunder altså også skatten for den nævnte jord- og betonarbejder. Opfyldelsen af dette mål skal jo bl.a. øge incitamentet til at øge arbejdsudbuddet

for allerede beskæftigede. Det var den tidligere regering måske ikke så optaget af, men det er vi.

Hvis det fornødne råderum skabes, kan vi sænke skatten på arbejde allerede i 2004. Allerede nu arbejder skattestoppet jo for afgifterne, som betales i kroner og øre, så forbrugsskatternes del af lønindkomsten reduceres. De nuværende skatteregler betyder jo, at en mellemskatteyder har en marginalsats på ca. 50 pct., som det blev oplyst, inklusive arbejdsmarkedsbidrag og Den Særlige Pensionsopsparing. Men jeg er også nødt til at sige, at en topskatteyder jo betaler 63 pct. i marginalskat, igen eksklusive afgifter. De tilsvarende satser, hvis vi nu tager dem inklusive afgifter, er 63 pct. for mellemskatteydere og 73 pct. for topskatteydere.

Ca. 90 pct. af alle fuldtidsbeskæftigede betaler mellemskat, og godt 40 pct. betaler topskat. Det er der faktisk rigtig mange også af den gruppe der gør.

Henrik Sass Larsen (S):

Det, ministeren står og siger nu, er, hvor galt ministeren nu engang synes det er, at folk betaler alt for meget i skat og alt det her. Det, vi prøver at efterlyse, er, at det kan enhver jo stille sig op og sige. Det er ikke så svært. Vi kan jo alle sammen ønske os en masse skattelettelser, og vi kunne alle sammen måske ønske os at bruge nogle flere penge på nogle gode formål, hvad ved jeg?

Det svære ved denne kunst er jo at finde pengene og målrette, hvor man vil gå ind henne. Og så sidder man i tv og siger til jord- og betonarbejderen: Nu skal du høre her, hvis du bare får lov til at beholde halvdelen, så ville du måske godt kunne yde en ekstra arbejdsindsats.

Hvis det nu er strategien, så har hr. Ole Stavad jo ret i at påpege, at det betaler jord- og betonarbejderen kun i øjeblikket, medmindre han er oppe og betale topskat. Så bekræfter ministeren jo, at den måde, hvorpå han så kan nøjes med at betale 50 pct., er ved at reducere topskatten.

Så spørger jeg: Er det regeringens strategi? Er det det, man brænder for i regeringen? Det er da et meget enkelt spørgsmål.

Ole Stavad (S):

Nu må jeg indrømme, at hvis ikke man var forvirret, inden det her startede, bliver man det, for nu begynder økonomi- og erhvervsministeren at indregne afgifter og sådan noget som en slags skat på arbejde, og dermed stiller ministeren jo

spørgsmålet: Er det indkomstskatten, vi snakker om skal sættes ned, eller er det alle mulige afgifter?

Den forvirring har jeg ikke været bragt i før, og derfor synes jeg, at ministeren i hvert fald bør sørge for, at vi, inden vi slutter denne debat, så dog har fået klarhed over dét, ellers er det, ministeren jo har bekræftet, at det kun er de jord- og betonarbejdere, der tjener over 310.000 kr., og som betaler topskat, som ministeren er optaget af. Derfor er det, ministeren går efter, at sænke topskatten.

Kan det bekræftes, for ellers bliver det, ministeren sagde i den pågældende tv-udsendelse, uden mening?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det var for at anskueliggøre, hvor meget det er i den sidste ende inklusive afgifterne. Vi taler om indkomstskatten. Det er jo det, vi har talt om i dag, og det er det, jeg har tilkendegivet. Jeg har bare sagt, at det jo ikke alene er det, der ryger yderligere ovenpå.

Kl. 14.50

Det er sådan, at regeringen jo ikke, heller ikke Det Konservative Folkeparti, før valget har markeret, at det var topskatten. Vi har bare nogle analyser fra DØR og andre, som også var i den socialdemokratiske regerings besiddelse, og så er det, man i dag prøver på at sige, at det er det, regeringen går efter.

Det, regeringen har sagt, er et skattestop, at sænke skatten på arbejde. Så spørger man mig, hvad prioriteringerne går på. Vi ved jo godt alle sammen, at der er et fordelingsmæssigt hensyn at tage, ikke kun på det her.

Jeg har sagt, at det er nødvendigt, for at vi kan finansiere vores velfærdssamfund i fremtiden, at vi får et større arbejdsudbud. Når vi sammenligner os med andre, er vi det land, der arbejder mindst, lige på nær hollænderne. Derfor er det nødvendigt, hvis vi skal finansiere sygehuse, de ældre, forskning, uddannelse, at vi gør noget for at øge arbejdsudbuddet. Og der går den vækststrategi jo netop ud på at sige, at hvis vi gør nogle tiltag for at få væksten til at stige, så er der udbudseffekter i det.

Så der står intet sted i regeringens politik, at det er topskatten, vi kører efter. Der står, at vi har et skattestop; det er til gavn for alle skatteborgere. Og så bør vi, når råderummet er tilvejebragt, sørge for, at det er skatten på arbejde, det drejer sig om. Men jeg har også gentagne gange

sagt i dag, at ligeegyldigt hvad man ønsker at skyde mig i skoene, er der også noget fordelingsmæssigt i den her sammenhæng. Men økonomerne kan jeg jo ikke tale imod.

Henrik Sass Larsen (S):

Nu bliver ministeren ved med at sige, der er noget fordelingspolitisk i det, samtidig med at ministeren egentlig argumenterer for, at det bedste ville være at få de her topskatter ned. Så er det, jeg tænker på: Er det så et grundlag for ministerens virke i regeringen at sige, at det ikke må have nogen negative indkomstfordelingspolitiske konsekvenser, hvis man går ind og laver skattelettelse og skattereform? Er det det, man siger? At vi skal ligge neutralt i hele billedet, at der ikke er nogen, der må rammes skævt af sådan nogle omlægninger? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er: Jeg hører ministeren sige, at nu er man kommet i regering osv., og så skal man betragte det under ét: Det er sådan set lige så godt, at man får lidt lettelse på de indirekte skatter og afgifter, som hvis man får det på arbejdsindkomst? Eller hvad er bedst? Nu har Venstre jo vundet første omgang. De får skattestoppet, og det er på de indirekte skatter og afgifter. Så er det, jeg vil spørge: Vil De Konservative nogen sinde vinde slaget og så også få noget på arbejdsindkomst?

Jacob Buksti (S):

Ministeren, sådan har jeg forstået det, har talt om, at vi skal lette skatten på arbejde, det må altså være lønindkomsten ved arbejde. Vil ministeren så ikke godt bekræfte, at i kraft af den tidligere regerings nedsættelser af marginals-katten på skat på arbejde, altså lønindkomst, så er der ingen med lønindkomst under 310.000 kr., som betaler over 50 pct. i marginals-kat?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil sige til hr. Henrik Sass Larsen, at hvis han nu tager fat i Det Økonomiske Råds, formandskabets, konjunkturvurdering, »Dansk Økonomi Forår 2001«, så beskriver den meget nøje deres vurdering på det her område. Der står på side 9, at en hævnning af top- og mellemskatgrænsen kan klare konflikten med et ønske om en mere jævn indkomstfordeling. Man har været inde og analysere på det, og det, jeg har sagt herfra i dag, er, at det, vi taler om i regeringen, er skat på arbejde, det er indkomstskat.

Nu står hr. Jacob Buksti med et tal, der siger 310.000 kr. Jeg står med et, der hedder 313.000 kr., men der kan jo være lidt fremskrivninger frem og tilbage, lad os ikke slås om de par tusinde kroner. Men jeg kan så også godt sige, at vi jo nogenlunde ved, at tager man sådan noget som fuldtidsbeskæftigede ufaglærte i bygge- og anlægsbranchen, jord- og betonområdet, så er der op imod en andel på små 40 pct., der betaler top-skat. Bare lige til almindelig orientering.

Kl. 14.55

Henrik Sass Larsen (S):

Jo, men nu hørte vi så, at ministeren læste op fra Det Økonomiske Råds konklusioner. Men hvad mener ministeren? Tiltræder han de konklusioner? At det ikke må have nogen som helst negative omfordelingspolitiske konsekvenser, hvis man laver skattelettelse, skatteomlægninger? At vi ikke må begynde at røre ved top- og mellemskatter? Er det det, ministeren siger?

Jacob Buksti (S):

Jeg hørte ministeren sådan, at ministeren bekræftede, at det mål, som ministeren har sagt, han har, nemlig at han vil sikre, at jord- og betonarbejderne får lov til at beholde halvdelen af deres løn ved en ekstra arbejdsindsats, altså marginals-katten, kun er for den del af jord- og betonarbejderne, som tjener over 313.000 kr. Det har ikke nogen virkning for de øvrige, fordi de betaler halvdelen i dag i kraft af den tidligere regerings indsats.

Så fordi jord- og betonarbejderne har så god en overenskomst, at de faktisk er i stand til at tjene så meget, så de kommer til at betale topskat, så giver ministerens udsagn mening; men det bekræfter jo bare, at ministeren står og siger, at det er en nedsættelse af topskatten.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Til hr. Henrik Sass Larsen: Man kan jo misforstå alt. Det gør man alt for at gøre i dag. Der, hvor regeringen har lagt sig fast, er på et skattestop. Når det økonomiske råderum bliver tilvejebragt fuldt finansieret, så kommer der en nedsættelse af skat på arbejde.

Så vil hr. Henrik Sass Larsen gerne have diskuteret lige nøjagtig, hvor snittet ligger på pågældende tidspunkt. Det kan jo være, man skal til at høre, hvad andre partier i Folketinget mener om den sag. Regeringens holdning er klar. Det er en skat på arbejde, vi går ind og ser på.

Hvis man her fra salen i dag bare vil udlægge, at vi kun har ét mål, nemlig at køre løs på top-skatten, så er det ikke korrekt; men man kan jo misforstå alt, hvis det er det, man har lyst til. Det eneste, vi har talt om, er skatten på arbejdsindkomst, og der pågår så en forhandling, når den dag kommer, og så finder regeringen også snit-tet med hensyn til det. Det har jeg sagt utallige gange, og man kan prøve på at misforstå det, og man kan lade være med at misforstå det. Det har der ikke været nogen ændringer i, fra den dag, regeringen blev dannet. Så enkelt er det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2125

9) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Henrik Sass Larsen (S):

»Hvordan vil ministeren finansiere sin idé om, at jord- og betonarbejdere skal kunne beholde halvdelen af det, de tjener ved en ekstra arbejdsindsats?«

Henrik Sass Larsen (S):

Nu kommer vi så til den del af det, hvor vi skal til den konkrete handling, og der er vi jo nogle, der har undret os lidt over, at når man kigger på de fremskrivninger af økonomien, der ligger, så vil man sådan set have omkring 3,5 mia. kr. til rådighed om året, når man laver en 10-årig fremskrivning, forudsat at det går godt med beskæftigelsen, og at konjunktoren er høj og alle de hersens ting.

Og så får man at vide, at man ikke har tænkt sig heller at hente flere indtægter ind osv., men at man tværtimod så vil til at have de skattelettelser. Vi har fået opgjort, at 2,8 mia. kr. af de 3,5 mia. kr. sådan set allerede er brugt på det, regeringen har gjort med ejendomsværdiskatten og via skattestoppet og andre ting, og så er der 0,7 mia. kr. tilbage.

Det batter jo ikke rigtig noget, når vi skal til at lave skattelettelser. Jeg tror i hvert fald, at ministeren bliver rimelig meget til grin, hvis han vil lave skattelettelser for det beløb.

Så er det, jeg tænker på, hvor meget der skal til. Og hvordan skal pengene findes til at lave de her skattelettelser? Skal det være ved, at man går ind og sparer på de øvrige offentlige finanser, eller er det, fordi vi skal have en meget stærkt øget vækst i samfundet?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Hvis man var socialdemokrat, så satte man jo skatterne op for at skabe råderum til de ønsker, man havde. Det, regeringen ønsker, er netop på baggrund af vækststrategien at give dansk erhvervsliv nogle rammevilkår, så vi kan øge væksten. Der er forskel på blot at lade det køre videre og så sige, at det er væksten, hvis man frem-skriver den med de normale satser og så prøver på at regne på det, vi kalder et højt vækstscenar-io.

Hvis det lykkes at skabe det høje vækstscenar-io, så kan det betyde et øget BNP på 7,5 pct. svarende til 19.000 kr. pr. borger på pågældende tidspunkt i 2010. Vi har jo de samme mål på de lange stræk, som den tidligere regering har haft omkring den økonomiske politik. Det er vigtigt for os, når vi nu laver en vækststrategi, at det er arbejdsudbuddet, vi øger, at vi får flere folk i arbejde, og jeg har jo underholdt med flere gange i dag, og jeg vil gerne gentage det en gang mere, at hvis det lykkes at forbedre de her procentsat-ser, så betyder det altså 2 pct. mere.

Lad os antage det, hvis vi tog det eksempel. Vi kan tage mindre. Og det er jo blot for at bruge det som regneeksempel. Men hvis man kan øge arbejdsudbuddet for det enkelte menneske og tilskyndelsen til at arbejde lidt mere ved at se på skattesystemet, så vil 2 pct. mere generere 10 mia. kr. Det, regeringen kører på, er at skabe grobund for vore virksomheder, bedre uddan-nelse, bedre forskning og muligheder fremover, men jeg kan jo ikke sætte konkrete beløb på i dag, hverken det ene eller det andet.

Jeg har sagt i mit første svar i dag, at det jo simpelt hen afhænger af konjunkturerne, hvor stort råderummet er, den dag vi kommer dertil. Det kan jeg ikke konkret svare på i dag.

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg synes, der var lidt svar i det her. Det, det går ud på, er, at vi skal have en stærkt øget vækst eller en mervækst i forhold til det, man har forud-sat i de hidtidige beregninger, for at der er råde-rum til de her skattelettelser. Ellers kan det ikke lade sig gøre. Sådan hører jeg ministerens svar på de her ting.

Det er jo spændende, og vi glæder os da til at se, hvor meget fut der skal i samfundet. Men jeg ved ikke, om ministeren alligevel kunne være bare lidt behjælpelig med at sige, hvor meget råderum der skal til, for at det sådan ligesom bat-ter lidt. Skal det bare være sådan 0,7 mia., eller

skal vi op på 4-5 mia. kr.? Det kunne man måske godt komme lidt nærmere.

Og så det her med, at man satses på uddannelse og forskning. Det er jo lidt mærkeligt, når man starter med at skære ned på det ved seneste finanslov. Men det får vi måske nogle svar på ved den nye finanslov.

Jacob Buksti (S):

Ministerens fremturer med den samme urigtige påstand, som vi har forsøgt at få skatteministeren til at dokumentere, men som skatteministeren ikke har kunnet dokumentere, nemlig at den tidligere regering bare satte skatterne op. Det er en indiskutabel kendsgerning, at skattetrykket under den tidligere regering var konstant, endda svagt faldende, mens det steg kraftigt under den forrige borgerlige regering. Det er en indiskutabel kendsgerning.

Jeg ved godt, at skatteministeren så har opfundet noget med følelser, og hvordan folk har det med skatten, men det har han jo sådan en lille smule svært ved at dokumentere.

Jeg vil gerne høre, hvordan ministeren har det med, at det der råderum, der skal konstateres, og som man altså i givet fald skal fuldt finansiere, altså skal konstateres næste år. Det er altså den finanslov, som ministeren sidder og lægger hånd på nu, som skal godtgøre det, man skal vedtage i 2003. Jeg går ud fra, at hvis det er sådan, at sådan nogle skattelettelser skal have virkning fra 1. januar 2004, så skal de være forhandlet og vedtaget i 2003. Det vil jeg sige, at det råderum, som økonomi- og erhvervsministeren sidder og taler om, og som hr. Sass Larsen har været inde på stort set er væk, skal man kunne konstatere med den finanslov, som regeringen fremsætter nu.

Ole Stavad (S):

Når jeg lyttede til økonomi- og erhvervsministerens besvarelse, og hvad det var, der muligvis kunne give økonomi til at sænke indkomstskatten, så var alt det, jeg hørte ministeren redegøre for, der måske kunne give økonomi i det her, det, der kommer ind under betegnelsen dynamiske effekter, som økonomi- og erhvervsministeren afviste i det foregående spørgsmål.

Derfor vil jeg godt følge op på det, som hr. Jacob Buksti spurgte om, og være måske en anelse endnu mere præcis: Er det ikke rigtigt, at det skal vedtages inden sommerferien 2003, hvis det skal kunne indgå i skattekortene, der skal udsendes i efteråret 2003 med virkning fra 2004? I

og med at det er arbejdsindkomsternes beskatning, vi taler om, så er det jo de skattekort, der sendes ud til borgerne, som vilkårene skal være klar for inden sommerferien.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Jacob Buksti, at det jo er en indiskutabel kendsgerning, for at bruge det samme ordvalg, at når vi gik ind og beregnede på en LO-arbejders betalinger af skat i 1998 og frem til år 2001, så var det økonomiske råderum på trods af de lettelser, som hr. Jacob Buksti lige har omtalt, mindre.

Det er indiskutabelt, at dansk erhvervsliv, der skal skabe væksten, der skal skabe arbejdspladserne, blev pålagt nye skatter og afgifter i finanslovene 2000 og 2001 i milliardstørrelsen. Det er indiskutabelt, at vi stod over for, at der skulle have været indført endnu større skatter.

Det er korrekt. Der har vi valgt en anden linje, og det er også korrekt, som jeg siger, at det, der skal skabe et råderum, skal vi se på næste års finanslov. Det er også korrekt at sige, at regeringen også har besparelser. Vi har jo allerede diskuteret flere gange i dette forum, at regeringen har indført nogle generelle besparelser, ligesom vi også ser frem til finansloven for 2003, hvor vi heller ikke ønsker at sætte skatterne op. Jeg kan altså kun bekræfte, at regeringen både arbejder med det, vi kalder besparelser og prioriteringer – ellers kunne vi jo ikke stoppe de penge i sundhedsvæsenet, som vi allerede har gjort – og også regner med at tilrettelægge en politik, der giver de udbudseffekter, som alle har regnet med.

Kl. 15.05

Så vil jeg gerne sige til de tre herrer, at det altså er sådan, at ser vi på, hvordan man lavede skattereformen i sin tid, opererede man med helt andre tal for det, man kaldte dynamiske effekter. Jeg har sagt, at dynamiske effekter er et meget uklart begreb og har derimod henholdt mig til udbudseffekter, fordi det er noget, alle økonomer regner med. Vi har haft symmetri i beregningerne, fordi vi regner den ene vej, når vi beregner effekten af barselorloven, og når vi øger arbejdsudbuddet, regner vi den anden vej.

Henrik Sass Larsen (S):

Nu kan de andre spørge følger op på, hvornår det er, vi kan få de skattelettelser, men jeg vil spørge lidt om betingelserne en gang til, inden vi slipper ministeren helt.

Ministeren siger, at man følger en vækststrategi, og den skal så skabe råderummet via alle de forskellige effekter. Men hvad nu, hvis det ikke lykkes? Vil ministeren og ministerens parti så insistere på at sige i regeringen: I må altså barbere ned på de udgifter, vi har inden for det offentlige område, for der skal være råd til skattelettelser den 1. januar 2004? Hvor kraftigt vil ministeren og ministerens parti insistere på det?

Jacob Buksti (S):

Jeg synes, ministeren skal være varsom med at bruge ordene »indiskutable kendsgerninger«, i hvert fald når det drejer sig om LO-arbejdere, for så tror jeg, ministeren har glemt at indregne rentefaldets virkning og betydning for den indkomst, der er til den pågældende. Hvis det bliver indregnet, er der faktisk tale om en reallønsfremgang. Ministeren kan selv gå hjem og regne efter.

Med hensyn til dynamiske effekter begynder ministeren altså virkelig at kløjs i det nu. Ministeren talte om dynamiske effekters betydning for den tidligere regering, men det drejer sig jo ikke om dynamiske effekter. Det, det drejer sig om, er selve kickstarten, som skete før skattereformen, og som var et udtryk for, at man førte en ekspansiv økonomisk politik for at sparke den økonomi i gang, som den borgerlige regering fuldstændig og totalt havde smadret. Det har jo ikke noget med dynamiske effekter at gøre, det har noget at gøre med en offensiv økonomisk politik, som kan føres helt tilbage til Keynes, og det kan ministeren også gå hjem og tænke over.

Dynamiske effekter er, hvordan og hvorledes man på forhånd indregner virkningen af noget, som kommer i fremtiden, og de steder, man har gjort det, i USA og Storbritannien, er man endt med de største budgetunderskud i historien.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg kan sige til hr. Jacob Buksti, at det jo er derfor, vi er så forsigtige i regeringen. Vi siger, at skattelettelsen skal komme, såfremt det økonomiske råderum er tilvejebragt i 2004, og at den skal være fuldt ud finansieret. Jeg tror, det er tiende gang, jeg siger det her i salen i dag.

Men det betyder jo ikke, at man ikke regner med barselorlov og ikke regner med et arbejdsudbud, der trækker i den negative retning, og prøver at klarlægge, om det betyder, at udvik-

lingen går i en anden retning. Mener hr. Jacob Buksti, at man ikke skulle kunne indlægge det i en økonomisk beregning? Det er jo det, alle andre økonomer gør. Vi er godt klar over, at det ikke er noget, der vil vise sig fra den ene dag til den anden, for der er en forsinket virkning på de områder. Men det er da helt utroligt at høre, at hr. Buksti åbenbart mener, at man ikke kan regne med det. Er det det, jeg hører hr. Jacob Buksti sige?

Henrik Sass Larsen (S):

Det var ærgerligt, at ministeren satte sig ned, for han glemte at svare på mit spørgsmål, men så må jeg jo gentage det:

Hvor meget vil ministeren kæmpe for at love, ligesom han har lovet jord- og betonarbejderen og alle os andre at ville kæmpe for, at pr. 1. januar 2004 er der altså skattelettelser? Uanset om det er gået derudad med turbovækst eller mellemvækst eller lavvækst, vil ministeren og ministerens parti så insistere på, at der kommer skattelettelser på arbejdsindkomst? Kan vi ikke få et svar på, hvad ministeren mener om det?

Ole Stavad (S):

Jeg glæder mig til, at vi kan få lejlighed til, måske på næste onsdag, at diskutere med statsministeren, der jo i modsætning til økonomi- og erhvervsministeren og jeg selv er økonom, for jeg glæder mig til at høre statsministerens definition af forskellen mellem dynamiske effekter og udbudseffekter.

Kl. 15.10

Statsministeren har sagt meget præcist og endda gentaget i dag, at dynamiske effekter ikke kan indgå i beregningerne. Hvis økonomi- og erhvervsministeren vil give en lille, kort redegørelse for, hvad forskellen er, ville jeg da være taknemmelig, for så har vi også et sammenligningsgrundlag, næste gang vi møder statsministeren.

Men derudover vil jeg godt spørge økonomi- og erhvervsministeren: Ministeren må da kunne give en antydning om, hvornår regeringen begynder at måle det her. Jeg forstår, at man intet ved i dag, og vi kan konstatere, at inden for ét år skal forslaget være fremsat, behandlet i Folketinget og vedtaget nogenlunde omkring dette tidspunkt, for at det kan nå at træde i kraft den 1. januar 2004. Det må økonomi- og erhvervsministeren vel kunne løfte sløret en lille smule for.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Til hr. Henrik Sass Larsen: Jeg har sagt det mange gange, men lad mig gentage det endnu en gang, at vi får skattestop under forudsætning af, at det økonomiske råderum er tilvejebragt. Hvis der ikke er noget økonomisk råderum, hjælper det jo ikke noget at gå ud og love noget. Vi vil føre en sådan økonomisk politik, at der bliver skabt et råderum, men jeg har også tidligere sagt til hr. Henrik Sass Larsen, at jeg ikke kan sige nøjagtigt, hvor stort det råderum er. Men statsministeren og jeg er meget enige om, at den lettelse af skat på arbejde, der skal komme i 2004, skal være fuldt finansieret, og den kommer kun, såfremt det økonomiske råderum er tilvejebragt. Det er statsministeren og jeg fuldstændig enige om.

Så kan jeg sige til hr. Ole Stavad og hr. Buksti, at jeg bruger ikke ordene »dynamiske effekter«, fordi det er ret uklart, hvad dynamiske effekter er. Det har jeg meget konkret redegjort for i dag,

Jeg har også sagt, at når vi tilrettelægger vores politik her i salen, gør vi det på en sådan måde, at når man kan indregne udbudseffekter i den negative retning som følge af barselorlov, er der da også mulighed for at indregne udbudseffekter på arbejde i den anden retning, og det er det, både vi og alle økonomer siger man kan gøre.

Jeg ved ikke, hvorfor forskellen skulle være så stor mellem det, som statsministeren siger, og det, jeg siger; det må jeg erkende. Lige nu ønsker man at sige, at der er stor forskel på det, statsministeren og jeg siger, men vi er jo enige om et skattestop og en lettelse af skat på arbejde, når det økonomiske råderum er tilvejebragt, og såfremt det ikke er tilvejebragt, er der ikke penge til skattelettelser.

Henrik Sass Larsen (S):

Nu har ministeren nogle gange sagt, at han ikke kan lægge sig helt fast på, om han vil gøre det ene eller det andet eller det tredje, og at der skal være økonomisk råderum til det, men det kan ministeren jo bare skaffe sig. Ministeren kan jo bare køre grønthøsteren frem og lade den stå lidt længe et eller andet sted, for så skal han da nok skaffe sig råderum.

Men det, vi vil have svar på fra ministeren, er: Vil ministeren og hans parti insistere på disse skattelettelser pr. 1. januar 2004, eller har man helt opgivet dem? Hvad kan man sige til jord- og betonarbejderen? Får han de skattelettelser

pr. 1. januar 2004, eller får han dem ikke? Har ministeren givet op, eller har ministeren ikke givet op?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det er utroligt, at vi skal blive ved. Det er utroligt, at vi skal blive ved at besvare det samme spørgsmål hundrede gange i denne sal, fordi hr. Henrik Sass Larsen ikke gider høre efter, det må jo være derfor. Jeg har sagt: Skattelettelser, når det økonomiske råderum er tilvejebragt. Det er afgørende, at de er fuldt finansierede, så enkelt er det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2127

10) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Frode Sørensen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvilke samfunds- og erhvervsgrupper der skal arbejde mere, jf. regeringens vækststrategi?«

Skriftlig begrundelse

Opgørelsen af antallet af danskernes årlige arbejdstimer afhænger af den valgte beregningsmetode. Opgørelsen afhænger bl.a. af erhvervsfrekvensen og antallet på deltid. Blandt andet derfor er det interessant at få konkretiseret, hvilke samfunds- og erhvervsgrupper ministeren har planer for i relation til at øge arbejdstiden.

Frode Sørensen (S):

Publikationen om vækstvilkår i Danmark, regeringens vækststrategi, er jo altid en publikation, som vi er nogle der ser frem til med store forventninger. Det har vi også gjort denne gang, og måske modsat de ting, som økonomi- og erhvervsministeren tidligere har været inde på, kan vi sige, at her er der i hvert fald noget, som den tidligere og den nuværende regering er enige om, nemlig at der er behov for øget arbejdskraft i de næste 10 år af hensyn til vores velfærdssamfund.

Kl. 15.15

Vi er i den situation, at vi i Danmark har en høj beskæftigelsesfrekvens, hvilket jo også fremgår af velfærdsstrategien, og derfor ligger der vel en stor udfordring i, hvordan vi kan skaffe

flere på arbejdsmarkedet. Derfor er mit spørgsmål, om ministeren kan oplyse, hvilke samfunds- og erhvervsgrupper der skal arbejde mere, som det fremgår af regeringens vækststrategi.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Vækststrategien er jo et vigtigt element i arbejdet på at få et større arbejdsudbud, dels ved at der kommer flere i arbejde, og dels ved at vi får bremset tendensen til kortere arbejdstid.

Beskæftigelsen kan forøges med 87.000 personer frem mod 2010, hvorefter der kan forventes 21.000 ved et fald i ledigheden. Det betyder, at arbejdsstyrken skal forøges med godt 130.000 personer, da den demografiske aldring alene betyder et fald i arbejdsstyrken på 66.000. Forøgelsen i beskæftigelsen ventes bl.a. at ske som en følge af allerede iværksatte initiativer som efterlønsreformen og afskaffelsen af overgangsydelsen m.v. Men der er behov for en yderligere forøgelse på ca. 50.000 af arbejdsstyrken og et fald i ledigheden på ca. 20.000 personer, og regeringen vil derfor til efteråret fremlægge en handlingsplan »Flere i arbejde«, der vil indeholde initiativer, der øger arbejdsstyrken og sænker ledigheden.

Vi synes, det er vigtigt med hensyn til den faldende arbejdstid. Det er jo ikke noget, vi kan lovgive os ud af, og det har vi heller ingen intention om, men det har noget at gøre med at bremse tendensen til faldende arbejdstid. Regeringen arbejder for at sikre, at det kan betale sig at arbejde.

Jeg er af den opfattelse, at når de seneste overenskomstaftaler har betydet mere ferie, skyldes det bl.a., at man ved overenskomsthandlingerne har prioriteret mere frihed højt, og så kan man spørge sig selv: Er det godt for samfundet, at vi har den prioritering? Det er jo et frit valg, men det betyder altså, at vi får færre penge til vore sygehuse og til vore ældre m.v., fordi et fald i arbejdsudbuddet betyder færre A-skatter

Frode Sørensen (S):

Der er forhandlet mere frihed via overenskomsterne, men det er vel ikke slået fuldstændig igennem i alle overenskomster, så det eksempelvis sammen med det, vi har vedtaget her i Folketinget, nemlig længere barselorlov, er med til at påvirke udbuddet.

Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre økonomi- og erhvervsministeren sige noget

om det. I vækststrategien sammenligner man os naturligvis med andre lande, og vi har en høj beskæftigelsesfrekvens i befolkningen, og specielt erhvervsdeltagelsen blandt kvinder er meget høj. Det er faktisk kun Sverige, der er på samme niveau. Er vi i den situation, at vi har en ressource her? Mener ministeren, at vi eventuelt er i den situation, at mange kvinder arbejder på deltid, og at ministeren nu mener, at de kan få øget deres arbejdstid på den ene eller den anden måde?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Hvis folk ønsker at arbejde på deltid, er det et valg, og når vi har medvirket i en bedre barselorlov, er det et familiepolitisk valg.

Det er klart, når man taler forlængelse af barselorloven, at det giver et lavere arbejdsudbud, og det giver også lavere skatteindtægter. Det har regeringen indregnet, og det, regeringen er optaget af, er at prøve at skabe et højvækstscenario, hvor vi animerer folk til at yde en ekstra indsats.

Jeg har i dag omtalt, hvor meget det betyder på en række områder med stigende A-skatter. Der er ingen, der siger, at man skal komme med regneeksempler, og nu skal jeg passe på, at man ikke misforstår mig i Socialdemokratiet. Men hvis det var sådan, at familien Danmark ville arbejde 2 pct. mere, ville det rundt regnet betyde 10 mia. kr. mere ind i A-skat, og de penge ville så kunne bruges på sygehuse og andre ting eller måske til skattelettelser, der kunne øge arbejdsudbuddet.

Frode Sørensen (S):

Ja, men kunne ministeren ikke komme lidt tættere ind på, hvordan man har mulighed for at gøre det? Jeg har fuld forståelse for, at hvis nogle gerne vil arbejde på deltid af den ene eller den anden årsag, skal de kunne indgå en aftale om den side af sagen, men vi må vel nok sige, at deltidsbeskæftigelse i Danmark ofte er en kvindesag. Jeg tror, at 95 pct. af dem på deltid er kvinder, og nogle af dem er i den situation, at de prioriterer børnene i en periode, men derefter gerne vil ud på arbejdsmarkedet igen med en højere arbejdstid.

Kl. 15.20

Jeg tror, der kan findes mange inden for eksempelvis det offentlige område, der arbejder på deltid, men som ikke på grund af de besparelser, der er på det offentlige område, har mulighed for at få mere arbejde.

Jeg vil egentlig gerne høre erhvervsministeren, om man ikke kunne komme med noget konkret på det her område og nævne, hvad det er for nogle grupper, som man gerne vil have til at arbejde mere.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det, vi har sagt, er, at hvis vi skal bevare det velfærdssamfund, vi lever i, så hjælper det ikke noget, at arbejdsudbuddet bliver ved med at falde. Det er det, vi har gjort opmærksom på i de analyser, der ligger i vores vækststrategi.

Når arbejdstiden er faldet med 16 pct. over de sidste 30 år, så er det, vi stiller det spørgsmål: Er det en klog udvikling at fortsætte? Vi snakker jo ikke om, at folk skal arbejde mere, men er det klogt at fortsætte ned ad stigen, når vi allerede ligger på et så lavt timetal i Danmark?

Det er selvfølgelig borgernes eget valg, om de ønsker deltid, om de ikke ønsker at gå på arbejde, eller hvad pokker de gør. Det er folks eget valg.

Det, vi har sagt, er, at vi gerne vil animere til, at der ydes en ekstra indsats, at vi får nogle flere i arbejde, at vi får mange af vores nydanskere i arbejde, og jeg så også gerne, at vi fik vidensarbejdskraft på green card-ordninger ind for at øge produktiviteten i det samfund, vi lever i.

Når der specifikt bliver spurgt, hvem det er, der skal arbejde mere, så er det, vi siger, at hvis det kan betale sig at arbejde, så kan det være, der er nogle, der frivilligt vil yde en yderligere indsats, og det kan betyde, at der kommer flere penge ind i skat, som kan gøre deres til at bevare vores velfærdssamfund.

Jeg siger ikke, at den og den skal arbejde mere. Vi har i vores analyse nøjagtigt konkretiseret, at der altså faktisk er et problem, hvis Danmark sammenlignet med andre lande ligger helt i bund med arbejdstid, og hvis det fortsætter ned ad bakken, for så er der altså færre penge til velfærden til os alle sammen.

Frode Sørensen (S):

Jamen jeg må sige til ministeren, at ikke engang selv om man bremser faldet i arbejdstiden, får man jo et større udbud. Man vil højst få det samme.

Lad mig så lige vende mig til en anden ting, som også fremgår af vækststrategien, og det er, at det er erhvervsministerens opfattelse, at flere ældre skal i arbejde. Der vil jeg så gerne spørge, hvad det er, ministeren vil gøre for at bringe ar-

bejdsløsheden blandt de 55-64-årige på niveau med andre grupper.

Mener ministeren, at man gennem en ihærdig indsats kan skaffe arbejde til en eksempelvis 57-årig SiD'er, som i forbindelse med enten en virksomhedslukning eller en rationalisering bliver arbejdsløs? Er det ham, ministeren tænker på, når man skriver om, at man gerne vil have en målsætning om at få flere ældre i arbejde?

Det er mit indtryk, at når folk ryger ud i arbejdsløshed i en alder af 55 år og derover, så har de uhyre svært ved at komme i arbejde igen, medmindre de har en helt speciel uddannelse, er overingeniører eller har en helt speciel viden. SiD'eren kommer stort set aldrig i arbejde igen.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg tror, hr. Frode Sørensen og jeg er lige optaget af, at så mange som muligt, der mister deres job, kommer i arbejde igen. Det har den tidligere regering jo også været meget, meget optaget af at gøre noget ved. Alligevel ved hr. Frode Sørensen og jeg godt, at det er utrolig svært for den 56-57-årige SiD'er, der mister sit job, at komme i arbejde igen.

Det er den nuværende regering optaget af, det var den tidligere regering optaget af. Alligevel må vi konstatere både i dag, og da hr. Frode Sørensen var minister, at det var en problemstilling, som man måtte slås med hele tiden. Det er klart, at man jo også i Beskæftigelsesministeriet, når man kommer med et udspil, der hedder »Flere i arbejde«, er optaget af, hvad man kan gøre for de mennesker, der mister deres arbejde. Men det er jo ikke nogen ny situation, må jeg sige til hr. Frode Sørensen, at ældre ufaglærte, der bliver arbejdsløse, har svært ved at få job.

Jeg tror, vi alle sammen er optaget af, at vi vil gøre det lidt bedre.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Frode Sørensen, sidste spørgsmål.

Frode Sørensen (S):

Jamen vi er ganske enige i, at vi gerne skal gøre det endnu bedre. Derfor var det jo også spændende at læse, at det er ministerens intention at sørge for, at flere ældre kommer i arbejde.

Når man har den intention, den målsætning, må man jo også have en idé om, hvordan man gør det, og det var jo så det, jeg måske gerne vil have, at ministeren løftede sløret lidt for her i dag.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det, vækststrategien går ud på, er jo netop, at man i forbindelse med publikationen »Vækst i Danmark« har analyseret de styrker, Danmark har, og de svagheder, Danmark har. Så har man spurgt: Hvad skal så til for at skabe højvækstscenariet? Det er jo en paraply, en overligger, over den politik, der skal føres. 11 ministerier er blandt ind i den her sag for at skabe mere vækst.

Kl. 15.25

Regeringen har den holdning, at hvis vi skal få råd til det, vi gerne vil betale i et velfærdssamfund i årene fremover, så skal der skabes mere vækst. Derfor er det rart at have en vision med nogle handlingsplaner bag. Dem er der 30 af, kan jeg sige til hr. Frode Sørensen. De vil komme i løbet af de kommende måneder og år og vil være med til at udmønte regeringens vækststrategi. Det er paraplyen over væksten.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2133

11) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Karen Jespersen (S):

»Vil ministeren redegøre for regeringens planer for fremme af virksomhedernes sociale ansvar?«

Karen Jespersen (S):

Hvis man sammenligner regeringens plan »Vækst med vilje« med den tidligere regerings tilsvarende vækstplan dk21, så viser det sig, at det afsnit i dk21, der drejer sig om virksomhedernes sociale ansvar, er ikke med i »Vækst med vilje«, og der er ikke et tilsvarende kapitel eller en omtale af virksomhedernes sociale ansvar.

I dk21 var der et helt kapitel, hvor der bl.a. var nævnt konkrete initiativer som sociale klausuler og især det sociale indeks, men de initiativer er ikke beskrevet i »Vækst med vilje«, og det synes jeg er dybt bekymrende.

For Socialdemokratiet er det et fælles ansvar at skaffe arbejdspladser, og det, at virksomhederne påtager sig et socialt ansvar, er et meget vigtigt element i det at få skabt flere arbejdspladser.

Derfor vil jeg meget gerne vide, hvorfor regeringen er uenig i det, og hvorfor det initiativ ikke er nævnt i planen.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige, at jeg tror ikke, jeg er uenig med fru Karen Jespersen i, at det er vigtigt, at virksomhederne har et socialt ansvar, og regeringen støtter også indsatsen for at fremme og stimulere virksomhedernes sociale ansvar. Jeg vil sige, at beskæftigelsesministeren er jo ansvarlig for regeringens indsats med hensyn til virksomhedernes sociale ansvar.

Regeringen ser virksomhedernes sociale ansvar som et nyttigt redskab til at håndtere de udfordringer, som arbejdsmarkedet står over for. Skabelsen af de nødvendige job for personer med nedsat arbejdsevne kan jo ikke blive en succes, uden at virksomhederne har en aktiv deltagelse.

Jeg finder det altså vigtigt, at den danske indsats bliver set i sammenhæng med, hvad der sker internationalt. De danske virksomheder opererer jo på de internationale markeder.

I den forbindelse kan jeg jo nævne over for fru Karen Jespersen, at Erhvervs- og Boligstyrelsen i marts udgav analysen »Etik i erhvervslivet«. Analysen afdækkede jo tendenserne og viste endvidere, at danske virksomheder allerede i dag tager et betydeligt samfundsmæssigt ansvar på en række forskellige områder. Også analyser fra f.eks. Socialforskningsinstituttet viser jo, at danske virksomheder tager et betydeligt socialt ansvar.

Jeg kan sige, at regeringen med sin strategi »Vækst med vilje« har sat fokus på en række områder, hvor vi i dag ikke gør det godt nok, hvis vi skal øge væksten og velfærden i Danmark.

Da danske virksomheder allerede i dag tager et betydeligt socialt ansvar, så har vi valgt ikke at gøre det til et specielt område i vores vækststrategi. Men vi er meget, meget optaget af, at det her er et område, som betyder noget, og jeg kan godt sige, at regeringens tiltag i efteråret med at få sat fokus på det her område viser, at regeringen tager denne her sag ganske, ganske alvorligt.

Karen Jespersen (S):

Jeg er selvfølgelig glad for at høre den principielle tilslutning til hele den måde at betragte problemet eller især løsningen på. Men betyder det så også, at de konkrete initiativer, som de her pæne ord helst skulle udmønte sig i, bliver videreført, eller er der nye initiativer?

Altså det drejede sig om støtte til dem, der ville lave sociale klausuler; det drejede sig om støtte – også økonomisk støtte – til at udbrede det, der hedder det sociale indeks; det drejede sig om det nationale netværk, om de regionale netværk og om det, der hedder The Copenhagen Center, altså den enhed, der ligger i Socialministeriet eller nu i Beskæftigelsesministeriet.

Altså den måde, ministeren beskriver holdningen på, lyder meget fint, men det, jeg efterlyser, er, om man også er villig til at sætte penge og handling bag de pæne ord, der bliver sagt her.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg kan jo ikke her på stående fod i dag sige, hvor mange af de projekter, som fru Karen Jespersen her nævner, der kører i Beskæftigelsesministeriets, tidligere Socialministeriets, regi.

Kl. 15.30

Det, jeg i øvrigt kan sige, er, at i midten af juni afholder Økonomi- og Erhvervsministeriet i fællesskab med Beskæftigelsesministeriet, DI, LO og CO-Industri en konference om virksomhedernes samfundsmæssige ansvar. Her vil bl.a. tendenserne i EU og virksomhedernes markeds-mæssige muligheder blive diskuteret.

Derudover ved jeg, at Beskæftigelsesministeriet i september holder konferencen »Rummelighed gennem social dialog og partnerskab«, hvor deltagere fra EU og ansøgerlande bliver inviteret.

Jeg ved også, at Beskæftigelsesministeriet arrangerer en konference i november, hvor der tages udgangspunkt i Kommissionens kommende meddelelser og handlingsplan for virksomhedernes sociale ansvar.

Så det er et område, hvor der sker noget, men lige de specifikke indsatser i Beskæftigelsesministeriet, tidligere Socialministeriet, har jeg ikke liggende her.

Karen Jespersen (S):

Ja, nu siger økonomi- og erhvervsministeren, at han ikke er i stand til at svare på beskæftigelsesministerens vegne. Men erhvervsministeren er i hvert fald refereret i Politiken for, at det, der er forskellen til SR-planen, dk21, er, at den var smal, mens denne her er meget, meget bred. Der er reformer på energi, arbejdsmarked, skat osv., og derfor kan det altså på den baggrund undre én, at lige præcis afsnittet om virksomhedernes sociale ansvar ikke er med.

Hvis ministeren ikke er i stand til at svare på det, så må jeg selvfølgelig tage det til efterretning og så prøve at forfølge det på anden vis. Der var nogle centrale initiativer, som sikrede, at denne her tankegang blev ført ud i livet, og jeg kan sige, at de ting, jeg gerne vil forfølge, er det nationale netværk, er de regionale netværk, er det, der hedder The Copenhagen Center, er de sociale klausuler, og det er altså også støtte til det, der hedder Det Sociale Netværk.

Hvis ikke de ting bliver videreført, så mener jeg ikke, at de skåltaler, som vi så tit hører, når det drejer sig om det her emne, tæller meget ude i virkelighedens verden. Men jeg håber, at tvivlen kommer regeringen til gode, og at jeg senere kan få et positivt svar.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne have lov til at sige, at når vi mener, at vores vækststrategi er utrolig bred, så er det jo netop, fordi vi har analyseret styrker og svagheder. Vækststrategien er en overliggende, en parody, over mange initiativer på de steder, hvor Danmark ikke gør det godt nok.

Som jeg har sagt, føler jeg faktisk, at når vi taler om virksomhedernes sociale ansvar, gør virksomhederne det godt, og jeg tror ikke på, at vi kan tvinge noget igennem på det her område. Jeg tror, man kommer længst ad frivillighedens vej på det her område, og jeg står ved, at jeg mener, at vores vækststrategi er bred sammenlignet med dk21, bl.a. fordi vi tager hul på nogle meget, meget følsomme områder, som vi netop har brugt halvdelen af spørgetiden i dag til at diskutere, skat, arbejdsmarked m.v., som man ikke gjorde i dk21.

Karen Jespersen (S):

Jamen der bliver jeg så nødt til at sige, at der ligger ikke nogen modsætning i frivillighed kontra tvang. Virksomhedernes sociale ansvar har altid bygget på, at virksomhederne frivilligt skulle påtage sig et socialt ansvar, på et samarbejde, på tillid og på medansvar.

Men det, det handler om, er selvfølgelig initiativer, som skaber nogle bedre forudsætninger for at påtage sig det sociale ansvar på et frivilligt grundlag, og der har jeg så nævnt nogle af initiativerne.

Jeg kan bare tilføje, at jeg selvfølgelig vil holde et vågent øje med, at de initiativer ikke havner i papirkurven, men at de bliver fulgt op.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2116

12) Til fødevareministeren af:

Ritt Bjerregaard (S):

»Hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at Danish Crowns monopol ikke misbruges til at tryne mindre producenter som Hanegal (der henvises i den forbindelse til den fedtfattige leverpostej)?«

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Som tidligere meddelt er dette spørgsmål udsat til næste spørgetid.

Spm. nr. S 2117

13) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

»Taler ministeren ikke imod bedre vidende, når ministeren i sin pressemeddelelse af 15. maj 2002 skriver, at der intet er, der forhindrer medarbejderen i at inddrage sin tillidsmand i en forhandling om deltid?«

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne have, at beskæftigelsesministeren uddyber det spørgsmål, som jeg har stillet. Det er jo klart, at det er en sag, der har optaget mange mennesker, og jeg har også set, at det har optaget beskæftigelsesministeren. Derfor er det ret interessant at få besvaret det, som ministeren var ude med i sin pressemeddelelse, nemlig om det er sådan, at man frit kan vælge at tage sin tillidsrepræsentant med i de forhandlinger, og hvilken indflydelse tillidsrepræsentanten har på de her forskellige forhold.

Kl. 15.35

Når vi taler om både en overenskomst og om EF-direktiver, så drejer det sig jo om, at det er beskyttelse af den enkelte lønmodtager. Jeg tror, at både ministeren og undertegnede er enige om, at det er vigtigt at sikre, at lønmodtagerne har nogle rettigheder på det danske arbejdsmarked.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Til nye lyttere og seere vil jeg godt lige redegøre for, hvad det her lovforslag handler om.

Det her lovforslag, som der bliver stillet spørgsmål til, handler om, at en lønmodtager kan rejse ønske om at gå på deltid, og hvis arbejdsgiveren mener, at det kan lade sig gøre, ja, så kan der træffes en aftale, uanset hvad der står af bestemmelser i de kollektive overenskomster.

Det forslag har vi jo nu diskuteret et stykke tid, og nu er vi så kommet til spørgsmålet, om medarbejderen kan inddrage sin tillidsmand i en forhandling om deltid. Spørgsmålet er nu altså formuleret på den måde, om jeg taler mod bedre vidende, og det vil jeg godt afkræfte indledningsvis. Jeg kan ikke forstå, hvorfor nogen kunne få den mistanke om, at jeg skulle tale mod bedre vidende.

Lovforslaget er ikke til hinder for, at lønmodtageren kan inddrage sin tillidsrepræsentant i en forhandling med arbejdsgiveren om deltid.

Det har jeg besvaret på skriftlige spørgsmål fra Arbejdsmarkedsudvalget, det har jeg nævnt i samrådet i Arbejdsmarkedsudvalget i sidste uge, jeg har omtalt det i den pressemeddelelse, der er blevet udsendt, og jeg har sagt det her i salen en sen aften sidst torsdag.

Eftersom lovforslaget går ud på, at der skal indgås en frivillig aftale, og eftersom en aftale forudsætter, at begge parter indgår i forhandlingen herom, er der ingen tvivl om, at lønmodtageren kan stille som betingelse for at indgå i sådanne forhandlinger, at lønmodtageren er ledsaget af en rådgiver.

Men for at udrydde enhver tvivl foreslår jeg, at der i § 4 a, stk. 2, indsættes en udtrykkelig bestemmelse om, at det står en lønmodtager frit for under forhandlinger med arbejdsgiveren om en eventuel deltidsansættelse at være ledsaget af en rådgiver.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det var da dejligt, at beskæftigelsesministeren selv kom ind på forslaget om en ændring af deltidsløven, for det var netop det, jeg gerne ville spørge om. Hvis ikke det netop var for at præcisere, at der havde været tvivl i loven, som den ser ud i dag, så var der jo ingen grund til at komme med et ændringsforslag.

Mit spørgsmål går mere på, hvorfor det er så vigtigt for ministeren, at der kommer til at stå »en rådgiver«. Jeg har hørt alle udtryk om tanter, onkler, bankrådgiveren osv., men hvad er det, der gør, at ministeren absolut har så meget imod, at der står, at det er tillidsrepræsentanten, den pågældende medarbejder har lov til at have med ved den her forhandling?

Bjarne Laustsen (S):

Jeg skal indledningsvis takke for svaret.

Jeg er helt på det rene med, at hvis en lønmodtager ønskede måske endda at få beskæftigelsesministeren med til en sådan samtale hos sin arbejdsgiver – jeg ved, ministeren har en travl kalender – så ville beskæftigelsesministeren også kunne være velkommen til at komme med. Men det, der er interessant, er, hvilken lønmodtagerbeskyttelse det kan give den enkelte at have sin tillidsmand med til de forhandlinger, hvilke rettigheder der er knyttet til tillidsrepræsentantens funktion i den her henseende.

Vi ved jo, at ministeren har erklæret, at § 11 i industriens overenskomst er ugyldig, fordi der står, at hvis parterne finder, det er nødvendigt at gå på deltid, ja, så kan de gøre det. Det mener ministeren er en hindring, fordi der har lønmodtageren via sin tillidsmand, via sin overenskomst, via organisationen, en mulighed for at sige: Nej, det vil jeg ikke. Hvis ikke der er aftaler om, at lønmodtageren kan vende tilbage til normal tid, så kan tillidsrepræsentanten på lønmodtagerens vegne sige nej.

Hvilke rettigheder er der forbundet med, at en tillidsrepræsentant kan deltage i de forhandlinger om eventuelt at gå ned på deltid? Det er det, der er interessant.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Over for fru Meldgaard vil jeg godt lige præcisere, at der ikke har været nogen tvivl om det her.

Jeg har jo stillet det her ændringsforslag for fru Meldgaards skyld, sådan at vi ikke behøver at have den debat længere, for det er jo helt klart, at til en forhandling mellem to parter om en frivillig aftale kan man selvfølgelig tage den ven med, man ønsker. Nu håber jeg så, at det er ryddet af banen.

Kl. 15.40

Se, det, der jo er det himmelråbende i det her problemfelt, vi beskæftiger os med, er jo den kendsgerning, at for 40 pct. af lønmodtagerne er der fuldstændig frihed til at aftale deltid. For 6 pct. af lønmodtagerne er der totalt forbud mod at aftale deltid. For 54 pct. af lønmodtagerne er der varierende hindringer i overenskomsten.

Hr. Bjarne Laustsen spørger så, hvilken ret tillidsmanden har. Jamen altså i de 40 pct. af overenskomsterne, hvor deltid ikke er et problem, kan den enkelte lønmodtager jo aftale med arbejdsgiveren at gå på deltid, og sådan er det.

Lad mig sige det på den måde, at det jo er voksne mennesker, vi taler om her. Jeg har intet imod, at tillidsmanden kommer med, hvis lønmodtageren ønsker det. Men hele lovforslaget bygger jo på, at en lønmodtager har ret til at anmode sin arbejdsgiver om at komme på deltid, og derfor er det jo lønmodtageren selv, der må afgøre, på hvilke betingelser det foregår.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg vil også godt takke for den omsorg, ministeren har haft for mine ønsker.

Når nu der er så stor imødekommenhed fra ministerens side, vil jeg godt spørge, hvorfor så ikke gå det sidste lille skridt, når ministeren nu ved, at jeg så inderligt ønsker, at der står i loven, at det er tillidsrepræsentanten, der skal have mulighed for at være til stede? Det er der selvfølgelig en årsag til, og den er, at der netop i forbindelse med overenskomsterne står, at tillidsrepræsentanten kan være til stede, og så kan vi jo lige så godt sørge for den ligestilling her, hvis ministeren absolut ønsker sin deltidsløve.

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo en kendt sag, at man i udvalget er kommet til at stille de samme spørgsmål to gange, og vi har også oplevet, at ministeren er kommet til at give det samme svar flere gange. Sådan er det jo i en debat, der optager folket derude og medlemmerne af dette Ting herinde utrolig meget.

Men det, der er interessant, er: Hvilken retting følger der med, at lønmodtageren kan bede sin tillidsrepræsentant om at deltage i de forhandlinger? Er det sådan, som § 11 i industriens overenskomst siger, at organisationen, hvis ikke den aftale, man er i stand til at opnå med arbejdsgiveren, er god nok, kan sige nej tak?

Det, jeg gerne vil have ministeren til at bekræfte, er jo selvfølgelig, hvilke rettigheder der er forbundet med det her. Man kan i det hele taget undre sig over det makværk, som regeringen har været i stand til at præstere i den her sag. Høringen gav også udtryk for, at det var utidigt, at det var gået for stærkt, at det var hastværk, det var lastværk at få bragt det her forslag til verden. Hvorfor kommer man først med alle de her ting bagefter, for ministeren og undertegnede har jo tidligere haft drøftelser om, hvorvidt det her forslag, »frihedspakken«, handlede om at fjerne noget lønmodtagerbeskyttelse?

Nu viser det sig bare, at man kan tage tillidsmanden med som en anden anstandsdame til forhandlingerne, men det giver ingen rettighede-

der i øvrigt. Tillidsmanden har ingen andre retigheder end at sidde og lytte til, hvad lønmodtageren og arbejdsgiveren siger. Det, det handler om for en tillidsmand, er jo at kunne rådgive sine medlemmer omkring alle de forfærdelige ting, som denne regering kunne tænke sig at pådutte dem, at sige, at hvis de laver en frivillig aftale med deres arbejdsgiver, så medfører det, at de får karantæne i deres a-kasse, og oplyse om, hvilke muligheder der er for at vende tilbage til fuldtidsbeskæftigelsen og vice versa.

Alle de der forskellige ting er det da meget naturligt, at man drøfter med sin tillidsmand, og hvis ikke man får fyldestgørende svar på alle de der spørgsmål, så er det naturligt, at tillidsmanden siger til sit medlem, at han ikke skal indgå det der. Er det ikke en direkte hindring, som ministeren fremstiller det?

Carsten Hansen (S):

Vi har selvfølgelig diskuteret det her tit, må jeg sige til beskæftigelsesministeren, men kunne jeg ikke få en bekræftelse på, at forskellen på at implementere det her via en lov eller via en aftale er, at hvis det er aftalesystemet, så er det tillidsmandens klare ret at være med, og lønmodtageren kan tage sin tillidsmand med. Hvis det er sådan, at det er ren lovgivning, som ministeren jo lagde op til, og oven i købet en meget skrap en, som blev modereret en lille smule undervejs, så er det sådan, at hvis arbejdsgiveren ikke vil have tillidsmanden med, så kan han sige nej tak til det.

Kan vi ikke få et klart svar på, om det faktisk er sådan, at loven står over alt, hvis arbejdsgiveren ikke ønsker det, og dermed sætter man hele aftalesystemet ud af kraft? Det er måske det, Venstre er gået efter. Det kunne være, vi kunne få et opklarende svar på det.

Kl. 15.45

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil gentage, hvad forslaget går ud på: For at udrydde enhver tvivl foreslår jeg, at der i § 4 a, stk. 2, indsættes en udtrykkelig bestemmelse om, at det står en lønmodtager frit for, om lønmodtageren under forhandlinger med arbejdsgiveren om en eventuel deltidsansættelse ønsker at være ledsaget af en rådgiver.

Forslaget betyder, at hvis lønmodtageren ønsker at være ledsaget af en rådgiver, f.eks. tillidsrepræsentanten, under forhandlingerne, har lønmodtageren ret til dette. Hvis lønmodtageren

ikke ønsker at være ledsaget af en rådgiver under forhandlingerne, har lønmodtageren også ret til dette. Det er i al sin gribende enkelthed indholdet i forslaget.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Carsten Laustsen. Undskyld, hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg var lige ved at tro, jeg var blevet hybrid, men sådan er det ikke endnu i hvert fald. Jeg skal takke, fordi jeg måtte få ordet.

Jeg vil ikke bruge ordet uforfærdeligt, det vil jeg ikke tage i min mund, men jeg synes, det er et meget, meget klart og enkelt spørgsmål. Ministeren har nu efter lange overvejelser fundet frem til, at ministerens oprindelige forslag var ufuldstændigt, fordi det skabte uklarhed, og ministeren skriver selv i bemærkningerne for at skabe fuldstændig klarhed over det, at lønmodtageren kan få sin tillidsrepræsentant med. Det er fint nok.

Det, det så handler om, er: Hvilken rettighed har den pågældende tillidsrepræsentant under dette møde? Kan han sige fra på medlemmets vegne, hvis medlemmet er usikker? Kan tillidsmanden så på baggrund af de oplysninger, der falder på mødet, sige: Det her synes jeg er en dårlig aftale for dig, jeg synes, du skal holde nallerne væk, du skal forblive på fuld tid, for det tilbud, du har fået, er ikke godt nok. Er det tillidsmandens ret? Klart og enkelt.

Carsten Hansen (S):

Der var for ikke ret lang tid siden en, der kom til at kalde mig Bjarne Hansen, nu blev det så Carsten Laustsen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jo, men nu er det jo altså rettet.

Carsten Hansen (S):

Det, som jo er interessant, må jeg sige til beskæftigelsesministeren, er, at man kalder det rådgiver. Det er jo ikke en bank, vi taler om.

Selv om beskæftigelsesministeren ikke har været meget ude i virkeligheden i de sidste mange år, så er det jo ikke en bankrådgiver. Det er baseret på et mere end 100-årigt aftalesystem. Hvorfor kan man ikke lige så godt lade det gå over i aftalesystemet, ministeren har jo opfordret til, at man laver aftalerne.

Der kan ikke indgås aftaler, uden at tillidsmanden er med, for vi ved jo godt, at det ikke er to ligeværdige parter. Er det sådan, at man med det her ønsker at knægte aftalesystemet, at forbi-gå det? Eller hvad er det, ministeren ønsker?

Kunne vi ikke få et klart svar, uden at vi får læst lovforslag og tillægsforslag til lovforslag op her i salen? Kunne ministeren ikke sådan give udtryk for, hvad han mener? Det kunne da være rart at høre.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja, så er det ministeren, og det var hr. Carsten Hansen, der spurgte.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Tak for oplysningen.

Altså jeg tror, at spørgerne misser pointen i det her forslag. Pointen i det her forslag er, at en lønmodtager har en ret, og når en lønmodtager har en ret til at aftale det med sin arbejdsgiver, så kan der selvfølgelig ikke være andre, der tilsidesætter den ret, for så er det jo ikke en ret.

Derfor vil jeg gerne sige, at hvis lønmodtageren ønsker at få tillidsrepræsentanten med, og det ville jeg personlig synes var meget naturligt, så er det naturligvis tillidsrepræsentantens pligt, hvis det er en for dårlig betingelse, den pågældende går ind på, at sige: Ved du hvad, det her skal du da ikke, du skal tænke dig om syv gange, inden du accepterer de her vilkår, for konsekvenserne er sådan og sådan.

Altså det er jo soleklart, og det er da voksne mennesker, vi taler om, jeg tror oven i købet, at mange af dem vil være ældre medarbejdere på arbejdsmarkedet. Det kan være en dame, hvis mand er gået på pension, og de ønsker så at tilbringe lidt mere tid sammen i sommerhuset eller rejse lidt mere og tage ud og besøge børnene, eller en ældre medarbejder, der ønsker at nedtrappe pensionsalderen. Det er jo folk, der udmærket er i stand til at vurdere den slags ting.

Men det kan da også være relevant for nogle at spørge bankrådgiveren, om det er en god idé at gå på deltid med det indtægtstab, der følger af det.

Så jeg ville altså synes, at det var utrolig godt, at man konsulterede tillidsmanden og tog ham med. Arbejdsgiveren kan ikke nægte tillidsmanden at være med, hvis lønmodtageren insisterer på, at han er med, og selvfølgelig skal lønmodta-

geren lytte til de gode råd, der bliver givet omkring det her. Så enkelt er det, og jeg tror, at i det virkelige liv derude vil det, vi taler om her, foregå meget smidigt.

Kl. 15.50

Bjarne Laustsen (S):

Nu kommer vi ind til sagens kerne, og det er jo en ren tilståelsessag fra ministeren. Den overmåde velvillighed, ministeren nu har for at mane enhver tvivl til jorden, betyder, at tillidsmanden skal have ret til at deltage, hvis lønmodtageren ønsker det. Det er da fantastisk.

Det, der er den enkelte tillidsmands funktion, er at sidde med armene over kors og lytte til de herrer og damers tale, og der er ikke mulighed for at kunne gå ind og sige, at det synes man er en dårlig aftale, for det er jo efter ministerens opfattelse en indirekte hindring for at kunne gå på deltid, og sådan noget går jo ikke.

Er det ikke bare spild af tid, at man i det hele taget har skrevet den paragraf ind, hvis ikke tillidsmanden har sin funktion, som vi kender den på arbejdsmarkedet, hvor tillidsmanden kan forhandle og træffe beslutninger på medlemmernes vegne, hvis man har valgt en person til det? Det har man, når man har valgt en tillidsmand. I det tilfælde kan vedkommende ikke klare det forhold her. Det er jo det, der er problemet.

Er der noget som helst i den indrømmelse, som ministeren giver her?

Jens Peter Vernersen (S):

Der er mange, der er optaget af forståelsen, også efter at det her ændringsforslag er fremkommet. I ændringsforslaget bruger man ikke udtrykket tillidsrepræsentanten. Man bruger udtrykket rådgiver. Det vil sige, at ministeren mener, man kan tage en rådgiver med, som egentlig ikke er beskyttet af tillidsmandsregler. Er det hensigtsmæssigt, at man kan vælge hvem som helst til rådgiver?

Jeg kan høre, at ministeren i sit sidste svar her strammer det op, når han bruger udtrykket tillidsrepræsentant. Der ligger helt klare regler for beskyttelse af folk, der er valgt, men den beskyttelse findes jo ikke for rådgivere. Hvorfor har man egentlig skabt mere usikkerhed ved i ændringsforslaget at bruge udtrykket rådgiver i stedet for tillidsrepræsentant?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Fordi hele formålet med lovforslaget er at give lønmodtageren en ret til at aftale deltid, på trods af hvad der står i overenskomsten.

Nu har vi jo været igennem denne diskussion mange gange. Jeg har på et tidspunkt citeret Poul Erik Skov Christensens syn på deltidsbeskæftigelse, og hvis hans syn er det samme som tillidsmændenes, kunne en lønmodtager jo risikere at have en tillidsmand på virksomheden, som var imod deltidsansættelse uanset hvad.

Her synes jeg bare, det må være fair, at lønmodtageren kan få lov at vælge den rådgiver, som han måtte ønske. Jeg ville i de fleste tilfælde finde, det var naturligt, at man diskuterede det med tillidsrepræsentanten, og at tillidsrepræsentanten kom med. Men lovforslaget bygger jo på, at det er lønmodtagerens ønske, der skal kunne afspejle sig i den aftale, der bliver truffet.

(Hr. Jens Peter Verner sen beder om ordet).

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil gerne henvise hr. Jens Peter Verner sen til, hvad der står som det nederste punkt på den røde seddel, og så får man ikke ordet mere. (*Op- hold*). Ja, men vær venlig at læse det nederste punkt, hvor der står, at når taletiden for spørgeren er opbrugt, og det er den, så har ingen andre ordet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2118

14) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvor lang tid efter nyan- sættelsen der kan gå, før arbejdsgiveren kan foreslå medarbejderen at gå på deltid?«

Bjarne Laustsen (S):

Undskyld, hr. formand, men der var forskellige navne i omløb, og jeg vidste ikke, at hr. Carsten Laustsen havde opbrugt sine tre muligheder for at stille spørgsmål, men sådan er der jo så meget.

Jeg skal forholde mig til det nye spørgsmål, som jeg gerne vil stille beskæftigelsesministeren, og som handler om et meget, meget væsentligt punkt i de ændringsforslag, som regeringen ikke selv har formået at stille, men som Dansk

Folkeparti som støtteparti endda praler en lille smule med at have fået med ind her.

Det betyder, at man ikke kan lave deltidsansættelse ved ansættelsen, men det kan man først lave senere. Det, der så er interessant at få bekræftet her, er, hvor lang tid den deltidsbeskyttelse, som Dansk Folkeparti har fået ind i loven, gælder. Gælder den 1 eller 2 dage? Hvor meget er det, Dansk Folkeparti har opnået i den her sag? Det er ret væsentligt at få fastslået, om der er nogen juridiske bindinger, eller hvordan ministeren opfatter det.

I det hele taget er det underligt, hvorfor man har fundet det nødvendigt at lave lovgivning på det her område, når man nu ikke engang har været i stand til at dokumentere, at der er en eneste, der ikke har kunnet komme på deltid.

Man kan igen spørge: Hvorfor lader man ikke parterne selv løse det her, som parterne nu signalerer at man gerne selv vil have lov til uden indblanding fra Folketingets og regeringens side?

Kl. 15.55

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg kan ikke give noget entydigt svar på det rejste spørgsmål.

Hvis en arbejdsgiver dagen efter ansættelsen tilbyder et deltidsjob, vil der efter al sandsynlighed være tale om en omgåelse af overenskomsten og dermed et brud på denne. Det vil der helt åbenbart være tale om, hvis der er en hemmelig aftale mellem de to om at handle på denne måde. Men selv om det ikke er tilfældet, kan arbejdsgiveren selvfølgelig ikke handle på denne måde i den hensigt at omgå overenskomsten. Det samme kan imidlertid være tilfældet, hvis der går en uge eller to.

Med andre ord vil det også spille ind i en konkret afgørelse af, om der er en omgåelse af overenskomstens bestemmelser, at der er sket et eller andet. Jeg tror f.eks., at under en ansættelse, der er aftalt til at vare 2 måneder, kan arbejdsgiveren ikke komme med forslag om deltid uden at komme i strid med overenskomsten. I den situation burde man kunne stille krav om, at arbejdsgiveren kan vurdere arbejdskraftbehovet og tilrettelæggelsen af arbejdet i hvert fald 2 måneder frem.

Jeg synes, man kan sige det kort. Hvis der kan være nogen mistanke om, at der er omgåelses hensigt med det her lovforslag, vil det jo være i strid med loven. Omvendt må jeg sige, at

der selvfølgelig efter 7 måneder kan indtræde det problem, at en produktionshal er brændt, eller at lønmodtagerens kone er blevet meget syg og derfor får brug for en ændring af vilkårene, og så står man over for nogle andre problemer, der gør, at man så i givet fald kan rejse et spørgsmål om ansættelsen. Så hvis der for en af parterne sker et eller andet, vil jeg ikke kunne sige, at det vil være en omgåelse, men heller ikke sige noget om, hvornår man er uden for det område. Men det er klart, at tiden har noget med det at gøre. Om det er første dag, første uge, første måned, tolvte måned osv., må være noget, som rets praksis afklarer.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg takker for det svar, som det er muligt at få. Jeg fatter bare ikke, at ministeren vil bidrage yderligere til uklarhed på et område, som hverken ministeren eller undertegnede måske kender i sit fulde omfang. Det er bedst, at arbejdsmarkedets parter selv afklarer det her spørgsmål. Som minister ender med at svare, må det bero på en retsafgørelse.

Når ministeren ikke kan give et entydigt svar, som han siger, hvem kan så? Dermed bidrager ministeren til, at der må føres retssager på det her område for at man kan finde ud af, om det, Dansk Folkeparti har fået, er 1 eller 2 eller 3 dage. Mere er det jo ikke.

Ministeren siger, det kan være, hallen er brændt. Det er jo nøjagtig det argument, vi har brugt tusindvis af gange. Der findes i dette land ikke så ubegavede arbejdsgivere, at de vil bruge den begrundelse, at du bliver fyret, fordi du ikke vil gå på deltid. De findes ikke i dette land. De vil selvfølgelig bruge alle mulige andre begrundelser: omlægninger i produktionen, mistede ordrer, eller hvad ved jeg.

På den baggrund kommer ministerens bemærkning om kompensation, godtgørelse aldrig nogen sinde i anvendelse, og den bevisbyrde er umulig at løfte for nogen arbejdsgiver, for nogen organisation i dette land. Derfor er det et forslag uden indhold, og dette ændringsforslag, som Dansk Folkeparti bryster sig af at de har fået ind, og som ministeren åbenbart har fundet anledning til at stille, beviser, at det ikke har nogen reel værdi overhovedet. Det bidrager kun til yderligere tvivl på baggrund af det retssikkerhedsmæssige i det her spørgsmål.

Carsten Hansen (S):

Hvem kan sikre et entydigt svar, vil jeg spørge beskæftigelsesministeren. Ministeren siger, at han ikke kan give noget entydigt svar. Jamen det kan ministeren jo bare sikre. Ministeren skriver loven. Ministeren har flertal for sin lov. Det var da så nemt. Opskriften kan ministeren henvende sig og få.

Man kan spørge, om det her ændringsforslag overhovedet er noget værd. Det er i hvert fald vigtigt at få opklaret, og jeg vil spørge ministeren helt konkret:

Hvis en medarbejder bliver nyansat, og virksomhedsejeren siger til ham eller hende: Det er meget vigtigt for mig, at du går på deltid, men da vi ikke kan lave den her, går du på deltid en uge efter, ellers kan du ikke få jobbet – det bliver selvfølgelig sagt, uden at der er andre, der hører på det – er der så noget i denne lovgivning, der forhindrer, at man kan lave en sådan aftale?

Kl. 16.00

Jens Peter Værnersen (S):

Jeg vil godt, også i fortsættelse af den diskussion, der har været her tidligere, spørge, om denne lovgivning overhovedet giver lønmodtageren nogen rettigheder.

Den giver rettigheder til at diskutere, om man kan komme på deltid, men deciderede rettigheder er der jo ikke tale om. Det er også derfor, at hele diskussionen, om det er 1, 7 eller 90 dage, der skal gå, er ren grå teori. Det er jo ren grå teori, vil jeg sige til beskæftigelsesministeren, for der er overhovedet ikke lønmodtagerrettigheder. Det er jo det, der er det så utrolig triste ved denne lovgivning.

Hvor man normalt på arbejdsmarkedet siger, at nu opnår man en ny rettighed, kan man sige, at med denne lovgivning, opnår man ingen rettigheder, måske nogle muligheder, hvis man aftaler det. Det er i øvrigt en meget typisk liberal tankegang, at det hele beror på, om man har nogle muligheder for, at man kan aftale et eller andet, men ikke noget, der giver lønmodtagerne rettigheder.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Puha, nu bliver det helt mystisk; nu begynder vi at tale om hemmelige aftaler ved sådan nogle ansættelser her.

Jeg vil vende lidt tilbage til det med tiden. Vi har også stillet skriftlige spørgsmål til ministeren og fået skriftlige svar, og jeg kunne konstatere, at den besvarelse, som hr. Bjarne Laustsen

fik, var en direkte oplæsning af et svar på spørgsmål nr. 233, hvor ministeren præciserer, at ca. 2 måneder måske er det, der kan være sagen.

Men i et andet spørgsmål, spørgsmål nr. 228, siger ministeren noget med, at jo nærmere på ansættelsesdagen, man laver en deltidsaftale, jo større chance er der for, at det er et brud på eller en omgåelse af overenskomsten. Kan vi indkredse det? Nu er vi nede på »jo nærmere«, og at det er mellem dag et og så 2 måneder, som jeg kan forstå det efterhånden ligger på i denne sammenhæng.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er jo en juridisk vurdering, der skal ligge til grund for det her.

Men skulle vi ikke lige rekapitulere, hvad det her lovforslag handler om? Det handler om at give en lønmodtager mulighed for at aftale deltidsbeskæftigelse med sin arbejdsgiver, og kan det lade sig gøre ifølge arbejdsgiveren, ja, så kan ingen bestemmelser i en kollektiv overenskomst forhindre dette.

Det er jo åbenbart en ret i forhold til, hvordan det er i dag, for ifølge en lang række overenskomster kan man ikke træffe den slags aftaler. Det er endda sådan, at for 6 pct. af lønmodtagerne er det direkte forbudt at gøre det.

Så mon ikke man kan sige, at her tager vi et lille skridt i retning af at hjælpe nogle lønmodtagere i en situation, hvor de ønsker at indrette deres liv lidt anderledes, end SiD måtte ønske det, så de kunne få lidt tid at være sammen med deres ægtefælle eller nedtrappe deres arbejdstid forud for pensionstidspunktet? Det er såmænd i al sin enkelthed det, det her lovforslag handler om.

Jeg synes, det er utrolig sigende, at det føler Socialdemokraterne ekstremt krænkende, sådan at man nu i et halvt år har ført kampagne mod denne lille ting.

Og når hr. Jens Peter Verner sen siger, at det er udtryk for liberal tankegang, ja, så bliver jeg næsten helt stolt over det. Jeg bliver faktisk helt stolt over, at vi tager hensyn til det enkelte menneske forud for de store organisationer, der skal tryne de her ting igennem. Så lige præcis det får mig til at ranke ryggen og sige, at vi er på rette spor med de her ting, hvor det er mennesket, vi tager hensyn til, og ikke systemerne.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Bjarne Laustsen skal tage ordet, ellers kan medspørgeren ikke få ordet.

Bjarne Laustsen (S):

Ministeren fremturer med, at vi har ført en kampagne. Er det forbigået ministerens opmærksomhed, at der har været arbejdsnedlæggelser, at der har været deputationer. Jeg tror endda, har jeg set på tv, der var et postbud i rød uniform på ministerens eget kontor for at sige, at man ikke syntes, at ministeren havde nødet at blande sig med det her forslag. Alligevel er det ministeren og regeringen, der fremturer med, at de vil give lønmodtagerne nogle rettigheder, som de ikke har i forvejen, som man siger.

Når vi har spurgt tusindvis, hundredtusindvis af lønmodtagere, er der ingen, der ikke kan komme på deltid på baggrund af de her overenskomster, som de selv har været med til at lave, og som de selv har stemt for. Alligevel promoverer beskæftigelsesministeren et forslag, der siger: Vi vil give nogle rettigheder til folk, som der ikke er behov for.

Kl. 16.05

Når man skal til at udmønte lovforslaget i konkret tale og i tekst, så viser det sig, at i bedste fald har forslaget ingen betydning og i værste fald ødelægger det en hel masse. Det, der er utrolig svært, er kombinationen i forhold til den danske model, hvor regeringen tillader sig at gribe ind i de her overenskomstmæssige spørgsmål, som parterne efter min mening er bedst til selv at løse uden indblanding fra Folketingets side.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Carsten Hansen som medspørger og derefter hr. Jens Peter Verner sen og fru Anne-Marie Meldgaard. Alle har endnu en omgang.

Carsten Hansen (S):

Det er spændende diskussioner, men vi får ikke rigtig noget svar. Jeg skal gentage mit spørgsmål til ministeren. Der er intet i den indrømmelse, som man kalder det, man har givet Dansk Folkeparti, der forhindrer en arbejdsgiver i at konvertere en fuldtidsstilling til en deltidsstilling 1 dag, 1 uge eller 3 dage efter. Det er sandheden om det her forslag, og det er jo det, vi diskuterer. Det er ikke et spørgsmål, om SiD kan lide deltid, eller andre ikke kan lide deltid. Ministeren er efterhånden ved at være godt parlamentarisk vant til gode udenomsforklaringer, og når vi stiller klare

konkrete spørgsmål, får vi nogle lange udvandede forklaringer.

Jeg vil godt have lov til at sige til ministeren, at det er altså at skyde over målet at sige, at det er en ganske lille bitte bitte ting, der sker her, som ministeren plejer at sige, når vi kan organisere arbejdsnedlæggelser hele landet over og har arrangeret 20.000 mennesker til at komme i protest.

Jeg vil bede ministeren om at få nogle af de mennesker, der er i Venstre og i andre nærtstående partier ude i verden, arbejdsgivere og dem, der har sagt fra over for det her, til at komme med nogle tilbagemeldinger på og en registrering af, hvad søren det er, der sker ude i verden, for ingen ud over ministeren har ønsket det.

Jens Peter Vernersen (S):

Beskæftigelsesministeren slutter sit indlæg med spørgsmålet om at tage hensyn til det enkelte menneske. Det er jo helt fantastisk, sagt til beskæftigelsesministeren, hvis beskæftigelsesministeren tror, at de mange lønmodtagere, der er mødt op i deputation, og at de mange mennesker udeomkring i landet, der har sagt, de ikke kan lide denne lovgivning, har gjort det, fordi de lønmodtagere ikke kan gennemskue, hvad der foregår. Enten har beskæftigelsesministeren en utrolig nedladende opfattelse af lønmodtagere, eller også tager beskæftigelsesministeren fejl.

Selvfølger man kan ude på arbejdspladsen gennemskue, hvad det her går ud på. Det er derfor, man protesterer. Man ønsker ikke, at der skal være liberal politik på arbejdspladsen. Det er sådan set det, det går ud på.

Med hensyn til det andet med, at vi ikke tager hensyn til det enkelte menneske, vil jeg sige, at det jo præcis er det, vi gør, fordi vi kan se, at det her forslag ødelægger nogle muligheder og ingen rettigheder giver. Det giver ingen rettigheder, og det ødelægger nogle muligheder.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg tror nu nok, at alle, der er til stede her i salen, ved, hvad det her lovforslag drejer sig om.

Med hensyn til den skyttegravskrig, der har kørt, som ministeren siger, i et halvt års tid, synes jeg efterhånden også, det er lidt pinligt, at lønmodtagerne skal tages som gidsel for, at ministeren og regeringen kan gå ind og lave et større indgreb.

Ministerne sagde selv her, at der havde været et halvt års kampagne mod den her lille ting. Den her lille ting! Mener ministeren hermed, at

et permanent indgreb i overenskomsterne er en lille ting? Det tror jeg ikke det er for lønmodtageren.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil nødig have, at den misforståelse breder sig, at jeg ikke synes, det er fint, at folk demonstrerer. Det synes jeg er alle tiders, og det bekræfter vores demokrati. Man kunne godt ønske, at der ved flere lejligheder var demonstrationer, der kunne vise, at vi levede i et vitalt demokrati. Så ingen skal gå fra denne lille seance uden at vide, at jeg sætter utrolig pris på grundlovens bestemmelser om ytringsfrihed og ret til demonstration.

Det, der er det pudsige i denne sag, er, at Socialdemokratiet hele tiden skifter spor. Nogle gange er det et meget lille problem, man kan faktisk slet ikke få øje på problemet, og andre gange er det simpelt hen verdens største problem, vi står med her, som er et angreb på velfærdssamfundet, og vi ender alle sammen som slaver af nogle fæle kapitalister, der sidder rundt omkring.

Kl. 16.10

Hr. Jens Peter Vernersen frister mig næsten over evne ved at sige, at der ikke er brug for liberal politik på arbejdspladserne. Det er næsten himmelråbende, og det illustrerer jo, hvorfor det her lovforslag er nødvendigt. Der er nogle her i landet, der er nødt til at sige, vi tager det enkelte menneskes situation, og hvad det enkelte menneske ønsker, alvorligt, og så prøver at indrette reglerne sådan, at en ældre medarbejder kan nedtrappe, at en kone kan være hjemme hos sin mand, der er gået på pension, så de kan få lidt mere tid sammen, eller at et barn, der er i skolealderen og kommet i puberteten og derfor har lidt vanskeligt ved at følge med i skolen, i en periode kan have enten far eller mor hjemme. Det er jo det, det handler om.

Denne sag er jo kørt op som et angreb på menneskeheden, og derfor vil jeg bare sige, at argumenter om, at organisationerne ikke bryder sig om det, og at nogen skal kunne forhindre folk i at indrette sig, som de vil, får mig til at ranke ryggen, og det giver mig faktisk blod på tanden til at sige, at jeg tror, vi er på rette vej med at hjælpe det enkelte menneske i denne sag.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er godt klar over, at der er mange ting i den her sag, der irriterer ministeren.

Ministeren siger, han godt kan lide, at der er politiske demonstrationer og manifeste og protester derude, og at man nedlægger arbejdet her og der. Så er der selvfølgelig en ting, og det er, at alle de deputationer, alle de protester er imod regeringen. Det er da mærkeligt, at regeringen ikke har været i stand til at fremdrive en enkelt lille bitte, bitte, bitte deputation eller demonstration til fordel for regeringen, når nu det er så vigtig en folkesag, som ministeren bringer på banen her.

Hvor er den folkelige opbakning til ministerens forslag? Hvem er det, der har bragt det på banen? Der findes halvanden million lønmodtagere, der er organiseret. Har ministeren nogen sinde set et ændringsforslag til overenskomsten, hvor man siger: Mulighederne i den overenskomst, jeg arbejder under, er simpelt hen for begrænsede. Jeg ville ønske, der var en regering i dette land, der ville tage den sag op. Har man nogen sinde set det?

Er det ikke at løbe åbne døre ind, som jeg tidligere har været inde på? Der er ingen problemer i den her sag, ud over at ministeren ønsker at blande sig i den fri aftaleret i Danmark og dermed ødelægge ...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ja tak.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Ønsket med det her forslag er at give det enkelte menneske en mulighed for at kunne indrette sit liv, som man vil.

Jeg skal selvfølgelig sige, at det gør indtryk på folk, på mig, når der er demonstrationer. Det, jeg bliver hånet for fra Socialdemokratiets side, er, at Dansk Folkeparti og regeringen altså rent faktisk har lyttet til nogle af de bekymringer, der er blevet fremført, og har stillet ændringsforslag. Men det er jo, efter hvad jeg kan forstå på debatten her, et meget dårligt tegn, at man arbejder på den måde.

Vi har lyttet til debatten. Der er nogle ting, hvor vi har sagt: O.k., der var en pointe dér, vi ændrer lovforslaget. Sådan er det, og det synes jeg faktisk er en rigtig god ting, der viser, at det kan betale sig at udnytte sin ret til at få foretræde her i Folketinget.

Tænk, jeg synes faktisk, det er en mønstermåde, det her forslag er blevet bearbejdet på.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Bjarne Laustsen for sidste gang i dette spørgsmål.

Bjarne Laustsen (S):

Ministeren siger, de har lyttet. Det er der mange, der har sagt i den sag her.

Der er kommet mange ensidige meldinger om, at det, der skal lyttes til, er at tage forslaget af bordet, enten fordi man selv er interesseret i at løse problemet, eller fordi man vil lade fornuften råde ude på den enkelte arbejdsplads. Det har vi jo set. Selv om ministeren påstår, at i 6 pct. af overenskomsterne er der ikke fri adgang til at aftale deltid, – hvad der irriterer ministeren meget – findes der ikke et eneste forslag fra nogen, der har fremsat ønske om det med baggrund i de eksempler, som ministeren kommer med: Konen, manden er syg, teenagebørnene, hunden er syg, og den lille kat har fået et fæl, eller hvad det er. Der findes ingen eksempler på nogen, der har ønsket at gå på deltid, som ikke har kunnet komme det.

Lige meget hvor mange gange man holder den her tale, så findes der ingen eksempler på det. Det er utidig lovgivning, det er utidig indblanding.

Det er da mærkeligt, at regeringen er blevet presset til at stille alle de her ændringsforslag. Det er da ikke noget, Venstre og De Konservative selv har fundet på. Det er heller ikke noget, ministeren har fundet på. Det er udelukkende oppositionen, der har sagt, at hvis det her lovforslag skal kvalificeres, bliver man nødt til at komme med nogle ændringer. Hvorfor er man ikke selv kommet med dem, allerede inden man fremsatte lovforslaget, nu når man bryster sig af, at ...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Ja tak, hr. Laustsen. Hvis det er et spørgsmål, så er det sluttet.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg forstår ikke rigtig det her. Bebrejder hr. Bjarne Laustsen regeringen, at vi lytter til berettiget kritik, og at vi indretter vores forslag derefter, når vi opdager, at her kan vi gøre det bedre?

Når hr. Bjarne Laustsen hele tiden fremhæver, at der var 20.000 mennesker her, så forklarer jeg, at vi har lyttet til nogle af de bekymringer, og at vi har taget dem til efterretning.

Jeg ville da også ønske, at det politiske liv fungerede på den måde, at når man havde gennemført noget godt, så kom der et fakkeltog til Christiansborg, og så kunne man gå ud og takke for støtten til det, sådan som man kan se, det foregik i gamle dage, hvor man kom og takkede regeringen og Folketinget for at have gjort nogle gode ting.

Men jeg må jo desværre konstatere, at sådan fungerer det ikke i dag. Det er mest, når folk er utilfredse, at vi hører fra dem. Omvendt har jeg i mine mange år i politik lært, at man også godt kan tillade sig at tage det til indtægt, at det går meget godt, når man ikke hører protester, så jeg synes, vi har gjort det rigtig godt med det her lovforslag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2130

15) Til miljøministeren af:

Jørn Jespersen (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at det var forkert, da han i Folketingets spørgetid den 8. maj 2002 oplyste, at VMP II indeholder generelle økonomiske kompensationer til landbruget for at overholde den almindelige miljølovgivning, og oplyse regeringens planer om fremover at kompensere landbruget for at overholde generelle miljøkrav inden for rammerne af forureneren betaler-princippet?«

Jørn Jespersen (SF):

Baggrunden for det her spørgsmål er jo, at ministeren har nedsat et udvalg, som skal udarbejde retningslinjer for, hvornår landbruget skal kompenseres for at overholde generelle miljøregler, som gælder for alle. Det er et helt nyt princip, at der skal kompenseres for at overholde generelle regler.

Det var vi nogle stykker, der meget gerne ville have en forklaring på for 14 dage siden i spørgetiden. Det fik vi desværre ikke. I stedet for fik vi en eller anden underlig forklaring om, at det her skam ikke var nyt; det kendte man også fra Vandmiljøplan II.

Det er jo faktisk forkert, og derfor vil jeg bare gerne have den lille misforståelse ud af verden så hurtigt som muligt. Miljøministeren har lejligheden i dag, så vi kan komme tilbage til den mere principielle debat om, hvorfor regeringen ønsker at forureneren betaler-princippet skal

ændres til et forureneren betales-princippet, når det gælder landbruget.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Hvis man læser spørgsmålet, er det stillet således, at ministeren skal kunne bekræfte et udsagn, som spørgeren er kommet med. Mit svar lyder: Det kan jeg ikke bekræfte.

Det, jeg redegjorde for den 8. maj, var, og det afgørende er, at flere af virkemidlerne til at opnå den ønskede kvælstofreduktion i forbindelse med Vandmiljøplan II medførte kompensation for naturforbedringer til grundejerne.

Når jeg finder det relevant at drage en parallel til overvejelserne om kompensation for fremtidige rådighedsindskrænkninger på landbrugsjord, er det, fordi den økonomiske kompensation i forbindelse med Vandmiljøplan II-forliget blev brugt som middel til at opfylde forligspartierne generelle landsdækkende målsætning om reduktion af kvælstofudledning.

Som nævnt den 8. maj skal den nedsatte arbejdsgruppe opstille kriterier for, hvornår fremtidige reguleringer, der medfører rådighedsindskrænkninger på arealanvendelsen på landbrugsejendomme, skal udløse økonomisk kompensation.

Jeg synes faktisk, at vi nu skulle lade den arbejdsgruppe gøre sit arbejde færdigt. Så har vi et fornuftigt grundlag at føre de videre politiske drøftelser på. Det er det, der er lagt op til, og det synes jeg i det mindste vi skulle afvente.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg synes jo, det hører med til sådan almindelig anstændighed i politik, at når man er kommet til at sige noget, som er faktisk forkert, så indrømmer man det, sådan at den politiske debat kan gå videre. Men så meget mandfolk er der åbenbart ikke i miljøministeren på det her område.

Det, som han sagde i spørgetiden for 14 dage siden på et helt konkret spørgsmål om kompensation for generelle reguleringer, var, at når vi ønsker, at landmændene skal bruge mindre kvælstof på visse områder, så giver vi kompensation for det. Det er et ordret citat af miljøministeren.

Men det passer jo ikke, for det, der er i Vandmiljøplan II, som er generelle virkemidler, er bedre foderudnyttelse; det er skærpede harmonikrav; det er skærpede krav til udnyttelse af nitraten i husdyrgødningen; det er efterafgrøder på yderligere 6 pct.; og det er en nedsat N-norm.

Kan ministeren ikke bekræfte – det burde han kunne, for det er kendt stof – at alle de ting, jeg har nævnt her, som er de generelle virkemidler i Vandmiljøplan II, er uden kompensation til landbruget? Jeg synes, ministeren skulle tage sig sammen og bekræfte, at sådan er det, og at det var forkert, hvad han sagde for 14 dage siden.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):
For øvrigt indgår der i Vandmiljøplan II følgende instrumenter yderligere: genetablering af vådområder, aftaler om miljøvenlig landbrugsdrift, skovrejsning, økologisk jordbrug. Jo, vi kender dem.

Jeg kan kun sige til det her, at det godt kan være, hr. Jørn Jespersen ikke kan lide sammenligningen, men derfor brugte miljøministeren den alligevel.

Jørn Jespersen (SF):
Det har bare ikke noget at gøre med, om jeg kan lide sammenligningen. Det har noget at gøre med, om sammenligningen er korrekt, om den er relevant.

Det, ministeren nu forsøger at gribe ud efter som sit sidste halmstrå, er at nævne økologisk landbrug, skovrejsning, vådområder. Men det er jo netop ikke generelle virkemidler, som alle skal rette sig efter. Det er specielle ordninger, som man kan tilmelde sig, hvor man enten mister sin jord eller lægger sin dyrkningsform om og får et tilskud til det. Det er slet ikke det, vi diskuterer. Vi diskuterer generelle virkemidler, generelle regler, som alle skal rette sig efter, og dem gives der ikke kompensation for i Vandmiljøplan II.

Kl. 16.20

Vi kan godt fortsætte debatten med flere spørgsmål, flere seancer her om onsdagen, men jeg synes, det vil klæde ministeren, og det vil i hvert fald gøre hans tidsforbrug mere effektivt, at indrømme nu frem for senere, at det var forkert, hvad han sagde den 8. maj.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):
Hr. Jørn Jespersen skal have lov til at stille de spørgsmål, han gerne vil, og det gør han i øvrigt også, det kan man bare gå ind og kigge efter. Så det er ikke noget nyt, at hr. Jørn Jespersen stiller mange onsdagsspørgsmål. Det synes jeg kun er i orden, for det giver en livlig debat og er udtryk for et engagement.

Det, som bare ikke går an, er, at hr. Jørn Jespersen begynder at sige, at miljøministeren brugte udtrykket »generel«. Det er rigtigt, at hr.

Jørn Jespersen ikke kan lide, at den sammenligning kom frem, hr. Jørn Jespersen bryder sig ikke om, at de to ting kom frem, for i hans verden mener han ikke, at det kan sammenlignes. Det kan hr. Jørn Jespersen mene, men jeg synes, at hr. Jørn Jespersen skal lade være med at bruge udtrykket: det, miljøministeren sagde osv. Miljøministeren brugte ikke udtrykket »generel«.

Jeg har redegjort for den her sammenligning, og nu synes jeg ærlig talt, at det bliver pindehuggeri, når vi står her og diskuterer. Nu skal vi i gang med nogle – synes jeg – interessante drøftelser, og jeg synes i hvert fald, at arbejdsgruppen skal have lov til at gøre sit arbejde færdigt, og så kan vi diskutere det til den tid.

Jørn Jespersen (SF):

Jo, men når jeg ikke synes, at det her er pindehuggeri, så er det jo, fordi det er en relativt væsentlig del af den demokratiske debat og den parlamentariske tradition, at ministre har pligt til at svare fyldestgørende og korrekt i onsdagens spørgetid, og det har ministeren ikke gjort i det her tilfælde.

Derfor bliver vi nødt til at finde ud af, om det enten skyldes, at ministeren ikke har respekt for sin pligt til at tale sandt, eller om det er, fordi han bare ikke er mand nok til at indrømme en fejl, han er kommet til at begå. Det er af helt principiel betydning også for det fortsatte arbejde i Folketinget.

Det, ministeren sagde, og jeg citerer ordret fra referatet:

»Vi er nødt til at sikre os, at landmændene bruger mindre kvælstof på visse områder, og det giver vi en kompensation for.«

Jeg har nævnt alle de områder, hvor man lavede generelle regler i Vandmiljøplan II, der skulle nedsætte kvælstofudledningen, og det er der ikke givet kompensation for.

Kunne ministeren ikke bekræfte, at der ikke gives kompensation i Vandmiljøplan II for overholdelse af generelle miljøregler?

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):
Jeg noterede netop, at ordet »generel« ikke indgik i hr. Jørn Jespersens citat.

Jørn Jespersen (SF):

Det vil fremgå fuldstændig tydeligt og eksplicit for enhver, der læser debatten, at det, som det skriftlige spørgsmål handlede om, det, som den mundtlige begrundelse handlede om, det, som alle spørgere spurgte om, var kompensationen

for generelle reguleringer. Det var udelukkende det, spørgsmålet gik på, for det var det, der var interessant, fordi ministeren har nedsat et udvalg, som fremover skal give kompensation for generelle regler. Så det kan man slet ikke være i tvivl om.

Alligevel bringer ministeren en række tilskudsordninger, som intet har med generelle regler at gøre, ind i debatten. Dermed er det ministeren, der enten bevidst eller ubevidst kommer til at give forkerte oplysninger, kommer til at sige noget, som er direkte usandt, og det synes jeg ministeren skulle korrigere, jo før, jo bedre.

Jeg kan forstå, at ministeren i dag efter 14 dages betænkningstid ikke er til sinds at gøre det, jeg håber 1 uges betænkningstid mere vil hjælpe på det.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Det er netop den debat, vi har nu, hvor hr. Jørn Jespersen ikke kan citere det ord, der hedder generel. Derfor ender vi igen ved, at hr. Jørn Jespersen ikke kan lide sammenligningen. Det er jo ærlig snak.

Man kunne have sagt: Miljøminister, jeg synes ikke, jeg kan lide, at ministeren bruger de sammenligninger. O.k., det er jo ærlig snak. Men hr. Jørn Jespersen kan ikke finde det ord, han skal bruge. Han skal lede efter det længe, i hvert fald finder han det ikke i den debat, vi havde her om det generelle. Derfor kommer hr. Jørn Jespersen også med en lang udredning om, »at i spørgsmålet stod der ... osv.« Jeg synes, hr. Jørn Jespersen skulle stoppe det pindehuggeri.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2131

16) Til miljøministeren af:

Jørn Jespersen (SF):

»Hvorfor ønsker regeringen ikke fremover at støtte miljøindsatsen i de europæiske lande, der ikke umiddelbart står foran optagelse i EU?«

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

I går havde vi en lang forespørgselsdebat om netop Øststøtten og netop også om miljøstøtten.

Jeg er selvfølgelig glad for, at vi også kan få en diskussion om det i dag, jeg siger kun, at nogle måske vil opleve, at en del af de ting, der bliver nævnt, hænger ret meget sammen med hele

den debat, vi havde i går, men sådan må det jo være, når spørgsmålene ligner hinanden.

Kl. 16.25

Den danske miljøstøtte til Østeuropa vil fortsætte med samme høje aktivitetsniveau helt frem til 2004. Igangværende projekter i landene, som ikke umiddelbart står for optagelse i EU, vil fortsætte, som det hele tiden har været planlagt. Regeringen har med den nye strategi for den danske Øststøtte i årene 2002-2003 valgt primært at fokusere på landene i Østersøregionen, herunder dele af Rusland. Det er i Østersøregionen, Danmark har de bedste forbindelser og bedst kan bidrage til udviklingen.

I Østeuropa vil Danmark kunne investere i CO₂-reduktioner og modregne dem i vor egen internationale klimaforpligtelse via Joint Implementation. I forhold til den tidligere regering har den nuværende regering påtaget sig mere ambitiøse klimamål. Regeringen vil derfor sikre, at den danske indsats på klimaområdet fremover så vidt muligt forbereder og bidrager til anvendelsen af Joint Implementation i et nært samarbejde mellem Danmark og partnerlandene i Central- og Østeuropa, herunder især i de lande, som ikke umiddelbart står over for optagelse i EU, f.eks. Rumænien.

En stor del af hjælpen til de østeuropæiske lande vil fremover komme fra EU, og det forventes, at EU fortsat vil støtte de lande, som ikke umiddelbart står over for optagelse i EU. Jeg vil presse på for at sikre, at disse lande ikke bliver glemt, når den første udvidelse er gennemført, og for at sikre, at miljøet fortsat står højt på dagsordenen for støtten til disse lande.

Jørn Jespersen (SF):

Jo, og nu kommer vi måske til det tidspunkt, hvor ministeren kan svare på det, spørgsmålet handler om. Der er nemlig ikke blevet spurgt om, hvad der står i regeringens Øststøttestrategi, det kan vi godt læse.

Der blev spurgt om, hvorfor den indebærer, og hvad begrundelsen er for, at man dermed udelukker en række lande, som ikke står til at blive medlemmer. Man dropper formentlig Rumænien, Bulgarien, Moldavien, øvrige lande på Balkan, de gamle Sovjetstater.

Er det, fordi man ikke synes, at man er rustet til indsatsen? Er det, fordi man ikke synes, at de lande har brug for at få hjælp til at løse deres meget store miljøproblemer inden for vand, luft, håndtering af affald? Er det, fordi det ikke er nyttigt for det internationale samfund, at de lan-

de sættes i stand til at leve op til internationale aftaler? Er det, fordi der ikke ligger gode muligheder for dansk eksport, eller hvad er regeringens begrundelse for, at man ikke ønsker at styrke vores indsats i de lande, hvor behovet er allerstørst?

Ministeren har én sætning, hvor han siger: Jeg vil presse på, for at de lande ikke bliver glemt. Er det noget, ministeren er kommet i tanker om, efter at Øststøttestrategien er udformet, for det har åbenbart ikke sat sig nogen spor i den foreløbige beslutning fra regeringen?

Så hvad er ministerens sådan mere konkrete planer for at rette op på den uheldige beslutning, som regeringen har truffet, om at skubbe en hel masse lande ud af det her miljøsamarbejde?

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt): Regeringen har jo fremlagt en glimrende Øststøttepolitik, herunder også miljøpolitik, og vi havde jo hele debatten i går, hvor jeg syntes, at der var mange spændende indlæg og en god debat.

Jeg vil gerne repetere det: Det er sådan, at de projekter, der er i de lande, som vi formoder ikke kommer med, selvfølgelig vil blive afviklet i 2002, 2003, og så vil det være sådan, som det også fremgik af debatten i går, at man vil indkalde til fornyet drøftelse inden sommerferien og dér diskutere, hvordan og hvorledes det kommer til at se ud for 2004 og fremad.

Man kan sagtens diskutere nogle ting omkring regeringens Øststøttepolitik, om man er enig eller uenig, men jeg tror, de fleste vil forstå, at når en Øststøttepolitik tager udgangspunkt i en række lande, der søger optagelse i EU, vil det selvfølgelig have en indvirkning på, hvordan vi så bruger pengene.

Nu er vi i den situation, at de midler – og det fremgik også af debatten i går – der nu bliver brugt til de lande, så vil kunne kanaliseres til det, man kalder føroptagelsestilskud til de lande. Vi må da håbe, at de bliver optaget, og der vil Danmark kunne spille en afgørende rolle. Det er der, jeg har sagt, at jeg vil presse på for at sikre, at disse lande ikke bliver glemt.

Jørn Jespersen (SF):

Vi kan godt høre, at der muligvis kan være en lille åbning i det, miljøministeren siger, og det fremgik også af debatten i går, med hensyn til at man i forbindelse med de kommende forhandlinger med partierne bag Mifresta muligvis kan

bruge nogle penge til at hjælpe de lande, som ikke kommer ind i EU, på miljøområdet. Det håber jeg at der bliver mulighed for, og at vi i fællesskab kan medvirke til, at det sker.

KL 16.30

Men så forstår jeg bare ikke visdommen i, at man først afvikler projekterne i de pågældende lande i 2002 og 2003 for måske at skulle starte indsatsen op igen i 2004. Vil ministeren ikke forklare mig, hvad den dybere logik er i det, og vil ministeren ikke indrømme, at hvis det skulle gå hen og blive resultatet, at man først afvikler hele indsatsen og derefter starter den igen, så er det i hvert fald ikke en måde at få kvalitet og effektivitet i miljøbistanden på.

Det er en underlig abrupt måde at arbejde på, at man drosler ned og så starter igen? Er det ikke rigtigt, at hvis det er det, der er regeringens hensigt, så er det meget, meget lidt effektivt og en meget dårlig kvalitet, der ligger i bistanden på det område?

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt): Som jeg en gang har sagt, så har regeringen med den nye strategi for den danske Øststøtte i årene 2002-2003 valgt primært at fokusere på landene i Østersøregionen, herunder dele af Rusland. Det er i Østersøregionen, Danmark har de bedste forbindelser og bedst kan bidrage til udviklingen.

Det kan man synes er rigtigt eller forkert, men nu, hvor vi forhåbentlig vil opleve, at i hvert fald 8 ud af de 10 lande, som har været i spil, vil blive optaget i EU, så vil der jo blive frigjort nogle midler, og de midler kunne man da passende anvende til de lande, som bl.a. hr. Jørn Jespersen nævner.

Jeg synes, at når vi skal indkalde til møde og have en debat, så er det i det udvalgt ved det møde, vi skal fastlægge, hvordan den fremtidige politik på hele Mifresta-området skal se ud, og der synes jeg da, det kunne være passende, at vi også tager de synspunkter med.

Jørn Jespersen (SF):

Ministeren siger, at når vi nu kan spare nogle penge på de lande, der bliver medlemmer, fordi de vil få støtte via EU til i hvert fald delvis at leve op til deres miljøforpligtelser, så frigør det nogle penge, vi passende kunne bruge på de lande, der ikke kommer med i EU.

Se, det er jo præcis SF's synspunkt, at det ville være uhyre fornuftigt gradvis at kanalisere pengene over til de lande, der ikke kommer med.

Men det er jo ikke det, regeringen gør. Regeringen snupper pengene og bruger dem til et skattestop eller til støtte til landmænd for at overholde de generelle miljøregler.

Derfor er spørgsmålet: Hvornår vil regeringen leve op til det, som miljøministeren nu siger, og bruge nogle af de frigjorte midler på de lande, der ikke kommer med? Kan vi f.eks. i de forhandlinger, regeringen meget snart indkalder til, forhandle om, at det sker allerede i 2003, eller har regeringen lagt sig fast på, at der i hvert fald ikke må komme nogen yderligere miljøbistand til de pågældende lande, Rumænien, Bulgarien osv., før 2004?

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Ja, det er jo det, der giver den her debat. Som jeg somme tider siger til hr. Jørn Jespersen, synes jeg, det er lidt ærgerligt, at man med vilje misforstår det, der bliver sagt, og forsøger at skabe en debat. Så får jeg bagefter en svada om alt muligt andet, så det vil jeg undlade at gøre i dag.

Jeg vil bare sige, at det er lidt ærgerligt for debatten. Jeg har lige stået og sagt, at nu vil EU have mulighed for at kunne give den støtte, der kaldes føroptagelsesstøtte. Den er der i øvrigt også nogle af de lande, der i dag venter på optagelse, der får. Når de midler bliver frigjort, så har man chance for at give til nogle af de lande, som hr. Jørn Jespersen taler om.

Så bliver det drejet hen til, at nu siger miljøministeren, at nogle af de midler, der kommer fra Danmark, skal vi pludselig have i spil igen. Hr. Jørn Jespersen ved godt, at det ikke er det, miljøministeren siger, men alligevel skal vi have en debat, der kører på ordkløverier, og det synes jeg er lidt ærgerligt.

Det er jo ikke engang noget, regeringen holder skjult. Hr. Jørn Jespersen ved præcis, at vi har sagt, at det er de lande i Østersøregionen; han ved præcis, at det er Rusland, vi bl.a. derudover tænker på; han ved præcis, at vi har sagt, at vi afrunder de projekter, der foregår i de lande, og så er det slut.

Jeg sagde det sidste onsdag eller forrige, jeg kan ikke huske, hvornår vi diskuterede det, det er ikke længe siden, og desuden havde vi debatten i går, så hr. Jørn Jespersen ved det godt. Alligevel vil man bruge tid på at se, om man ikke kan blive ved at diskutere det, og så oplever jeg det lidt – det kan selvfølgelig være forkert – som om jeg bliver bevidst misforstået.

Jeg kan kun endnu en gang citere det udsagn, jeg kom med, at det bliver sådan omkring Øst-

støttepolitikken, punkt 1: Vi indkalder til diskussion om, hvordan man skal anvende Mifresta-midlerne, og punkt 2: Jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, for at de lande ikke bliver glemt, og det kan jeg bl.a. ved at presse på i EU.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil gøre mit yderste for, på trods af miljøministerens polemiske facon, at prøve at fastholde en saglig debat. Det tror jeg nemlig tjener sagen bedst på lang sigt.

Betyder det, ministeren har sagt nu, at regeringen endegyldigt har besluttet, at ud over den støtte, der vil blive givet til de nye medlemslande, og den EU-førtiltrædelsesstøtte, der kan blive tale om, og som ministeren vil presse på for, til de lande, der ikke kommer ind, så vil der ikke blive ydet penge fra Danmark direkte til de lande, der ikke kommer med i EU, for at hjælpe dem på deres miljøområde? Hvis det er det, ministeren siger, så er det altså nyt, også i forhold til statsministerens udtalelser i går. Og det er også meget trist, fordi vi dermed kommer i en situation, hvor man af en eller anden grund, jeg ikke kan forstå, afskærer sig fra en indsats, der ville have størst mulig effekt på miljøet, som ville have haft god indflydelse på internationale aftaler, som ville have givet Danmark meget politisk indflydelse, og som ville have givet gode eksport- og erhvervsmuligheder.

Kl. 16.35

Så skal det virkelig forstås på den meget kontante facon, miljøministeren nu siger det på: Ingen bilateral støtte fra Danmark til lande, der ikke kommer med i EU?

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

At lige hr. Jørn Jespersen behøver at sige: på den her polemiske facon, altså lige hr. Jørn Jespersen, men o.k.!

Jeg vil gerne gentage nok en gang: Man bliver inviteret til de forhandlinger, det drejer sig om, om Mifresta; der får vi en diskussion, der finder vi ud af, hvilke lande der eventuelt skal støttes. Det får hr. Jørn Jespersen til at blive til, at det så vil sige, at Danmark på forhånd har sagt, at man ikke kan give penge til nogen af de lande, trods det, at der er lige blevet sagt, at det afgør de forhandlinger, vi får.

Det er da tankevækkende. Det er da, fordi, synes jeg, man søger konflikt frem for resultater, og det synes jeg er lidt trist for debatten. Jeg oplever det i hvert fald sådan. Men jeg kan kun fastholde de synspunkter, der er blevet lagt

frem, både af mig selv og under den debat, der var i går.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2132

17) Til miljøministeren af:

Jørn Jespersen (SF):

»Hvad kan ministeren oplyse om konkrete EU-vedtagelser vedrørende støtte til miljø og natur i de nye EU-lande fra år 2004 og fremefter?«

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil sige som begrundelse for det her spørgsmål og i øvrigt helt generelt, at vi ikke søger konflikt, vi søger klarhed, og vi søger argumenter. Desværre får vi konflikt med regeringen på miljøområdet, som vi ikke har ønsket. Det, vi derimod ikke får, er det, vi efterspørger: klarhed og argumenter.

Nu kommer vi til det næste, hvor jeg håber, vi kan få bare lidt klarhed og lidt argumenter: Har ministeren noget overblik over, hvor stor den EU-støtte, der vil blive givet til de medlemmer, der heldigvis kommer med, og det er forhåbentlig i størrelsesordenen mindst otte, vil blive, og hvor stor en del af den der kommer til at gå til miljøområdet?

Det burde man jo forvente at ministeren har en vis klarhed over, da han kan bruge den støtte som argument for, at Danmark skærer sin egen bilaterale støtte ned. Så derfor er jeg meget spændt på: Hvad ved ministeren om størrelsen af støtten og om anvendelsen på miljøområdet?

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil sådan set bare lige kort sige til hr. Jørn Jespersen, at det somme tider måske er en god øvelse at tænke på, at det ikke altid behøver at være modstanderne, der kun kan være forkert på den. Man kan også selv være det. Jeg siger det kun, fordi når jeg hører hr. Jørn Jespersen tale, så er det hele tiden alle andre, det er galt med. Derfor er det måske godt, hvis man tænker ved sig selv, at man jo også selv kan have andel i det.

En optagelse af op til otte central- og østeuropæiske lande i EU i 2004 vil indebære, at de nye medlemslande bliver omfattet af EU's støtteordninger, herunder strukturfondene og af landbrugspolitikken. EU's ordninger vil således træde i stedet for bilateral støtte fra andre lande og

vil derfor i betydeligt omfang reducere behovet for bevillinger til den danske Øststøtte.

Samtidig vil udvidelsen af EU have væsentlige konsekvenser for EU's budget. De nøjagtige budgetmæssige virkninger af udvidelsen er endnu ikke afklaret. Jeg siger lige den sætning igen, for den kunne måske nok få nogen betydning om et øjeblik: De nøjagtige budgetmæssige virkninger af udvidelsen er endnu ikke afklaret. Det gælder både for så vidt angår de direkte netoudgifter forbundet med udvidelsen samt for spørgsmål om videreførelsen af førtiltrædelsesindsatsen og indsatsen i forhold til EU's nye nabolande i Øst.

Europa-Kommissionen fremlagde i januar 2002 udkast til overordnede rammer for forhandlingerne om kapitlerne landbrug og strukturfonde og budget. Det fremgår heraf, at der forventes afsat tilsagnsrammer for ca. 87 mia. kr. i forbindelse med udvidelsen i 2004, stigende til ca. 127 mia. kr. i 2006. Heraf forventes ca. 57 mia. kr. anvendt til strukturfonde, som bl.a. støtter miljøinvesteringer, i 2004, stigende til ca. 83 mia. kr. i 2006.

De forventede udbetalinger ligger noget under niveauet for tilsagnsrammerne, idet der forventes at være en vis indkøringsperiode.

Jørn Jespersen (SF):

Det vil altså sige, at regeringen har bygget hele sin argumentation på at skære den danske miljøindsats i Østeuropa ned til under en tredjedel op på, at EU går ind og løfter opgaven både i forhold til de lande, som bliver medlemmer, og i forhold til de lande, som ikke bliver medlemmer.

Når man så spørger om, hvad det er for en opgave, vi med sikkerhed ved, at EU vil løse, så er svaret: Det ved vi ikke ret meget om. For det første ligger der kun et udkast fra Kommissionen. Det er ikke vedtaget, der er ingen sikkerhed for, at det bliver sådan, det kan blive alt muligt andet.

Kl. 16.40

For det andet ved man ikke, hvor stor en del af de 87 mia. kr. der går til miljø. Det er der ikke bare antydning af vurdering af fra miljøministerens side. Og for det tredje har man ingen sammenligning af det beløb, der måske kunne gå til miljø, hvis det bliver vedtaget, hvis fordelingen bliver, som man forudsætter, og hvis det overhovedet kommer igennem, som Kommissionen forventer, med investeringsbehovet for at leve op til EU's miljøregler. Det vil altså sige, at man

uden at have et solidt grundlag for at træffe en beslutning har skåret den danske miljøindsats ned til en tredjedel.

Jeg tror, det havde været klogere, at man var gået den anden vej rundt og havde undersøgt sagen, havde forhandlet den med Folketingets partier og derefter truffet beslutning om, hvordan den danske Øststøttestrategi skulle laves. Men sådan har det altså ikke været.

Jeg skal bare for god ordens skyld spørge for at være retfærdig over for ministeren og give ham en sidste chance: Ved ministeren virkelig ikke mere om grundlaget for sin beslutning end det, der er blevet oplyst her?

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg skal for retfærdighedens skyld oplyse, at det bemærkes, at der her er tale om et førsteudkast. Udgiftsskønnene kan derfor blive ændret i forbindelse med de forestående udvidelsesforhandlinger. Jeg vil bare godt have det sagt her i dag, også for referatets skyld.

Endvidere er der i tabellen ikke indarbejdet EU-bidrag fra de nye medlemslande, idet de budgetmæssige konsekvenser heraf ikke er afklaret på nuværende tidspunkt. Indarbejdelse af de nye landes bidrag vil reducere EU's nettoudgifter forbundet med udvidelsen. Det fremgår ikke specifikt, hvor mange midler der af EU's budget vil blive anvendt på natur og miljø for 2004 og fremover, men i strukturfonden indgår som nævnt tidligere bl.a. investeringer i miljøområdet.

I førtiltrædelsesperioden er der under EU-PHARE-programmet støttet institutionel opbygning, herunder twinning, altså samarbejde mellem et medlemsland og et ansøgerland. Det er i øjeblikket under overvejelse, hvordan støtte på det institutionelle område kan fortsætte efter 2004.

Det er klart, at når vi har de tal, så får vi også meget bedre muligheder for en debat, og der synes jeg så, vi kan tage den på det tidspunkt.

Jørn Jespersen (SF):

Konklusionen er: Her er der tale om et førsteudkast. Vi ved ikke, hvad der bliver vedtaget. De budgetmæssige konsekvenser er ikke nærmere afklaret. Det må indgå i de kommende forhandlinger. Altså ingen viden overhovedet om, hvilken støtte der måske kan komme til miljø i de lande, der kommer med i EU, ingen sikker viden om, hvad der ligger af førtiltrædelsesstøtte til de lande, der ikke kommer med. Første udkast.

På den anden side: Regeringens nedskæringer af Øststøtten er altså ikke første udkast. Det er barsk virkelighed, der er gennemført. Man kender ikke grundlaget, men man skærer ned. Tak for tilståelsen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2120

18) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Lone Møller (S):

»Vil ministeren sikre, at retningslinjerne for den pulje på 1,5 mia. kr., som regeringen har vedtaget, bliver udformet således, at amterne kan hente penge i den til at indføre en årlig øjenkontrol af alle diabetikere for at reducere blindhed samt sikre en effektiv sårbehandling, så langvarige sygdomsforløb og amputationer kan undgås blandt diabetikere?«

Skriftlig begrundelse

Der er ifølge Sundhedsstyrelsen 130.000 diabetikere i Danmark. Med høj risiko for blandt andet blindhed og amputationer er diabetes en alvorlig sygdom, der giver sundhedssektoren store udfordringer.

Regeringen har stillet 1,5 mia. kr. til rådighed for amterne for at nedbringe ventelisterne. Amterne har udtrykt tvivl om retningslinjerne for puljen, og ministeren bør præcisere muligheden for, at de ekstra afsatte midler også kan bruges til diabetikeres forebyggende behandlingstilbud.

Lone Møller (S):

Det er sådan, at vi ifølge Sundhedsstyrelsen har omkring 130.000 diabetikere i Danmark. Det er også sådan, at regeringen har afsat 1,5 mia. kr. til nedbringelse af ventelister i amterne. Og der er også, da vi behandlede loven, givet et svar fra ministeren om, hvorvidt de kunne bruges på andre områder, hvor der var et behov.

Meldingerne, som jeg har fået ude fra landet, er, at det har været meget svært at få afsat penge til at styrke diabetesbehandlingen. Derfor er mit spørgsmål til ministeren, om ministeren vil sikre, at amterne er klar over, at det ligger inden for rammerne af de 1,5 mia. kr.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for spørgsmålet, som jeg kan svare bekræftende på. Det vil jeg ikke bare sikre mig, det *har* jeg sådan set allerede sikret mig, for det er jo sådan, at retningslinjerne for udmøntningen af det statslige tilskud til øget aktivitet på sygehusområdet her i år har foreligget i en færdig form siden den 5. april, og at principperne er meget klare og er kommunikeret ud i et cirkulære, som beskriver, hvordan udbetalingen af det statslige tilskud fra den her pulje på 1.438.000.000 kr. for at være helt præcis kan anvendes, når vi erfarer, at det bliver mere målrettet.

Det helt overordnede er jo, at de med enkelte særlige præciserede undtagelser kan anvendes til alt elektivt, somatisk, herunder også medicinsk sygehusbehandling, der foregår ambulant eller under indlæggelse, og som finansieres af en amtskommune på egne eller fremmede sygehuse, på private klinikker m.v.

Kl. 16.45

Derfor kan jeg bekræfte, at det vil være muligt for amterne gennem en opprioritering af indsatsen på diabetesområdet at få del i de afsatte 1,5 mia. kr. helt på linje med, hvad der gælder for andre typer elektive behandlinger. Øjenkontrolbesøg på sygehus vil blive honoreret svarende til den generelle ambulante besøgstakst i DAG-systemet. Tilsvarende gælder for sårbehandling, hvor der herudover er mulighed for at afregne en række af de mere ressourcerekrævende og tungere behandlinger med særskilte ydelser, som ligger højere end den generelle takst.

Så jeg kan svare bekræftende på spørgsmålet, og det turde være landets amtskommuner bekendt.

Lone Møller (S):

Tak for det. Jeg vil så gerne spørge, om det vil være muligt for ministeren, ikke her og nu, men måske i udvalget at give et overslag over, om der er nogen steder, man rent faktisk har fået bevilget penge til netop at opruste diabetesbehandlingen. Det var det. Må jeg stille et spørgsmål til?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Naturligvis.

Lone Møller (S):

O.k. I tilfælde af, at der ikke er iværksat nogen initiativer, vil ministeren så iværksætte en plan

hurtigt muligt inden for rammerne af de 1,5 mia. kr.?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er glad for at kunne spore den grad af tålmodighed, der ligger i den måde, spørgsmålet er formuleret på med hensyn til, hvornår jeg skulle besvare spørgsmålet. For jeg er jo ikke i talende stund vidende om i detaljen, hvordan det enkelte amt har prioriteret at skrue op for aktivitetsniveauet.

Det ligger jo heller ikke i ånden på den model, der er skruet sammen. Modellen går jo ud på at sikre, at der nu kommer en øget aktivitet ude på de amtskommunale sygehuse og i øvrigt privat på amtskommunal regning med henblik på at få ventelister høvlet af. Og i respekt for det kommunale selvstyre og det forhold, at det er amterne, der driver landets sygehuse, så er det jo op til det enkelte amt nærmere at definere, hvordan man vil gøre tingene.

Men jeg vil meget gerne over for spørgeren enten direkte eller i relation til Folketingets Sundhedsudvalg indhente de ønskede oplysninger og stille dem til rådighed. Om ikke andet så er det jo sådan, at det af modellen, som den er skruet sammen i Folketinget, hvor jeg jo også glæder mig over, at spørgerens parti bakkede op om lovgivningen, fremgår, at der til september skal være en slags status over, hvordan arbejdet skrider frem. Så senest på det tidspunkt vil man i hvert fald få vished for, hvilken øget aktivitet det har givet anledning til i landets amter.

Lone Møller (S):

Jeg skal takke for ligesom at få en orientering om, hvordan det ser ud. Nu er det jo sådan, at selv om vi har afsat penge til at nedbringe ventelister, så gør det jo heller ikke noget, hvis vi samtidig kan iværksætte nogle initiativer, som måske både kan give en væsentlig bedre livskvalitet og også besparelser for samfundet, og det gør de jo i hvert fald ifølge de meldinger, vi har fået fra de opgørelser, der ligger om, hvordan man hurtigt kunne få nogle penge ind på at opruste diabetesbehandling. Så jeg skal takke for tilsagnet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2122

19) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Lone Møller (S):

»Hvordan vil ministeren sikre, at smertepatienter også kan få behandling i løbet af højst 2 måneder, da regeringen pr. 1. juli har lovet alle patienter behandling inden for 2 måneder?«

Skriftlig begrundelse

Smertepatienter venter i dag op til tre år på at komme i behandling, og da de ikke har nogen mulighed for at tage til udlandet eller på privathospital for at få hjælp, ser det ikke ud til, at denne gruppe får glæde af regeringens venteliste-garanti.

Lone Møller (S):

Før valget blev det udtalt, at alle patienter skal have ret til at blive undersøgt inden for 1 måned, behandlet inden for 2 måneder, og hvis det offentlige ikke kan leve op til disse løfter, kan patienten endelig vælge at bruge et privat eller et udenlandsk sygehus. Penge til behandling følger patienten. En ultimativ ret til behandling inden for 2 måneder er ikke nok. Den skal suppleres med en garanti, ellers er den værdiløs. Det er et citat fra »Tid til forandring«, et oplæg om mere velfærd og valgfrihed i Danmark fra Venstres folketingsgruppe august 2000.

Vi har jo siden også vedtaget noget lovgivning på området, og det, man så kan konstatere i henhold til dagspressen, er bl.a., at patienter, der venter på smertebehandling, ikke kan få opfyldt deres ønske. Og jeg vil selvfølgelig gerne spørge, hvad ministeren agter at gøre ved det.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Hvis jeg først lige må tage udgangspunkt i den måde, som selve spørgsmålet er formuleret på, hvoraf det jo fremgår, at regeringen pr. 1. juli har lovet alle patienter behandling inden for 2 måneder, så vil jeg gerne om det sige helt indledningsvis, at regeringen ikke har lovet smertepatienter behandling inden for 2 måneder pr. 1. juli. Regeringen har ikke lovet nogen patienter behandling inden for 2 måneder den 1. juli.

Kl. 16.50

Regeringen har aldrig lovet nogen form for behandlingsgaranti. Det siger jeg, fordi det åbenbart er nødvendigt at skære ud i pap igen

og igen og nu altså igen. Hvad er det, regeringen har lovet? Regeringen har, som det også klart fremgik af spørgerens motivering her i salen, lovet at arbejde utrætteligt på at nedbringe ventetiderne ved at skabe større produktivitet på landets sygehuse gennem en saltvandsindsprøjtning på 1,5 mia. kr. og ved at give patienten ret til at søge behandling andre steder efter den 1. juli, hvis man må tåle at vente mere end 2 måneder på behandling i det offentlige sygehusvæsen.

Dette sker for at udstyre den enkelte patient med øgede rettigheder, men selvfølgelig også for at skabe et yderligere incitament hos landets sygehusejere til at skruer op for produktionen, hvis man kan sige det på den måde, fordi landets sygehusejere må tåle, at efter den 1. juli får patienterne ret til at søge behandling andetsteds på amtets regning.

Det er det, vi har lovet, det er det, vi står ved, og det er klart, at det næste afgørende skridt er, at vi nu hurtigst muligt får nogle aftaler mellem sygehusejerne og private behandlingssteder, private sygehuse og klinikker i både indland og udland.

Jeg vil godt her på kanten af taletiden, hvor den røde lampe blinker – for så kan vi måske spare en omgang – nå at sige, at jeg er bekendt med, at Amtsrådsforeningen har fået henvendelser fra 17 udbydere, 10 danske og 7 udenlandske, og er i meget konkrete forhandlinger med de syv af dem. Jeg er også bekendt med, at i denne vifte af behandlingssteder, der har henvendt sig til Amtsrådsforeningen, er der i hvert fald én, som har smertebehandling på programmet, og jeg har en forventning om, at landets sygehusejere repræsenteret ved Amtsrådsforeningen i en fart får indgået det aftalekompleks, som er forudsætningen for, at patienterne kan udnytte deres rettigheder pr. 1. juli.

Jeg vil gerne tilkædegive her, at jeg faktisk ikke er ultimativt tilfreds med den kadence, der er i arbejdet, og derfor vil jeg – ikke foranlediget af spørgsmålet her, men foranlediget af de oplysninger, jeg lige har videregivet – tage temaet op med Amtsrådsforeningen inden for de allerallernærmeste dage, så vi får sat det op i gear og får sikret, at viften af private behandlingssteder, der er til rådighed den 1. juli, er så bred som overhovedet muligt.

Lone Møller (S):

Det skal da kun glæde mig, hvis der også er et tilbud om smertebehandling.

Ministeren siger, at regeringen aldrig har lovet en garanti for alle. Men er det ikke korrekt, at der i regeringsgrundlaget klart står:

»Borgerne skal have en reel og konkret garanti for behandling af alle sygdomme inden for en fastsat periode ...«, og så står der lidt om pr. 1. juli og 2 måneder?

Jeg mindes ikke, at vi har drøftet, om det skulle være det ene eller det andet. Jeg er i hvert fald gået ud fra, og det tror jeg også befolkningen er, at alle har en garanti pr. 1. juli. Det er det ene spørgsmål, og hvis jeg må stille det sidste her, har jeg vist ikke flere.

Som det fremgår af i hvert fald den debat, der har været i medierne, ser det ud til, at det står meget, meget skralt til med uddannelse af smertelæger. Overvejer regeringen at sørge for at udvide den kapacitet, så vi også kan sikre, at denne patientgruppe får behandling?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er meget, meget klart, hvad regeringen har lovet på sundhedsområdet.

Regeringen gjorde den iagttagelse, da den kom til som ny regering efter 9 år med socialdemokratiske ministre på posten, at mere end en kvart million danskere årligt har måttet få vente mere end 3 måneder på at komme i sygehusbehandling. Det har regeringen ønsket at gøre noget ved gennem tre ting:

For det første at stille yderligere ressourcer til rådighed for landets sygehusejere – den største saltvandsindsprøjtning, der er set til dato, 1,5 mia. kr.; for det andet at signalere til amterne, at denne regering er meget parat til at indrømme amterne de frihedsgrader, der skal til, for at amterne på en hensigtsmæssig måde kan få brugt de ekstra ressourcer; for det tredje at hjælpe amterne på vej ved systematisk at afdække, hvilke barrierer der måtte være i det eksisterende sundhedssystem.

Det var baggrunden for, at der blev nedsat et rådgivende udvalg, som efter 100 dage afleverede en rapport, der viste, at de største barrierer, der findes i det danske sygehusvæsen, er dem, der sidder mellem ørerne på alle os, der er en del af sektoren.

Kl. 16.55

Med de tre initiativer har regeringen vist vejen, og nu er det op til landets sygehusejere at demonstrere, at man er udstyret med flere ressourcer, og at man har set signalet om flere frihedsgrader og anvisningen på, hvordan det kan

lade sig gøre at få skruet tempoet op. For yderligere at skabe motivation og for yderligere at betrygge den enkelte patient har vi skabt en model, hvor patienten efter den 1. juli har mulighed for at søge et andet sted hen, hvis han har ventet mere end 2 måneder. Forudsætningen for at søge et andet sted hen er naturligvis, at der også er et andet sted at søge hen, og det er derfor, det er så centralt, at Amtsrådsforeningen på vegne af landets amter nu får lagt energi i at få indgået de aftaler, der skal til.

Jeg er som sagt bekendt med, at man forhandler konkret med en god håndfuld, og at der ligger henvendelser fra yderligere et antal sygehuse i ind- og udland. Jeg vil inden for de nærmeste dage drage omsorg for, at der nu kommer yderligere skub i det arbejde, og ambitionen må naturligvis være, at flest mulige sygehuse i ind- og udland er bekendt med denne mulighed, at flest mulige sygehuse har været i dialog med Amtsrådsforeningen, og at flest mulige sygehuse har indgået en aftale.

Det glæder mig selvfølgelig ikke bare, at der er mange behandlingssteder, men også at deres behandlingsvifte, herunder smertebehandling, er så bred som overhovedet muligt, og jeg føler mig helt tryk ved, at spørgeren og jeg har en fælles interesse i det.

Lone Møller (S):

Jeg vil selvfølgelig med spænding afvente de aftaler, som forhåbentlig ligger færdige inden den 1. juli.

Så vil jeg godt lige bede ministeren om en bekræftelse her i Folketingssalen. Det lyder nu, som om de 1,5 mia. kr., der i indeværende år er afsat til sundhedsvæsenet, redder dansk sundhedspolitik, men vil ministeren bekræfte, at sidste år blev der afsat et beløb i størrelsesorden 1,6 mia. kr. i forbindelse med økonomiforhandlingerne med amterne, så den danske befolkning ikke får det indtryk, at de 1,5 mia. kr., der endnu næsten ikke er udloddet på nogen måde, er løsningen på samtlige problemer i dette land? Det kan vi jo reelt se ikke er tilfældet af diabetesbehandlingens elendige tilstand, som vi var inde på i det foregående spørgsmål.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er præcis den faktuelle oplysning fra spørgeren, der viser, at den saltvandsindsprøjtning, regeringen har givet, er historisk. Den ressource-tilførsel på 1,5 mia. kr. ligger jo oven i den res-

sourcetilførsel, som fandt sted i forbindelse med økonomiaftalerne sidste år, og det er en aftale, som er finansieret med det finanslovsforslag, som regeringen lagde frem og i øvrigt også har fået vedtaget.

Så de danske amter er altså i den enestående historiske situation, at de i to omgange har fået en ressourcetilførsel. Det gør, at jeg med sindsro kan påstå, at man ikke kan finde andre eksempler på, at den danske sygehussektor har fået et så stort ressourceløft, som situationen er i indværende år.

Nu er det så op til landets amter at dokumentere ved handling, at de kan løse den opgave, der er en kerneopgave for amterne, nemlig at drive sygehuse, udstyret med flere ressourcer, udstyret med en barriererapport, der viser, at ting kan lade sig gøre, og udstyret med et signal fra regeringen om, at hvis der alligevel skulle være en tue, man er ved at vælte over, er vi sådan set indstillet på at få den ryddet væk.

Der findes ikke nogen gode undskyldninger. Nu er det bare med at komme i gang, og det, der er det helt centrale her og nu, er, at der bliver indgået aftaler med flest mulige private behandlingssteder. Amtsrådsforeningen er som sagt i dialog med et antal i Tyskland, Sverige og Danmark. Jeg så meget gerne, at det forhandlingsforløb kom op i tempo, og selv om der ikke har været spurgt om det, vil jeg gerne benytte lejligheden til at give det tilsagn, at jeg inden for de allernærmeste dage tager en ny dialog med Amtsrådsforeningen for at sikre mig, at man er helt fremme på banen med henblik på at kontrahere med flest mulige sygehuse, så den udvidede patientrettighed, regeringen med opbakning fra et flertal i Folketinget ønsker at give landets patienter den 1. juli, får et så reelt indhold som overhovedet muligt. Det er jo klart, at det er sjovest at have valgfrihed, det er sjovest at have ret til selv at vælge, i hvilken butik man vil handle, hvis der er et udbud, hvis der er et antal butikker at vælge imellem.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 17.00

Man vendte herefter tilbage til dagsordenens punkt 1 og 2, der var:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 8: Økonomi- og erhvervsministerens redegørelse af 8. maj 2002 om udflytning af statslige arbejdspladser.

(Redegørelsen anmeldt 8/5 2002. Redegørelsen givet 8/5 2002. Meddelelse om forhandling 8/5 2002).

2) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren:

»Hvilke konkrete planer har regeringen for udflytning af statslige arbejdspladser med henblik på at styrke udviklingen i de dele af landet, hvor udviklingen er svagest?«

Af Kristen Touborg (SF) og Aage Frandsen (SF). (Forespørgslen anmeldt 1/3 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/3 2002).

Forhandlingen genoptoges

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Den første ordfører på mit notat er fru Colette L. Brix.

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for redegørelsen. Det er ikke nemt, men vi må jo finde nogle løsninger.

Dansk Folkeparti lægger som bekendt vægt på at fremme en mere dynamisk udvikling overalt i landet. Vi mener, at det bør være det overordnede formål med den danske regionalpolitik at skabe økonomisk vækst og valgfrihed i alle dele af Danmark, og det betyder, at det bør være muligt gennem ens arbejde at opnå en rimelig levestandard, uanset hvor i landet man bor. Men en ensartet levestandard såvel i by som på land kræver sandelig en meget stor indsats fra mange sider.

Når økonomi- og erhvervsministeren i sin tale siger, at staten ikke kan overtage ansvaret for den regionale udvikling, men at det ligger hos den enkelte region, og når ministeren også siger, at det er de lokale myndigheder og først og fremmest det lokale erhvervsliv, der skal skabe regionens fremtidige udvikling og velstand, savner jeg i nogen grad visionerne. Det bliver

lidt værre, når ministeren i næsten samme ånddrag siger:

»Vi skal passe på, at vi ikke skaber en situation, hvor enhver region, der ligger lidt bag de øvrige regioners udvikling, får en slags krav på lokalisering af en eller flere statslige institutioner. Det bliver dyrt for statskassen.«

Naturligvis koster det penge, naturligvis koster det mange penge at drive statslige institutioner, og naturligvis koster det penge at flytte nogle af dem, hvis udviklingen kræver det. Men det koster sandelig også mange penge ikke at være opmærksom på det regionalpolitiske behov, og hvis man, som ministeren synes at udtrykke det, lægger hele eller størstedelen af ansvaret for den regionale udvikling over på det lokale erhvervsliv, er det det samme som slet ikke at ville føre regionalpolitik. Det er at overlade til erhvervslivet at føre regionalpolitikken. Det er billigt på kort sigt, men det kan næppe være en samfundsmæssig gevinst på lang sigt.

Dansk Folkeparti vil gerne være med til at føre en aktiv og erhvervsfremmende regionalpolitik. Vi ser gerne, at der er lige arbejdsmuligheder i de forskellige dele af landet, men det sker altså ikke, hvis der ikke gøres et aktivt arbejde fra både regeringens og Folketingets side, og derfor er jeg også lidt ked af at måtte sige, at jeg synes, der manglede lidt dynamik i økonomiministerens oplæg. Et sted sagde ministeren, at nu vil regeringen se på, hvordan man har håndteret den regionale udfordring i lande som f.eks. Sverige, Norge og England, for det er et område, hvor jeg tror, vi kan blive bedre, sagde ministeren. Men det er der jo ikke så meget nyt i.

Allerede den 25. februar 1999 besluttede Folketinget, at regeringen hvert år skal udarbejde en regionalpolitisk redegørelse. I redegørelsen fra februar 2001 har man bl.a. set på, hvad der gøres i Norge, Sverige og England og også i nogen grad Tyskland for den sags skyld. Tidligere, allerede i 1995, udgav Erhvervsministeriet en regionalpolitisk redegørelse, og nu annoncerer ministeren, at regeringen vil udarbejde en ny regionalpolitisk vækststrategi i marts 2003.

Det er da alt sammen udmærket, men uden for de store byer – ude i amterne, ude i de mindre kommuner, på de mindre øer og i landdistrikterne – er der efterhånden en voksende utålmodighed. Mange af de forslag, der peges på i de forskellige regionalredegørelser, bruges ikke, men samler støv indtil næste gang, man skriver en ny redegørelse.

Dansk Folkeparti efterlyser derfor konkrete initiativer, og vi vil finde det rimeligt, at regeringen inddrager Folketingets partier og kommunerne i dette arbejde. Det gælder både større kommuner og måske især Det Skæve Danmark, organisationen for små og fattige kommuner, med dens 110 medlemmer.

Det er også næsten symbolsk, at ministeren i sin redegørelse fortæller, at Rigsarkivet flyttes til Odense, at en ny sikkerhedsstyrelse skal placeres et sted i Jylland, og at Skov- og Naturstyrelsen skal flyttes ud, men hvorhen? Det får vi at vide til oktober. Det er, ligesom det her er åbenbaringer, ikke resultatet af en demokratisk proces med høringsrunder, inddragelse af berørte parter, deltagelse af brugerne, debat mellem de politiske partier om de regionalpolitiske virkninger. Næh, man beslutter, og selv om folkestyret trådte sine børnesko i 1849, så ved vi, hvor beslutningsprocessen er placeret.

Kl. 17.05

Dansk Folkeparti er enig med forespørgerne i, at der er behov for at kende regeringens konkrete planer. Det virker ikke rimeligt, hvis ministeren kan nøjes med, at Folketinget får mere at vide om den ny sikkerhedsstyrelse engang ved lejlighed og om Skov- og Naturstyrelsen til oktober. Vi må have nogle konkrete overvejelser.

Vi må have en åben og regulær debat. Debatten bør række lidt videre. Hvis vi ønsker en ensartet udvikling af de forskellige områder i Danmark, skal der gøres en indsats. Så skal der være uddannelsessteder mange flere steder i landet, end vi har i dag, vi skal helt ud også i de mellemstore og mindre provinsbyer. Det er ikke nødvendigvis universiteter, der er brug for. Hele familien Danmark er jo ikke i familie med Einstein, så mindre kan gøre det. Det kan være korte uddannelser.

De steder, hvor statslige institutioner flyttes ud, eller hvor der udlægges aktiviteter til bestående institutioner, kan der jo skabes et samspil mellem det private erhvervsliv og det offentlige. Samspil, det er det, der er brug for. Det er det, der er behov for.

Vi finder det også udmærket, hvis en ny sikkerhedsstyrelse placeres i Jylland. Det kunne f.eks. være i Nordvest- eller Midtjylland, og vi kan så forstå, at man nu overvejer at udflytte Rigsarkivet. Lokaliseringen bør naturligvis være optimal.

Vi vil også støtte en udflytning af Skov- og Naturstyrelsen, og her er det måske et oplagt emne, at Lolland-Falster kunne komme på tæv-

len eller eventuelt Bornholm, som er nogle af de områder her i landet, der både har styrke til at tage imod en statslig styrelse og vil kunne drage meget stor nytte af den i en gensidig vekselvirkning.

Vi mener, at langt flere offentlige institutioner skal inddrages i overvejelserne. Man kunne sætte navn på, og man kan også lade være, men der ligger da et par stykker, man måske kunne have med i overvejelserne, f.eks. Søfartsstyrelsen, Levnedsmiddelkontrollen.

Dansk Folkeparti har også i tidligere debatter peget på nogle af de institutioner, der med fordel kan udflyttes. Det er vigtigt, meget vigtigt, at der skabes gode bosætningsmuligheder også uden for København og i de større byer, og der tror vi på, at man må tage et initiativ fra statens side og eksempelvis flytte nogle af de statslige styrelser ud lokalt.

Det kan føre til, at arbejdskraften følger med og nyt sættes i gang. Der er mange muligheder. Dansk Folkeparti vil derfor i denne debat gerne markere, at vi i hvert fald ønsker – gerne sammen med så bredt et politisk flertal som muligt – at begynde at føre en ny regionalpolitik, der kan drage nytte af et land, hvor yderområderne betragtes som ligeværdige områder og udvikles som attraktive områder for bosætning og erhvervsudvikling.

Udflytning af statslige arbejdspladser vil være et vigtigt værktøj i denne forbindelse. Vi støtter det fremsatte forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det var interessante betragtninger, Dansk Folkepartis ordfører gav udtryk for, men det var i øvrigt i forlængelse af tidligere udmeldinger, som er kommet de tidligere år fra partiet. Der var også konkrete forslag til at undersøge mulighederne for udflytning, det vil jeg også hilse med tilfredshed, det vil gøre debatten mere konkret, end der har været tilbøjelighed til i formiddags.

I formiddags kunne vi ikke rigtig få svar fra Venstres ordfører på spørgsmålet om, hvad det er for en prioritering, regeringen vil give de områder, hvor der skal flyttes ud. Venstres ordfører ville helst holde sig til helt andre ting.

Men mit spørgsmål til fru Charlotte Brix er: Er Dansk Folkeparti indstillet på først og fremmest at prioritere de 17 delområder, som i analysen er sat ud som de områder, der er særlig vanskeligt stillede? Hvad er partiets opfattelse af det?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg må lige gøre hr. Touborg opmærksom på, at det er fru Colette Brix og ikke Charlotte Brix, men det er sådan for fuldstændighedens skyld.

Kl. 17.10

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Det er et opklarende spørgsmål, jeg gerne vil stille fru Colette L. Brix. I første del af talen blev der lagt meget vægt på, at man ikke mente, regionerne selv kunne være med til at styre deres udvikling, men at det var meget vigtigt, at staten kom ind og var med i den styring.

I den forbindelse vil jeg da gerne spørge, om det er Dansk Folkepartis holdning, at det er staten, der skal styre udviklingen i regionen.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

På side 51 er der nævnt en lang række af de statslige initiativer, der er lagt frem af den tidligere regering til fremme af den regionale udvikling.

Jeg forstod fru Colette L. Brix' kvittering for disse ting sådan, at det var på den måde, man skulle få udviklingen til at fortsætte på og måske endda blive styrket. Det skulle jo gerne være det, der var målet med hele denne her debat.

Men der foregår jo også nogle kraftige ting omkring toldvæsen, omkring beredskabstjenesten, omkring politi, omkring domstolene, hvor vi kan komme i den situation, at denne udvikling i virkeligheden er med til yderligere at svække de svage områder. Derfor må jeg spørge fru Colette L. Brix, hvad Dansk Folkepartis holdning er til de omstruktureringer, der foregår her. Kan vi her forvente støtte til de svagere udviklede områder?

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Allerførst til hr. Touborgs spørgsmål, om vi vil være med til at se på alle de 17 områder og gøre noget for alle 17 områder, vil jeg sige: Vi vil gerne være med til at se på det, selvfølgelig vil vi det, det er helt klart, ellers ville der ikke være noget formål med det, jeg sagde.

Venstre efterlyser et svar på, om vi ikke synes, at regionerne selv skal være med, erhvervslivet selv skal være med, om det kun er staten. Nej, selvfølgelig er det ikke kun staten, det er et samspil, og jeg tror også, jeg nævnte senere hen i min tale, at det her er et samspil. Men det er no-

get, der skal gøres noget ved, vi kan ikke snakke år efter år efter år om de samme ting. Her skal gøres noget.

Til Socialdemokratiet vil jeg også gerne sige, at når der bliver spurgt til Told og Skat, kan jeg forstå, at det er råd og nævn og alt det, der i øjeblikket er ved blive flyttet og sammenlagt, der spøges, og så er det politiet, og det er domstolene. Her vil jeg gerne sige, at vi da bestemt går ind for, at der skal være politi så tæt på byerne, som det overhovedet kan lade sig gøre. Vi går ikke ind for, at politiet skal sammenlægges i nogle enheder ude rundt omkring. Det skal være tæt på, hvor tingene sker, så folk kan færdes stille og roligt i deres byer og ikke blive slået ned for et godt ord, så dér er vi helt enige.

Med hensyn til domstolene så ved jeg ikke, hvordan det kommer til at virke. Man slår måske nogle sammen nogle steder, det kan godt tænkes, at man gør det, men så skal det være effektivt. Jeg mener godt, at man kan tage til en retssal med dommere osv., der behøver vel ikke at ligge en i hver by, men vi vil gerne se på det. Vi går i hvert fald ind for at beholde politi og domstole.

Told og Skat, jeg ved også godt, at det spøges, og det er jo netop sagens kerne, at når vi begynder at rykke ved noget, så er det jo i yderkantområderne, at det gør ondt. Hver eneste arbejdsplads, der bliver flyttet med 10, 15, 20 mennesker, mærkes jo.

Kl. 17.15

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg synes, det var en udmærket tale, fru Colette Brix holdt. Jeg synes bare, at den langt hen ad vejen var at tage forskud på vores regionaldebat, som vi skal have på mandag.

Det er helt oplagt, at placering af uddannelsesinstitutioner selvfølgelig er ganske væsentligt for regionernes udvikling, men det hører altså ikke hjemme i forbindelse med placering af statslige arbejdspladser, selv om de måtte være statsfinansierede. Det hører til i regionalpolitikken at sørge for, at de ting er til rådighed, som kan fremme udviklingen, det gælder infrastruktur og investeringer i kunst og videnskab, forskning, uddannelse osv.

Men jeg synes bare, at fru Colette Brix var for lidt ambitiøs i sit krav til uddannelsesinstitutionerne, hvis vi nu skal tage dem. Når man tænker

på det amt, fru Colette Brix vist kender, Storstrøms Amt, så mener jeg ikke, at Storstrøms Amt mangler uddannelsesinstitutioner til korte uddannelser. Dem tror jeg sådan set, at de har, for de ligger nogenlunde spredt ud over amterne og regionerne, hvor de hører hjemme. Men lige netop længerevarende, altså højere uddannelser, er det, Storstrøms Amt stort set ikke har, og fra f.eks. Nordjyllands Amt ved vi, at det er det, der giver udvikling. Jeg synes, at fru Brix skal hæve sit ambitionsniveau lidt. Det vil jeg høre om ikke Dansk Folkeparti er med på.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Stavard for en kort bemærkning til fru Colette Brix og også hr. Ole Vagn Christensen, det er hele tre gange Ole, og nu også hr. Touborg.

(Kort bemærkning).

Ole Stavard (S):

Jeg synes i lighed med andre, at der var en række positive elementer i fru Colette Brix' ordførerindlæg, og det får mig til at spørge fru Colette Brix, også lidt i forlængelse af fru Else Winther Andersens spørgsmål, om ikke vi er enige om – sådan hørte jeg det faktisk – at det er vigtigt, at den udvikling, der skal ske i hver eneste region, hvert eneste område af landet, har en stærk lokal, regional forankring, at man kun kan fremme en udvikling og få tingene til at lykkes, hvis det er sådan, at ejerskabet og engagementet eksisterer i det område, og at det er vores forpligtelse at være med til at understøtte den udvikling.

Dér vil jeg godt spørge fru Colette Brix, om ikke det bekymrer fru Colette Brix, om ikke hun vil være med til sammen med os andre at se på, hvordan vi kan overtale regeringen til i et samarbejde at drive det her sammen med lokale og regionale områder. Jeg tænker på hele den række af konkrete initiativer, der er i gang i det jyskfynske område, som er på vej i samarbejdet mellem Vestsjællands og Storstrøms Amter, som det også sker på Bornholm, men hvor man har fjernet den økonomi, som den tidligere regering havde stillet i udsigt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Vagn Christensen for en kort bemærkning, og vi tager også hr. Touborg med, og så bliver der lidt ekstra taletid til fru Brix, når det er fire, der skal svares på.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil gerne takke fru Colette Brix for svaret, og jeg tror, at der kan nås meget, hvis man har det udgangspunkt, som også hr. Ole Stavad var inde på, som det grundlæggende.

Men når jeg alligevel føler, at jeg godt ville stille fru Colette Brix et spørgsmål, er det, fordi beredskabstjeneste, politi, domstole jo ikke alene er et spørgsmål om det synlige politi, det er også et spørgsmål om, hvor administrationerne skal ligge.

Vi har nu set, hvordan man på Arbejdsministeriets område vil centralisere Arbejdstilsynet, vi har også hørt nogle udtalelser om, hvor det skal ligge, og det er i hvert fald ikke noget, der taler for, at man her vil styrke de svagt udviklede områder.

Jeg vil derfor slutte af med at stille dette spørgsmål: Den udbudsholdning, som ligger i regeringens forslag, er det en holdning, man kan støtte fra Dansk Folkeparti, nemlig at de stærkeste kan vinde over de svageste? Det er i hvert fald ikke at tage hensyn til de svageste områder.

Kl. 17.20

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Der er spurgt til en række centraliserede områder som politi- og retskredse. Jeg vil gerne spørge fru Colette Brix angående spørgsmålene om beredskabsanalysen, som netop er udkommet. Det er nemlig også en analyse, som peger hen imod en yderligere centralisering af området.

Jeg vil godt præcisere det ved at spørge, om det er Dansk Folkepartis opfattelse, at beredskabscenteret på Bornholm skal nedlægges. Der er 60 statslige arbejdspladser, og det er klart, at det vil være kolossalt belastende for Bornholm, hvis disse arbejdspladser bliver nedlagt.

I formiddag var vi inde omkring emnet, men ligesom på flere andre områder kom vi ikke særlig tæt på at få svarene. Jeg vil godt høre, om det er Dansk Folkepartis opfattelse, at der skal nedlægges, som der er lagt op til i analysen, to eller tre centre, for der er det jo så nærliggende, at det ene af dem bliver Bornholm.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Med hensyn til, at mit ambitionsniveau skulle blive lidt højere hvad angår uddannelser, så er der ikke nogen i Dansk Folkeparti, der ønsker, at der ikke skal være højere uddannelser i yder-

kantområderne, overhovedet ikke. Men vi må jo starte et sted. Det skal jo kunne lade sig gøre, og det skal kunne hænge sammen. Men der er ikke nogen i Dansk Folkeparti, der har noget imod, at folk får en højere uddannelse, overhovedet ikke.

Til hr. Ole Stavad om det er et samspil i regionerne, et samarbejde for at få det til at køre: Ja, det er det lokalt, det er helt rigtigt. Det har vi været inde på mange gange. Det var vi også inde på, da vi var i samråd om skatteafdelingen, det er vi inde på hele tiden. Det er det bestemt. Det betyder meget, at der sker noget lokalt, og at man passer på de ting, der er, det kan der ikke være nogen tvivl om.

Til hr. Ole Vagn Christensen. Administrationen? Jeg ved ikke, om hr. Ole Vagn Christensen mener, at administrationen kan ligge et andet sted end der, hvor den gør. Jo, det kunne den da sikkert godt, men det skal jo være sådan, at der er et flertal bag de ting, vi beslutter, og det skal også være sådan, at de ting, der bliver besluttet, bliver fornuftige. I denne her debat skal vi jo nok også passe på, at vi ikke begynder at sætte alt for mange navne på lige nu. Vi har fået fat i nogle, men vi skal passe på, at det ikke bliver så konkret, at vi giver nogle håb, der måske slet ikke er mulige.

Så med hensyn til de stærkeste og de svageste: Der er ikke nogen, der skal være i tvivl om, at vi kan lide folk, der er stærke, men vi vil bestemt ikke gøre det ringere for de svageste; det har vi ikke nogen ambitioner om. Men jeg har jo efterhånden fundet ud af, at vi herinde har nogle muligheder, og de muligheder, der er, må vi bruge, og så må vi søge de flertal, der er, for at få de ting igennem, vi skal. Det har man jo i hvert fald efterhånden fundet ud af i den tid, man har gået her.

Til hr. Touborg. Bornholm? Det er noget værre noget, det må jeg give hr. Touborg ret i. Vi går da bestemt ikke ind for, at det bare sådan lige uden videre skal nedlægges. Vi ved godt, at Bornholm er et område, der er svært belastet, så det har Dansk Folkeparti overhovedet ikke nogen ambitioner om. Jeg mener endda lige, vores formand har udtalt – hun har været på Bornholm – at det da ikke står sådan til, så det mener vi ikke.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Stavad for en kort bemærkning, og jeg har også hr. Ole Vagn Christensen på talerlisten, korte bemærkninger. Hr. Ole Vagn Christensen har sin sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg takker for den venlige reaktion, men hvis jeg så må have lov til at blive en lille smule mere konkret, så synes jeg ikke, at fru Colette Brix reagerede på i hvert fald økonomispørgsmålet.

Med hensyn til bl.a. uddannelsesinstitutioner har jeg lyttet mig til, at der faktisk er meget bred enighed om, at det er vigtigt. Og et af de redskaber, som den tidligere regering satte i gang, hvor vi havde et tæt samarbejde mellem Undervisningsministeriet og det daværende Erhvervsministerium sammen med erhvervsakademierne, som er i gang med at blive bygget op, og som vi kan se er lykkedes vældigt godt indtil nu, er de regionale vækstmiljøer, hvor der viste sig at være en kolossal interesse. Jeg sagde sådan lidt i citationstegn, at det jo var et af redskaberne til at skabe, om man så må sige, yderområdernes, lokalområdernes universiteter.

Kl. 17.25

Vi ved godt, at vi ikke kan placere universiteter alle steder i landet, men vi kan gøre noget, der sikrer, at der er virkelige vidensmiljøer, og at det sker i et samarbejde med virksomhederne i området, uddannelsesinstitutionerne i området, vidensformidlere og hele det lokalområde med de kompetencer, der er, som man specielt kan pleje.

Det har regeringen direkte skåret i, hvor den tidligere regering havde planer om at ville afsætte et beløb over en 4-års-periode oven i det, der var afsat, på ca. 200 mio. kr.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Vagn Christensen for en kort bemærkning. Den røde knap betyder stadig væk noget, hvis man kigger ned, hvis man ellers ser den.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Nu har vi jo haft en fornuftig dialog, men jeg synes nok, at det sidste svar mere bar præg af politik end af det, som sagen drejer sig om, nemlig at få at vide, hvilke holdninger der er, men det kan selvfølgelig også være politik.

Jeg står her med et avisudklip fra onsdag den 8. maj, hvor et æret medlem, der hedder hr. Poul Nødgaard, har udtalt sig til avisen, men han kan selvfølgelig være blevet misforstået, det hører vi jo så meget om. Han siger, at udflytning er fint, men også udkantområderne skal være med. Og så skal jeg nok lade være med at citere mere derfra.

Men det, det jo betyder, sådan som jeg læser det, er, at det, man i hvert fald ikke er tilhænger af, er den der udbudsholdning. Og det var sådan set det, jeg spurgte om, nemlig om det er de stærke områder, eller det er et ligestillingsspør, eller det er et vækstspor. Hvad er det for et spor, Dansk Folkeparti går efter?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt takke for løftet om, at det bornholmske beredskabscenter ikke bliver nedlagt ved hjælp af Dansk Folkepartis stemmer. Må jeg også tage det som udtryk for, at Dansk Folkeparti er imod en yderligere centralisering i øvrigt inden for beredskabssystemet, altså det statslige beredskabssystem? Altså tage det som udtryk for, at de øvrige fem beredskabscentre her i landet også vil komme til at bestå, efter at vi har lavet en fornyet behandling af beredskabsplanen?

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Til hr. Ole Stavad. Hr. Ole Stavad vil gerne have det lidt mere konkret, det var ikke godt nok. Det er nok, fordi vi lige skal have Arbejdstilsynet på besøg, jeg slog mig faktisk, da jeg faldt før.

Men det er rigtigt, at det udspil, hr. Ole Stavad søger efter omkring uddannelse og samspillet med virksomhederne og gerne på højt niveau, da er en god idé; men nu har vi jo i øjeblikket en regering, der forsøger at gøre noget her og gerne vil være med, og så må vi jo se, hvad den kommer med. Og hvis det er sådan, at alle er enige om, at der skal uddannelse på højt niveau ud til yderkantområderne og være samspil med erhvervslivet, så er der da sikkert ikke noget i vejen med det. Jeg tror da ikke, at der er nogen, der vil sige nej til det. Men det må vi jo så se på.

Hr. Ole Vagn Christensen citerer hr. Poul Nødgaard fra den 8. maj om, hvordan vores holdning er med hensyn til udlicitering og med hensyn til statslige arbejdspladser. Jeg ved ikke, hvad hr. Poul Nødgaard har tænkt sig med denne udtalelse. Det må vi jo spørge hr. Poul Nødgaard om. Jeg kan ikke stå og citere udtalelsen, det vil jeg ikke.

Så er der hr. Touborg med hensyn til, om vi også har tænkt os at være med til at nedlægge de fem øvrige beredskabscentre: Nej, nej, nu ser vi altså lige på, hvad der sker, og på, hvad regeringen kommer med.

Jeg mener, at det her drejer sig om, at der nu skal samarbejdes. Så må vi prøve at se, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan lade sig gøre. Jeg regner med, at regeringen har mere i posen end det, der er blevet fremlagt i dag. Det tror jeg faktisk den har.

Kl. 17.30

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det var nok det, jeg frygtede, nemlig at fru Colette Brix havde en opfattelse af og en eller anden tro på, at vi har fået en regering, der vil gøre noget på det her felt omkring uddannelse og samspillet mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner osv.

Det eneste, denne regering har gjort på det her felt indtil videre, er at skære i de fremtidige bevillinger, som allerede var sat af på den finanslov, der var sidste år, på trods af at det viste sig at være noget af det, der havde den største interesse ude i virksomhederne, ude i uddannelsesinstitutionerne og de enkelte lokal- og regionalområder. Der var så stor en interesse, at der var over 20, der viste interesse for det første udbud, vi havde, og kom med konkrete indspil.

Derfor var vi nødt til, skønnede vi, for at leve op til forventningerne, at afsætte yderligere penge, hvor den her regering har skåret. Og det er det, jeg spørger fru Colette Brix om: Vil fru Colette Brix forlade de venlige ord og sørge for sammen med os andre, at der sker noget på feltet?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Min reaktion er lidt i lighed med hr. Ole Stavads. Det er så formålsløst at være i dialog med Dansk Folkeparti, ikke bare med ordføreren i dag, men også andre ordførere. Man har forpagtet sin vilje til regeringen. Man siger, at vi jo nu må se, hvad regeringen kommer med. Det ser ud, som om regeringen har mere i lommen, og nu må vi se, hvad vi kan blive enige om, og vi skal samarbejde.

I et tidligere indlæg sagde fru Brix dog, at hun havde fundet ud af, at vi havde visse muligheder her i huset. Det har jeg også lagt mærke til. Det har vi. Men det har vi kun, hvis vi har en vilje til det, hvis vi har en holdning. Og det er det, vi efterlyser. Hvad vil Dansk Folkeparti? Vi andre ved også nok, at regeringen sikkert kom-

mer med et eller andet og sådan, og så må vi snakke om det.

Men vores opgave som politisk parti – undskyld, hvis det ligner en belæring – er altså faktisk at melde ud og have en holdning. Men den får vi ikke rigtigt.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Fru Colette Brix for en kort bemærkning, og det tror jeg er den sidste, inden vi går til ordfører-rækken.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Til hr. Ole Stavad: Jeg skal sige, om jeg synes, at jeg vil være velvillig over for denne her regering eller ej. Jeg skal altså ikke stryge den for meget med hårene. Det er det, hr. Ole Stavad vil have. Nu ser jeg jo ikke spøgelsler i skabene. Jeg har jo ikke været her så længe, og det er nok en fordel. Jeg tror faktisk på det gode også i denne her regering i denne her sag. Jeg er ikke i tvivl om, at her nok skal ske noget.

Så vil jeg også godt sige til hr. Ole M. Nielsen, der siger, at man ikke kan diskutere med Dansk Folkeparti: Hvad er det dog for noget sludder? Selvfølgelig kan man det! Men det kan da godt være, at man diskuterer noget på forskellig måde. Det kan godt være, at man ikke behøver at stå her og gå efter det ene og det andet lille fejltrin og komma, efter hvad folk nu eventuelt forlader sig på. Man må i stedet forsøge at få et samarbejde, for her er der en sag, alle går op i. Alle partierne går da op i det her. Det er jeg da ikke spor i tvivl om.

Det er bare, hvilke muligheder vi har, og hvad vi kan. Vi ved jo også godt, at vi ikke bare kan gå ind og tage en stor pose penge et eller andet sted og så gå ud og gøre alt det, vi gerne vil, og alt det, der er blevet lovet. Det kan ikke lade sig gøre. Og det ligger der jo egentlig i det. Lad os nu derfor se at komme videre med det her.

Jeg kan ikke se, at jeg skulle have et eller andet dårligt forhold til regeringen. Hvorfor skulle jeg det? Jeg har et udmærket forhold til regeringen og et udmærket forhold til hr. Ole M. Nielsen og til hr. Ole Stavad og til hr. Touborg. Det regner jeg da med. Vi er jo herinde for at arbejde og skulle finde ud af nogle ting, og det er faktisk det, jeg prøver på at være med til.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Fru Else Theill Sørensen som ordfører.

Else Theill Sørensen (KF):

Den redegørelse, som erhvervs- og økonomiministeren har lagt frem, er en opfølgning på vedtagelse nr. V 69 fra sidste forår. Den vedtagelse pålagde regeringen at tage nogle hensyn til hele landet, når der blev placeret nye statslige arbejdspladser, og når eksisterende statslige arbejdspladser blev nedlagt.

Kl. 17.35

Den pålagde også regeringen at lave analyser af mulighederne for udflytning af eksisterende statslige institutioner og at fremlægge konkrete planer om udflytning af et antal statslige arbejdspladser til de dele af landet, hvor udviklingen er svagest. Det er de pålæg, regeringen nu følger op på.

Når så mange her i Folketinget er optaget af placeringen af de statslige arbejdspladser, er det selvfølgelig, fordi især de af os, der er valgt og bor langt fra hovedstaden, ved, hvor stor betydning det har for en egn, når den rummer statslige arbejdspladser. Det er vigtigt, hvor de statslige arbejdspladser er placeret i landet, og det er også vigtigt, hvor de er placeret inden for f.eks. det enkelte amt. Det er altså ikke nok, at der er mange statslige arbejdspladser i amtets hovedby. De skal fordeles ud over amtet, i det omfang det er muligt.

Blandt grundene til, at vi gerne vil have de statslige arbejdspladser, er selvfølgelig, at finansieringen af dem bidrager hele landet til, mens den egn, hvor arbejdspladserne placeres, har glæde og økonomisk gavn af aktiviteten og af beskæftigelsen.

For Det Konservative Folkeparti er det meget væsentligt at fremhæve, at det er vigtigt at fordele såvel statslige arbejdspladser som øvrige aktiviteter i samfundet; men det er helt afgørende, at der er noget at fordele, og at der er økonomisk vækst i samfundet, så der skabes mulighed for fortsat velstand og velfærd for alle landets borgere. Det er og bliver aktiviteterne i det private erhvervsliv, samfundet skal leve af, og det skal være grundlaget for vores velfærd.

Som det fremgår af økonomi- og erhvervsministerens redegørelse, er der allerede taget initiativer, der fordeler de offentlige arbejdspladser bedre. Den nuværende regerings omprioriteringer slanker staten og øger aktiviteten i amter og kommuner, og der er tre helt konkrete udflytningsplaner med i ministerens redegørelse: udflytningen af Rigsarkivet til Odense, oprettelse af en ny sikkerhedsstyrelse, som skal placeres i Jylland, og regionalisering af Skov- og Natursty-

relsen – alt sammen ting, der trækker i den rigtige retning.

Jeg vil godt slutte med at sige, at det er særlig vigtigt, hvis nye statslige institutioner oprettes, at de placeres med omhu, og at de nedlægges, der nødvendigvis en gang imellem må ske, også sker med stor omhu. Noget af det allervanskeligste er nemlig at flytte eksisterende institutioner. Det er svært at få truffet beslutning om en flytning, men det er småting i forhold til problemerne med at få den ført ud i livet.

Som eksempel vil jeg godt nævne udflytningen af helikopterne fra Flyvestation Værløse til Karup. Jeg har ikke tal på de gange, der er sat spørgsmålstegn ved, om beslutningen nu også bliver realiseret. I den lokale presse i Viborg Amt er tvivlen kommet frem igen og igen, og også blandt de ansatte, der skal flytte med, har det været svært at erkende, at helikopterne skal flyttes, og at de selv bliver flyttet. Der er brugt utrolig mange kræfter på at forsøge at ændre en truffet beslutning – kræfter, som kunne have været brugt på at finde ud af, hvordan man får flyttet sig selv og familien til Jylland. Jeg kan forsikre dem, der skal flytte, for, at der er truffet foranstaltninger i Karup til at tage pænt imod dem, og jeg er sikker på, at de bliver glade for deres nye tilværelse i det jyske.

Jeg tager dette eksempel frem, fordi det har været en lille smule aktuelt i Folketinget her for nylig, og fordi det er et typisk eksempel på, hvor kompliceret det er at få taget beslutningen, fastholde den og få den ført ud i livet.

Som medforslagsstiller kan jeg og naturligvis også Det Konservative Folkeparti støtte den vedtagelse, der er fremsat, og så vil jeg i øvrigt glæde mig over den enighed, den er udtryk for. Som det også er fremgået af debatten i formiddag, er det jo et område, hvor vi stort set alle sammen har gode hensigter. Det fremgik også, at det ikke altid lyder ens, alt afhængig af om man sidder på regeringsbænkene eller i opposition, men vi vil alle sammen gerne fordele statslige arbejdspladser og øvrige aktiviteter over hele landet.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil begynde med at konstatere, at gode hensigter er altså ikke nok. Jeg synes, jeg har hørt om gode hensigter i 8 år, uden at der er kommet så forfærdelig meget ud af det.

Fru Else Theill siger, at især når man placerer nye arbejdspladser, skal det ske med omhu. Det

er jeg da enig i, men jeg mener sådan set, at der er et større problem i de nedlæggelser af råd og nævn, der foretages i forbindelse med finansloven. De skulle altså helst ske med stor omhu, og det synes jeg måske ikke helt har været tilfældet.

Kl. 17.40

I hvert fald er det sådan, at regeringen med finansloven for indeværende år har skåret tilskuddet til Folkecenter for Vedvarende Energi i Sydthy væk. Her er der altså ikke tale om, at man styrker et svagt område, tværtimod fratager man området nogle af de få statslige arbejdspladser, som er etableret, og hvordan har den konservative ordfører det egentlig med den situation? Jeg er bekendt med, at ordføreren har været på besøg i centeret og i den forbindelse gav udtryk for, at staten fik meget for de penge, som blev bevilget.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg har allerede refereret det én gang. På side 51 i den redegørelse, der er afgivet, kan man se, hvad den tidligere regering havde foretaget sig, og så kan man se noget om nogle kompetenceklynger, og derfor må jeg spørge den konservative ordfører om vedtagelse nr. V 69: Når man gik med i den vedtagelse, hvordan synes man så, det harmonerer med det, der sker med Rigsarkivet?

Jeg vil også godt spørge den konservative ordfører, fru Else Theill Sørensen, om det, der nu sker med gartnerierhvervet på Fyn, som er en af de ting, der er nævnt som et af de udviklingspotentialer, der findes. Nu oplever fynboerne, at de får et Rigsarkiv, men samtidig nedlægges forskningscenteret i Årslev, som netop henvender sig til gartnerne og dermed er med til at foretage den videre udvikling. Hvordan harmonerer det, at man her undergraver det, der i virkeligheden skulle være styrkepositionen?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det var jo meget lidt konkret, vi fik fra den konservative ordfører. Man kan somme tider blive helt glad for, at man ikke er medlem af et regeringsparti, når det er så svært at udtale sig konkret, som det somme tider kommer til udtryk.

Jeg vil spørge om et par af formuleringerne i ministerens indlæg. Hvordan forholder fru Else Theill Sørensen sig til, at man snakker om indsnævring af beskatningsgrundlaget, som ministeren nævnte som et eksempel på, at det jo ikke

går så ringe endda? Kan fru Else Theill Sørensen bekræfte, at når det ikke ser så galt ud, er det fordi grundlaget for denne udtalelse er for tyndt, idet beskatningsgrundlaget er opgjort på amtsbasis, og der er jo trods alt næsten ingen amter, der ikke har et kraftcenter? Fru Else Theill Sørensen kender jo i hvert fald Viborg Amt og kan bekræfte, at inden for Viborg Amt er der kæmpeforskelle. Der er ikke tale om en indsnævring af beskatningsgrundlaget, det er vidt forskelligt bare i et amt som Viborg Amt.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg havde måske nok en mistanke om, at vi lige skulle berøre Folkecenteret.

Det er rigtigt, at jeg har besøgt det, og det er også rigtigt, at jeg har udtalt mig positivt. Jeg var glad for at se nogle engagerede mennesker, og jeg har ikke fortrudt noget som helst af det, jeg sagde.

Jeg har forsøgt at gøre min indflydelse gældende ved at fortælle, hvad jeg syntes, der var godt. Men der er den forskel – og det tror jeg alle erkender – at når man er medlem af et regeringsparti, kan man ikke på samme måde stille op her i Folketingssalen onsdag efter onsdag og spørge ministeren, om han dog ikke har fortrudt det. Det er rigtigt, at der var engagerede mennesker, og at jeg beklager, at centeret er nedlagt, men det blev altså resultatet på grund af den samlede disponering vedrørende de råd, nævn og udvalg, der skulle nedlægges.

Hr. Ole Vagn Christensen spurgte om Rigsarkivet og gartnerierhvervet. Jeg ved ikke, om det ikke på en eller anden måde kommer til at rage ind over den regionalpolitiske debat, som vi skal have på mandag, men jeg vil dog sige, at det at flytte så mange statslige arbejdspladser, som der bliver tale om ved at flytte Rigsarkivet til Odense, giver en styrke i et område. Rigsarkivet kan af oplagte grunde ikke flyttes til et decideret yderområde, men det betyder, at for Fyn med omliggende øer bliver der en styrkelse af kraftcenteret.

Kl. 17.45

Til hr. Ole M. Nielsen: Det er rigtigt, at der var meget lidt konkret. Jeg synes nu i øvrigt, vi alle sammen burde tilstræbe, at der var meget lidt konkret, for hvis man går ud og siger, man mener, at netop den og den institution bør flyttes, oprettes, eller hvad der nu kan være, gør vi en masse mennesker urolige, især i tilfælde af flytning. Jeg synes, vi skylder dem, at vi undersøger

sagerne rimelig godt, inden vi begynder at flytte rundt med noget.

Angående det med beskatningsgrundlaget er vi enige om, at det ikke er nok at opgøre det på amtsbasis; Viborg Amt er et godt eksempel. Men det, der er opgjort i redegørelsen, er faktisk, så vidt jeg husker, arbejdsmarkedsregioner, så det er en lille smule anderledes. Men vi er i øvrigt fuldstændig enige på det punkt.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil takke fru Else Theill Sørensen for svarene.

Jeg vil godt sige, at jeg tror, man skal være meget, meget dygtig, hvis man vil argumentere for, at med Rigsarkivets udflytning har man styrket et område. Jeg tror, man snarere har svækket området, fordi det er blevet dyrere.

Noget af det, der er nævnt i den analyse, som vi har fået, er også, at netop pendlingen kan have en kraftig virkning. Det var bl.a. noget af det, der kom frem i de svenske undersøgelser, men sådan som vi hidtil har fået det forklaret, er der ikke undersøgt en pind.

Det er vel ikke sådan, at man nu vil handle med den nye vedtagelse? At vi ikke kan regne med, at selv om regeringspartierne står bag den, vil der ikke komme til at foregå en udvikling i de økonomisk svagt stillede områder? Det er vel ikke det, vi skal forvente at se i fremtiden? Vi må vel regne med, at der virkelig tages nogle initiativer, men det er ikke fremgået af det, der er sket hidtil, heller ikke med gartnerierhvervet på Fyn.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det var også fru Else Theill Sørensens svar på diskussionen om Rigsarkivet, der fik mig til at bede om en bemærkning.

Synes fru Else Theill Sørensen ikke, at hendes partiformand, økonomi- og erhvervsministeren, har et problem, når han siger i fjernsynet, at med udflytningen af Rigsarkivet til Odense opfylder han en enig opfordring i en vedtagelse i Folketinget fra sidste år, når den vedtagelse faktisk intet har med den flytning at gøre? Og mener fru Else Theill Sørensen ikke, at det derfor er en symbolsk handling, og at man måske endda en gang imellem kan overveje lidt, om det mere har noget at gøre med, hvor økonomi- og erhvervsministeren bor, end med udflytning af arbejdspladser?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg har aldrig beskyldt hr. Ole Stavad for, at han som minister skulle have tilgodeset områder i Jylland. Det kunne jeg aldrig drømme om.

Jeg kan sige, at regeringen har besluttet at udflytte nogle statslige arbejdspladser. I Økonomi- og Erhvervsministeriet har vi besluttet, at den nye sikkerhedsstyrelse skal ligge i Jylland, miljøministeren har tilkendegivet, at der skal ske noget med Skov- og Naturstyrelsen, og kulturministeren har givet til kende, at efter otte amtsborgmestres enige indstilling skulle Rigsarkivet udflyttes til Odense. Jeg synes simpelt hen, det er en debat under lavmålet.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Nu er vi jo i den situation, at ministeren bryder talerrækken, så nu er der korte bemærkninger til ministeren, og så vender vi tilbage til korte bemærkninger til ministerens partifælles ordførertale.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jamen vil økonomi- og erhvervsministeren så ikke fortælle Folketinget, hvorfor han i den offentlige debat bruger som begrundelse, at med den flytning lever han op til Folketingets vedtagelse, når den vedtagelse handler om noget ganske andet?

Kl. 17.50

Hvorfor vil økonomi- og erhvervsministeren ikke indvie Folketinget og offentligheden i, hvori den saglige begrundelse så eksisterer? For jeg ville meget gerne tage det udgangspunkt, at det selvfølgelig er nøgterne og saglige vurderinger og analyser, der har fået regeringen til at tage den beslutning.

Men så er det vel ikke et urimeligt krav, at vi beder om at blive indviet i overvejelserne, da ministeren alene har brugt en begrundelse, der er åbenbart forkert.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg glæder mig til at høre ministerens svar på hr. Ole Stavads spørgsmål, men jeg kunne godt tænke mig at stille ministeren følgende spørgsmål: Havde den her analyse og den her diskussion fundet sted, før regeringen traf sin beslutning, ville ministeren så ikke have haft et problem med udflytningen af Rigsarkivet?

Sådan som jeg læser det, er der i hvert fald lagt op til, at der skal være en lang række analyser både på den ene og på den anden måde, som det er blevet nævnt heri. Er det her ikke i virkeligheden noget, man har gjort for ligesom at signalere over for befolkningen, at vi foretager os sandelig noget?

Ja, det er sandelig et stort spring, og det er sandelig en god hjælp til yderområderne, at man flytter Rigsarkivet til Fyn. Det er kun ministeren, der kan se dét.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Nu er det sådan i denne sag, at kulturministeren jo nøje har redegjort for økonomien i den grund, der var i Ørestaden, Rigsarkivets lagerkapacitet m.v. Det er en beslutning, der er truffet efter en enig indstilling af samtlige otte amtsborgmestre vest for Storebælt. Den har haft afgørende betydning.

Jeg har sagt, at vi kommer med konkrete tiltag: Skov- og Naturstyrelsen, en ny sikkerhedsstyrelse og så Rigsarkivets udflytning. Det er den største udflytning, der er sket af statslige arbejdspladser de sidste 10 år. Og det er jo ligegyldigt, hvor meget regeringen egentlig kommer med i debatten i dag, for der vil alligevel sidde nogle i salen, der mener, at det er for lidt. Der er nogle, der mener, at det er for meget. Sandheden ligger nok et sted midt imellem.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det eneste argument, jeg hører økonomi- og erhvervsministeren anvende for den udflytning, er, at der er otte jysk-fynske amtsborgmestre, der synes, at det var en god idé. Jeg synes jo, det er fint, at ministeren lytter til de jysk-fynske borgmestre og amtsborgmestre. Jeg undrer mig bare over, at det på den konference, der handlede om det store forarbejde, der involverer mange hundrede mennesker i forhold til det jysk-fynske samarbejde, var en pointe, at ministeren faktisk ikke lovede noget som helst.

Den argumentation, ministeren hidtil har anvendt, har været, at man levede op til en vedtagelse her i Folketinget, og den havde intet med sagen at gøre. Jeg synes, at det er meget, meget svagt. Jeg er ikke klog nok til at vide, om det er klogt nok med den udflytning; det er der nogle

hos os, der ved meget mere om. Så det er sådan set ikke det, jeg diskuterer. Jeg diskuterer, hvorfor vi ikke kan få nogle ordentlige begrundelser fra regeringen. Og hvorfor bruger ministeren en lodret forkert argumentation, hvis der er et godt og et rigtigt argument?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan forstå, at jeg ingen svar fik på de gode konklusioner, der ligger i denne rapport og analyse: Om man virkelig ville have været i den situation, at man kunne køre med udflytningen af Rigsarkivet på den måde, som man gør, hvis man skulle leve op til det, man selv foreslår.

Kl. 17.55

Men jeg forstod også, at det, det sådan set handlede om, var, at vi jo skulle vise noget over for denne her forespørgsel eller redegørelse, der er her. Men der er ikke nogen, der har bedt om noget. Det, man har bedt om, er en status.

Det, man var godt på vej med, var sådan set netop alle de ting, som står på side 51, som jeg har nævnt, hvor der ligger en række udviklinger, og som også de jysk-fynske initiativer og andre initiativer ligger inden for. Det var sådan set at være med til at støtte op om disse ting, så det ikke bare bliver til ord i en bog, men bliver til konkret handling, at det handlede om.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg skal her lade være med at blande mig i, hvorvidt det var klogt eller galt, at man besluttede at flytte Rigsarkivet til Odense. Men jeg vil godt spørge ministeren, om det ikke er rigtigt forstået, at det er regeringens politik, at vi ikke snakker om de store byer som områder, der er særlig vanskeligt stillede, og som dermed især skal have de statslige arbejdspladser.

I tidligere tid, i 1989, stod der faktisk i en redegørelse, at der kun var mulighed for at udflytte statslige arbejdspladser til de store byer. Det kan vi jo godt grine lidt ad i dag. Sådan går ikke jeg ud fra at regeringen synes nu.

Men mit spørgsmål er meget klart: Er det regeringens og ministerens opfattelse, at de 17 vanskeligst stillede kommuner skal særligt prioriteres? Ifølge regeringens egen analyse er der 17 arbejdsmarkedsregioner, der er særlig vanskeligt stillet. Er det dem, der skal prioriteres?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg kan sige til hr. Ole Stavad: Det har ikke så meget med forespørgslen her at gøre, men det er korrekt, at jeg i Aalborg deltog i et regionalpolitisk møde om det jysk-fynske erhvervssamarbejde, hvor jeg ikke kom og konkret lovede en hel masse flere penge, som den tidligere regering lovede.

Men vi kan trods alt konstatere, at der selvfølgelig, også med Socialdemokratiets mellemkomst, er afsat 175 mio. kr. til det jysk-fynske samarbejde fra UMTS-midlerne. Det synes vi faktisk er et rigtig godt tiltag, som kan være med til at løfte regionerne på det her område.

Så spørges der, om det skal være de store byer, der skal trække udviklingen. Man kan vælge at sige, om det her skal være et vækstspor, man kører efter. Den tidligere regering har jo igangsat nogle tiltag, som den borgerlige regering har kørt videre, og jeg vil bare notere, at intentionerne, når vi udflytter statslige arbejdspladser, er, at det også skal kunne generere noget vækst i regionerne.

Nu er det jo ikke nogen regionalpolitisk debat i dag – den handler om udflytning af statslige arbejdspladser – men der er jo ingen tvivl om, at motorveje og god infrastruktur, hvis der ligger større byer i nogle regioner, er med til at trække udkantssområderne i regionerne op. Det tror jeg vi alle sammen er enige om.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Så er vi tilbage med de korte bemærkninger til den konservative ordfører. Det er først hr. Kristen Touborg, og derefter er der mulighed for besvarelse.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil medgive den konservative ordfører, at man kan blive stemt ned i sin gruppe, og det har fru Else Theill Sørensen meget fair sagt her fra talerstolen. Jeg synes, at det er i orden, at man argumenterer på den måde, men jeg synes, at den konservative ordfører skylder os svar på, hvad råd, nævn og finanslov 2002 har kostet for de udsatte områder, når vi kigger på statslige arbejdspladser.

De her ting er jo så fortid, men jeg vil også godt spørge lidt til fremtiden. Er det De Konservatives opfattelse, at vi skal sikre, at vi bibeholder en rimelig decentral samfundsstruktur in-

den for politi- og retskredse og ikke mindst inden for beredskabsområdet? Det er jo et område, vi står lige over for at skulle tage stilling til.

Det overordnede er: Går man ind for en decentral eller en central linje?

Kl. 18.00

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil starte med at prøve at svare på det, hr. Ole Vagn Christensen spurgte mig om eller sagde. Jeg hørte noget om, at der ikke var undersøgt en pind – det var med hensyn til udflytningen af Rigsarkivet til Odense – men jeg tror egentlig, at ministeren på fortræffelig vis har gjort rede for omstændighederne omkring den udflytning, så jeg vil ikke forsøge at svare mere på det.

Jeg forstår ikke helt, hvordan hr. Ole Vagn Christensen kommer frem til konklusionen eller formodningen, men han spørger: Er det regeringens mening, at der ingen udvikling skal ske? Det er i hvert fald ikke regeringspartienes mening, og det er ikke Det Konservative Folkepartis mening, at der ingen udvikling skal ske. Vi er meget opsatte på, at der skal ske udvikling, og at der skal ske ligelig udvikling i alle dele af landet.

Jeg tror nok, at ministeren overtog besvarelsen af de spørgsmål, der var fra hr. Ole Stavad.

Og til hr. Kristen Touborg: Jeg har faktisk ikke siddet og talt op, hvor mange statslige arbejdspladser der er nedlagt på hvilke steder i forbindelse med råd, nævn og udvalg, det må jeg blankt erkende, så det kan jeg ikke svare konkret på.

Med hensyn til at sikre decentralisering: Det er vigtigt for Det Konservative Folkeparti, at befolkningen i alle dele af landet har en god betjening af politi, retsvæsen og beredskab. Især med hensyn til det sidste har vi for få dage siden fået en rapport på flere hundrede sider, og den vil jeg i hvert fald meget gerne have lov til at læse grundigt igennem, og jeg synes, vi alle sammen skulle gøre os store bestræbelser på, at vi netop ikke kommer til at skade yderområderne ved det, der skal ske, men at det også sikrer, at der er et fornødent og godt beredskab, og at vi får mest muligt for pengene også i den sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg synes, det var en lille fin afbrydelse ved ministerens indtræden.

Jeg vil godt spørge fru Else Theill Sørensen: Havde det ikke været klogere, at man i stedet for at kaste sig ud i sådan et projekt som Rigsarkivet, hvor man prøver at give det udseende af, at det her er noget, der virkelig udvikler, så havde interesseret sig netop for udviklingen i de forskellige områder og havde brugt kræfterne på at skabe viden og kompetencecentre? Havde det ikke været en mere fornuftig holdning, og er det ikke det, der ligesom er understreget også i den debat, vi her har, også i det oplæg, der ligger til debatten, og også i den vedtagelse, som vi er fremme ved?

Når man gør det modsatte, kan man ikke forvente andet, end at der er nogle, der sætter spørgsmålstejn ved, om det her nu er en klog måde at gøre tingene på.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt spørge lidt mere til beredskabsrapporten. Jeg medtog, at vi kun har haft den i ganske få dage, og at man ikke derudfra kan svare på nogle eksakte og detaljerede spørgsmål. Men når jeg alligevel spørger til den, er det bl.a., fordi der jo er opridset to modeller i den, som begge er centraliseringsmodeller.

Jeg tror, at ét sted i Danmark i hvert fald vil have en helt særlig interesse. Det er Bornholm, og de er nok dem, der står nærmest for, at deres ene center, det, der ligger på Bornholm, skal nedlægges. Og da de har et valg her i nærmeste fremtid, finder jeg sådan set, det er rimeligt, at man giver udtryk for, hvad det er, partierne mener om det område.

Men jeg vil godt spørge den konservative ordfører: Vil De Konservative sikre, at vi ikke får lavet en hovsabeløsning på det her område? Vil De Konservative sikre, at der bliver ordentlig tid til at diskutere beredskabsanalysen igennem, så vi får en ordentlig og bred debat om den?

Indtil videre ser høringsfristen ud, som om regeringen heller ikke i den her sag agter at følge demokratiet ordentligt til dørs.

Kl. 18.05

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil spørge fru Theill Sørensen, hvad hun mener om det, der i redegørelsen er formuleret som udbud af statslige arbejdspladser. Det blev forøget af dramatiseret i ministerens ordførertale, men så brugte ministeren alligevel til sidst den formulering, at kommunerne skal byde på de ar-

bejdspladser. Det er jo ikke så langt fra et udbud. Det er kun et spørgsmål om at vende ordene lidt anderledes. Hvad er fru Theill Sørensens holdning til, hvis i forvejen svage områder skal til at stille sig an og byde?

Er det ikke statens opgave at sige, at her er et svagt område, som vi vil prøve at tilgodese, hvis ellers alle tingene omkring arbejdspladsen kan opfyldes osv., og så vil vi selvfølgelig indgå i et samarbejde? Men at de ligefrem skal byde på dem, kan fru Theill Sørensen bakke dét op?

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Hr. Ole Vagn Christensen spørger, om det ikke havde været klogere, om man i stedet for at kaste sig ud i det, som regeringen nu har gjort, så udviklede og fortsatte det, som den forrige regering gjorde.

Nu er det jo tit sådan, at man, når man skifter regering, også i nogle henseender skifter spor. Selv om der er stor enighed langt hen ad vejen om det her, så tror jeg, at hr. Ole Vagn Christensen også har forståelse for, at der altså kan være ting, som en ny regering ønsker at gøre anderledes. Det har altså været en af tingene, at man har villet udflytte Rigsarkivet til Odense, men jeg har ikke indtryk af, at det betyder, at man ikke vil udvikle de steder, hvor der er en særlig viden og en særlig kompetence, og udnytte den viden og de kompetencer, der er ude omkring.

Så vil jeg godt anholde det ordvalg, hvor hr. Ole Vagn Christensen siger, at så gør vi lige det modsatte: Nej, regeringen gør noget andet. Jeg synes bestemt ikke, at man kan tale om lige det modsatte.

Hr. Touborg talte om beredskabsrapporten. Jeg vil stadig væk gerne bede om tilgivelse for, at jeg ikke er nået ret langt ind i den. Jeg troede ikke, man behøvede at have fået rapporten for at vide, at når der er seks beredskabscentre, hvoraf det ene ligger på Bornholm – det andet ligger i øvrigt i Thisted; begge er yderområder – så vil de steder sige: Bare man nu ikke lukker vores beredskabscenter. Men jeg vil ikke stå her og sige noget som helst om, hvad hverken jeg eller Det Konservative Folkeparti vil mene om detaljerne i de løsningsmodeller, der bliver. Jeg vil love, at vi vil gøre os umage for at gøre det så godt som muligt. Jeg vil sige, at det primære formål er, at der skal være et godt beredskab, dernæst at der er en rimelig fordeling af arbejdspladserne.

Til hr. Ole M. Nielsen vil jeg sige, at jeg ikke har opfattet ministerens ordvalg, slet ikke efter

talen i dag, på en sådan måde, at man skulle byde med kolde kontanter, men jeg har nærmere opfattet det sådan, at man skulle fortælle om, hvilke muligheder man havde for at huse de statslige arbejdspladser så at sige, og at man skulle fortælle om de særlige fordele, der er. Jeg tror heller ikke, at det er godt, hvis regeringen bare sidder med en pil, der peger rundt, og siger: Nu flytter vi den derhen, for der ser det ud til, at der er brug for den.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Nu er der ordførere, der ønsker yderligere korte bemærkninger, men jeg kan sige, at de har haft tre. Det er der ikke noget at gøre ved. Jeg tror, at jeg holder bedre regnskab med det end de fleste.

Vi skal tilbage til ordførrækken, og det er fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Jeg tror, det er meget karakteristisk for debatten om forespørgslen, som handler om udflytning af statslige arbejdspladser, at den hele tiden glider over i en langt mere generel regionalpolitisk debat. Det vil også kendetegne mit indlæg, ligesom det har kendetegnet de forrige, ligesom det har kendetegnet en god del af de korte bemærkninger.

Det afspejler, at det at udflytte statslige arbejdspladser nok spiller en rolle, men der er nogle andre ting, som er langt mere afgørende for at få en regional udvikling, sådan som vi ønsker os den. Det handler om muligheder, det handler om infrastruktur, det handler om vilje. Jeg ser meget frem til, at vi vender tilbage til en fokuseret regionalpolitisk debat, når den bliver sat på dagsordenen.

Ministeren sagde i sin redegørelse, at hans mål jo – sådan hørte jeg det i hvert fald – er i overensstemmelse med dem, som vi havde i den tidligere regering: Det synes jeg selvfølgelig er al ære værd.

Kl. 18.10

Jeg synes også, at det er naturligt at se på, om metoderne eller det, vi brugte for at nå hen til de mål, er tidssvarende, men måske mindre set i lyset af et regeringsskifte og mere set i lyset af, at omverdenens vilkår og krav til opgaveløsning for privat og offentlig virksomhed hele tiden ændrer sig. Der bliver nye muligheder, der bliver andre måder at gøre tingene på, og det kan give en anden afgørelse end den, man ville have truffet for bare 2 eller 3 år siden.

Derfor synes jeg, det er meget vigtigt at holde fast i de gode kriterier, som redegørelse nr. R 8 angiver: Spørgsmålet, om man kan rekruttere og fastholde de kvalificerede medarbejdere, der skal løse opgaverne; spørgsmålet om økonomien i en flytning i forhold til huslejesbesparelser, men også i forhold til øgede driftsomkostninger, rejseudgifter, fravær af samdrift, tilknyttet service osv. Det er væsentligt at overveje, om brugerkontakten kan opfyldes, som det er intentionen, og selvfølgelig skal man også se på, om man samlet kan få en opgavevaretagelse, som svarer til det, der er institutionens grund til overhovedet at være sat i verden.

Når ministerens redegørelse godt kan vække bekymring, er det, fordi der lægges så negativt op. Det er altså besynderligt at høre regeringen bryste sig af, at besparelserne på offentligt ansatte og nedlæggelsen af råd og nævn skulle være et positivt regionalpolitisk træk, fordi det giver en bedre balance mellem hovedstadsområdet og det øvrige land. Ja, det giver en balance i den forstand, at der bliver færre i hovedstadsområdet, men hvordan i himlens navn det skulle være et positivt regionalpolitisk træk er svært at se, for der skabes ikke flere arbejdspladser i regionerne og i lokalsamfundene.

Der er noget andet, der heller ikke sker. Hvis man ser på det ønske, der er om økonomisk effektivisering, som jo er meget klart afspejlet i den finanslov, regeringen har fået vedtaget, så må man sige, at erfaringen viser os, at den type økonomisk effektivisering kun har ført til regional centralisering. Det har tiden bevist.

For eksempel giver både regeringens besparelser på folkeoplysningen og den ekstreme økonomisering i forhold til AMU- og erhvervsskoler regional centralisering. Det er direkte imod det, som et mindre bysamfund har brug for i forhold til netop at være et attraktivt sted at bo. Det er da også stærkt tvivlsomt, om domstolene kan fastholde den geografiske fordeling, de har i dag, med de besparelser, som lægges ned over dem, samtidig med at man vil fastholde den høje kvalitet.

Og eksempelvis annullerer jo beslutningen om flytning af Rigsarkivet investeringer i både Viborg og Aabenraa. Det var investeringer, som jeg antager var meget velkomne i de to bysamfund.

Det synes derfor helt oplagt og afgørende, at der på alle lovforslag, inklusive den samlede finanslov, laves en regional vurdering af effekten i forhold til det mål, som vi er fælles om, nemlig

at alle områder er attraktive for udvikling og bosætning. Jeg synes, det i debatten er meget vigtigt at holde fast i, at det faktisk er et fælles mål.

Placeringen af statslige arbejdspladser er selvfølgelig vigtig, f.eks. jo også placeringen af Dansk Center for Undervisningsmiljø, som jeg var med til at placere i Randers i forbindelse med lov om undervisningsmiljø. Det tror jeg var helt afgørende. Der var intet, der talte imod det. Tværtimod kunne man sige, at en centerplacering midt i det jyske kerneland med gode kontakter til det omgivende miljø ville være en stor hjælp for centerets opgaveløsning. Placeringen hænger netop også sammen med de kriterier, som redegørelsen angiver.

Derfor synes jeg også, det er vigtigt, at regeringen bruger noget af sin egen medicin, hvis man kan sige det på den måde, og erklærer en udfordringsret til amter og kommuner, der siger, at ethvert amt og enhver kommune har ret til at udfordre placeringen af en given statsinstitution. Det kunne være, at vi ville få den positive effekt, at flere primært statslige arbejdspladser blev udflyttet, men jo også, at der blev givet gode, fyldestgørende begrundelser, gennemarbejdede måske endda, for at det ikke kunne lade sig gøre. Så kunne debatten faktisk blive konkret og måske også en anelse mindre romantisk. Som det også er sagt af tidligere ordførere, er det at flytte en allerede etableret institution en overordentlig vanskelig opgave. Den er dyr, men den er også dyr i menneskelige omkostninger for medarbejdere og i forhold til de netværk, som er etableret.

Sådan en udfordring kunne jo selvfølgelig tage form af en redegørelse for helheden i det beslutningsgrundlag, som skal være til stede; i de kvalificerede medarbejdere, som regionen kan trække på; i den mulighed, regionen har for at stille skoler, boliger m.v. til rådighed; i forhold til de trafikforbindelser, som vil understøtte opgaveløsningen; i forhold til sammenhængen med andre institutioner og erhvervsliv.

Kl. 18.15

Det kunne også gøre, at hovedstadsområdet blev endnu mere klar over den forpligtelse, der ligger i at være hovedstad. Dermed kunne det jo gøre, at vi fik en diskussion om, hvad det vil sige også at være nation i en stadig mere globaliseret og internationaliseret verden. For vi skal jo ikke kun sikre udviklingen i lokalområderne, de regionale områder, men også i det samlede nationale område. Dermed er også sagt, at ligesom det er væsentligt at bygge på regionale styrke-

områder, er det også vigtigt at bygge på nationale styrkeområder. Et nationalt styrkeområde er en dynamisk og levende hovedstad i samspil med landet i øvrigt.

Også i det lys håber jeg, at vi kan tage den regionalpolitiske debat, når vi kommer dertil, for regionalpolitik i dagens verden er ikke kun et spørgsmål om at fordele ting og aktivitet indenlandsk i forhold til en dansk virkelighed, men også i forhold til en europæisk virkelighed, en Østersøvirkelighed, en global virkelighed.

Vi støtter fuldt ud det forslag til vedtagelse, som er fremsat, og vi håber, at der kan komme konkrete ting ud af det. I det mindste håber vi, at vi kan få konkrete analyser og konkrete begrundelser lagt på bordet for de beslutninger, der tages.

Det er selvfølgelig legitimt og rimeligt, at regeringen træffer beslutninger, men det er helt afgørende for os andre, at vi kan betrygge os ved, at de er truffet på et fyldestgørende beslutningsgrundlag. Det ville være tjenligt i forhold til beslutningen om at flytte Rigsarkivet, men det ville også være tjenligt i forhold til fremtidige beslutninger. Og der kunne udfordringsret for amter og kommuner være et særdeles velkomment bidrag til, at regeringen begrundede de beslutninger, som træffes.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Enhedslisten er enig med regeringen i, at alle borgere skal sikres gode og ligelige levevilkår, uanset hvor den enkelte bor.

Vi er også enige i, at udflytningen af statslige arbejdspladser ikke alene kan løse dette problem. Ja, vi er faktisk enige med regeringen i, at der er andre redskaber, som er langt mere effektive til at opfylde det her mål. Problemet er bare, at regeringen ikke har noget ønske om at bruge de nødvendige redskaber.

Regeringen nærer stor tillid til markedet og de private virksomheder, og derfor vil regeringen skabe mere ligelig regional udvikling ved at skabe de bedst mulige muligheder for virksomhedernes udfoldelse og virkelyst, og det skal ske igennem fjernelse af snærende bånd og regler og gennem liberalisering og øget konkurrence.

Problemet er bare, at vi jo ser, at øget markedsførelse fører til koncentration og etablering af private monopoler. Udviklingen inden for mejeri- og slagteriområdet er særdeles illustrativ. Her har markedskræfternes hærgen ført til, at en lang række lokale arbejdspladser er blevet nedlagt. Konsekvensen er, at lokalområder tøm-

mes for arbejdspladser og tømmes for liv. Miljøet belastes af vækst i transporten, og dyrevelfærdene forringes.

Det ønsker regeringen ikke at gøre noget ved. Regeringen har således afvist et forslag fra Enhedslisten om, at regionalpolitiske hensyn skulle inddrages, når fusioner godkendes.

Det er det afgørende problem med regeringen. Uden en bevidst indsats, hvor det offentlige direkte går ind og støtter etablering af produktion i lokalområderne, er der ingen som helst mulighed for, at der kan sikres en økologisk og social bæredygtig udvikling i landets regioner.

En sådan indsats må man lede forgæves efter i regeringens opreklamerede, men ganske indholdstomme redegørelse »Vækst med vilje«. Også på andre områder vil regeringens markedsorientering føre til større regional skævhed – konsekvenserne ser vi allerede nu i form af lukning af posthuse m.v. i lokalområderne – ligesom regeringens ønske om at øge mulighederne for at etablere gigantiske indkøbscentre og liberalisere lukkeloven vil øge butiksdøden i de mindre lokalsamfund. Igen mistes der arbejdspladser.

Emnet for denne debat er så, hvad staten kan gøre gennem udflytning af statslige virksomheder. Regeringens redegørelse anfører en række principper, som teoretisk set virker meget fornuftige, men vi savner et princip i oplytningen, som spiller en afgørende rolle for regeringens konkrete politik, nemlig princippet om, at ministrenes valgkredse skal tilgodeses.

Når Rigsarkivet f.eks. må udflyttes til Odense, kan det hverken begrundes med, at Odense ligger i en af de svageste regioner, eller at man på den måde kommer tættere på sine brugere og samarbejdspartnere, for de bor nemlig for 90 pct.s vedkommende i Storkøbenhavn. Når flyvestationen i Værløse skal flyttes til Nordjylland, er det hverken den bedste eller den billigste løsning, men det er til gengæld den dyreste.

Den form for udflytning af statslige virksomheder, som sker uden anden plan end at sikre ministrenes genvalg ved det kommende folketingsvalg har intet med regionalpolitik at gøre, men minder mere om det liberalistiske vennetjenestesamfund, som Venstre har skabt i Farum.

Kl. 18.20

Det skaber en fuldstændig vanvittig debat, hvor en samlet stillingtagen, både til hvad vi vil med regionerne i Danmark, og hvad vi vil med hovedstaden, reduceres til elementer i studiehåndler, hvor en Storebæltsforbindelse fører til

to overflødige motorveje i Nordjylland, og etableringen af en Femernforbindelse – ud over de ulykker, den vil føre til i Storstrøms Amt, når den bliver vedtaget – formodentlig vil blive fulgt op af en række overflødige motorvejsbyggerier i Vestjylland.

Enhedslisten indgår gerne i drøftelser om udflytningen af statslige institutioner, hvis udgangspunktet er en saglig afvejning af fordele og ulemper, hvor der selvfølgelig tages særligt hensyn til de svage regioner, som skal styrkes.

Regeringens forslag om etablere en slags konkurrence mellem interesserede kommuner om, hvem der skal have den og den udflyttede statslige virksomhed, har vi meget svært ved at se skulle gavne de svageste områder. Men det tilfredsstillende selvfølgelig regeringens ønske om at smugle begrebet udbud ind i enhver tænkelig og utænkelig sammenhæng.

Det er meget vigtigt at tænke på, at man med en uddannelsesinstitution eller forskningsvirksomhed kan sikre et meget tæt samspil med lokalområdet og den industri, der findes i forvejen. Det er også derfor, jeg tidligere var inde på, at når man tænker i den slags baner, er det meget ærgerligt for vores samfund, at dér, hvor der er mulighed for en decentral erhvervsudvikling, nemlig inden for landbruget og de industrier, der er tilknyttet landbrugsområdet, er der sket en ødelæggende centralisering, som er ødelæggende for både beskæftigelsen i en lang række byer og udkantsområder og for vores fødevarerudvikling. Der er ingen tvivl om, at det er helt i modstrid med det, der er brug for. Hvis man tænker på fødevarerhvervets fremtid, er det helt forkert, at man har centraliseret og gjort tingene ensartede i stedet for at tænke mangfoldighed og decentralisering.

Det virker også underligt, at man har etableret uddannelsesinstitutioner inden for mange områder langt væk fra de regioner, som de fleste ansøgere rekrutteres fra. For eksempel har jeg aldrig forstået, hvorfor man ikke flytter Politiskolen til Ringkjøbing Amt. Så kunne vi måske sikre, at der bliver sluppet rutinerede og erfarne betjente løs i København, når der er behov for det. Det ville sikkert i mange tilfælde være en fredsskabende foranstaltning, og det ville helt bestemt give et nødvendigt løft i Ringkjøbing Amt.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg er fuldstændig enig med Enhedslistens ordfører i, at det har været meget ødelæggende med

den udvikling, der er sket inden for det, der engang var andelsbevægelsen i det danske landbrug; det kan jeg fuldt ud tilslutte mig. Men det, jeg har lidt svært ved lige at se, er, hvordan man egentlig hindrer, at fortrinsvis private virksomheder foretager sig de ting, som de foretager sig. Jeg vil godt have det konkretiseret lidt nærmere, for det synes jeg kunne være spændende.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Eksempelvis ved at staten greb ind over for monopoliseringen. Som det er i dag, sidder eksempelvis Arla Food på størstedelen af mejerifunktionen i Danmark, og her mener Enhedslisten, at staten skal gribe ind og bryde koncernen op i mindre produktionsenheder i flere forskellige virksomheder og dermed sikre, at man også kan fastholde produktionen i flere områder i stedet for den centralisering, der foregår i dag.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Så er det hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil godt begynde med at sige tak for ministerens besvarelse. Redegørelsen har vi jo fået, men besvarelsen synes jeg for så vidt er bedre end redegørelsen.

Her ved indledningen af min ordførertale vil jeg gerne understrege det, som ligger mig meget på sinde, og som også kommer til udtryk i den vedtagelse, vi har fremsat og opnået tilslutning til. Det handler ikke om at straffe København, og det handler ikke kun om udflytning. Det handler meget mere om tilflytning, og det synes jeg er helt væsentligt. Sidste år handlede formuleringen om udflytning af statslige arbejdspladser, men i mellemtiden er vi blevet klogere, og vi har fået en redegørelse osv.

Det er måske især beslutningen om Rigsarkivet, der har fået mig til at konstatere, hvad jeg ikke vil. Det er ikke for at straffe hverken Rigsarkivet eller København, vi skal have denne debat, for vi har ikke noget imod en kraftig og velfungerende hovedstad, men vi skal også have nogle udkantområder, som kan følge med. Derfor handler det om tilflytning, men i endnu højere grad om, at man tager hensyn ved nedlæggelser og omstruktureringer, for det er nemlig langt lettere end at beslutte en ny tilflytning eller udflytning.

Når man omstrukturerer og planlægger rationaliseringer, skal man passe på, at man ikke skader nogen steder. Vi har f.eks. haft diskussionen om Bornholm, som jo er hårdt ramt allerede, og hvor resultatet kan blive, at man nedlægger beredskabscenteret. Jamen hvad skal man give Bornholm i stedet? Hvor mange millioner er der ikke pumpet til Bornholm i mange år? Der er vist megen velvilje over for Bornholm, men det viser, hvor svært det er at tilføre et yderområde noget, som ikke har et naturligt rodfæste dér. Det varer utrolig længe, og der er en succesrate, som er ganske, ganske lav, når man tilfører noget, så derfor er det så vigtigt, at man bevarer det, der er på stedet.

Derfor er formuleringen om, at man skal begrunde sine beslutninger, også utrolig vigtig. For mig at se handler det om at få afkoblet autopiloten og automattænkningen, når man skal effektivisere det i forvejen stærke steder, og se på, om man kan gøre tingene på en anden måde. Hver gang der skal flyttes 10 kontorstole i København, betyder det jo ikke, at man skal diskutere og begrunde, hvorfor man ikke flytter dem til Thy – selvfølgelig ikke. Der er da meget ofte gode argumenter for det, man gør, men alligevel kan det godt være, at det kunne have været gjort på en anden måde.

Rigsarkivet er efter min mening slet ikke en sag, der har noget med dette her at gøre. Kulturpolitikere må tage sig af, om det overhovedet egner sig til udflytning. Jeg synes bare ikke, det er særlig smart, og Odense er i hvert fald ikke et svagt område. Hvis det også er rigtigt, at det reducerer eller fjerner nogle investeringer i Aabenraa eller Viborg, som er på kanten af at være udkantområder, er det i hvert fald helt forkert.

Det fremgår, at antallet af statsligt beskæftigede i hovedstadsområdet er faldet fra 47,8 pct. til 45,7 pct. af det samlede antal i Danmark. Det er i hvert fald korrekt, og det har nok noget at gøre med det, jeg var inde på tidligere, nemlig at der har været størst grundlag for effektivisering i hovedstadsområdet, og derfor har man kunnet gøre det. Der har i hvert fald ikke været tale om udflytning i den periode.

Ministeren siger, at vi har dansk topplacering i udligning, og at beskatningsgrundlaget er indsnævret. Det er jo rigtigt, at man kan diskutere, hvorfor vi overhovedet har regionalproblemer i et så lille land som Danmark med de små afstande i forhold til Sverige og Norge, men vi er altså også et forkælet land, et forvænt land. Vi vil ikke have store forskelle i befolkningen, vi vil ikke

have store forskelle mellem rig og fattig, altså sociale forskelle, og vi vil heller ikke have store forskelle mellem de forskellige landsdele. Det er en del af kvaliteten i Danmark, og her er placeringen af statslige arbejdspladser et af elementerne.

Med hensyn til beregningen af beskatningsgrundlaget har vi været inde på, at der er forskellige årsager til, at det ikke ser så grelt ud. En af årsagerne er, at overførselsindkomsterne, som vi jo har mange af i Danmark, er nogenlunde lige store alle steder, og det er med til at stabilisere omkring gennemsnittet. Det er en gennemsnitsindkomst pr. indbygger, der opereres med, og det betyder, at også børnene stabiliserer gennemsnittet, for de tjener lige lidt alle steder, indgår ikke med kroner og øre, så derfor får vi ikke de store udsving. Men specielt overførselsindkomsterne er vi gode til at formidle i dette land, og det skal vi også være.

Men på trods af de statistikker, der findes, er kendsgerningen, at fraflytning er situationen i nogle områder, og det må vi modvirke. Ministeren siger, at staten ikke skal tage ansvar for den enkelte regions udvikling. Nej, det skal staten ikke, men staten skal altså tænke sig om og ikke skade den enkelte regions udvikling. Tværtimod skal staten være opmærksom og støtte den enkelte regions udvikling med det redskab, man har, nemlig placering af statslige arbejdspladser. Det skal understøtte den lokale situation.

Jeg synes ikke, at redegørelsen er positiv. Det er derimod analysedelen, og den blev jeg faktisk glad for, da jeg fik den et par dage senere. Jeg synes faktisk, den er rigtig nyttig, der er nogle rigtig gode overvejelser i analysedelen, hvor man gør rede for det, der foregik i 1989, da Statsministeriet lavede en analyse, hvor man konkluderede, at udflytning af for små enheder ikke bør ske, og at modtagerområdet skal være forsynet med gode trafikale forbindelser. Man pegede på Århus, Odense, Aalborg og Esbjerg, men det blev heldigvis ikke rigtig til noget, for det ville i hvert fald ikke have fremmet den udvikling, vi egentlig ønsker i dag.

Med hensyn til om det skal være små eller store enheder, ved jeg såmænd ikke, hvad der er rigtigt. Man har jo tidligere, helt tilbage i 1960'erne og 1970'erne, besluttet ganske store udflytninger, f.eks. placeringen af Hærens Materielkommando i Hjørring og virksomhederne på Holmen på Flådestation Frederikshavn – noget som kom mit eget område til gode. Også en rigtig vellykket udflytning som Statens Jordsbrugs-

Forskning til Foulum mener jeg faktisk er et solstråleeksempel på, at man flytter en velegnet enhed til en egn, hvor den er i stand til at slå rødder og nu opbygger andre ting, så man er i stand til at lave et miljø omkring noget, som har med de institutioner at gøre, som man havde i forvejen. Det er et rigtig godt eksempel på, hvordan tingene skal gøres, og der er flere af dem.

Kl. 18.30

Fiskeriforskningsinstituttet er på vej. Jeg ved såmænd ikke, hvor langt det er, men det skal flyttes fra Charlottenlund til Lyngby, og det kalder man vistnok en udflytning. Vi har i forvejen fiskeriforskning i eksempelvis Hirtshals, men jeg vil ikke anbefale, at man lige pludselig flytter hele fiskeriforskningen til Hirtshals, for så er der ingen tvivl om, at der opstår et af de problemer, der er anført, nemlig at man mister et forskningsmiljø og nogle nøglemedarbejdere. Nu ved jeg ikke, hvor fiskeriforskere skal gå hen, hvis de ikke skal være på et fiskeriforskningsinstitut i Danmark. Det kan da godt ske, at de kunne gå for tidligt på efterløn eller finde andre job, men det mener jeg ikke de skal.

Man kunne begynde med at lægge yderligere en afdeling til eksempelvis Hirtshals, så man opbygger et miljø langsomt. Man skal selvfølgelig passe på ikke at øve vold på noget, og i det hele taget mener jeg, at når man flytter noget ud, skal man tænke sig voldsomt om og selvfølgelig forhandle med de lokale myndigheder, som ikke selv skal byde sig til eller deltage i udbuddet, men samarbejde om at skabe noget, som kan få tilknytning til en eksisterende styrkeposition. Det kunne f.eks. være en erhvervsudvikling, hvor man kan støtte flere ting på én gang og opnå helt nye styrkepositioner, så man også får en differentiering i områderne.

Når man snakker om at styrke de kompetencer, man har lokalt, risikerer man en specialisering. Jeg har nævnt Frederikshavn som et eksempel på, at man har været stærkt ramt af det, og det kunne også være Salling, hvor man har en træindustri, som vi ved ligger i hård konkurrence med udlandet. Det er rigtigt, at de omsætter mere og mere, men de tjener mindre og mindre, og på et eller andet tidspunkt kan de måske ikke blive ved med at klare den. Hvis man har satset alt på træindustrien, kan man hurtigt blive hårdt ramt i en sådan egn, og det kan også blive aktuelt for vindmølleegnene omkring Lem og Ringkøbing osv. Her må man prøve at diversificere.

Man beskæftiger sig i analysedelen med to begreber, som man ligesom holder lidt op imod hinanden og kan operere med, når der skal flyttes noget til en ny egn. Man opererer med noget, man kalder økonomiske ligestilling – altså et ligestillingsspor – og som et andet kriterium opererer man med bidrag til selv bærende økonomisk udvikling, det, der kaldes vækstspor. Jeg har egentlig lidt svært ved at forstå, at de to ting er alternativer til hinanden. Jeg kan ikke forstå, hvorfor begge dele ikke kan være aktuelle på én gang, eller hvorfor man skal vælge på den måde.

Det er klart, at ligestilling kan man ikke opnå. Men man skal selvfølgelig, og det er det, vi lægger op til, overveje tingene ganske grundigt, når man kan se, at et område er i vanskeligheder – ikke for at det skal opnå ligestilling, men i et forsøg på at hjælpe det område.

Vi sagde i vedtagelsen sidste år, at man skal tilgodese de områder af landet, der har en økonomisk udvikling, som er under gennemsnittet. Det betyder jo ikke, at alle kan komme op på gennemsnittet, for så var der jo ikke noget gennemsnit, kan jeg godt regne ud. Det må skifte, alt efter hvem der ligger under gennemsnittet, men det betyder altså ikke, at man absolut skal bidrage til et vækstspor på et sted, hvor det går godt nok, hvis man kan finde et andet sted, man kan flytte en udflytningsegnet institution til.

Jeg ser meget gerne, at det er noget, vi i fremtiden vil øve os meget på, og det er også derfor, der lægges op til, at regeringen en gang om året skal komme med en redegørelse om, hvordan det går med lokaliseringen. Det skal nok passe, at den redegørelse hvert år vil forklare, at det går helt godt, for det har sådan en redegørelse jo for vane at gøre. Men jeg tror, at når vi snakker om de ting igen og igen og igen, også i regionaldebatten, vi skal have på mandag, vil der både i politiker kredse og hos embedsmændene i centraladministrationen, som jo har stor indflydelse på tingene, opstå en evne og en vane til at tænke lidt mere i de baner, vi drøfter her.

Kl. 18.35

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Debatten i dag har jo vist, at på trods af stor bredde i det politiske billede fra Enhedslisten og videre over må man konstatere, at selv om Enhedslisten på det nærmeste mener, at både Storbæltsbroen og en kommende Femer Bælt-forbindelse, landevej i Nordjylland og lignende

ikke er af det gode, så synes jeg, det er rart, at det er et bredt flertal i Folketinget, der står bag ved det forslag til vedtagelse, som nu ligger, og som også regeringen er enig i.

Jeg synes, at det er vigtigt at have en regional balance, og som jeg sagde, vil regeringen etablere en overvågning af den regionale udvikling, således at statslige initiativer ikke ensidigt rammer de samme områder. Vi har sagt, at vi vil komme med en regional vækststrategi i foråret 2003, som vi vil fremlægge for at styrke vækst og beskæftigelse med udgangspunkt i de eksisterende erhvervs mæssige kompetencer, der ligger i regionerne.

Vi har også sagt, at det er regeringens hensigt, at nye statslige institutioner som udgangspunkt bør placeres uden for hovedstadsområdet, med mindre konkrete grunde og hensyn til kompetence og effektiv administration taler imod en sådan placering. Og der skal tages eksplicit stilling til nye institutioners placering i aktstykke eller lovforslag.

I forbindelse med vedtagelse i 2000 og marts 2001, altså vedtagelse nr. V 69, var der også lagt op til, at regeringen skulle fremlægge nogle konkrete planer om udflytning af et antal eksisterende statslige arbejdspladser. Som jeg sagde i mit første indlæg heroppefra i dag, så er der jo folk, der mener, som det også er fremgået af pressen, at det er for meget, regeringen tager fat i – Sikkerhedsstyrelsen, som skal udflyttes til Jylland, er sådan ca. 85 årsværk, Rigsarkivet 110 årsværk, det er endnu ikke opgjort, hvor meget det drejer sig om i Skov- og Naturstyrelsen – mens der så er andre parter, der mener, det er for lidt.

Jeg tror, det er ligegyldigt, hvilket initiativ regeringen måtte komme med på det her område med det antal arbejdspladser. Jeg synes også, fru Margrethe Vestager har sagt det meget rigtigt i dag, at det er dyrt at flytte ud, og det kan også være dyrt menneskeligt at flytte ud. Jeg tror, det er vigtigt, at vi sørger for at sikre en regionalpolitik, så alle områder af landet bliver attraktive for udvikling og bosætning, så vi kan sørge for at få et økonomisk bæredygtigt grundlag, ligegyldigt hvor man bor i Danmark.

Der var et enkelt spørgsmål, der blev stillet fra hr. Kristen Touborg under debatten, om, hvor meget det egentlig betød i forbindelse med finanslov 2002, finanslov 2003. Til den sidste kan jeg sige, at vi jo ikke er færdige med finanslov 2003. Og med hensyn til det, der er sket af besparelser og effektiviseringer omkring finanslov

2002, kan jeg sige, at det er for tidligt at vurdere konsekvenserne af de ændringer i relation til statsadministrationen, men langt den største personalereduktion er jo sket i hovedstadsområdet.

Alt i alt kan jeg sige, at jeg er tilfreds med, at det er et bredt flertal i Folketinget, der nu står sammen om det forslag til vedtagelse, der ligger.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, nu kom den igen: »Det er dyrt at flytte ud, også menneskeligt«. Altså hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med. Var det ikke ministeren, der sagde det? Sådan opfattede jeg det. Det er dyrt at flytte ud, også menneskeligt.

Det er *ikke* dyrt at flytte ud, det er en investering i fremtiden, helt klart. Men at det er dyrt menneskeligt, kan vi godt være enige om, det vil være i nogle tilfælde. Det er næsten lige så dyrt som for de mennesker, der må flytte ind. Det er næsten samme pris, undtagen økonomisk.

De mennesker, der må fraflytte deres hjemegn i udkantområderne, fordi der ikke længere er udviklingsmuligheder, der ikke længere er arbejdspladser osv., sidder i hvert fald i en vanskeligere økonomisk situation end dem, der må flytte ud. Og de har samme problemer med, at netværk går i stykker og med to ægtefæller, der skal have job, og børn, der skal i børneinstitutioner osv. Så jeg vil simpelt hen bare ikke acceptere, uanset om det kommer fra hr. Kristen Touborg eller fra ministeren, at det er dyrt at flytte ud, også menneskeligt.

Det er dyrt, når man ikke tager vare på samfundet og sørger for, at der er en ensartet, ordentlig udvikling rundt omkring. Og så er det i øvrigt meget billigere – og det er jo rigtigt – at fastholde og tage vare på de institutioner, man har, og tænke sig om, når man omstrukturerer dem. Det er billigere at flytte ud. Det må man gerne.

Kl. 18.40

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg har et meget afklarende – det bliver det forhåbentlig, når jeg får svaret – spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren, fordi jeg simpelt hen ikke kan finde ud af, her hvor vi har flere regionalpolitiske debatter, der går sådan lidt ind over hinanden med udflytning som hovedtema i dag og en regionalpolitisk debat på mandag, hvem i regeringen det er, der har det koordine-

rende, overordnede ansvar for regionalpolitikken, for når jeg læser indenrigsministerens redegørelse, så fremgår det på side 2, at det er indenrigsministeren, der har det koordinerende ansvar.

Jeg synes, det er ret nyttigt at vide til det videre forløb. Efter de debatter, vi tidligere har haft, etablerede den tidligere regering faktisk et ministerudvalg, som mødtes med jævne mellemrum og sørgede for, at der var koordination på tværs både i forhold til embedsmandssystemet og i forhold til ministerholdet. Derfor ville jeg godt høre, om man har gjort noget tilsvarende i den nuværende regering, og hvem der har hovedansvaret og det koordinerende ansvar i regeringen.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg er ligesom ministeren meget glad for det forslag til vedtagelse, vi har fået her. Derfor vil jeg selvfølgelig også spørge, om vi så også er enige om indholdet i det.

Når jeg tager analysen her, er der en lang række kompetenceklynger, eller hvad man nu kalder dem, vækstområder, og det er jo noget, som den tidligere regering har lagt op til. Men hvis det skal blive til noget, så er det jo nødvendigt, at der også bakkes op fra statens side med videns- og kompetencecentre. Kan vi forvente, at der sker noget her fra regeringens side, eller vil man bare læne sig tilbage?

Jeg har forstået, at man ikke ville give noget svar under den store jysk/fynske redegørelsesdebat, der var omkring udviklingen, men jeg håber, at ministeren har nogle svar på det, som er nævnt omkring de forskellige klynger, om det også er noget, man vil gøre noget for at sætte nogle ressourcer af til, så vi kan se, at der virkelig kommer gang i udviklingen.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Stavad, at jeg egentlig beklager, det ikke kommer til at forløbe, sådan som indenrigsministeren og jeg havde planlagt, at de her debatter faktisk skulle køre samtidigt.

Jeg er enig i, at de her to debatter lapper over hinanden. Det kan der ikke være nogen tvivl om. Jeg beklager. Det var noget med 9 timers debat i Folketinget under en andenbehandling forleden dag, plus at vores kalendere ser ud, som de gør, der har været årsagen til, at debatten i

dag er løbet af stabelen, og så at indenrigsministeren har den regionalpolitiske debat.

Det er indenrigsministeren, der er ansvarlig for den regionalpolitiske debat, det er korrekt. Den dækker over flere ministerområder. Og jeg kan sige, at vi jævnligt – det er ikke noget, vi decideret har skrevet ned – koordinerer og taler sammen i regeringen. Jeg kan sige, at der jo også er sket en ændring af det tidligere Erhvervsministerium med hensyn til de af videnskabsministerens kompetenceområder og det, der er i dag.

Det er også svar til hr. Ole Vagn Christensens spørgsmål: Sker der noget derude? Der vil jeg blot sige, at det gør der. Der er et tiltag på 175 mio. kr., som kommer fra UMTS-midlerne til det jysk/fynske erhvervssamarbejde, der er afsat fire gange 20 mio. kr. til regionalpolitik, fire gange 15 mio. til turismepolitisk handlingsplan. Det er nogle af de elementer, som forefindes i Økonomi- og Erhvervsministeriet til det her område.

Så kan jeg sige til hr. Ole M. Nielsen, at det er rigtigt at bevare tingene derude. Jeg refererede, hvad fru Margrethe Vestager bl.a. havde sagt lidt om her fra talerstolen, og det havde jeg forståelse for. Det var sådan set det, jeg sagde. Til hr. Ole Vagn Christensen: Det er også vigtigt for regeringen, at vi kan stå inde for det, der står i forslaget til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ministeren siger, at der er flest nedlæggelser af statslige arbejdspladser i hovedstaden. Det er korrekt, sådan står der i hvert fald i vores analyse. Men jeg bliver nødt til at gentage, at det jo ikke er nogen hjælp til de vanskeligt stillede områder, at der bliver nedlagt nogle statslige arbejdspladser i hovedstadsområdet.

Kl. 18.45

Jeg vil godt spørge ministeren, om regeringen vil gå ud og prioritere de vanskeligt stillede områder, og det er f.eks. de 17 dårligst stillede arbejdsmarkedsregioner, som er nævnt i analysen.

Så synes jeg, regeringen skylder os oplysningen om, hvad råd, nævn og finanslov for 2002 har kostet af statslige arbejdspladser, f.eks. opdelt efter de 44 arbejdsmarkedsregioner. Jeg synes, det er en oplysning, vi har rimeligt krav på her i Folketinget, så vi ikke bliver ved at snakke forbi hinanden.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg går ud fra som en given ting, at der her i Folketinget er bred enighed om, at statslige medarbejdere selvfølgelig må tåle livets og arbejdspladsens omskiftelser, ligesom alle mulige andre må. Jeg synes, det er en helt kunstig modsætning at stille op, at det skulle være slemmere eller værre for nogle end for andre.

Men man skal nu engang ikke flytte rundt på statslige arbejdspladser efter regionalpolitisk forgodtbefindende. Der skal være saglige, ordentlige grunde til det, som gør, at opgaveløsningen kan varetages, at der er de ting, der skal være, dér, hvor en arbejdsplads måtte blive flyttet hen.

Det, at der er et helhedssyn, og at der er ordentlige begrundelser, er jo også en af grundene til, at det er vigtigt at få klarlagt, hvad det er, der er det analytiske grundlag for beslutningen om at flytte Rigsarkivet, fordi man ikke kan henvise til Folketingets diskussioner om udflytning af statslige arbejdspladser for at støtte landområder og yderkanter i forhold til deres udvikling.

Meget kan man sige om Odense, men et randområde er det altså ikke. Så derfor savner vi stadig væk en ordentlig begrundelse for, hvorfor det netop skal være dér, og hvorfor Viborg og Aabenraa ikke har brug for de investeringer, der var lagt op til.

Vi synes, at forslaget til vedtagelse er meget, meget godt, fordi det netop er fremadrettet, når det taler både om nedlæggelse, omstrukturering og nye statslige arbejdspladser, fordi det giver et langt friere beslutningsrum og derved også en bedre diskussion.

Afslutningsvis vil jeg spørge ministeren, jf. svaret på det tidligere spørgsmål, om det ikke kunne være en god idé, at man i højere grad koordinerede sine regionalpolitiske bestræbelser i et egentligt fast forum. Det ville også være et godt signal både til Folketinget og til de områder i Danmark, som synes, at de faktisk har behov for et øget politisk fokus.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg er enig med økonomi- og erhvervsministeren i, at det havde været hensigtsmæssigt, at vi havde fået de to debatter sådan tidsmæssigt lidt mere knyttet op ad hinanden, men det skal hverken ministeren eller andre her i salen kritiseres for, det var, som omstændighederne var. Jeg me-

ner absolut, at Folketingets formand traf den rigtige beslutning.

Jeg forstår det sådan, at det er indenrigsministeren, som har det overordnede koordinerende ansvar, og det undrer jeg mig over. Vi skal jo ikke blande os i, hvordan regeringen indretter sig, men jeg undrer mig over det, fordi indenrigsministeren sådan set er den, der har de færreste redskaber. Hvis vi læser de to redegørelser, så vil vi se, at såvel den redegørelse, som økonomi- og erhvervsministeren har afleveret, som den, indenrigsministeren har afleveret, jo rummer langt flere relationer til økonomi- og erhvervsministeren.

Derfor vil jeg godt nævne med de erfaringer – hvis man også må have lov til at dele sådan nogle – vi har fra vores regeringstid, at vi jo også talte sammen jævnlig og ofte, men det, at vi mødtes og havde det som en fast turnus i forhold til det regionalpolitiske, var vigtigt.

Derfor, og uden at jeg skal blande mig i regeringens måde at indrette sig på, vil jeg godt give den opfordring, som også fru Margrethe Vestager gav, at det ville være et godt signal, men at det også er et meget vigtigt redskab, hvis vi skal holde det fokus på regionalpolitikken, som jeg lytter mig til, at vi er mange, der mener, det er klogt, vi gør.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil sige til det sidste med hensyn til selve koordinationen, at vi netop har sagt, at når vi nu skal til at se på de tiltag med hensyn til statslige effektiviseringer og lignende, så har vi en regionalovervågning, så man ikke rammer det samme sted. Den koordinering, vil jeg bare sige til hr. Ole Stavad, er etableret i regeringen, men vi tager jo altid imod gode råd.

Så kan jeg sige til hr. Kristen Touborg i forbindelse med, at der bliver sagt, at der ikke var nogen hjælp til de vanskelige områder, at vi står helt bag det forslag til vedtagelse, der ligger her i dag, men det er også vigtigt for den vækststrategi, at vi sørger for, at små og mellemstore virksomheder kan gro og udvikle sig.

Kl. 18.50

Vi er kommet med en konkurrenceevnepakke på det her område, vi er nu kommet med en vækststrategi, fordi vi ønsker, at små og mellemstore virksomheder skal have bedre rammevilkår til at udvikle sig overalt i hele Danmark. Vi løser ikke kun økonomiske problemer i vores randområder ved offentligt ansatte. Vi mener

også fra regeringens side, at der er behov for helt klart på det her område at lave nogle tiltag, så små og mellemstore virksomheder kan vokse.

Så vil jeg gerne sige til hr. Kristen Touborg om antallet af ansatte i råd og nævn og lignende, at der tror jeg, vi er nødt til at lave en skriftlig fremstilling, for det kan jeg ikke klare herfra.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Ministeren kom med en besvarelse til mig, som gik noget i retning af: Så sker der noget, og så nævnte han 4-5 områder, hvor der var afsat penge til, at vi kan komme videre her.

Tidligere i dag hørte vi, at man ikke ville bruge den samme strategi som den, SR-regeringen havde brugt, nemlig at komme med penge. Så det var vel også en flot udtalelse, vi hørte i ministerens første indlæg. For det viste sig jo, at den måde, hvorpå man nu vil forklare, at man vil fortsætte udviklingen, sådan set var at komme med nogle penge.

Men det, der er brug for, er sådan set, at man på alle de områder, hvor man kan sige, at det her har en direkte sammenhæng med den udvikling, der foregår i de svageste områder, får taget nogle initiativer, så der også dér kommer gang i udviklingen.

Så det håber jeg at ministeren vil være med til efter det forslag til vedtagelse, vi nu her har lavet, så vi virkelig kan få styrket de svage områder.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Så er der mulighed for ministeren til at svare, inden vi går til anden omgang for ordførerne, hvor hr. Kristen Touborg har indtegnet sig.

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne sige tak for debatten.

I modsætning til, jeg tror, det både var ministeren og hr. Ole Stavad, der beklagede, at vi ikke havde fået de her to debatter til at ligge i umiddelbar forlængelse af hinanden, så har jeg det sådan, at jeg mener, det er godt, vi ikke fik det.

Jeg mener sådan set, at vi her i dag har fået en ret god og grundig debat om de statslige arbejdspladser, og hvis vi efterfølgende skulle have haft en debat om regionalpolitikken, så tror jeg, det ville været gået ud over kvaliteten af begge debatter, og jeg mener, det er for vigtige områder, til at man skulle have indladt sig på det. Så jeg er faktisk ret godt tilfreds med, at for-

holdene flaskede sig sådan, at debatterne kom til at ligge på to forskellige dage. Sådan kan skæbnen jo gøre det godt en gang imellem.

Regeringen, og især Venstre, kom med nogle meget overordnede meldinger – meget overordnede og meget lidt konkrete. Den debat har vi haft, den skal jeg i alt fald ikke gentage her i aften, men vi kan jo gøre det i tiden fremover. Der kommer jo i øvrigt også en ny mulighed på mandag.

Der er talt en del om, at der skal være balance ved nedskæringer. Vi er nogle, som synes, det er ret uforståeligt for de vanskeligst stillede områder, at det skulle give en bedre balance og i alt fald være til gavn, at man skærer ned på arbejdspladser i hovedstadsområdet. Det hjælper for så vidt ikke rigtig de dårligst stillede områder.

Jeg vil godt igen kvittere for, at der ifølge ministeren ikke er tale om rå markedsøkonomi, når det besluttet, hvor statsarbejdspladser skal placeres. Det synes jeg er betryggende.

Så er jeg glad for, at det er sådan, at Folketinget bliver inddraget i de her forhold, så det ikke bare er, skal vi sige, en tilfældig regering, der sidder og beslutter, hvordan de statslige arbejdspladser bliver placeret, og hvilke arbejdspladser det handler om.

Kl. 18.55

Det, man så kan beklage her i debatten, er jo, at der er mange ord. Der er sagt mange ord her, det er der også under tidligere debatter, og der er altså ikke sket ret meget af den grund, der er ikke foretaget ret mange handlinger.

Det er selvfølgelig beklageligt. Jeg så også meget gerne, at vi havde konkretiseret også vores forslag til vedtagelse endnu mere, gjort det endnu mere klart, men det har der ikke været vilje til, og det accepterer jeg selvfølgelig. Sådan er det.

Det, at et af de centrale emner her har været, at man skulle tage særligt hensyn ved omstruktureringer og tænke på, at man ikke centraliserer samfundet i den forbindelse, mener jeg er uendelig vigtigt, og jeg mener, det er meget vigtigt at vi har for øje, når vi snakker politi, retskredse,

beredskabsanalyse, at man grundlæggende har en decentral tænkning, sådan at man ikke bare pr. automatik lægger tingene centralt. Det er ikke kun hovedstadsområdet, jeg snakker om, det er også en centralisering ude omkring i regionerne. Det her må ikke blive et spørgsmål om hovedstaden kontra resten af landet.

Vi fik tilsagn fra bl.a. Dansk Folkeparti om at opprioritere de vanskeligst stillede områder og de 17 områder, f.eks. arbejdsmarkedsområder, som er allervanskeligst stillede.

Jeg har forsøgt nogle gange hen igennem debatten at få Venstre og De Konservative til at give et tilsagn om, at det var den måde, man ville prioritere på. Det har jeg ikke haft så meget held med, men jeg trøster mig med, at der går mindre end en uge, inden jeg får lov at forsøge igen, og så må vi se, om det er blevet bedre til den tid.

Jeg vil gerne sige tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt finde sted i Folketingets næste møde i morgen, torsdag.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 23. maj 2002, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.58